

Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

april 2006



INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
--------------------------------	----------

INFORMATIEF DEEL	3
-----------------------------------	----------

Inleiding.	4
-----------------------------	----------

1. Een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan voor Wervik	4
2. Motivering voor het starten van het structuurplanningsproces	5
3. Plannings- en besluitvormingsproces	6
4. Een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan	7

Situering van de gemeente	8
--	----------

Planningscontext.	14
------------------------------------	-----------

1. Juridische context	14
2. Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	21
3. Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen	24
4. Structuurplannen van aanpalende gemeenten	32
5. Sectorale (boven)gemeentelijke beleidsplannen.	32
6. Planningsopgave	35

Bestaande ruimtelijke structuur	36
--	-----------

1. Situering van Wervik binnen een ruimer kader.	36
2. Structuurbepalende componenten	39
3. Bestaande ruimtelijke structuur van deelstructuren.	42

3.1. Wonen	42
3.2. Bedrijvigheid & kleinhandel	58
3.3. Verkeer & vervoer.	64
3.4. Voorzieningen	70
3.5. Toerisme & recreatie	72
3.6. Landbouw	74
3.7. Natuur	77
3.8. Landschap	82
4. Bestaande ruimtelijke structuur van deelentiteiten	86
4.1. Wervik	86
4.2. Geluwe	91
4.3. Kruiseke	95
4.4. Terhand.	96
4.5. Leievallei	97
4.6. Centraal open-ruimtegebied.	99
4.7. Noordelijk golvend open-ruimtegebied	100

Prognoses en ruimtebehoeften.	102
--	------------

1. Wonen	102
2. Bedrijvigheid	110

Kwaliteiten, knelpunten en mogelijkheden	112
---	------------

RICHTINGGEVEND DEEL 117

Visie & concept-elementen 118

- 1. Visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling 118
- 2. Concept-elementen voor de volledige gemeente 120

Gewenste ruimtelijke structuur van deelstructuren 124

- 1. Wonen 124
- 2. Bedrijvigheid 130
- 3. Verkeer & vervoer 138
- 4. Open ruimte 142

Gewenste ruimtelijke structuur van deelruimten . . 154

- 1. Wervik 154
- 2. Geluwe. 157
- 3. Kruiseke 159
- 4 Terhand 160
- 5. Leievallei 161
- 6. Centraal open-ruimtegebied 164
- 7. Noordelijk golvend open-ruimtegebied 166
- 8. Sythese gewenste ruimtelijke structuur. 168

Actieprogramma 170

BINDEND DEEL 175

- Bindende bepalingen 176

Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

Informatief deel



INLEIDING

1. EEN GEMEENTELIJK RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VOOR WERVIK

De gemeente Wervik nam het initiatief tot de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Wervik moet het kader vormen voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

■ Structuurplanning

Structuurplanning is een continu proces van visie- en beleidsvorming op lange termijn. Uitgangspunten zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Structuurplanning vertrekt vanuit een geïntegreerde benadering. Het reikt een kader aan voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

Structuurplanning is gericht op de realisatie van een aantal concrete maatregelen en acties. Deze geven uitdrukking aan de beoogde doelstellingen.

Het Decreet op de Ruimtelijke Ordening en de Omzendbrief RO 97/02 (14 maart 1997) geven het kader aan voor het gemeentelijk structuurplanningsproces. Door het Decreet op de Ruimtelijke Ordening kreeg de structuurplanning een formele basis. De Omzendbrief RO 97/02 gaat dieper in op de inhoudelijke aspecten van het structuurplan.

Een structuurplan bestaat uit drie delen : een informatief, een richtinggevend en een bindend gedeelte.

- Het **informatief gedeelte** bevat een evaluatie van het gevoerde ruimtelijk beleid in de gemeente, de planningscontext

(o.a. de relatie met structuurplannen van een hoger niveau), met de beschrijving van de bestaande ruimtelijke structuur en de beschrijving van kwaliteiten en knelpunten in de gemeente.

- Het **richtinggevend deel** van het ruimtelijk structuurplan is het deel waarvan de overheid bij het nemen van beslissingen niet kan van afwijken, tenzij omwille van onvoorziene ontwikkelingen van de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten of omwille van dringende sociale of budgettaire redenen.

In het richtinggevend gedeelte worden visie, concepten en de gewenste ruimtelijke structuur van de gemeente aangegeven.

- Het **bindend gedeelte** tenslotte omvat de zogenaamde bindende bepalingen : elementen (engagementen, acties) die een bindend karakter hebben voor de gemeente.

Er worden structuurplannen gemaakt op drie beleidsniveaus: gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk. Het **Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen** werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 23 september 1997. Het **Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen** is goedgekeurd op 6 maart 2002. Een structuurplan van een lager niveau richt zich naar een structuurplan van een hoger niveau. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik richt zich dus naar dat op gewestelijk en provinciaal niveau. Hierbij speelt het principe van de subsidiariteit. Dit houdt in dat beslissingen worden genomen op het niveau dat hiertoe het best geschikt is. De betekenis en de doorwerking van uitspraken in structuurplannen op een hoger schaalniveau wordt aangegeven in de planningscontext.

■ **Structuurplanning: werken op drie sporen**

Structuurplanning is een proces waarbij gelijktijdig wordt gewerkt op drie sporen:

- de uitwerking van een langetermijnvisie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente;
- het inpikken op dringende problemen en kansen;
- het creëren van een maatschappelijk draagvlak.

Via het **eerste spoor** wordt een uitwerking gegeven aan de langetermijnvisie. Dit gebeurt via een uitgangshouding gericht op duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. De langetermijnvisie resulteert in een kader voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente en in concrete acties, engagementen, maatregelen en concrete projecten, om de beoogde doelstellingen te bereiken. Deze onderstrepen het uitvoeringsgericht karakter van de structuurplanning.

Het **tweede spoor** heeft tot doel om bestaande en geplande projecten te evalueren binnen het structuurplanningsproces. Projecten worden getoetst aan reeds gekende visie-elementen of een hypothese van gewenste ruimtelijke structuur. Er hoeft niet noodzakelijk gewacht te worden tot het volledige structuurplanningsproces is doorlopen. Tussentijds kunnen reeds belangrijke acties worden opgestart wanneer deze kaderen binnen de visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

Het **derde spoor** houdt verband met het luik communicatie en inspraak. Dit heeft tot doel het structuurplanningsproces inhoudelijk te voeden en het creëren van een maatschappelijk draagvlak voor het beleidsdocument.

2. MOTIVERING VOOR HET STARTEN VAN HET STRUCTUURPLANNINGSPROCES

Het gemeentebestuur wordt voortdurend geconfronteerd met ruimtelijke problemen die een oplossing op korte termijn vragen. Door de korte beslissingstermijn moet vaak pragmatisch worden gehandeld en kunnen niet alle mogelijkheden of mogelijke gevolgen van de keuze worden onderzocht.

In het huidig ruimtelijk beleid van de gemeente werden projecten steeds getoetst aan een ruimere context of kader. Een globaal en geïntegreerd kader ontbrak echter. Door het gebrek aan een globaal kader bestaat het gevaar dat ad hoc oplossingen worden gekozen. De kans is reëel dat de genomen optie negatieve gevolgen heeft op andere functies of dat toekomstige ontwikkelingen worden gehypothekeerd.

In het verleden heeft de gemeente verschillende initiatieven genomen om over een omvattend kader te beschikken. In 1996-1997 werd voorbereidend werk gestart voor de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Deze voorbereidende stappen werden verricht in een periode waarin er nog geen juridisch kader was voor structuurplanning (planningsdecreet). Het was tevens de periode waarin het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, als bovengemeentelijk ruimtelijk structuurplan van kracht werd.

Eind jaren negentig werd tevens het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan en het mercuriusplan opgemaakt. Beide beleidsplannen hebben duidelijk een ruimtelijke invalshoek en kunnen geïntegreerd worden in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Door het starten van een structuurplanningsproces wil de gemeente Wervik werken aan een integraal kader.

De nood om te denken op lange termijn wordt steeds duidelijker gevoeld. Door het nieuwe decreet krijgt de gemeente ruimere bevoegdheden en planningstaken toegemeten waardoor het ontwikkelen van een visie op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente meer dan ooit noodzakelijk is. Door

beleidsontwikkelingen op hogere schaalniveaus (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen) krijgt de gemeente een rol toebedeeld (planningsopgave) die op lokaal vlak ruimtelijk moet worden vertaald.

3. PLANNINGS- EN BESLUITVORMINGSPROCES

■ **Inspraak en communicatie**

Structuurplanning is meer dan een structuurplan. De wijze waarop het plan tot stand komt is even belangrijk als het plan zelf. Hiertoe wordt een plan- en besluitvormingsproces opgezet met verschillende overleggroepen die elk een specifieke taak bezitten.

Het **projectteam** vormt de motor van het planvormingsproces. Nota's en tussentijdse documenten worden binnen het projectteam besproken. Het projectteam bewaakt tevens de voortgang van het plannings- en besluitvormingsproces. Het projectteam is ad hoc uitgebreid bij de bespreking van thematische nota's rond wonen, bedrijvigheid en open ruimte.

De **klankbordgroep** vormt een belangrijk onderdeel in de besluitvorming. Voorstellen worden er inhoudelijk geëvalueerd en beleidsmatig getoetst. De klankbordgroep vervult een rol op het vlak van de evaluatie van de haalbaarheid en wenselijkheid van voorstellen, de beleidsmatige afweging van alternatieven,...

Ook de **GECORO** is nauw bij het planningsproces betrokken. De GECORO is op verschillende tijdstippen van het planningsproces geïnformeerd omtrent tussentijdse, thematische nota's die verwerkt zijn tot een voorontwerp van structuurplan.

Tijdens het plannings- en besluitvormingsproces zijn inspraak en communicatie belangrijke elementen. Inspraak en communicatie moeten zorgen voor een breed maatschappelijk draagvlak voor het structuurplan, niet alleen op ambtelijk en bestuurlijk niveau, maar ook bij de bevolking. Een duidelijke vorm van inspraak en communicatie maken het beleid immers toegankelijker en transparanter. Na de plenaire vergadering wordt een informatievergadering voor de bevolking gepland en wordt een katern in het gemeentelijk informatieblad aan het voorontwerp van structuurplan gewijd.

4. EEN ONTWERP GEMEENTELIJK RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN

Het voorliggend document in het structuurplanningsproces is een ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het bestaat uit een informatief, richtinggevend en bindend gedeelte.

Het **informatief gedeelte** omvat een situering van de stad, een beschrijving van de planningscontext, de bestaande ruimtelijke structuur (van de volledige stad en per deelstructuur en deelruimte/deelentiteit) en een beschrijving van ruimtelijke knelpunten en kwaliteiten binnen de stad.

In het **richtinggevend gedeelte** wordt een toekomstvisie voor Wervik geschetst. De visie wordt vertaald in ruimtelijke conceptelementen voor de volledige stad en per deelruimte of deelentiteit. Deze omvat ruimtelijke keuzes voor het toekomstig ruimtelijk beleid. Tot slot wordt een overzicht gegeven van acties in het kader van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de stad.

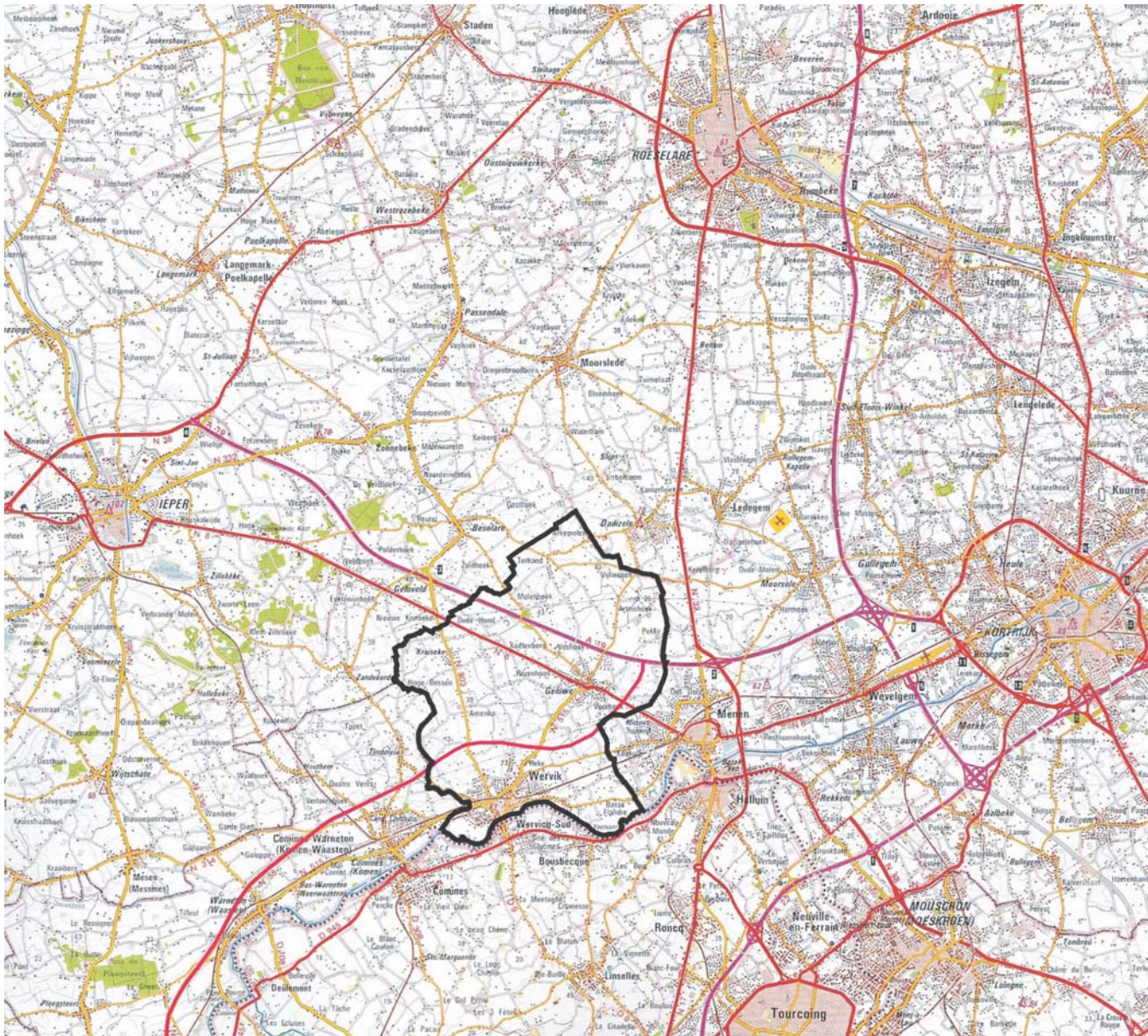
In het **bindend gedeelte** zijn bepalingen opgenomen ter uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan die bindend zijn voor de stad.

SITUERING VAN DE GEMEENTE

Wervik is gelegen in het zuiden van de provincie West-Vlaanderen, tussen de Westhoek en het Kortrijkse en op de grens met Frankrijk. De gemeente beslaat een oppervlakte van 4.361 ha en bestaat uit de vroegere deelgemeenten Geluwe en Wervik.

De gemeente is gelegen op de overgang van de zandstreek naar de zandleemstreek. Ten noordwesten van de gemeente situeert zich de overgang naar het West-Vlaamse Heuvelland. De Leievallei vormt de zuidelijke grens van de gemeente. Wervik is tevens een grensgemeente. De Leie vormt de grens met Frankrijk. De belangrijkste stedelijke gebieden in de omgeving zijn Menen, Kortrijk, Roeselare, Ieper, Armentières en de verstedelijkte metropool Rijsel-Roubaix-Tourcoing.

De autosnelweg A19 Kortrijk-Ieper en de N8 Kortrijk-Menen-Ieper doorsnijden de gemeente van oost naar west. Ook de N58 Menen-Armentières vormt een belangrijke verkeersinfrastructuur. De spoorlijn Kortrijk-Ieper doorsnijdt de gemeente eveneens in oost-westrichting. De Leie begrenst de gemeente in het zuiden. Het is een belangrijk element die de ontwikkeling van de gemeente in sterke mate bepaalde.



1. BODEM

In de omgeving van Wervik kunnen drie eenheden onderscheiden worden: de alluviale Leievallei, het lichtzandleemgebied en het zandleemgebied.

• Alluviale Leievallei

De grootste aangesloten oppervlakte kleigronden op het grondgebied van Wervik situeert zich in de alluviale vlakte van de Leievallei. Ter hoogte van Laag-Vlaanderen was de strook kleigrond tot 500 meter breed vóór de rechttrekking van de Leie. Nu is de kleivlakte hier nog een 200 meter breed. Tussen Laag-Vlaanderen en de kern Wervik is de kleizone het smalst.

• Lichtzandleemgebied

Gebieden met licht zandleem zijn beperkt in omvang in Wervik. Het grootste aaneengesloten gebied bevindt zich ten noorden van Laag-Vlaanderen. Deze gronden zijn bijna integraal als akkerland in gebruik. Door de goede landbouwmogelijkheden zijn de meeste natuurlijke biotopen hier al sinds eeuwen verdwenen.

• Zandleemgebied

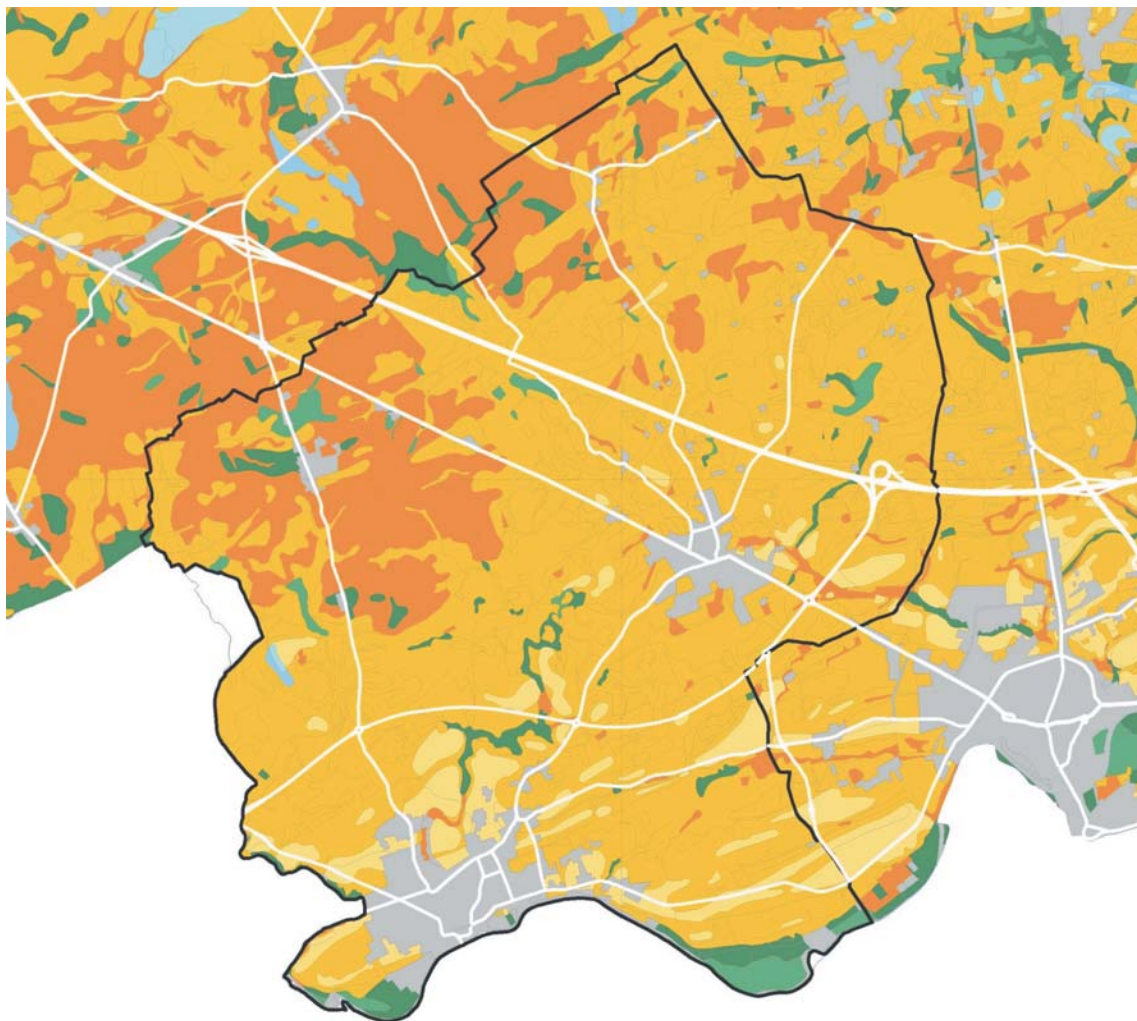
Zandleemgrond is het overheersende bodemtype ten noorden van de spoorlijn Kortrijk-leper. Dit type grond is geschikt voor alle vormen van landbouw en is ook als dusdanig intensief gebruikt.

Plaatselijk komen talrijke silexkeien voor. De lagen met dergelijke stenige bijmenging situeren zich meestal boven 35 meter. Deze keien zijn in het Tertiair ontstaan door erosie van stenige hellingen.

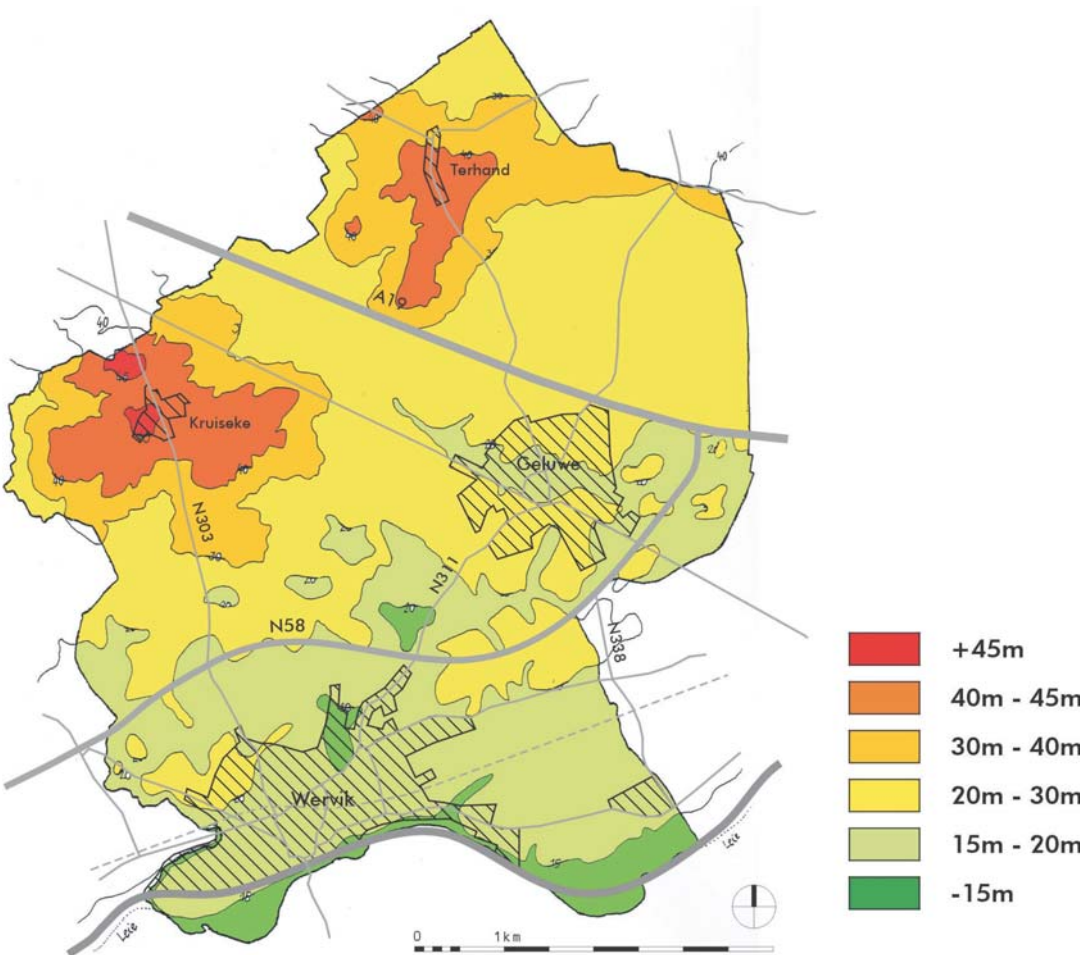
De meeste beekvalleien in het zandleemgebied hebben een kleiige bedding. Dit is vooral het geval bij de Sint-Jansbeek en de Hoge Plankebeek. Langs de Reutelbeek bevindt zich een laaggelegen vlakte op de grens met Beselare. Ook hier is een grotere

oppervlakte kleigrond aan te treffen, ontstaan door winterse overstromingen. Langs de Reutelbeek zelf is minder klei te vinden, behalve ter hoogte van het Congobos, dat volledig op kleigrond is gelegen. Door hun waterrijk karakter worden de kleigronden meestal als weiland gebruikt.

Niet-alluviale kleigronden komen voor net ten zuiden en zuidoosten van Kruseke. Het betreft plaatsen waar de leperse kleilaag tot aan de oppervlakte reikt. Op dergelijke plaatsen werd en wordt vaak klei ontgonnen. Dit was het geval in Wervik, nabij het woonlint Amerika. Op het gewestplan is hier trouwens een ontginningsgebied aangeduid dat nog niet verder werd aangesneden.



-  droge zandleem
-  vochtige zandleem
-  natte zandleem
-  vochtige klei
-  natte klei



2. RELIËF

Het reliëf in de omgeving van Wervik is matig golvend, langzaam oplopend van de Leievallei in het zuiden naar het noorden en doorsneden door de Sint-Jansbeek en Reutelbeek.

De alluviale vlakte van de Leievallei situeert zich op een hoogte van ongeveer 13 meter TAW (boven zeeniveau). Het centrale gedeelte van de gemeente ligt op ongeveer 20 meter TAW.

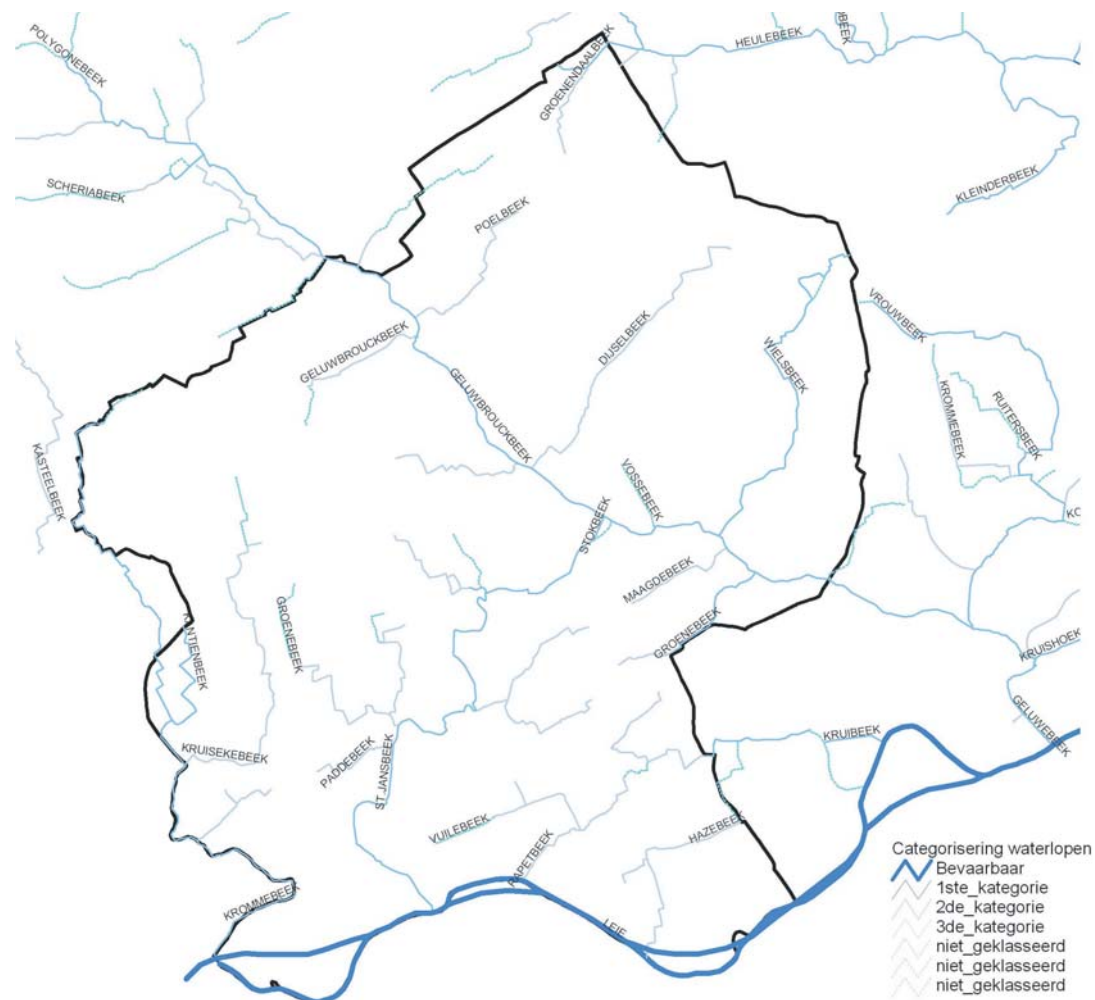
De Leievallei gaat in noordelijke richting over in een heuvelrug (panisiliaan), die loopt van Zandvoorde naar Diksmuide. De kamlijn van de rug vormt de waterscheidingslijn tussen het Leiebekken en het bekken van de Ijzer. Het gehucht Kruseke en het woonlint Terhand liggen op de hoogste punten van deze rug (respectievelijk op ca. 46 en 42 meter hoogte).

3. HYDROGRAFIE

Wervik behoort tot het hydrografisch bekken van de Leie. De belangrijkste beken die het water naar de Leie afvoeren zijn de Reutelbeek (draineert ongeveer de helft van de gemeente en mondt in Menen in de Leie uit), de Sint-Jansbeek, de Hoge Plankebeek-Kapellebeek, de Rapetbeek en de Groenendaalbeek.

De meeste beken zijn over grote delen van hun loop gekanaliseerd. Enkel de Sint-Jansbeek kent nog een min of meer kronkelend verloop.

De enige bevaarbare waterloop in Wervik is de Leie. De Leie is recent toegankelijk gemaakt voor schepen tot 1.350 ton, waar ze vroeger maar voor schepen tot 300 ton bevaarbaar was. Na de verbredingswerken van de Leie in Kortrijk zal het volledige traject tot aan de Ringvaart in Gent bevaarbaar zijn voor schepen tot 1.350 ton.



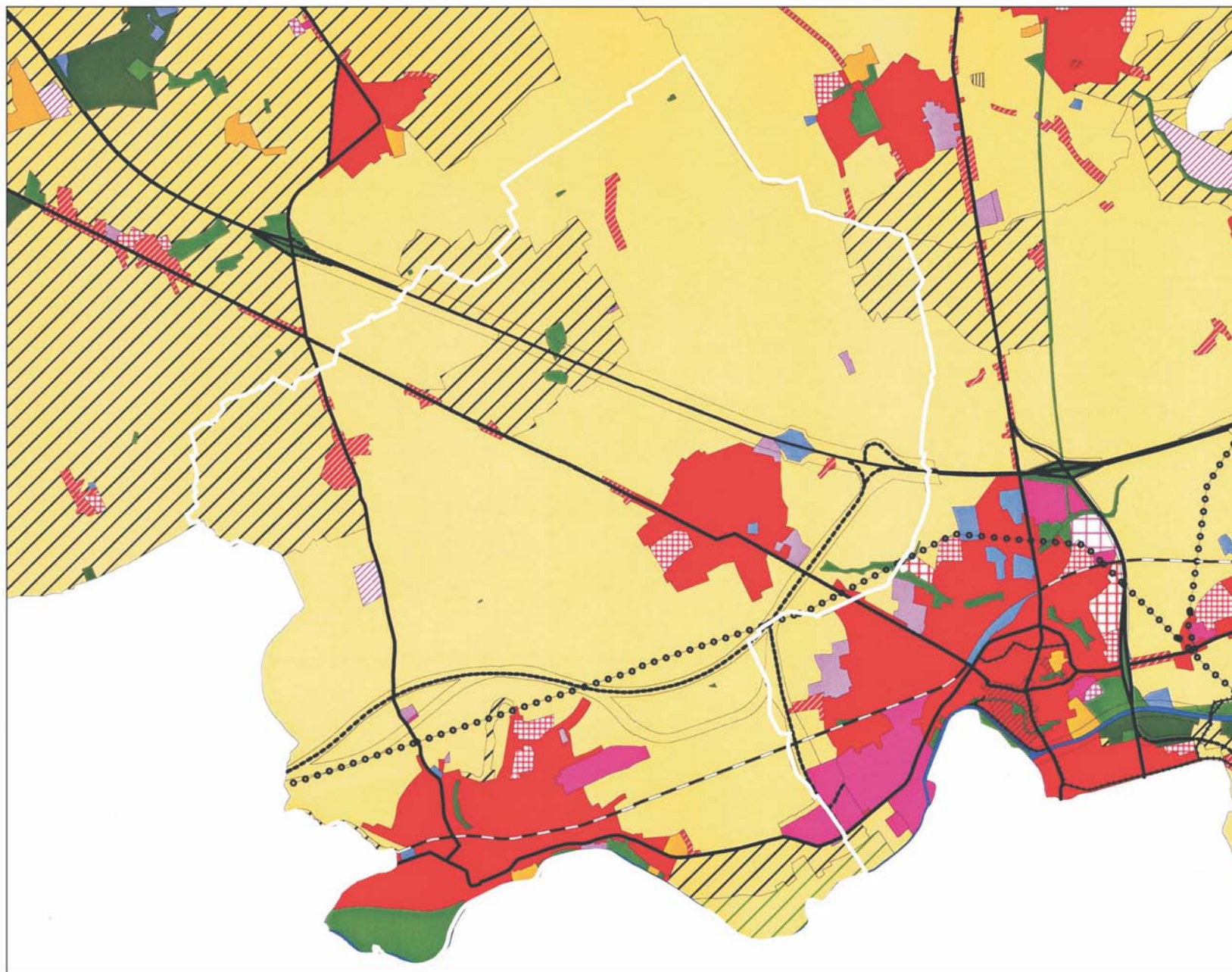
PLANNINGSCONTEXT

1. JURIDISCHE CONTEXT

1.1. GEWESTPLAN

Wervik is gelegen in het gewestplan Ieper-Poperinge (K.B. van 14.08.1979). Het gewestplan geeft op gedetailleerde wijze de bodembestemming weer van het volledige grondgebied van de stad. Het gewestplan wordt gehanteerd als toetsingskader voor vergunningsaanvragen en geeft een beeld van mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Deze mogelijkheden zullen binnen het gemeentelijk structuurplan geëvalueerd worden en getoetst aan de visie op de gewenste ruimtelijke structuur.

Op het grondgebied van de gemeente Wervik is één gewestplanwijziging doorgevoerd (M.B. 20.01.1995). Het betreft de ontwikkeling van een bedrijventerrein (Laag-Vlaanderen, 12 ha) op de grens met Menen. Ook de reservatiestrook voor de N58 is door dit besluit gewijzigd.



Kaart 1
Gewestplan

-  woongebied
-  woongebied met landelijk karakter
-  woonuitbreidingsgebied
-  industriegebied
-  gebied voor gemeenschapsvoorzieningen
-  groengebied
-  recreatiegebied
-  agrarisch gebied
-  landschappelijk waardevol agrarisch gebied
-  reservatiestroken

(vereenvoudigde legende)



1.2. BIJZONDERE PLANNEN VAN AANLEG

Een groot deel van de kernen Wervik en Geluwe zijn door bpa's (bijzondere plannen van aanleg) bedekt. De bpa's vormen in regel een detaillering van het gewestplan. Ze geven de inrichting van het betrokken gebied op een meer verfijnde wijze weer. Onderstaande tabel geeft een overzicht van goedgekeurde bpa's. Er wordt telkens aangegeven of het bpa gerealiseerd is en wat de ruimtelijke mogelijkheden zijn.

BPA	Realisatiegraad bpa	Ruimtelijke mogelijkheden in functie van het bpa
Uitbreiding Oost M.B. 22/11/1994	gerealiseerde woonwijk + grootschaliger bedrijvenfunctie	
Moerput (oude benaming Uitbreiding Noord-Oost) K.B. 25/10/1972 wijziging M.B. 17/03/1983	grotendeels gerealiseerde woonwijk	nog enkele verdichtingsmogelijkheden voor wonen, gronden in eigendom van de sociale huisvestingsmaatschappij De Zuidwesthoek
Ter Linde (oude benaming Uitbreiding Noord-West) K.B. 24/06/1965 gewijzigd K.B. 05/09/1975	gerealiseerde woonwijk bpa in gedeeltelijke herziening voor uitbreiding gemeentelijke begraafplaats	
Kerkplein K.B. 18/10/1963	centrumbebouwing	
Ieperstraat M.B. 29/01/1997	uitbreiding bedrijf	
Uitbreiding West fase 1 M.B. 02/10/1989	gedeeltelijk gerealiseerde woonwijk	
Hoogweg M.B. 08/11/1990	gerealiseerde woningen	
Ten Brielensteenweg M.B. 01/12/1992 gewijzigd M.B. 16/03/1999	grotendeels gerealiseerde woonwijk bpa in gedeeltelijke herziening voor herlokalisatie atletiekpiste en voetbalterreinen (bij Minister ter goedkeuring)	nog enkele verdichtingsmogelijkheden voor wonen (na sanering grond)
Molenmeersen K.B. 23/04/1976 gewijzigd M.B. 08/05/1985 & M.B. 22/10/1987	gerealiseerde woonwijk bpa in herziening (bij Minister ter goedkeuring)	

West-Barrierestraat K.B. 23/11/1978 gewijzigd M.B. 02/09/1992	gedeeltelijk gerealiseerde woonwijk bpa in herziening	nog enkele verdichtingsmogelijkheden voor wonen
Park K.B. 26/11/1976 gewijzigd M.B. 08/09/1994	centrumbebouwing & gerealiseerde woonwijk gedeelte inrichting Balokken bpa opgesplitst in bpa Koestraat (in voorontwerp) en bpa Balokken (M.B. 17/06/2005)	
Ommegangstraat-Hellestraat K.B. 18/03/1963 gewijzigd M.B. 25/10/2000	centrumbebouwing & gerealiseerde recreatieve infrastructuur	mogelijkheden voor verdichting na herlocalisatie atletiekspiste en voetbalvelden
Ommegangstraat-Hellestraat Zuid M.B. 25/10/2000	gerealiseerde woonomgeving bpa in herziening	mogelijk inbreidingsproject bij herlocalisatie van de politie
Oosthove M.B. 04/05/2005	centrumbebouwing & gerealiseerde recreatieve infrastructuur	
Klingstraat-Zuid M.B. 29/06/2001	bedrijventerrein aansluitend op het bedrijventerrein Klingstraat	in realisatie, alle bouwvergunningen zijn afgeleverd
Specifieke bedrijfseenheid M.B. 05/11/1997	bedrijf	
Pontstraat M.B. 20/04/1995	gerealiseerd bedrijventerrein	
bpa Zonevreemde bedrijven M.B. 09/07/2002	bevestiging en aanduiding van ontwikkelingsmogelijkheden van zonevreemde bedrijven bpa gedeeltelijk in herziening	

■ Bpa's in herziening

Structuurplanning is een proces op verschillende sporen. Eén van de sporen is het korte termijn-spoor : acties die ondernomen worden in de loop van het planningsproces.

In Wervik zijn een aantal bpa's in herziening. Deze bieden mogelijkheden voor ontwikkeling. Deze mogelijke acties vormen dus het korte termijn-spoor. Hieronder is een overzicht gegeven.

● Bpa West-Barrierestraat (Wervik)

Het bpa is in herziening voor wat betreft de uitbreiding van de bestaande woonwijk in zuidelijke richting tot aan de Leie. In het bpa wordt onderzocht hoe een logische verbinding kan ontstaan tussen de Koestraat, de Kasteelstraat en de brug over de Leie, zodat de wijk een goede verbinding krijgt met het centrum van Wervik. Streefdoel is ook om een kwalitatieve mix te krijgen van verdichting en landschappelijke aanleg langs de Leie (wonen langs het water). De gronden zijn in eigendom van huisvestingmaatschappij 'De Leie'

● BPA Koestraat (voormalig Bpa Park) (Wervik)

De herziening van het bpa Park heeft tot doel om de parkeervoorzieningen bij het Tabaksmuseum te optimaliseren en de geplande voetgangersbrug over de Leie tussen de stadskern en 'De Balokken' in te passen. Tegelijkertijd wordt de mogelijkheid ingebouwd om woningen naar de Leie te richten. Daarnaast worden enkele interne wijzigingen in het woonweefsel doorgevoerd.

● Bpa Oosthove (Wervik)

De herziening van bpa Oosthove zet een in het gewestplan bestemde zone voor dagrecreatie om in een parkgebied, met inpassing van de gemeenschapsvoorzieningen. Daarnaast biedt het de mogelijkheden om langs de Leie meergezinswoningen te realiseren, al dan niet in combinatie met de renovatie van een leegstaande tabaksfabriek.

● Bpa Ten Brielensteenweg

Wordt uitgebreid naar het noordwesten toe, ter realisatie van de uitbreiding van de sportinfrastructuur rond de Pionier (voetbalterrein en atletiekpiste met mogelijkheid tot indoor en outdoor fitness in een groene omgeving). Het bpa geeft uitvoering aan de visie van het structuurplan door een concentratie van de sportinfrastructuur op het niveau van Wervik rond De Pionier.

● Bpa Kerkplein (Geluwe)

Het BPA beoogt een uitbreiding van de begraafplaats te Geluwe; de bestaande begraafplaats is bijna volzet er is dringend nood aan uitbreiding.

De uitbreiding van de begraafplaats sluit aan op het de bestaande, de dwars-as wordt doorgetrokken, het geheel krijgt een aaneensluitend karakter. Er wordt ook een aansluiting gezocht naar de aanpalende beekvallei van de Reutelbeek, die op termijn een parkachtige omgeving kan krijgen.

● Bpa Molenmeersen

In herziening met het oog op een actualisatie van de voorschriften.

● Bpa Ommegangstraat-Hellestraat Zuid

In herziening om de leegstaande rijkswachtkazerne te herbestemmen als woonproject.

● Bpa zonevreemde bedrijven

Het bpa is in herziening ten behoeve van de uitbreidingsbehoefte van enkele bedrijven. Er worden ook enkele andere bedrijven opgenomen welke niet in de eerste versie waren opgenomen.



Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

Kaart 2 Bijzondere plannen van aanleg

1. bpa Uitbreiding Oost
2. bpa Moerput
3. bpa Ter Linde
4. bpa Kerkplein
5. bpa Ieperstraat
6. bpa Uitbreiding West Fase 1
7. bpa Ten Brielensteenweg
8. bpa Molenmeersen
9. bpa West-Barrierestraat
10. bpa Park / Koestraat
11. bpa Ommegangstr.-Hellestr.
12. bpa Oosthove
13. bpa Klingstraat-Zuid
14. bpa Specifieke Bedrijfseenheid
15. bpa Pontstraat
16. bpa Hoogweg
17. bpa Ommegangstr.-Hellestr. Zuid
18. bpa Balokken

0 100 200 500 m



1.3. BESCHERMDE LANDSCHAPPEN EN DORPSGEZICHTEN

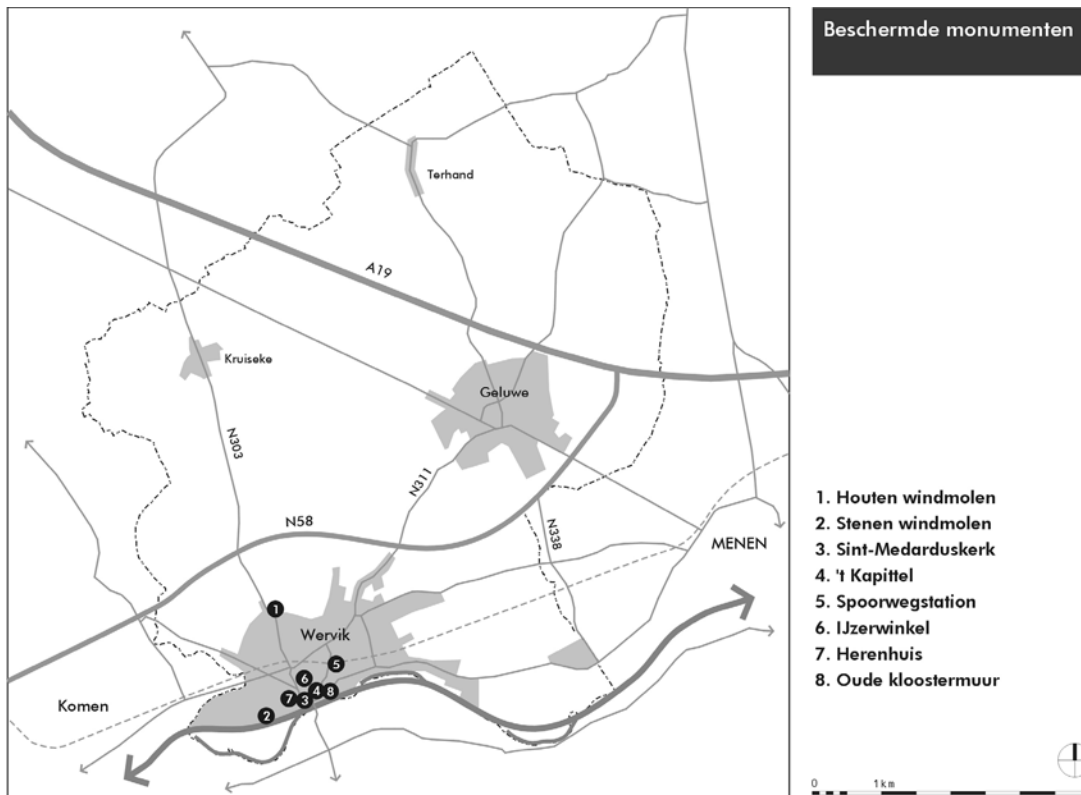
In Wervik zijn volgende gebouwen of gebieden beschermd als monument of dorpsgezicht:

Monumenten

- Houten windmolen 'Ma Campagne', K.B. 14.04.1944
- Stenen windmolen 'Brikkemolen', K.B. 10.12.1947
- Sint-Medarduskerk Wervik, K.B. 09.12.1964
- 't Kapittel, Ooievaarstraat 33, M.B. 23.04.1985
- Spoorwegstation NMBS, Stationsstraat, M.B. 14.06.2001
- IJzerwinkel met magazijn, Nieuwstraat 39, M.B. 17.07.2001
- Herenhuis, Sint-Medardusstraat 5, M.B. 10.10.2002
- Oude Kloostermuur, Grauwe Zusterstraat, M.B. 05.11.2002

Dorpsgezichten & Landschappen

- geen



2. RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling aangegeven voor vier structuurbepalende elementen en componenten op Vlaams niveau : stedelijke gebieden en stedelijke netwerken, elementen van het buitengebied, economische knooppunten en lijninfrastructuren.

De visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt op kernachtige wijze uitgedrukt in de metafoor 'Vlaanderen open en stedelijk'.

Concreet is het ruimtelijk beleid op Vlaams niveau gericht op :

- het versterken van stedelijke gebieden en netwerken door het bundelen van functies en activiteiten;
- het behoud van de open ruimte door bundeling van wonen en werken in de kernen van het buitengebied;
- het concentreren van economische activiteiten in economische knooppunten;
- het optimaliseren van de bestaande verkeers- en vervoersstructuur en het verbeteren van het openbaar vervoer.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vormt een kader voor de provinciale en gemeentelijke structuurplannen. Elementen uit het richtinggevend gedeelte en bindende bepalingen werken door op het provinciale en gemeentelijke niveau. Hierna wordt een overzicht gegeven van uitspraken die een invloed hebben op Wervik.

■ Betekenis van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor Wervik

● Wervik als economisch knooppunt

Wervik is geselecteerd als een specifiek economisch knooppunt. Economische knooppunten zijn gebieden die een belangrijke rol vervullen in de economische structuur van Vlaanderen en die een belangrijk aandeel in de tewerkstelling vormen. Het ruimtelijk-economisch beleid op Vlaams niveau staat voor een selectieve bundeling van economische activiteiten in economische knooppunten. Hierdoor wordt een evenwichtige spreiding van de werkgelegenheid gerealiseerd.

Wervik komt als specifiek economisch knooppunt in aanmerking voor de ontwikkeling van nieuwe regionale bedrijventerreinen. Voor de verdeling van de behoefte aan bijkomende bedrijventerreinen zijn verdeelsleutels uitgewerkt. Voor West-Vlaanderen betekent dit concreet dat de behoefte aan bedrijventerreinen in economische knooppunten wordt geraamd op 76 tot 81% van 526 ha (in af te bakenen gebieden) en 978 ha (in reserve bedrijventerreinen). De verdeling van het pakket over de verschillende kleinstedelijke gebieden en economische knooppunten behoort tot de taak van de provincie.

Lokale bedrijventerreinen kunnen door de gemeente worden afgebakend, rekening houdend met het beschikbare aanbod, in hoofddorpen.

● Wervik in een groot aaneengesloten open-ruimte- gebied 'Westhoek'

Wervik is gelegen in een groot aaneengesloten open-ruimtegebied 'Westhoek'. Open-ruimtegebieden zijn van belang voor het goed functioneren van buitengebied-functies als landbouw, natuur, bosbouw...

In het beleid staat het behoud en de versterking van aaneengesloten open-ruimtegebieden voorop. Er wordt gestreefd naar grotere gehelen, een verweving van functies (landbouw en natuur) en recreatief medegebruik. Het behoud van grote aaneengesloten agrarische productieruimten (die zo weinig mogelijk versnipperd zijn) zijn een voorwaarde voor een goed functionerende landbouw. De natuurlijke structuur in de open ruimte wordt versterkt door het kwalitatief en kwantitatief versterken en ontwikkelen van (grotere) natuurelementen (GEN en GENO's) en door deze onderling met elkaar te verbinden. De Leievallei vormt als riviervallei een structurerend element van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau. Tot slot staat in de open ruimte het behoud van de identiteit en de diversiteit van de verschillende landschappen voorop.

Nieuwe woningen, economische activiteiten en voorzieningen op het niveau van de kern worden in het buitengebied geconcentreerd in de kernen. Hoofddorpen kunnen hierin een rol vervullen. De selectie hiervan behoort tot de taak van het provinciaal niveau.

• **Lijninfrastructuren en mobiliteit**

Het beleid gaat uit van een geïntegreerde benadering van ruimtelijke ordening, mobiliteit en infrastructuur waarbij bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid, het vergroten van de multimodaliteit en het optimaliseren van de bestaande infrastructuur voorop staan.

Doelstellingen in verband met lijninfrastructuren zijn:

- de versterking van alternatieven voor het autoverkeer;
- een optimalisering door categorisering van het wegennet;
- een mobiliteitsbeleid gericht op beheer van het verkeer.

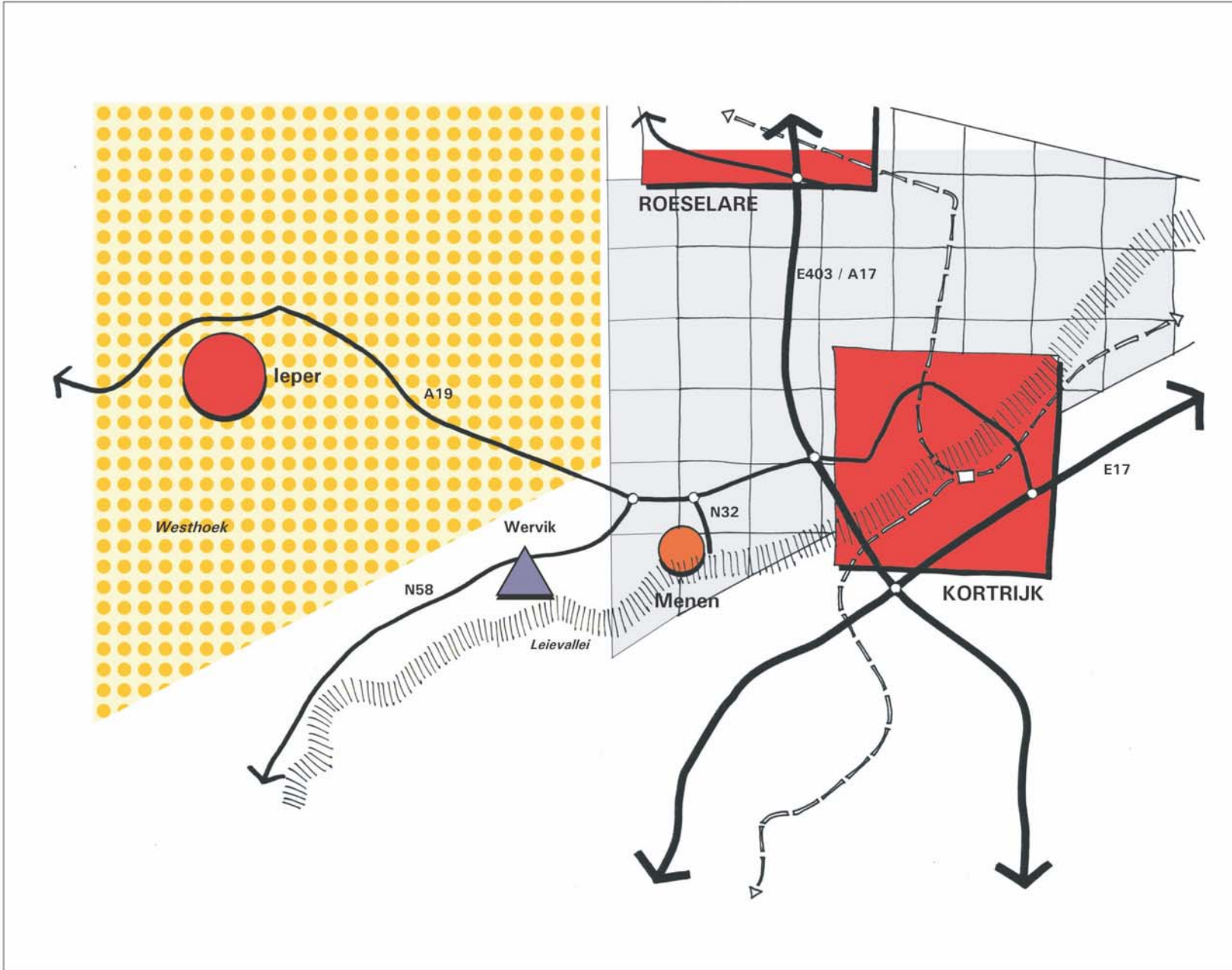
Door een categorisering van het wegennet wordt selectief voorrang gegeven aan hetzij de bereikbaarheid, hetzij de verkeers-leefbaarheid. De categorisering heeft tot doel de inrichting van de weg af te stemmen op de functie ervan.

In de omgeving van Wervik worden de E17 en de E403(A17) geselecteerd als hoofdweg. Hoofdwegen verbinden groot- en regionaalstedelijke gebieden in Vlaanderen met stedelijke gebieden er buiten. De A19-N38-R33-N38 en de N32 zijn geselecteerd als primaire wegen categorie II. Het betreft de A19-N38-R33-N38 van het klaverblad A17/A19 tot de Franse grens. De N32 is geselecteerd van de A19 (aansluiting 2, Menen) tot de N8 (Menen-Oost). De N58 (van de A19, aansluiting 2b, tot de grens met het Waalse Gewest) is in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen aangeduid als te ontwerpen primaire weg categorie II. De weg is inmiddels gerealiseerd.

De primaire wegen categorie II hebben een verzamel functie voor kleinstedelijke gebieden en economische knooppunten naar het hoofdwegennet toe.

De Leie is geselecteerd als onderdeel van het hoofdwegennet. Naast zijn (inter)nationale verbindende functie ontsluit het hoofdwegennet de belangrijkste economische knooppunten zoals de zeehaven van Antwerpen en Gent, de omgeving van Kortrijk,... Het hoofdwegennet voldoet grotendeels aan de in Europees verband beschreven minimumklasse IV (laadvermogen tot 1.000 ton).

De spoorlijn Kortrijk-Ieper is niet geselecteerd op Vlaams niveau (niet geselecteerd als hoofdspoorlijn voor personenvervoer of goederenvervoer). De lijn vervult een secundaire rol en is enkel op provinciaal niveau structuurbepalend.



Kaart 3
Planningscontext :
elementen uit het RSV

-  Regionaalstedelijk gebied
-  Structuurondersteunend kleinstedelijk gebied
-  Kleinstedelijk gebied met provinciaal gebied
-  Stedelijk netwerk
-  Economisch knooppunt
-  Groot aaneengesloten open ruimte-gebied
-  Riviervallei
-  Hoofdweg
-  Primaire weg I / II
-  Hoofdspoorweg voor personen

3. PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN WEST-VLAANDEREN

Het PRS West-Vlaanderen is goedgekeurd op 6 maart 2002. Het omvat een voorstel van indicatief, richtinggevend en bindend gedeelte.

De visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de provincie West-Vlaanderen wordt opgebouwd vanuit een integrerende benadering. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vormt hiervoor het beleidskader. Aan de specifieke taken en planningsopgaven van het provinciaal niveau wordt een nadere uitwerking en invulling gegeven.

De beleidsvisie in functie van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling gaat uit van de ruimtelijke verscheidenheid. De visie en doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden overgenomen en uitgewerkt rekening houdend met de gebiedsspecifieke eigenheid van de provincie.

Daarom worden voor structuurbepalende componenten op provinciaal niveau ontwikkelingsperspectieven toegekend die verschillend zijn naargelang het gebied waarin deze elementen gelegen zijn.

Het gaat over de:

- stedelijke netwerken;
- stedelijke gebieden;
- gedifferentieerd buitengebied;
- verspreid kernenpatroon;
- wegennetwerk.

■ Deelstructuren

De gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt uitgewerkt volgens deelstructuren:

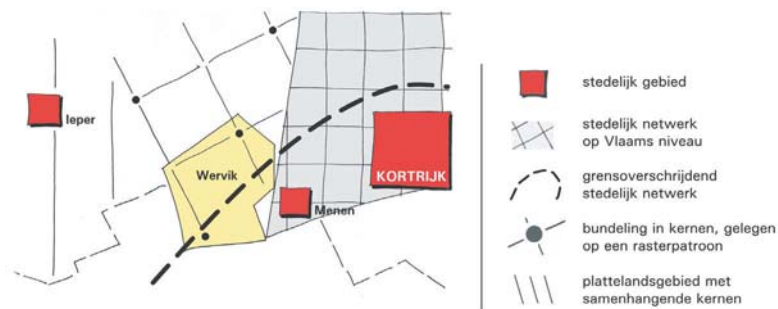
• ruimtelijke nederzittingsstructuur

Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen geeft verder invulling aan het principe van gedeconcentreerde bundeling. Bijkomende wooneenheden worden gebundeld in stedelijke gebieden, hoofddorpen en woonkernen. Wervik is geselecteerd (bindend) als structuurondersteunend hoofddorp. De rol ervan is ondersteunend voor wonen en werken in het buitengebied en het heeft een lokale verzorgende rol. Mogelijkheden op het vlak van bijkomende wooneenheden situeren zich op de opvang van de eigen groei van huishoudens op niveau van de kern en de aangroei van huishoudens die niet kerngebonden zijn. Geluwe is geselecteerd (bindend) als herlocalisatiehoofddorp. De rol ervan is ondersteunend voor wonen en werken in het buitengebied en het heeft een lokale verzorgende rol. Mogelijkheden op het vlak van bijkomende wooneenheden situeren zich op de opvang van de eigen groei van huishoudens op niveau van de kern. Andere kernen of gehuchten (bijvoorbeeld Kruseke) zijn niet geselecteerd.

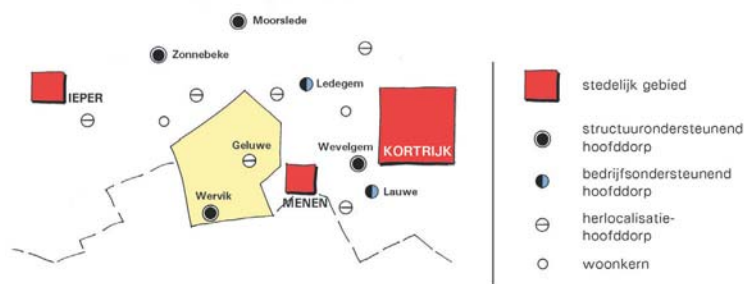
In het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen wordt een toedeling gedaan van het pakket bijkomende wooneenheden over verschillende gemeenten.

Voor Wervik (volledige gemeente) bedraagt het pakket 600 bijkomende wooneenheden (periode 1992-2007).

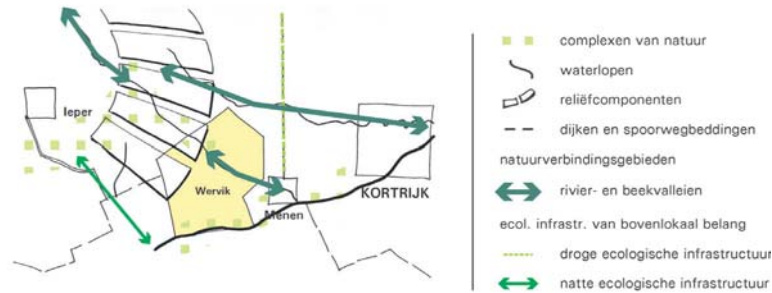
Gewenste ruimtelijke nederzittingsstructuur



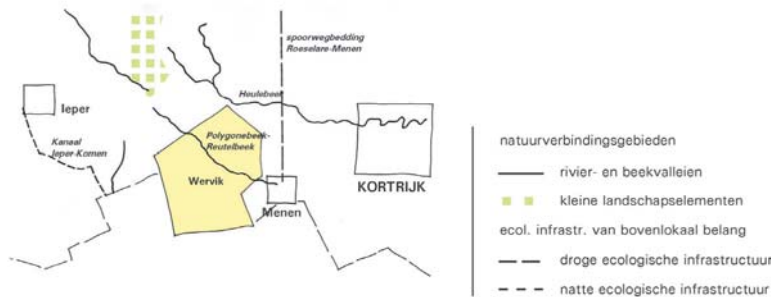
Selectie gewenste ruimtelijke nederzittingsstructuur



Gewenste ruimtelijke natuurlijke structuur



Selectie ruimtelijke natuurlijke structuur



• ruimtelijke natuurlijke structuur

Het aanduiden van GEN, GENO en verwevingsgebieden behoort tot de taak van het Vlaams Gewest. Doel is het behoud en de ontwikkeling van grotere eenheden natuur en deze onderling te verbinden. In afwachting van deze afbakening worden deze in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan als natuuraandachtzones als hypothese weergegeven.

De afbakening van de natuurverbingsgebieden en de bovenlokale ecologische infrastructuur behoort tot de taak van de provincie.

In de omgeving van Wervik worden volgende natuuraandachtzones aangeduid: de Leievallei en de West-Vlaamse heuvels.

De Polygonebeek-Reutelbeek (in de gemeente), de Heulebeek en de Bassevillebeek-Korte Keerbeek (buiten de gemeente) worden in het PRS als natuurverbingsgebied (bindend) aangeduid. De bovenlokale ecologische infrastructuur heeft te maken met grotere lijnvormige landschapselementen met een verbingsfunctie.

In Wervik worden geen elementen als bovenlokale ecologische infrastructuur aangeduid. Als (natte) ecologisch infrastructuur van bovenlokaal belang selecteert het PRS (bindend) in de omgeving het kanaal Ieper-Komen. De oude spoorwegbedding Roeselare-Menen wordt als droge bovenlokale ecologische infrastructuur aangeduid.

• ruimtelijke agrarische structuur

Agrarische activiteiten zijn een belangrijke drager van de open ruimte in de provincie. In Wervik, gelegen aan de rand van een groot aaneengesloten open-ruimtegebied, is dit des te meer het geval. De landbouw vervult een veelzijdige rol: als economische productiefactor, buffer tegen verstedelijking, mededragers van actieve lokale gemeenschappen in plattelandsgebieden,

medebeheerder van landschaps- en natuurwaarden en partner in recreatief medegebruik van het platteland.

Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan onderscheidt verschillende beleidscategorieën. Wervik situeert zich op de overgang een gebied met grondgebonden agrarische structuur als ruimtelijke drager in het westen en een intensief gedifferentieerd agrarische structuur in het oosten. Dit groot aaneengesloten gebied (met zowel grondgebonden als intensief gedifferentieerde landbouw) moet behouden en versterkt worden.

De Leievallei wordt aangeduid als een sterk structurerend valleigebied met een grondgebonden agrarische structuur als ruimtelijke drager.

Tussen de kernen Wervik en Geluwe en het kleinstedelijk gebied Menen is een open-ruimteverbinding aangegeven waarin de landbouw de bufferfunctie kan vervullen ten aanzien van verstedelijking.

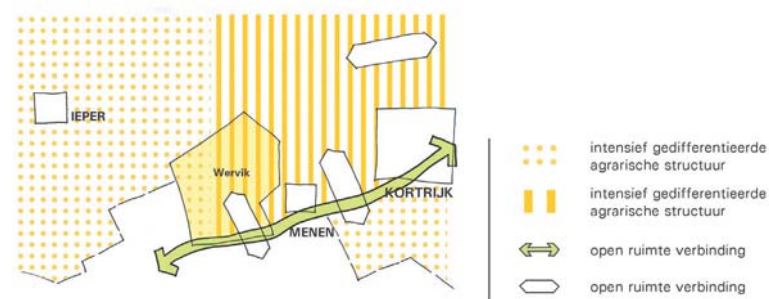
Op het niveau van het PRS worden geen (bindende) selecties doorgevoerd van de agrarische structuur.

• ruimtelijke structuur bedrijvigheid

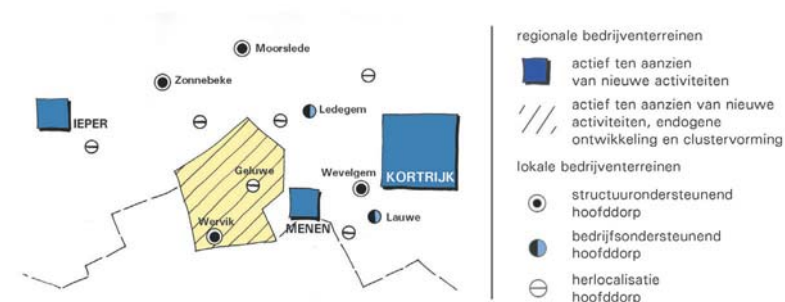
De deelstructuur heeft betrekking op bovenlokale economische activiteiten van de sectoren industrie en diensten. In het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan wordt verder invulling gegeven aan de basisdoelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voor economische activiteiten. Specifieke taakstellingen zijn het ontwikkelen van een ruimtelijk-economische visie voor subregio's (als basis voor de gewenste ruimtelijke structuur) en de verdeling van het pakket bedrijventerreinen naar kleinstedelijke gebieden, economische knooppunten en gemeenten buiten economische knooppunten.

In het PRS wordt een pakket 'bedrijventerreinen' toebedeeld aan het economisch knooppunt Wervik. In verhouding tot de bestaande

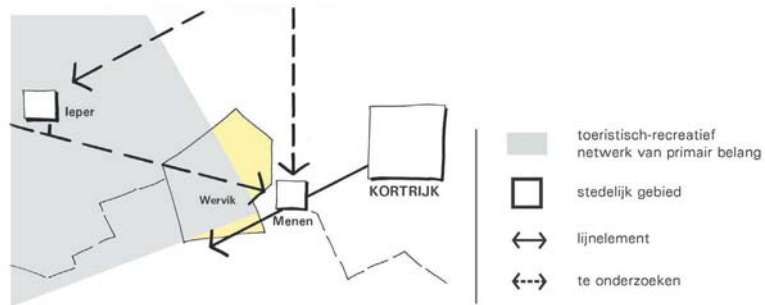
Gewenste ruimtelijke agrarische structuur



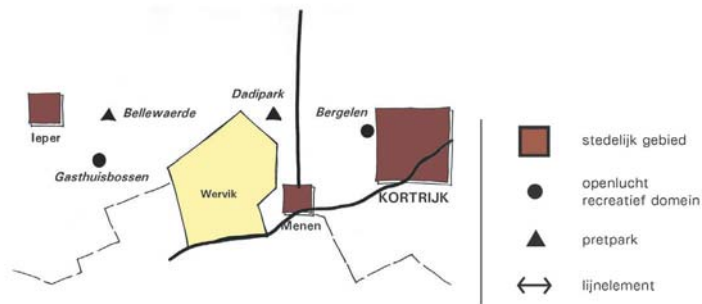
Selectie ruimtelijke structuur bedrijvigheid



Gewenste ruimtelijke structuur toerisme en recreatie



Selectie ruimtelijke structuur toerisme en recreatie



economische concentratie en gewenste ruimtelijke rol moet dit toelaten in Wervik een aanbodbeleid te voeren die de endogene ontwikkeling en clustervorming van bedrijven mogelijk maakt. Wervik vervult eveneens een rol ten aanzien van het aantrekken van nieuwe activiteiten. Concreet betekent dit voor Wervik een taakstelling van 15 ha voor de periode 1994-2007. Rekening houdend met het aanbod per 31.12.93 en het nieuw bestemd aanbod aan bedrijventerreinen in de periode 1994-1998 kan geen nieuwe oppervlakte meer afgebakend worden.

Lokale bedrijventerreinen (5 ha) kunnen ontwikkeld worden in hoofddorpen. Dit is mogelijk in Geluwe en Wervik die respectievelijk geselecteerd zijn als herlocalisatiehoofddorp en structuurondersteunend hoofddorp. In een herlocalisatiehoofddorp is het bedrijventerrein bestemd voor de herlocalisatie van bedrijven uit de kern of de omgeving. In structuurondersteunende hoofddorpen is de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein van 5 ha mogelijk met uitbreiding in de planperiode.

• ruimtelijke structuur kleinhandel

Het beleid is gericht op het verhinderen van een verdere uitzwerming van detailhandel over de stadsrand en in het buitengebied en de ongestructureerde ontwikkeling van kleinhandelslinten en -concentraties. Een verweving van kleinhandel met de omgeving, meer bepaald in het stedelijk gebied en de kernen van het buitengebied staat voorop. De draagkracht van de omgeving moet dit mogelijk maken. Is dit niet het geval dan is een bundeling in kleinhandelszones aangewezen.

In Wervik werden er geen te herstructureren kleinhandelslinten geselecteerd (er zijn er ook geen aanwezig).

• ruimtelijke structuur toerisme en recreatie

Toerisme en recreatie zijn maatschappelijke activiteiten met een aanzienlijke ruimtelijke impact in de provincie West-Vlaanderen. Voor de deelstructuur worden gebiedsgericht ontwikkelingsperspectieven geformuleerd. De concepten hebben betrekking op verschillende beleidscategorieën: netwerken, projectgebieden, knooppunten, verblijfsknooppunten...

Menen, Kortrijk, Roeselare, Ieper en Poperinge vervullen als stedelijke gebieden in de omgeving een toeristisch-recreatieve rol. Ieper maakt samen met de kernen in de omgeving (o.a. Wervik en Geluwe) deel uit van een samenhangend 'landelijk toeristisch-recreatief netwerk op provinciaal niveau'. In dit netwerk kan het plattelandstoerisme ontwikkeld worden met het oog op recreatief medegebruik van de open ruimte (kleinschalige toeristisch-recreatieve plattelandsactiviteiten). Binnen dit netwerk zijn ook de Gasthuisbossen en Bellewaarde bij Ieper gelegen, die aangeduid zijn als respectievelijk openluchtrecreatief domein en pretpark.

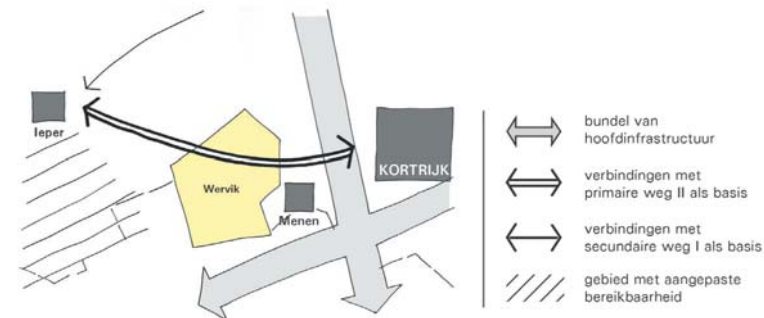
De Leie is aangeduid als lijnelement, als verbinding tussen stedelijke gebieden.

• ruimtelijke structuur van verkeer en vervoer

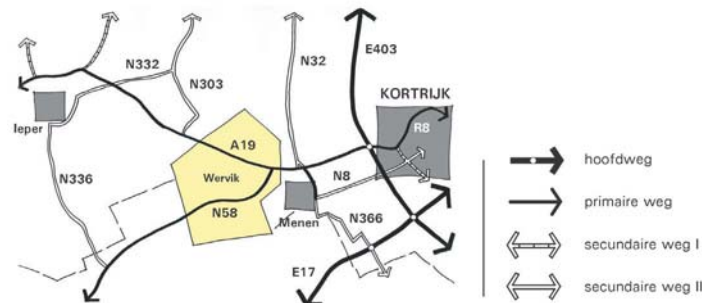
Uitgangspunten voor de gewenste verkeers- en vervoersstructuur zijn:

- het categoriseren van het wegennet;
- de ruimtelijke ondersteuning van een geïntegreerd regionaal openbaar vervoer;
- de ontwikkeling van een Netwerk Langzaam Verkeer;
- een vervoersbeleid afgestemd op de gewenste ontwikkeling van de deelruimte.

Gewenste ruimtelijke structuur van verkeer en vervoer



Selectie ruimtelijke structuur van verkeer en vervoer



De categorisering van wegen gebeurt in drie categorieën:

- Secundaire weg type I met als hoofdfunctie verbinden op bovenlokaal en lokaal niveau;
- Secundaire weg type II met als hoofdfunctie verzamelen op bovenlokaal en lokaal niveau;
- Secundaire weg type III met als hoofdfunctie verbinden voor openbaar vervoer en fietsverkeer op bovenlokaal en lokaal niveau.

In de omgeving van Wervik zijn volgende wegen als secundaire weg categorie II geselecteerd:

- N32, van N32b (Menen) tot R32 (Roeselare Zuid);
- N303, van de A19 (oprit 3) tot de N313 (Westrozebeke-Staden).

• ruimtelijke structuur van het landschap

Uitgangspunten voor de gewenste landschappelijke structuur zijn

- het behoud en de ontwikkeling van de diversiteit en de herkenbaarheid van de West-Vlaamse landschappen;
- het landschap als raamwerk bij afweging;
- het formuleren van gedifferentieerde ontwikkelingsperspectieven voor en een indicatieve selectie van structurerende landschaps-elementen, -componenten en -eenheden.

De rug van Westrozebeke en de West-Vlaamse heuvelrij worden in de omgeving van Wervik beschouwd als een gaaf landschap. Dit is een landschap waarvan de samenhang slechts beperkt gewijzigd is door ingrepen. Het behoud van deze samenhangende gehelen staat voorop.

Een groot gedeelte van het zuidelijk deel van de gemeente wordt beschouwd als een 'verschraald landschap'. Het beleid moet er gericht zijn op het behoud en de versterking van de nog resterende

traditionele kenmerken en op een ruimtelijke sturing van nieuwe ingrepen.

De 'verstedelijkte' Leievallei wordt beschouwd als een 'nieuw landschap', een stadslandschap. In stadslandschappen gaat de aandacht naar een kwalitatieve inrichting van het openbaar domein.

In de omgeving van Wervik worden volgende elementen indicatief (en niet limitatief) aangeduid als bovenlokale landschaps-componenten, -elementen, en -eenheden.

- structurerende reliëfcomponenten: rug van Westrozebeke, West-Vlaamse heuvels;
- structurerende lineaire elementen: Leie, spoorwegberm Roeselare-Menen, Kanaal Ieper-Komen;
- open-ruimteverbinding: tussen Menen en Wervik.

■ Gebiedsgerichte benadering

De visie op het niveau van de provincie en van de verschillende deelstructuren worden gebiedsgericht vertaald naar deelruimten toe. Per deelgebied worden voor specifieke elementen ontwikkelingsperspectieven en beleidsdoelstellingen aangegeven.

Wervik is gelegen op de overgang van verschillende deelruimten: de Leievallei, de Middenruimte en de Heuvel-IJzerruimte.

• Leievallei

De Leie is geselecteerd als hoofdwaterweg met een toenemend belang voor de binnenvaart tussen Gent en Rijsel. Mogelijke locaties voor de vestiging van watergebonden activiteiten dienen hiervoor optimaal aangewend te worden. De locaties moeten afgewogen worden tegenover de natuurlijke en recreatieve kwaliteiten. Afgesneden meanders en voormalige meersengebieden, die belangrijke natuurwaarden vertegenwoordigen, moeten gevrijwaard blijven. De open-ruimteverbindingen dienen eveneens gevrijwaard te worden van verdere bebouwing.

• Heuvel-IJzerruimte

De deelruimte maakt deel uit van één van de belangrijkste gebieden van de agrarische structuur op Vlaams niveau. De dynamische grondgebonden landbouw en de natuurlijke structuur nemen er een belangrijke plaats in. De deelruimte biedt tevens plaats aan gedifferentieerde toeristische-recreatieve plattelandsontwikkeling.

Het aantrekkelijke landschap met relatief geringe bebouwing, golvend karakter en kleine landschapselementen wordt in deze deelruimte benadrukt. De aanduiding van bouwrijpe zones ondersteunt optimaal de grondgebonden landbouw. Omwille van de visuele zichten is een kwalitatieve inpassing van nieuwe (landbouw)infrastructuur vereist. De parallelle beekvalleien worden geselecteerd als natuurverbindinggebied.

4. STRUCTUURPLANNING IN BUURGEMEENTEN

■ Zonnebeke

Zonnebeke beschikt over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Gemeenschappelijke aandachtspunten zijn het beleid voor het licht tot matig golvend zandleemgebied (grensoverschrijdende benadering voor beekvalleien, landschappelijk waardevolle elementen,...) en voor de N8.

■ Moorslede

In de gemeente Moorslede ligt een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan voor. Gemeenschappelijk aandachtspunt is het beleid voor het licht tot matig golvend zandleemgebied (grensoverschrijdende benadering voor beekvalleien, landschappelijk waardevolle elementen,...).

■ Wevelgem

In de gemeente Wevelgem ligt een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan voor. Gemeenschappelijk aandachtspunt is het beleid voor het licht tot matig golvend zandleemgebied (grensoverschrijdende benadering voor beekvalleien, landschappelijk waardevolle elementen,...).

■ Menen

Menen beschikt over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Gemeenschappelijke aandachtspunten zijn het beleid voor de Leievallei, voor de N8, voor de open-ruimtecorridor tussen Wervik en het stedelijk gebied en de ontwikkeling van bedrijventerreinen (eventueel grensoverschrijdend).

5. SECTORALE (BOVEN)GEMEENTELIJKE BELEIDSPLANNEN

■ Gemeentelijke woningbehoeftestudie

De gemeente Wervik beschikt niet over een gemeentelijke woningbehoeftestudie. Deze zal integraal deel uitmaken van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De ontwikkeling van een visie op de gewenste woon- en leefstructuur en de integratie ervan binnen de gewenste ruimtelijke structuur gebeurt binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Ook de evaluatie van de invulling van inbreidingsgebieden en nieuwe woongebieden, evenals de fasering voor invulling, gebeurt binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

■ Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan

De gemeente Wervik beschikt over een goedgekeurd Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (1996). Het GNOP bestaat uit een onderdeel inventarisatie en een actieprogramma. Elementen van het onderdeel inventarisatie worden gehanteerd bij de beschrijving van de structurerende elementen van de open ruimte.

In het actieprogramma van het GNOP worden twee hoofdprojecten geselecteerd. Het betreft het gebiedsgericht project 'Laag-Vlaanderen' en een niet-gebiedsgericht project 'zorg voor kleine landschapselementen'. Daarnaast worden nog een aantal andere gebiedsgerichte projecten opgenomen in het meerjarenprogramma.

• Gebiedsgericht hoofdproject 'Laag-Vlaanderen'

De Leiemeersen van Laag-Vlaanderen (ongeveer 37ha) vormen vrijwel de enige meersgebieden langs de West-Vlaamse Leie die nog min of meer een intact landschap vormen. Doelstelling is het vrijwaren van de ecologische en landschappelijke waarde van het gebied. Het gebied biedt mogelijkheden voor natuurontwikkeling en een agrarisch natuurbeheer in dit gebied is wenselijk. Dit kan door

het afsluiten van beheersovereenkomsten en een gefaseerde aankoop door de stad, ondersteund door de provincie en het Vlaamse Gewest. Een doelstelling is tevens het gebied een permanent vochtig tot plaatselijk nat karakter te geven (wat het verloren heeft als gevolg van de rechttrekking van de Leie) door aangepaste waterbeheersingswerken. Voor het 'Eiland' (ten noorden van Busbeke/Bousbeque) wordt gedacht om het gebied, na het storten van baggerspecie, een functie als natuurrustgebied te geven. Een begrazingsproject met grote grazers kan er zorgen voor een grotere variatie in de (spontane ontwikkeling van) begroeiing.

• Niet-gebiedsgericht hoofdproject rond kleine landschapselementen

Omdat elementen van de natuurlijke structuur in de gemeente zeer versnipperd voorkomen is het behoud en de ontwikkeling van kleine landschapselementen van wezenlijk belang. Deze elementen vormen de ecologische infrastructuur en fungeren als refugium voor tal van dier- en plantensoorten.

Het behoud en ontwikkeling van kleine landschapselementen (houtkanten, hoogstamboomgaarden, hagen, veedrinkpoelen,...) wordt gestimuleerd door:

- een gemeentelijke beplantingsverordening;
- een subsidieregeling voor het aanplanten van streekeigen groen, hoofdstamfruitbomen en dreefplanting;
- een subsidiereglement voor het onderhoud van KLE's;
- een subsidiereglement voor de aanleg en het onderhoud van poelen.

Andere projecten op te nemen in een meerjarenprogramma zijn:

- een studie rond de waterkwaliteit van beken;

- Reutelbeekvallei en/in de omgeving van het Congobos als aandachtsgebied voor mogelijke acties (nog geen concrete acties). Mogelijke acties zijn bebossing van restgronden langs de A19 en een herstel van het natuurlijk karakter van de beek;
- Vallei Sint-Jansbeek in bebouwde kom van Wervik. Aangezien dit gebied zich uitstekend leent voor natuureducatieve projecten (nabijheid van scholen, 'groene long' in stadscentrum) wordt voorgesteld om een kleinschalig natuurleerpad voor scholen te ontwikkelen en om vochtige graslanden langs de beek te verwerven in functie van natuurontwikkeling;
- Vallei van de Hoge Plankebeek. Doel is het opstellen van het beplantingsplan en beheersplan voor de restgronden langs de beek.
- Het beheer van enkele prioritaire wegbermen in de gemeente op een ecologische manier (ontwikkeling van een soortenrijke vegetatie).

■ Gemeentelijk Mobiliteitsplan

Wervik beschikt over een goedgekeurd gemeentelijk mobiliteitsplan (conform verklaard door de Provinciale Auditcommissie op 8 juli 2002).

Het mobiliteitsplan vormt de basis voor de gewenste verkeers- en vervoersstructuur en wordt geïntegreerd binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Elementen die in het gemeentelijk mobiliteitsplan aan bod komen zijn:

- hiërarchie van het wegennetwerk: categorisering van wegen, indeling in snelheidszones en nemen van verkeersveiligheidsmaatregelen;

- afbakenen van verblijfsgebieden en doortochten: verhoging van de verblijfskwaliteit en de verkeersleefbaarheid, herwaardering van het openbaar domein;
- versterken van verkeers- en vervoersalternatieven: grensoverschrijdend samenhangend fietsnetwerk, voetgangersnetwerk, gebiedsdekkend openbaar vervoersnetwerk en gericht parkeerbeleid.

■ Mercuriusproject

Het Mercuriusproject (1997) omvat een analyse van de bestaande toestand, enkele aanbevelingen voor de toekomstige ontwikkeling en tot slot enkele concrete acties.

Het actieprogramma omvat twee projecten die gefaseerd kunnen worden ontwikkeld :

- project uitbouw as tabaksmuseum-centrum;
- project kernversterking.

Het project 'uitbouw as tabaksmuseum-stadkern' omvat:

- de ontwikkeling van het 'Eiland/De Balokken' als toeristische aantrekkingspool aansluitend op het Tabaksmuseum met directe verbinding naar het centrum;
- werken aan een stedelijke herkenbare en gezellige inkom vanuit Frankrijk over de brug;
- het aanpakken van het ankerpunt 'kerkomgeving', met naast Steenakker en Stationsomgeving vooral aandacht voor de uitbouw van deze omgeving als aanleghaven;
- het aanleggen van een extra herkenbaar accent op het Sint-Maartensplein.

Het project 'kernversterking' omvat :

- aandacht voor de bereikbaarheid van zogenaamde ankerplaatsen met een aangepast parkeerbeleid, comfortabele voetgangersvoorzieningen,...
- herwaardering van de stationsomgeving.

■ City-Marketingplan

Er wordt een city-marketingplan uitgewerkt met het oog op een opwaardering van de stad. De SWOT-analyse als voorbereiding op het city-marketingplan komt tot volgende ruimtelijke bevindingen:

- Wervik is een grensstad, de binnenstad van Wervik heeft het nadeel dat je er niet komt indien je er niet moet zijn, Geluwe is geografisch beter gelegen;
- de stad wordt geconfronteerd met een dalende en vergrijzende bevolking, er zijn grote verschillen tussen Wervik en Geluwe;
- er zijn beperkte bouwmogelijkheden in Wervik, de resterende reserve is in belangrijke mate in handen van de sociale huisvestingsmaatschappijen;
- er is een groot aandeel sociale woningen;
- Wervik beschikt over een degelijk onderwijs aanbod, toch laten heel wat gezinnen hun kinderen naar Menen of elders naar school gaan;
- er is een beperkte werkgelegenheid en een dalende trend;
- er is een beperkt aanbod aan bedrijventerreinen;
- er is een sterke industrialisering van Waalse en Franse grensgebieden;
- er is een aanzienlijke daling van het aantal handelszaken in het verleden;
- er zijn veel laagstaande winkelpanden in het centrum van Wervik;
- er is een uitgebreid aanbod aan sportvoorzieningen, zowel in Wervik als Geluwe;
- er is een groot potentieel aanbod op het vlak van toerisme;

- de Leie en de Balokken bezitten een groot toeristisch potentieel voor Wervik;

6. PLANNINGSOPGAVE

De uitspraken in ruimtelijke structuurplannen op een hoger schaalniveau vormen niet alleen randvoorwaarden voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Ze resulteren tevens in een 'planningsopgave': vragen waarop een antwoord moet gegeven worden tijdens het gemeentelijk structuurplanningsproces en die ruimtelijk vertaald worden in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Volgende planningsopgaven kunnen onderscheiden worden:

- een kwalitatieve invulling van de taakstelling voor wonen in de hoofddorpen in het buitengebied;
- een kwalitatieve invulling van de taakstelling voor economische activiteiten;
- een vrijwaring van de open ruimte ten behoeve van een goed functionerende landbouw;
- een versterking (kwalitatief en kwantitatief) van de natuurlijke structuur;
- het benutten van toeristisch-recreatieve potenties;
- het behoud en de versterking van de identiteit en diversiteit van verschillende landschappen;
- een categorisering van wegen op gemeentelijk niveau en een afstemming van de inrichting van de weg op de functie ervan (voor alle wegen).

BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR

1. SITUERING VAN WERVIK BINNEN EEN RUIMER KADER

- **Wervik als verzorgend centrum**

Wervik is een verzorgend centrum op het vlak van handel, gerecht, onderwijs, gezondheidszorg. Ondanks de nabijheid van het kleinstedelijk gebied Menen en het regionaalstedelijk gebied Kortrijk functioneert Wervik als een verzorgend centrum voor een ruimere omgeving. Door de aanwezigheid van enkele bedrijventerreinen in de gemeente is het ook een tewerkstellingscentrum. De nabijheid van andere stedelijke gebieden is echter wel bepalend voor het uitrustingsniveau van de stad.

Wervik bezit tevens een toeristische aantrekkingskracht. De ligging aan de Leie, die als een toeristisch-recreatieve as functioneert, speelt hierin een rol. Wervik is ook gekend voor de tabak. Het Tabaksmuseum, de Sint-Medarduskerk en twee molens, de Briekemolen en de Kruisekemolen vormen de belangrijkste bezienswaardigheden.

- **Wervik als onderdeel van een verstedelijkte Leievallei**

Wervik maakt deel uit van de 'verstedelijkte Leievallei'. Langsheen de Leie is een verstedelijkt landschap ontstaan. De bebouwing heeft zich ontwikkeld op plaatsen waar men de Leie kan oversteken. Dit zijn tevens de plaatsen waar de vallei het smalst is. Hierdoor is een kenmerkend patroon ontstaan van 'tweelingkernen' langs de Leie. Van west naar oost zijn dit Comines-Warneton (in Henegouwen) en

Comines (Frankrijk), Wervik en Wervicq-Sud (Frankrijk), Menen en Halluin (Frankrijk).

Door een uitwaaiing van activiteiten groeien de kernen meer en meer naar elkaar toe waardoor een sterk verstedelijkte band langs de Leie is ontstaan. Dit is zowel aan de Belgische zijde als aan de Franse zijde van de Leie het geval. De Leie vormt dus de centrale drager van deze verstedelijkte as.

- **Wervik als grensstad**

Wervik is in veel opzichten een grensstad (nationaal, gewestelijk, provinciaal,...). De Leie vormt de natuurlijke grens met Frankrijk. De landsgrens met Frankrijk heeft vanzelfsprekend een impact op socio-economisch vlak (mentale barrière, taalbarrière,...). Door de verdergaande Europese integratie en grensoverschrijdende projecten en overleg, kan echter aangenomen worden dat de impact van de landsgrens wordt afgezwakt.

Kenmerkend voor de streek is het fenomeen van de grensarbeid. Daar waar vroeger de Vlamingen naar het noorden van Frankrijk gingen werken, is nu het omgekeerde het geval. Steeds meer Noord-Fransen werken in de grensstreek. Wervik wordt ook in toenemende mate geconfronteerd met een inwijking van Fransen (die vaak woningen van mindere kwaliteit in het centrum van Wervik kopen of huren).



Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

Kaart 4
Regionale situering

-  Wervik
-  landsgrens
-  verstedelijkt gebied
-  kern in de open ruimte
-  snelweg
-  regionale weg
-  spoorlijn
-  kanaal / rivier
-  vliegveld
-  groenelement



- **Wervik aan de rand van een groot aaneengesloten open-ruimtegebied**

Wervik is gelegen aan de rand van een groot aaneengesloten open-ruimtegebied. Landbouw is de grootste ruimtegebruiker in deze open ruimte. Het open-ruimtegebied heeft ook een toeristisch-recreatieve betekenis. Het sluit aan bij het Zuid-West-Vlaamse Heuvelland.

De stad Wervik is bekend om haar tabaksteelt. Er zijn nog ongeveer 100 ha tabaksvelden in Wervik en er zijn nog tientallen asten te vinden. Hiermee neemt de regio Wervik 97% van de Belgische tabaksteelt voor haar rekening.

2. STRUCTUURBEPALENDE COMPONENTEN

De bestaande ruimtelijke structuur van de gemeente wordt bepaald door een aantal structuurbepalende elementen. Een beschrijving hiervan op hoofdlijnen geeft een goed beeld van hoe de gemeente ruimtelijk opgebouwd is.

De structurerende elementen hebben eigen kenmerken, kwaliteiten en knelpunten, een eigen interne samenhang en een eigen dynamiek.

- **Kernen en gehuchten**

Een eerste structurerend element zijn de kernen en gehuchten. De kernen Wervik en Geluwe nemen het grootste deel van de woonfunctie op. Ook de belangrijkste voorzieningen situeren zich in deze kernen. Kruseke en Terhand zijn veel kleinschaliger en vormen als gehucht een structurerend element.

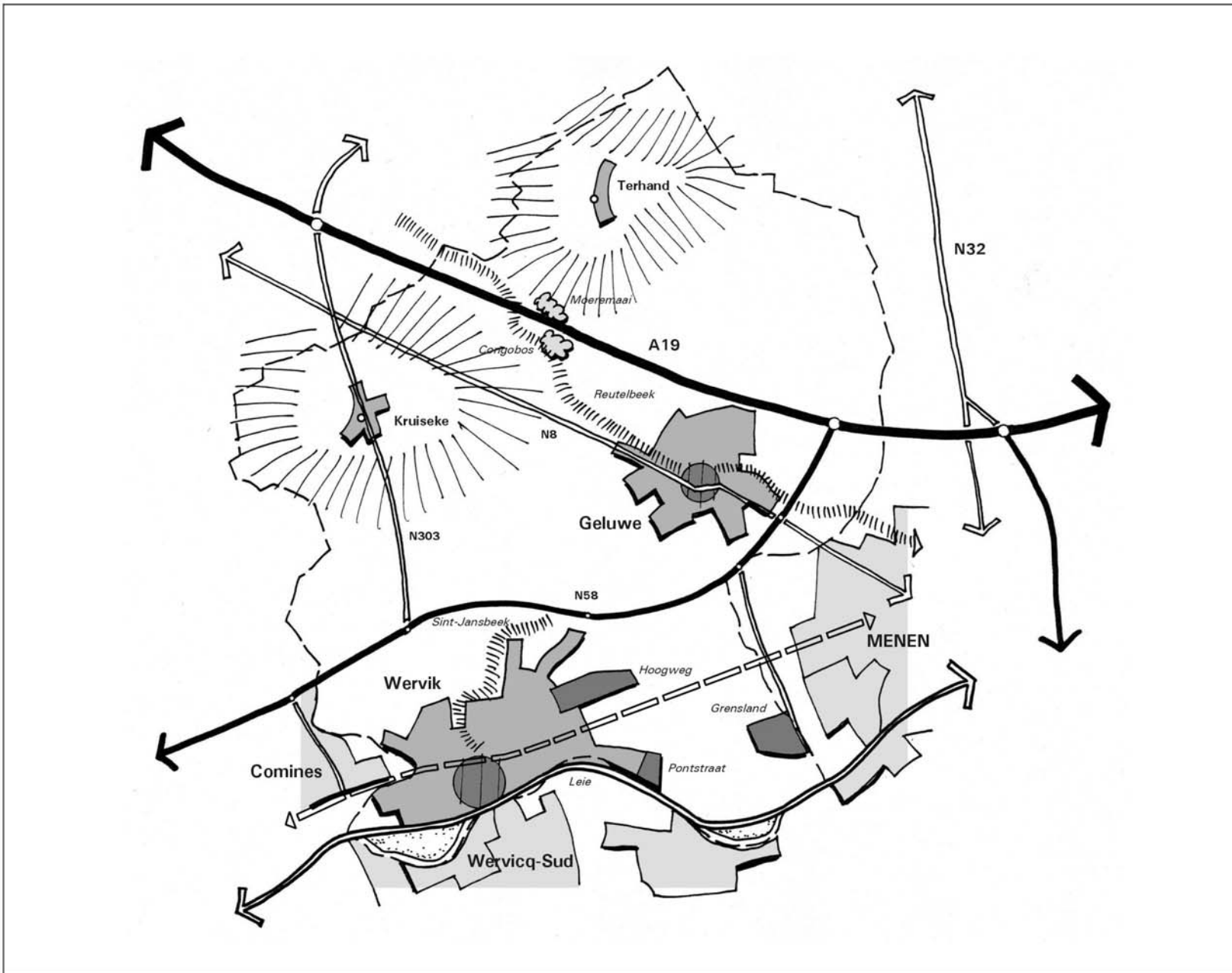
De bedrijventerreinen Klingstraat en Grensland nemen een groot deel van de bedrijvenfuncties op en zijn goed ontsloten naar het regionaal wegennet.

- **Lijninfrastructuren**

Wervik wordt doorsneden door talrijke lijninfrastructuren. De Leie met afgesneden meanders begrenst de gemeente in het zuiden. De A19 en N58 vormen als auto(snel)wegen de belangrijkste wegeninfrastructuur. De N8 en N303 zijn de belangrijkste regionale wegen in de gemeente. De spoorlijn Kortrijk-Poperinge doorsnijdt de gemeente in oost-westrichting.

- **Open ruimte**

In de open ruimte is landbouw de belangrijkste ruimtegebruiker. Structurerende elementen zijn de hoogteruggen (omgeving van Kruseke en Terhand) en beekvalleien. De Sint-Jansbeek en de Reutelbeek zijn de belangrijkste. Het Congobos en de Moeremaai vormen de enige bouselementen van betekenis in de gemeente.



Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

Kaart 5
Structuurbepalende componenten

-  kern
-  gehucht
-  bedrijventerrein
-  snelweg
-  regionale weg
-  spoorlijn
-  rivier
-  afgesneden meander
-  beekvallei
-  helling
-  groenelement

3. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DEELSTRUCTUREN

3.1. WONEN

3.1.1. BESTAANDE WOONSTRUCTUUR

De bestaande woonstructuur bestaat uit volgende structurerende elementen:

- de dorpen Wervik en Geluwe;
- de gehuchten Kruseke en Terhand;
- woonlinten in de open ruimte;
- wooncluster in de open ruimte.

De **dorpen Wervik** en **Geluwe** nemen het grootste deel van de woningvoorraad op binnen de gemeente. Woningtypologie en bebouwingstypologie variëren sterk in deze dorpen. De centrumgebieden worden gekenmerkt als gemengde woonomgevingen, waar het wonen verweven voorkomt met andere functies (gemeenschapsvoorzieningen, handelsfuncties, bedrijvigheid). De bebouwing heeft er een overwegend gesloten karakter. Binnen dit gebied situeert zich ook een groot gedeelte van de meergezinswoningen. Rond de centrumgebieden zijn nieuwbouwwijken ontwikkeld. De wijken bestaan uit een menging van sociale woonwijken en residentiële verkavelingen.

De **gehuchten Kruseke** en **Terhand** zijn ten opzichte van de dorpen kleinere woonentiteiten. Zowel Kruseke als Terhand zijn lineair ontwikkeld langs historische wegen. Beide entiteiten bestaan uit een menging van historische bebouwing en recentere wooneenheden. De recentere woningen in Terhand zijn ingepast in de lineaire structuur van het gehucht; in Kruseke is de woonstructuur versterkt door de ontwikkeling van een sociale woonwijk in het westen van het gehucht.






Langs belangrijke wegen in de open ruimte komen **woonlinten** voor. Het betreft woonlinten langs de N303 Krusekestraat, N8

Ieperstraat en N311 Geluwesteeweg. De linten bestaan zowel uit historische bebouwing als recentere wooneenheden. Langs de N8 en N303 komen in deze linten ook kleinschalige bedrijvenfuncties voor.

Verspreid in de open ruimte zijn **woonclusters** gelegen. Woonclusters zijn groepen van woningen die ruimtelijk een geheel vormen. Het betreft voornamelijk historische bebouwing. De meeste woonclusters zijn gelegen tussen Geluwe en Terhand, Geluwe en Kruseke en tussen Wervik en Menen.



Bestaande woonstructuur

-  dorp
-  gemengde woonomgeving
-  gehucht
-  woonlint
-  wooncluster



3.1.2. KENMERKENDE ELEMENTEN EN TRENDS

■ Demografische ontwikkeling

Op 1 januari 2001 telde de gemeente Wervik 17.744 **inwoners**. Sinds 1970 is het inwonersaantal met 812 personen afgenomen. Tussen 1970 en 1981 kende de bevolking een afname met 470 personen. In de jaren tachtig was de bevolkingsafname beperkter: tussen 1981 en 1991 daalde het inwonersaantal met 100 personen. Tussen 1991 en 2001 daalt de bevolking opnieuw aan een sneller tempo, namelijk met 242 personen. De gemiddelde jaarlijkse afname van de bevolking in die periode bedraagt 0,14%. De daling van de bevolking tussen 1991 en 2001 doet zich niet voor in het arrondissement en de provincie. Het arrondissement leper kent tussen 1991 en 2001 een lichte bevolkingstoename van gemiddeld 0,02% per jaar; in de provincie neemt de bevolking toe aan een gemiddelde jaarlijkse groeivoet van 0,21%.

De daling van de bevolking in de jaren negentig doet zich enkel voor in de deelgemeente Wervik. In Geluwe neemt de bevolking toe. Het aandeel van de deelgemeente Geluwe in de totale bevolking van Wervik bedraagt momenteel 36%.

De daling van de bevolking is toe te schrijven aan de uitwijkingoverschotten (meer uitwijking dan inwijking). Hoewel het natuurlijk overschot (geboorten–sterften) in een aantal jaren negatief was (1984, 1986, 1996, 1997), is het over de volledige periode 1981-2000 positief. Het **natuurlijk overschot** is evenwel niet in staat de grote uitwijkingoverschotten waarmee de gemeente geconfronteerd wordt te compenseren. De voorbije 10 jaar nam de bevolking in Wervik af met gemiddeld 22 inwoners per jaar. Het natuurlijk overschot bedroeg gemiddeld ongeveer 5 personen per jaar terwijl het **uitwijkingoverschot** gemiddeld ongeveer 27 personen per jaar bedraagt.

Een analyse van de **migratie** per leeftijd geeft aan dat er, over de laatste vijf jaar beschouwd, vooral een uitwijkingoverschot is in de leeftijdsklassen 20 tot 34 jaar. Dit betekent dat de gemeente vooral haar aantrekkingskracht op jonge gezinnen verliest.

Er is een **immigratieoverschot** van **Fransen** naar Wervik. In de periode 1995-2004 bedroeg het migratieoverschot 203 personen of gemiddeld 20 per jaar. Dit komt overeen met ongeveer 8 gezinnen per jaar.

De bevolking in Wervik heeft een bevolkingssamenstelling die weinig afwijkt van het West-Vlaamse gemiddelde. Het aandeel jongeren ligt in Wervik wel lichtjes hoger dan in West-Vlaanderen maar ligt lager dan het aandeel jongeren in het arrondissement leper. Net als overal in Vlaanderen daalt het aandeel jongeren in de gemeente ten voordele van het aandeel bejaarden. De afname van het aandeel jongeren in de gemeente is iets meer uitgesproken dan in het arrondissement en de provincie. De vergrijzing verloopt dan weer trager in de gemeente.

Wervik heeft een gemiddelde gezinsgrootte van 2,55 (2000) tegenover 2,6 in het arrondissement en 2,48 in West-Vlaanderen.

Net als overal in Vlaanderen wordt ook in Wervik de gemiddelde gezinsgrootte steeds kleiner. Tussen 1970 en 2000 verminderde het gemiddeld aantal leden per gezin met 0,61 personen. Vooral het aantal alleenwonenden neemt toe. De gezinsverdunding verloopt in de gemeente Wervik volgens een iets trager tempo in vergelijking met het arrondissement en de provincie West-Vlaanderen.

Conclusie

Wervik wordt gekenmerkt door:

- een daling van de bevolking; deze daling is het gevolg van sterke uitwijkingoverschotten. Het natuurlijk accres is positief maar niet in staat deze uitwijkingen te compenseren. Er is een inwijkingoverschot van Fransen naar Wervik;
- een vrij lage gemiddelde gezinsgrootte in vergelijking met andere gemeenten uit het buitengebied;
- een bevolking die qua leeftijdsamenstelling weinig afwijkt van het provinciaal gemiddelde.

■ Woningvoorraad

Wervik beschikte in 2001 over een woningpatrimonium van 6.854 bewoonde woningen.

• Woningtypologie

Het grootste deel van het woningenbestand bestaat uit woningen in gesloten bebouwing (ongeveer 52%). Het aandeel open bebouwing in Wervik bedraagt 22%. Ongeveer 20% van het patrimonium bestaat uit halfopen bebouwingen. Het aandeel appartementen en studio's bedraagt slechts 6%. De aard van de woningen in Wervik verschilt hiermee sterk van de woningtypologie in het arrondissement, dat meer gekenmerkt wordt door open bebouwingen (36%) en minder door gesloten bebouwingen (38%). Het aandeel open bebouwing in Wervik is heel laag in vergelijking met de andere gemeenten van het buitengebied. Dit wijst op het meer verstedelijkt karakter van het zuidelijk deel van de gemeente, de kern Wervik, als onderdeel van de verstedelijkte band in de Leievallei.

• Huur- en eigendomswoningen

De woningvoorraad in Vlaanderen wordt gekenmerkt door een hoog aandeel eigendomswoningen. Ook in Wervik is dit het geval: bijna 70% van de woningvoorraad bestaat uit eigendomswoningen. Het aandeel is vergelijkbaar met dat van het arrondissement en de provincie maar is aanzienlijk lager dan in de meeste andere gemeenten van het buitengebied.

• Kwaliteit van het woningpatrimonium

De kwaliteit van het woningenbestand kan ingeschat worden aan de hand van een aantal criteria. De methode die NIS hiervoor hanteert, onderscheidt woningen in drie categorieën:

- woningen met klein comfort: woningen met stromend water, met WC met waterspoeling en met badkamer/douche;
- woningen met middelmatig comfort: woningen met klein comfort + centrale verwarming;
- woningen met groot comfort: woningen met middelmatig comfort met keuken (4 m²), telefoon en auto.

Woningen die niet tot de eerste categorie behoren worden woningen zonder klein comfort genoemd. Het zijn woningen die ten aanzien van het huisvestingsbeleid prioritair in aanmerking komen voor een kwalitatieve opwaardering. Bij de raming van de verbeterings- en vervangingsbehoefte wordt dieper ingegaan op de kwaliteit van het woningenbestand (zie verder).

In Wervik bestond het woningenbestand in 1991 voor ongeveer 29% uit woningen zonder klein comfort. Woningen zonder klein comfort zijn vaak oudere of kleinere woningen. Dit aandeel is inmiddels gedaald als gevolg van renovatie en het vervangen van woningen. In de andere gemeenten van het arrondissement leper is er een gelijkaardig of nog groter aandeel woningen zonder klein comfort. leper zelf vormt hierop een uitzondering. Op het moment van de Volks- en woningtelling van 1991 was ongeveer 43% van het woningenbestand in de gemeente gebouwd vóór de Tweede Wereldoorlog. Dit geldt voor beide deelgemeenten, Wervik en Geluwe. Het profiel van de gemeente op het vlak van de ouderdom van het woningpatrimonium sluit nauw aan bij het arrondissementeel gemiddelde. 44% van de woningen in het arrondissement leper zijn gebouwd vóór de Tweede Wereldoorlog. In West-Vlaanderen ligt dit percentage aanzienlijk lager (29,9%).

• Woningrenovatie

De voorbije jaren zijn heel wat inspanningen gedaan om de kwaliteit van het woningpatrimonium in de gemeente te verbeteren, zowel door privaat initiatief als door sociale huisvestingsmaatschappijen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal woningen dat gerenoveerd werd per kern (enkel privaat initiatief). In de kern Wervik zijn er jaarlijks gemiddeld 24 woningen gerenoveerd, in Geluwe 14, in Kruseke 2 en Terhand 2. Het betreft ongeveer 415 woningen in een periode van 10 jaar.

De inspanningen op het vlak van woningrenovatie zijn vrij gelijkmatig in iedere kern. Het jaarlijks gemiddeld aantal gerenoveerde woningen in de kern staat in verhouding tot het aandeel in de woningvoorraad.

	Wervik	Geluwe	Kruiseke	Terhand	Totaal
1992	30	10	-	-	30
1993	21	14	1	1	37
1994	12	15	-	-	27
1995	27	20	2	2	51
1996	25	13	2	1	41
1997	26	10	2	2	40
1998	24	15	1	1	41
1999	27	15	5	3	50
2000	37	16	1	2	56
2001	20	16	2	4	42
Totaal 1991-2000	239	144	16	16	415
Gemiddeld/jaar	24	14	2	2	42

De woningrenovatie van vaak kleinere (arbeiders)woningen gaat soms gepaard met het samenvoegen van 2 wooneenheden tot één kwalitatieve woning. In de periode 1992-2001 zijn in de kern

Wervik 19 maal twee wooneenheden samengevoegd tot 1 woning, in de kern Geluwe 8.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van renovatieprojecten van sociale woonwijken sinds 1992. In Wervik situeren deze activiteiten zich in een gefaseerde vernieuwing van de Parkwijk. Het betreft in totaal 157 wooneenheden. In Geluwe is recent de Carréwijk vernieuwd.

jaar	project	aantal wooneenheden
Wervik		
1995	Oud Park (vervangingsbouw)	33 wooneenheden
1997	Oud Park (vervangingsbouw)	30 wooneenheden
2001	Nieuw Park (vervangingsbouw)	64 wooneenheden
2002	Nieuw Park (vervangingsbouw)	30 wooneenheden
Geluwe		
2002	Carré (vervangingsbouw)	40 wooneenheden

■ Nieuwbouwactiviteit

• Eengezinswoningen

De nieuwbouwactiviteit op het vlak van **eengezinswoningen** (exclusief sociale huisvesting) bedraagt gemiddeld 52 woningen per jaar.

In de periode 1992-2001 werden jaarlijks gemiddeld 15 woningen gebouwd in de kern Wervik, 34 in Geluwe, 2 in Kruseke en 1 in Terhand.

Er is een duidelijk onevenwicht op het vlak van nieuwbouw merkbaar in de gemeente: in Geluwe worden dubbel zoveel eengezinswoningen gebouwd als in Wervik, terwijl Wervik groter is

dan Geluwe. De hoge activiteit in Geluwe heeft te maken met een aantal grotere verkavelingen die in een korte tijdsspanne gerealiseerd werden.

In Kruseke en Terhand zijn slechts een beperkt aantal nieuwe eengezinswoningen gebouwd.

	Wervik	Geluwe	Kruseke	Terhand	Totaal
1992	19	27	3	-	49
1993	23	20	2	2	47
1994	27	22	4	-	53
1995	16	24	1	2	43
1996	20	17	3	1	41
1997	11	21	-	1	33
1998	8	187	1	1	197
1999	9	11	3	2	25
2000	11	9	-	-	20
2001	9	4	2	2	17
Totaal 1991-2000	153	342	19	11	525
Gemiddeld/jaar	15	34	2	1	52

• Meergezinswoningen

De nieuwbouwactiviteit op het vlak van **appartementen en studio's** bedraagt ongeveer 4 wooneenheden per jaar. De verdichting door de bouw van meergezinswoningen vindt volledig plaats in de kernen Wervik en Geluwe. In de gehuchten zijn geen verdichtingsactiviteiten gerealiseerd door vervanging van woningen door meergezinswoningen.

De verdichtingsactiviteit is relatief gering, in vergelijking met andere gemeenten van die omvang. De gemengde woonomgevingen in de centra (vooral in de kern Wervik) worden gekenmerkt door een grotere concentratie aan kleinere woningen. De draagkracht voor een verdere verdichting is dan ook beperkt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde meergezinswoningen in aantal wooneenheden (het aantal projecten is aangeduid tussen haakjes).

	Wervik	Geluwe	Kruseke	Terhand	Totaal
1995	24 (3)	8 (2)	-	-	32
1999		3 (1)	-	-	3
2001	3 (1)		-	-	3
Totaal 1991-2000	27	11	-	-	38
Gemiddeld/jaar	3	1	-	-	4

• Bejaardenhuisvesting

Door de vergrijzing van de bevolking is er in toenemende mate noodzaak aan aangepaste woningen voor bejaarden. In de voorbije jaren is hierop ingespeeld door een verhoging van het aanbod aan serviceflats en bejaardenwoningen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde projecten op het vlak van bejaardenhuisvesting in de periode 1992-2001. In die periode zijn in de kern Wervik 68 wooneenheden gerealiseerd, in de kern Geluwe 21 wooneenheden.

jaar	project	aantal wooneenheden
Wervik		
1992	OCMW, Akademiestraat	uitbreiding rusthuis 23 kamers
1994	OCMW, Gasstraat	16 serviceflats
1996	OCMW, Molenstraat	12 appartementen
2000	OCMW, Gasstraat	17 serviceflats
Geluwe		
1992	OCMW, Sint-Denijsplaats	21 serviceflats

• Sociale huisvestingsprojecten

In Wervik zijn heel wat sociale huisvestingsprojecten gerealiseerd. Zowel in de kernen Wervik en Geluwe, als in het gehucht Kruseke, zijn sociale woningbouwprojecten gerealiseerd. Kenmerkend is het relatief grootschalig karakter van de sociale woonwijken in Wervik.

Het aantal huur- en koopwoningen bedraagt respectievelijk 537 en 205 wooneenheden. In de gemeente zijn ook ongeveer 204 sociale huurappartementen gerealiseerd. Een aantal huurwoningen is inmiddels verkocht. Deze worden geraamd op ongeveer 167 eenheden.

Overzicht gerealiseerde sociale huisvestingsprojecten

Jaar	Gezinswoningen		Appartementen (huur)	Totaal
	Huurwoningen	Koopwoningen		
Wervik	334	182	172	688
Geluwe	184	23	32	239
Kruseke	19	-	-	19
Totaal	537	205	204	946

In 2002 zijn er in de gemeente ongeveer 574 sociale huurwoningen (aantal huurwoningen is ondertussen reeds verkocht). Dit is ongeveer 8,2% van de woningvoorraad. Wervik scoort hiermee hoog ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde.

Het totaal aantal gerealiseerde sociale woningen bedraagt rond de 950. Dit is bijna 14% van de totale woningvoorraad. Wervik scoort hiermee hoog ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde sociale woningbouwprojecten in de periode 1992-2002.

jaar	project	aantal wooneenheden
Wervik		
1992	Hansbekastraat	4 koopwoningen
1996	Hansbekastraat	6 koopwoningen
1999	Magdalenastraat	8 koopwoningen
2002	Oud Park	20 huurwoningen & 16 koopwoningen
2002	Hansbekastraat	6 koopwoningen
Geluwe		
1993	Moerput	5 koopwoningen
1997	Moerput	6 koopwoningen
1997	Dourdanwijk	6 huur- en 4 koopwoningen
2001	Moerput	6 koopwoningen

3.1.3. AANBOD AAN BOUWMOGELIJKHEDEN

De inschatting van het aantal beschikbare bouwmogelijkheden gebeurt op basis van de inventaris van onbebouwde percelen in de gemeente (toestand 01.01.2003).

In de inventaris is een onderscheid gemaakt tussen volgende categorieën :

- percelen gelegen in goedgekeurde verkavelingen;
- percelen gelegen langs uitgeruste wegen;
- percelen gelegen in binnengebieden (woongebieden);
- percelen gelegen in woonuitbreidingsgebieden.

■ Bouwmogelijkheden in goedgekeurde verkavelingen en langs uitgeruste wegen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beschikbare bouwmogelijkheden in goedgekeurde verkavelingen en langs uitgeruste wegen.

	in goedgekeurde verkavelingen	langs uitgeruste wegen
Wervik	73	61
Geluwe	145	54
Kruiseke	3	5
Terhand	4	6
Totaal gemeente	225	126

In totaal zijn er in de gemeente 225 bouwkavels in goedgekeurde verkavelingen en kunnen naar schatting 126 wooneenheden gerealiseerd worden langs uitgeruste wegen. Er liggen bijgevolg 225 bouwmogelijkheden juridisch vast. Deze mogelijkheden kunnen in principe onmiddellijk ingevuld worden. De voorraad aan bouwmogelijkheden in goedgekeurde verkavelingen bestaat voor bijna de helft uit halfopen bebouwing, ongeveer 40% uit open

bebouwing en 10% uit gesloten bebouwing. Voor de ontwikkeling van de bouwmogelijkheden langs uitgeruste wegen is een verkavelingsvergunning noodzakelijk.

	gesloten bebouwing	halfopen bebouwing	open bebouwing
Wervik	5	44	24
Geluwe	10	64	71
Kruiseke	0	3	0
Terhand	0	0	4
Totaal gemeente	15	111	99

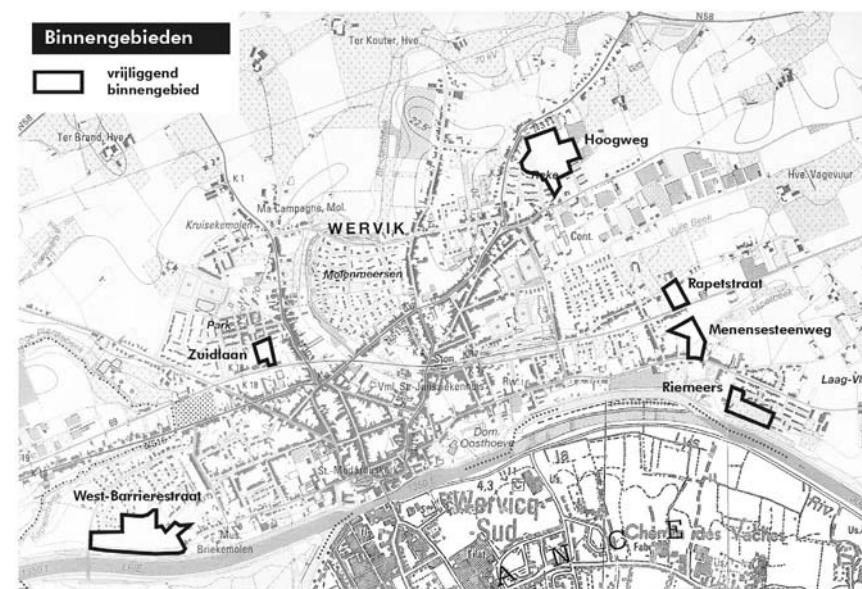
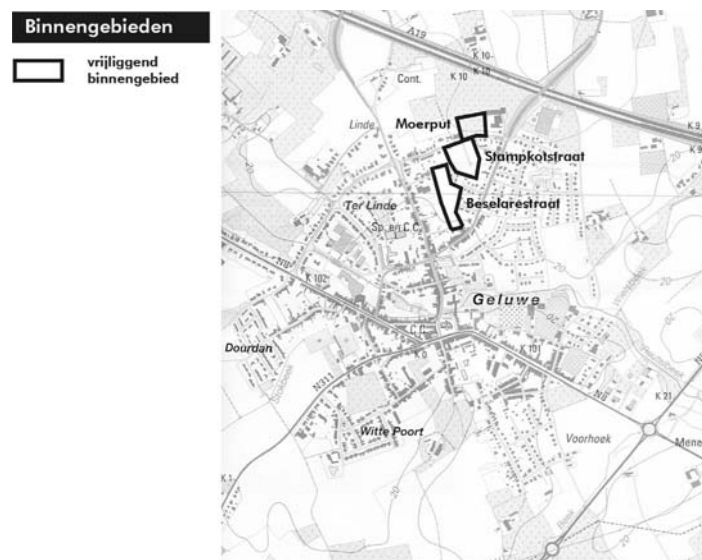
■ Binnengebieden

Voor de ontwikkeling van binnengebieden als woonomgeving is de aanleg van nieuwe infrastructuur noodzakelijk om de gebieden te ontsluiten.

Overzicht vrijliggende woongebieden

	oppervlakte (in ha)	potentieel aantal woningen
WERVIK		
West-Barrierestraat	4,8	72
Zuidlaan	0,7	11
Hoogweg	4,0	60
Rapetstraat	0,7	11
Menensesteenweg	1,0	15
Riemeers	0,8	13
Totaal Wervik		182
GELUWE		
Moerput	1,2	17
Stampkotstraat	1,5	23
Beselarestaat	1,3	20
Totaal Geluwe		60
Kruiseke	4,0	60
Totaal Kruiseke		60
Totaal gemeente		302

Volgende tabel geeft een overzicht van vrijliggende binnengebieden met een situering, de juridische toestand (ligging binnen een bpa en mogelijkheden) en de eigendomsituatie (sociale huisvestingsmaatschappij, privaot).



<p>Wervik - West-Barrierestraat</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen West-Barrierewijk en de Leie</p> <p>Juridische toestand: bpa West-Barrierestraat. Het bpa voorziet een gemengde invulling van de wijk met halfopen en open bebouwing. Langs de Leie wordt een front van woningen uitgebouwd.</p> <p>Eigendom: sociale huisvestingsmaatschappij</p>
<p>Wervik - Zuidlaan</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen de Zuidlaan en de spoorlijn Kortrijk-Poperinge</p> <p>Juridische toestand: bpa Brielensteenweg. Het gebied is in het bpa bestemd als zone voor garages (in functie van de aanpalende sociale woonwijk Park). De bestemming van het gebied is achterhaald en kan beter een woonfunctie krijgen.</p> <p>Eigendom: privaat</p>
<p>Wervik - Hoogweg</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen Geluwesteeweg en de Hoogweg, aansluitend op de sociale woonwijk Reke</p> <p>Juridische toestand: woongebied volgens het gewestplan. Sociale woonwijk kan uitgebreid worden.</p> <p>Eigendom: sociale huisvestingsmaatschappij</p>
<p>Wervik - Rapetstraat</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen Rapetstraat en de spoorlijn</p> <p>Juridische toestand: woongebied volgens het gewestplan.</p> <p>Eigendom: privaat</p>
<p>Wervik - Menensesteenweg</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen Menensesteenweg en Laag Vlaanderenstraat</p> <p>Juridische toestand: woongebied volgens het gewestplan.</p> <p>Eigendom: privaat</p>
<p>Wervik - Riemeers</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen sociale woonwijk Riemeers en de Leie</p> <p>Juridische toestand: woongebied volgens het gewestplan, woonwijk kan uitgebreid worden in zuidelijke richting</p> <p>Eigendom: OCMW</p>

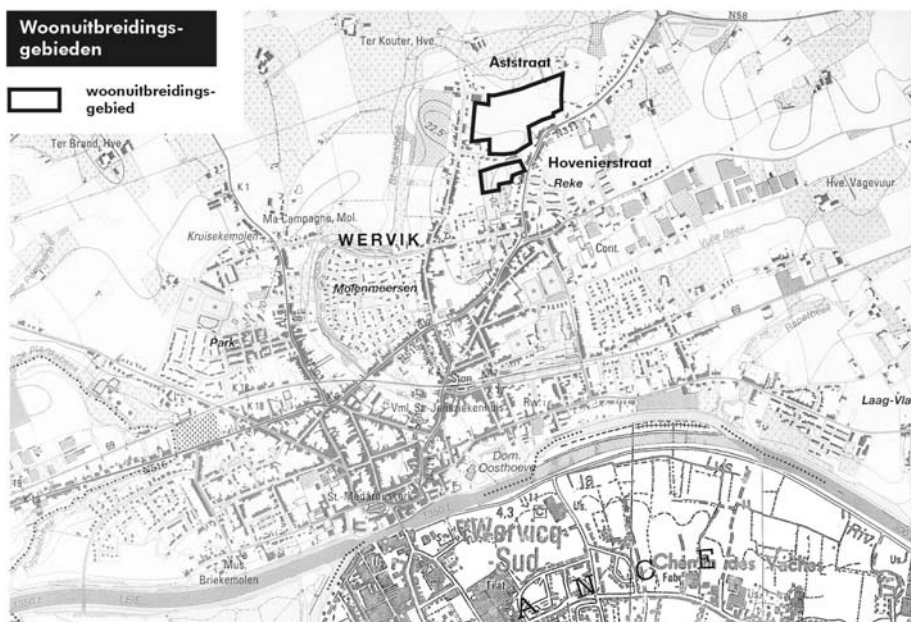
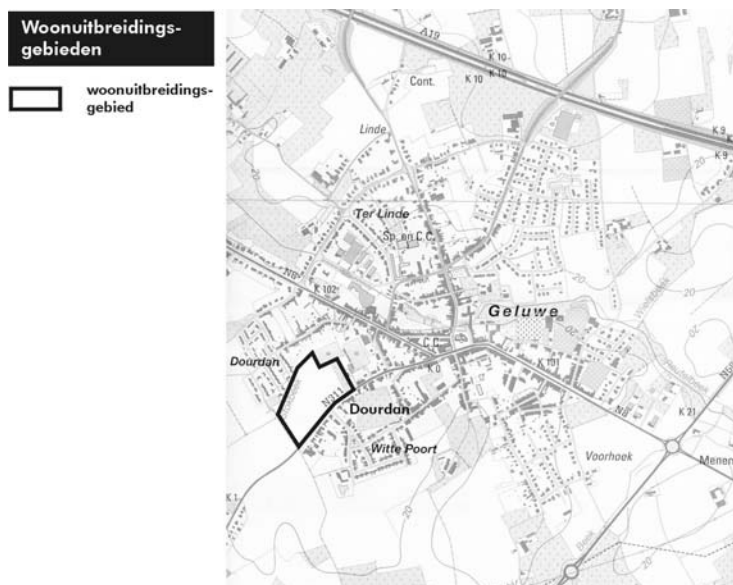
<p>Geluwe - Moerput</p> <p>Situering: gebied gelegen langs Moerput</p> <p>Juridische toestand: bpa Moerput. Het bpa voorziet de mogelijkheid om een woonproject te ontwikkelen dat ontsloten wordt via Moerput.</p> <p>Eigendom: privaat</p>
<p>Geluwe - Stampkotstraat</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen Moerput en Derde Lansiersstraat</p> <p>Juridische toestand: bpa Moerput. Het gebied sluit aan bij de gerealiseerde sociale woonwijk en is bedoeld als uitbreiding ervan. De ontsluitingsinfrastructuur voor de sociale woonwijk is reeds aangelegd.</p> <p>Eigendom: sociale huisvestingsmaatschappij</p>
<p>Geluwe - Beselarestaat</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen de Beselarestaat en Derde Lansiersstraat</p> <p>Juridische toestand: bpa Moerput. In dit binnengebied omgeven door woonbebouwing, kan een woonproject gerealiseerd worden. Ontsluiting van het gebied is mogelijk via de Beselarestaat en pijpekoppen op de Derde Lansiersstraat.</p> <p>Eigendom: privaat</p>
<p>Kruiseke</p> <p>Situering: gebied gelegen tussen de Kruisekestraat en Vossaardestraat, palend aan het sport- en speelterrein</p> <p>Juridische toestand: landelijk woongebied. Het landelijk woongebied biedt mogelijkheden voor de uitbreiding van de sociale woonwijk in Kruiseke (verkaveling is in 2005 goedgekeurd).</p> <p>Eigendom: sociale huisvestingsmaatschappij</p>

- **Terreinen in eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen**

Volgende binnengebieden zijn in eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen

	oppervlakte (in ha)	potentieel aantal woningen
Wervik - West-Barrierestraat	4,8	72
Wervik - Hoogweg	4,0	60
Geluwe - Stampkotstraat	1,5	23
Kruiseke	4,0	60
Totaal gemeente		215

In totaal zijn ongeveer 215 op 302 woonmogelijkheden in binnengebieden of meer dan 70% in eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen.



■ Woonuitbreidingsgebieden

Onderstaande tabel geeft een overzicht van hun potentiële woningcapaciteit. De woningcapaciteit is indicatief aangegeven aan de hand van een woningdichtheid van 15 woningen/ha. Een afweging in functie van een wenselijke woningdichtheid, evenals de wenselijkheid tot ontwikkeling van deze woonuitbreidingsgebieden, is nog niet gebeurd.

Overzicht vrijliggende woonuitbreidingsgebieden

	oppervlakte (in ha)	potentieel aantal woningen (15w/ha)
Wervik		
Aststraat	6,8	102
Hovenierstraat	1,0 + 1,5	15 + 23
Totaal Wervik		140
Geluwe		
Dourdan	5,1	77
Totaal Geluwe		77
Totaal gemeente		217

■ Verdichtingsmogelijkheden

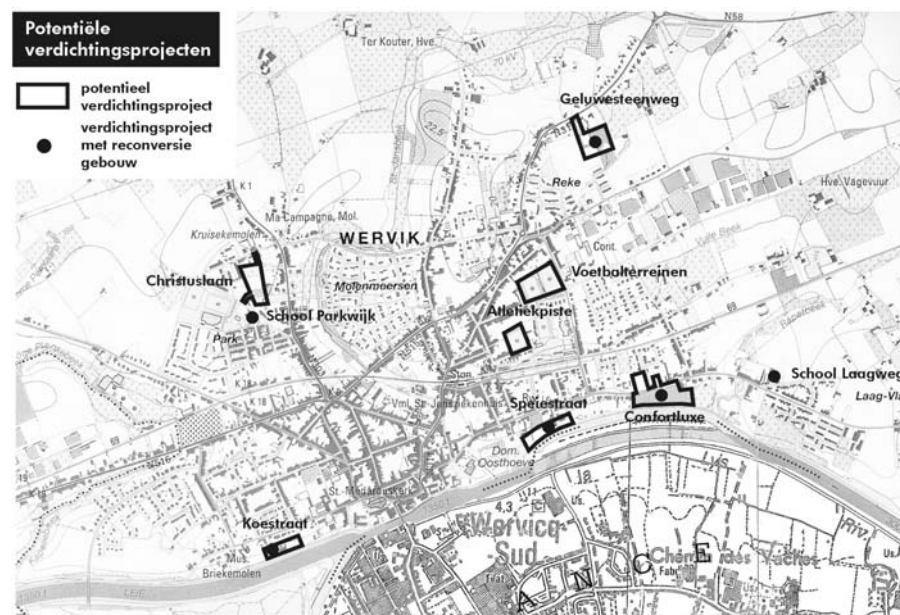
Onder verdichtingsmogelijkheden wordt het vervangen van eengezinswoningen door meergezinswoningen verstaan binnen het bestaande woonweefsel. Verdichtingsprojecten komen tegemoet aan de vraag naar kleinere woningen. Hiermee wordt ingespeeld op de behoefte van specifieke doelgroepen (starters, alleenstaanden, bejaarden,...).

Verdichting gebeurde voornamelijk in de gemengde woongebieden in de kernen. In de kernen werden de voorbije tien jaar gemiddeld 4 appartementen/studio's per jaar gebouwd. Binnen deze gemengde woonomgevingen situeren zich potenties voor verdere verdichting. Door verdichting worden nieuwe wooneenheden gerealiseerd zonder bijkomend ruimtebeslag.

Nevenstaande figuur geeft een overzicht van mogelijke verdichtingsprojecten. Het betreft bedrijfsgebouwen in de Leievallei die hun functie verloren hebben. Ook twee oude schoolgebouwen kunnen een nieuwe bestemming krijgen als woonfunctie. Het bedrijf Confortluxe wordt aangeduid als een verdichtingsproject op lange termijn (het bedrijf dient zich eerst te herlocaliseren binnen de gemeente vooraleer een woonproject kan ontwikkeld worden).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van mogelijke verdichtings- en reconversieprojecten met het geraamd aantal wooneenheden.

Project	potentieel aantal woningen
Koestraat	10
Speiestraat	30
Christuslaan	15
Confortluxe - Menensesteenweg	40
Geluwesteenweg	15
School Parkwijk	10
School Laagweg	10
Atletiekpiste	15
Voetbalterreinen	25
Totaal gemeente	170



Wervik - Koestraat

Situering: gebied gelegen tussen de Koestraat en de Leie

Juridische toestand: bpa Park. Het bpa voorziet de mogelijkheid van een woonverdichtingsproject langs de Leie (wonen langs het water). De ruimte ingenomen door bedrijfsgebouwen die hun functie verloren hebben, kan ingevuld worden met een woonproject.

Eigendom: privaat

Wervik - Speiestraat

Situering: gebied gelegen tussen de Speiestraat en de Leie

Juridische toestand: bpa Oosthove. Het bpa voorziet de mogelijkheid van een woonverdichtingsproject langs de Leie (wonen langs het water). De ruimte ingenomen door bedrijfsgebouwen die hun functie verloren hebben, kan ingevuld worden met een woonproject.

Eigendom: privaat

Wervik - Christuslaan

Situering: gebied gelegen tussen Christuslaan en Mesenstraat

Juridische toestand: bpa Brielensteenweg. Het gebied bestaat voor een groot deel uit achtertuinen van rijwoningen langs de Kruisekestraat. Het bpa voorziet de mogelijkheid om een gedeelte van de lange achtertuinen te onteigenen en woonproject te realiseren, ontsloten via de Christuslaan.

Eigendom: privaat

Wervik - Confortluxe

Situering: bedrijf gelegen langs de Menensesteenweg

Juridische toestand: industriegebied en woongebied (ten noorden van de Menensesteenweg). Het bedrijf is niet inpasbaar binnen de woonomgeving en krijgt bij voorkeur op korte termijn een alternatief voor herlocalisatie. De vrijkomende terreinen lenen zich ideaal voor een woonproject.

Eigendom: privaat

Wervik - Geluwesteeweg

Situering: bedrijfsgebouw gelegen langs de Geluwesteeweg

Juridische toestand: industriegebied. Een herstemming van het bedrijfsgebouw naar een woonfunctie is wenselijk in functie van de inpasbaarheid in de omgeving. Het woonproject kan geïntegreerd worden in de verdere uitbouw van de sociale woonwijk Hoogweg.

Eigendom: privaat

Wervik - school Parkwijk

Situering: schoolgebouw gelegen langs de Christuslaan

Juridische toestand: woongebied. Leegstaand schoolgebouw geschikt voor een reconversieproject naar wonen.

Eigendom: privaat

Wervik - school Laagweg

Situering: schoolgebouw gelegen langs de Laagweg

Juridische toestand: woongebied. Leegstaand schoolgebouw geschikt voor een reconversieproject naar wonen.

Eigendom: privaat

Wervik - Atletiekpiste

Situering: atletiekpiste gelegen tussen de Loskaaistraat, Ooststraat en Hellestraat

Juridische toestand: woongebied. De stad beoogt een herlocalisatie van de atletiekpiste naar de omgeving van de Pionier. Na herlocalisatie is de ontwikkeling van een kernversterkend woonproject mogelijk.

Eigendom: stad Wervik

Wervik - Voetbalterreinen

Situering: voetbalterreinen gelegen tussen de Vredestraat, Ooststraat en Hellestraat

Juridische toestand: woongebied. De stad beoogt een herlocalisatie van de voetbalterreinen naar de omgeving van de Pionier. Na herlocalisatie is de ontwikkeling van een kernversterkend woonproject mogelijk.

Eigendom: stad Wervik

■ Leegstand

In Wervik zijn er 45 langdurig leegstaande en/of verwaarloosde woningen (op basis van de inventaris van leegstaande en/of verwaarloosde woningen die gebruikt wordt voor de heffing op leegstand, toestand 2002). Van de leegstaande woningen situeren er zich 35 in Wervik, 6 in Geluwe, 2 in Kruseke en 2 in Terhand.

Een belangrijk deel leegstaande woningen is dus gelegen in de kern Wervik. Het grootste deel (24 woningen) situeert zich in het centrum van de kern (Magdalenastraat, Speldenstraat, Ommegangstraat,...). In dit gebied komen ook heel wat leegstaande winkelpanden voor.

De vermindering van de overtollige leegstand (door renovatie en het opnieuw bewoonbaar maken van langdurig leegstaande en verwaarloosde woningen) in de gemeente kan een bijdrage leveren ten aanzien van de woningbehoefte. Dit element wordt meegenomen in de confrontatie van behoefte en aanbod op gemeentelijk vlak.

3.2. BEDRIJVIGHEID

3.2.1. BESTAANDE BEDRIJVIGHEIDSSTRUCTUUR

Economische activiteiten in de gemeente zijn voor een groot deel gebundeld op bedrijventerreinen. Overige bedrijfsactiviteiten komen verspreid voor in de dorpen en open ruimte.

De bestaande bedrijvigheidsstructuur wordt gekenmerkt door volgende elementen:

- **Bedrijventerreinen**

In Wervik zijn 5 bedrijventerreinen gesitueerd:

- de bedrijventerreinen **Hoogweg** en **Pontstraat**, aansluitend op de woonomgeving van Wervik. Beide terreinen zijn gemengde bedrijventerreinen met zowel lokale als regionale bedrijvigheid. Het bedrijventerrein Pontstraat biedt door de ligging aan de Leie ook ruimte voor watergebonden bedrijven. Beide terreinen worden respectievelijk via de Hoogweg en de Menensesteenweg ontsloten naar de N338, die aansluiting geeft op de N58.
- het bedrijventerrein **Grenslaan**, aansluitend op de bedrijventerreinen van de stad Menen. Het bedrijventerrein biedt vooral ruimte aan bedrijvenfuncties met een regionaal karakter. Het wordt naar de N58 ontsloten via de N338.
- de bedrijventerreinen **Menenstraat** en **Nijverheidslaan**, gelegen respectievelijk aan de rand van en in de woonomgeving van Geluwe. Beide terreinen zijn eerder kleinschalig en bieden ruimte aan bedrijvenfuncties met een lokaal karakter. Beide terreinen worden via de N8 ontsloten naar de N58.

- **Bedrijvenfuncties in de dorpen**

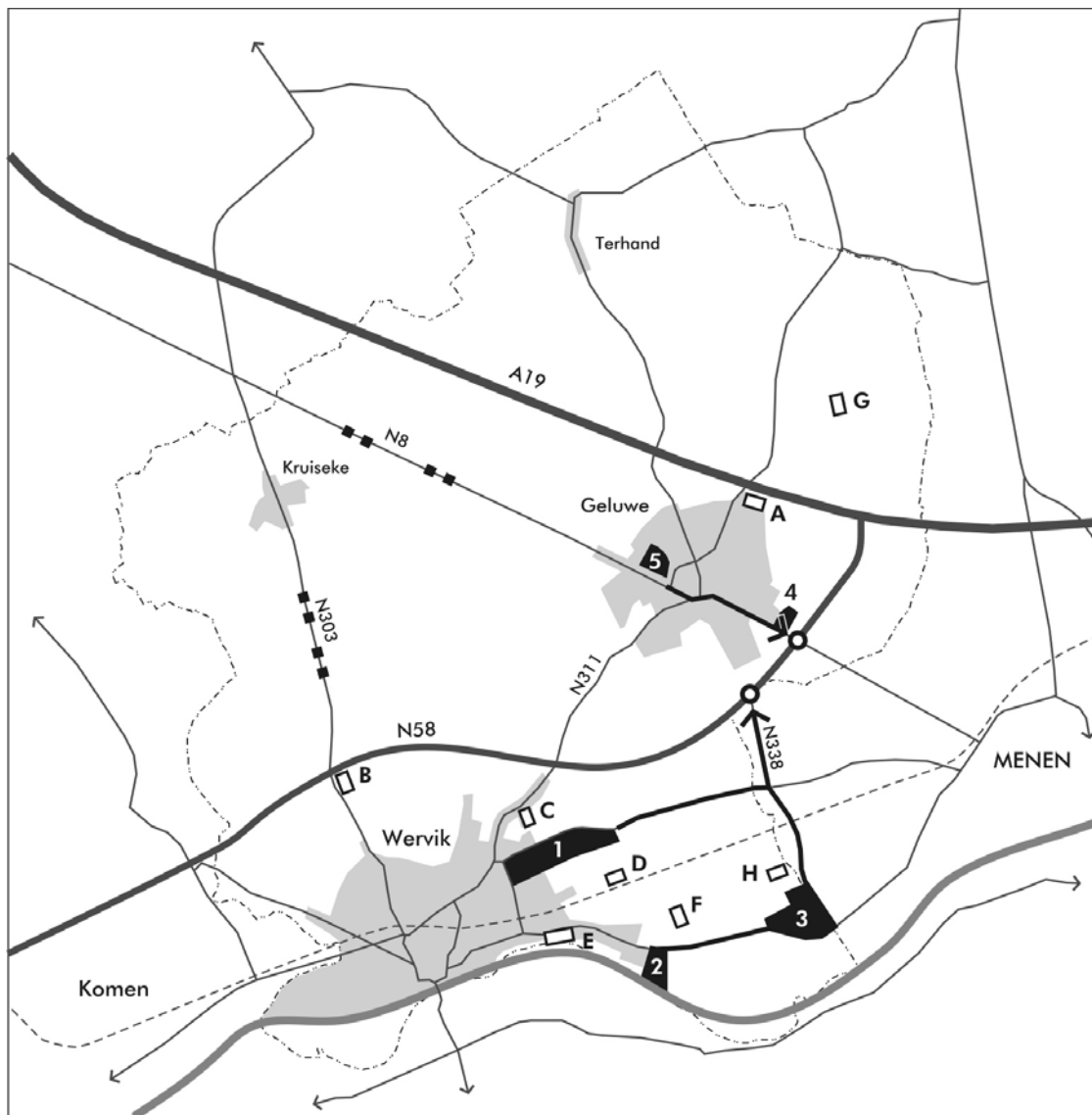
In Wervik en Geluwe komen een aantal (grootschalige) geïsoleerde bedrijvenfuncties voor die gelegen zijn buiten bedrijventerreinen (Confortlux en Crack in Wervik en Brutsaert in Geluwe). Deze worden allemaal via bovenlokale wegen ontsloten naar de N58.

- **Bedrijvenfuncties in de open ruimte**

In de open ruimte zijn een aantal grootschaliger bedrijvenfuncties gelegen. Ze situeren zich in de nabijheid van bedrijventerreinen of de woonomgevingen van Wervik en Geluwe. Het betreft de bedrijven Veys, Soete en Ghesquière, respectievelijk gelegen nabij de bedrijventerreinen Hoogweg, Pontstraat en Grenslaan, het bedrijf Cnockaert, gelegen langs de N58 en Trans Vanheede, gelegen in het noordelijk open-ruimtegebied.

- **Gemengde woonlinten**

De gemengde woonlinten langs de N8 en N303 (zie bespreking bestaande woonstructuur) zijn ook drager van kleinschalige bedrijvenfuncties.



**Bestaande
bedrijvigheidsstructuur**

- bedrijventerrein
 - 1. Hoogweg
 - 2. Pontstraat
 - 3. Grenslaan
 - 4. Mennenstraat
 - 5. Nijverheidslaan
 - grootschalig geïsoleerd bedrijf
 - A. Brutsaert
 - B. Cnockaert
 - C. Crack
 - D. Veys
 - E. Confortlux
 - F. Soete
 - G. Trans Vanheede
 - H. Ghesquière
 - woonlint met bedrijvenfuncties
 - hoofdontsluiting bedrijventerreinen
- 0 1 km
-

3.2.2. KENMERKENDE ELEMENTEN EN TRENDS

De totale beroepsbevolking in Wervik bedroeg 7.539 personen in 1991. Dit is 69,2% van de potentiële beroepsbevolking (18-64 jarigen). Dit is even hoog als in het arrondissement leper maar hoger dan in de provincie (66,4%). Ten opzichte van 1981 is de totale beroepsbevolking in Wervik toegenomen met 1,2%. Deze toename ligt onder het provinciaal (8,7%) en het arrondissementeel (6,8%) gemiddelde. Binnen de beroepsbevolking waren (in 1991) 597 mensen werkzoekend. De werkende beroepsbevolking binnen de gemeente bedroeg dus 6.942 personen in 1991.

In 1991 werkte 43,2% (2.996 personen) van de totale werkende beroepsbevolking in Wervik. Het overige deel van de werkende beroepsbevolking werkte vooral in het arrondissement Kortrijk 26,9% (1.865 personen) en in de rest van het arrondissement leper (bijna 7%). Van de totale werkende beroepsbevolking van Wervik werkte in 1991 83,4% (5.792 personen) in de provincie West-Vlaanderen. Bijna 5% was tewerkgesteld in het buitenland (Frankrijk).

De tewerkstelling in de nabije omgeving heeft een positief effect op het woon/werkverkeer. Van de werkende beroepsbevolking van Wervik ging in 1991 22,7% of 1.579 personen met zacht vervoer (brommer, fiets, te voet) naar het werk. Dit is meer dan het arrondissementeel en provinciaal gemiddelde. Naar andere gemeenten in de streek gebeurt de verplaatsing vooral per wagen (3.268 personen).

In 2000 waren er 861 werklozen in de gemeente Wervik (inclusief oudere werklozen). Dit is 8% van de potentiële beroepsbevolking. De werkloosheidsdruk in de gemeente ligt duidelijk hoger dan in de provincie (6%) en het arrondissement (6,1%). Het aantal werklozen in Wervik is ten opzichte van 1992 lichtjes gedaald (1%). De daling in het arrondissement leper was groter (-6,9%) terwijl de provincie in diezelfde periode een lichte toename van het aantal werklozen noteert (2,8%).

Wervik is een gemeente met een relatief hoge tewerkstelling. De gemeente is dan ook geselecteerd als economisch knooppunt. In 1991 werkten er in Wervik 4.067 personen, waarvan er 2.996 in de gemeente woonden. Bijna 43% van de tewerkgestelden van buiten de gemeente woonde in het arrondissement Kortrijk en een vierde in de andere gemeenten van het arrondissement leper.

In 1992 telde Wervik 350 bedrijven met werknemers. Ze vertegenwoordigen een tewerkstelling van 3.147 personen. Daarnaast waren in de gemeente 1.176 zelfstandigen. In 1999 waren er 352 bedrijven met werknemers. Dit is ongeveer een status-quo in vergelijking met 1992. Het aantal arbeidsplaatsen volgde dezelfde trend en bleef nagenoeg constant (namelijk 3.151 bezoldigden in 1999). Het aantal zelfstandigen kende over dezelfde periode een daling met 30 personen (of -2,6%).

De belangrijkste tewerkstellingssector is de handel- en dienstensector. Deze sector heeft de laatste jaren (1992-99) aan belang gewonnen. Deze trend manifesteert zich niet enkel in Wervik maar in geheel Vlaanderen. In 1999 was ongeveer 55% van de tewerkgestelden werkzaam in de handel en dienstensector, wat evenwel relatief laag is. Het aandeel van de handel en diensten in de totale tewerkstelling ligt duidelijk hoger in het arrondissement leper (62,3%) en in de provincie (64,7%).

De belangrijkste subsector in de handel en dienstensector is de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Deze subsector stelt ruim 400 mensen tewerk (13% van de totale bezoldigde tewerkstelling). Andere belangrijke subsectoren zijn het onderwijs, de groot- en kleinhandel en de sector vervoer, opslag en communicatie. Samen stellen ze ruim 800 personen tewerk. De belangrijkste subsectoren binnen de secundaire sector zijn de vervaardiging van meubelen, de textielsector en de voedingssector. Deze subsectoren stellen respectievelijk 654, 230 en 107 mensen tewerk.

De kenmerken van de verdeling van de tewerkstelling over de subsectoren is eveneens terug te vinden in de grootte van de

bedrijven. De subsectoren met de hoogste tewerkstelling zijn eveneens de grootste bedrijven.

In de gemeente is een gezonde mix aanwezig van kleinere en grotere bedrijven. De gemeente telt 318 bedrijven met minder dan 20 werknemers, 20 met 20 tot 50 werknemers en 12 met meer dan 50 werknemers. Tot de belangrijkste bedrijven in de secundaire sector behoren Confortluxe nv, De Witte Lietaer Industries nv, Zitmeubelen Jori nv en Brutsaert Sunprotection nv.

De economische dynamiek in de gemeente wordt ook weerspiegeld in de evolutie van de bebouwde oppervlakte ingenomen door bedrijven. Deze is in de periode 1980–2000 toegenomen met 23,2 ha (bijna een verdubbeling). Dit is een gemiddelde jaarlijkse toename van ongeveer 1,2 ha. Dit cijfer geeft een onderschatting van de economische dynamiek in de gemeente aangezien verschillende bedrijven zich geherlocaliseerd hebben naar Wallonië.

3.2.3. INVENTARISATIE VAN HET AANBOD

Het aanbod aan beschikbare bedrijventerreinen is geïnventariseerd.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen :

- beschikbare terreinen: terreinen die onmiddellijk kunnen uitgegeven worden, die gelegen zijn binnen een gerealiseerd bedrijventerrein;
- te ontwikkelen terreinen: terreinen die bestemd zijn als bedrijventerrein maar nog niet gerealiseerd zijn.

● Beschikbare terreinen

Op de bedrijventerreinen Menenstraat in Geluwe en Klingstraat en Pontstraat in Wervik is telkens nog één perceel beschikbaar (toestand 2002):

- Menenstraat, Geluwe: 0,3 ha
- Klingstraat, Wervik: 0,2 ha
- Pontstraat, Wervik: 1,4 ha - perceel gelegen langs de Leie, enkel geschikt voor de realisatie van watergebonden bedrijvigheid.

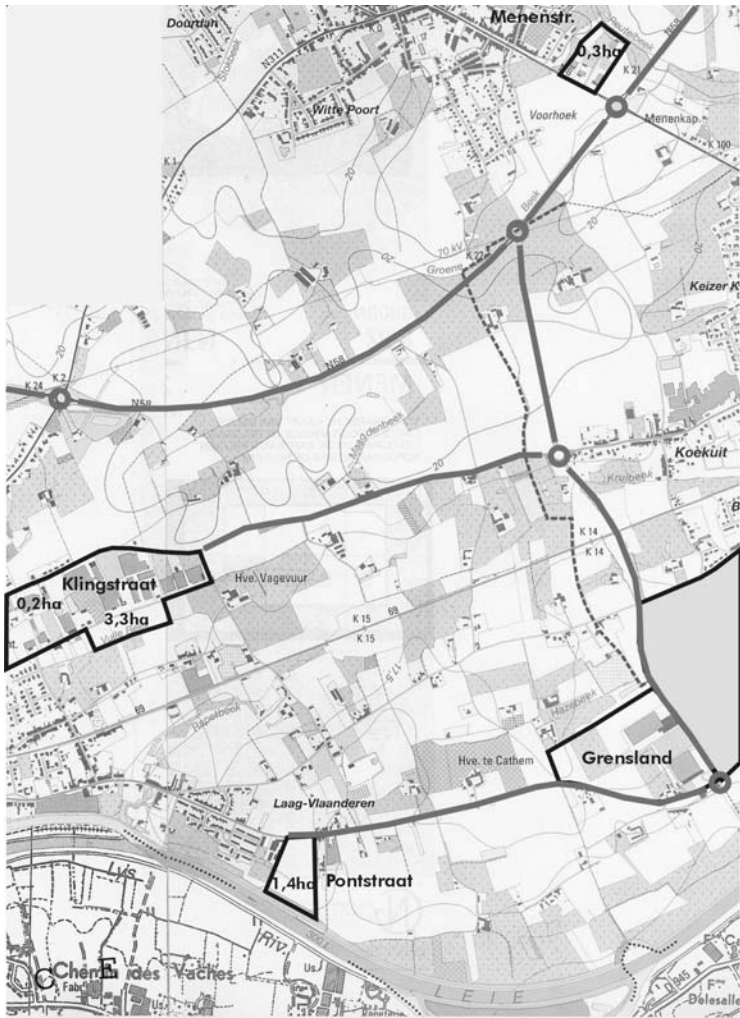
● Te ontwikkelen terreinen

Volgende terreinen in de gemeente kunnen ontwikkeld worden :

- Klingstraat-Zuid (3,3ha): het bedrijventerrein Klingstraat kan door een recente gewestplanwijziging met ongeveer 3,3 ha uitbreiden ten zuiden van de Klingstraat. Het terrein is momenteel in ontwikkeling en de toewijzing van bedrijfspercelen is lopende.
- Menenstraat: het bedrijventerrein kan volgens de bestemmingen in het gewestplan uitgebreid worden in noordwestelijke richting. Deze uitbreiding is ruimtelijk niet wenselijk. Deze uitbreiding zou (diep) doordringen in het woonweefsel van de kern. Bovendien situeert zich in het noordelijk deel van het gebied een beekvallei.

Enkel een beperkte uitbreiding (zie gewenste ruimtelijke structuur) wordt wenselijk geacht (ca. 0,3 ha). De bestaande depressie, als harde en duidelijke scheiding tussen het bedrijventerrein en de woonomgeving van de kern Geluwe wordt, behouden.

Beschikbare terreinen	
Menenstraat (Geluwe)	0,3 ha
Pontstraat (Wervik)	1,4ha
Klingstraat (Wervik)	0,2 ha
Te ontwikkelen terreinen	
Klingstraat-Zuid (Wervik)	3,3 ha
Menenstraat (Geluwe)	0,3 ha



3.3. VERKEERS- EN VERVOERSSTRUCTUUR

3.3.1. REGIONALE VERKEERSSTRUCTUUR

■ auto(snel)wegen

De gemeente wordt doorsneden door de auto(snel)wegen A19 en en N58 die Wervik verbinden met stedelijke gebieden (Kortrijk, Ieper, Armentières) en die aansluiting geven op het hoofdwegenet (E403, A25).

De A19 is een 2x2-weg met ongelijkvloerse kruispunten en heeft het statuut van autosnelweg. Op het grondgebied van de gemeente is er één aansluiting met de N58 (afrit 2a). Net buiten de gemeentegrens situeren zich de aansluitingen met de N32 (afrit 2 op het grondgebied van Menen) en met de N303 (afrit 3 op het grondgebied van Zonnebeke).

De N58 heeft een 2x1-profiel (2x2-profiel in Wallonië). De meeste kruispunten zijn beveiligd met rotondes. Er zijn geen fietsvoorzieningen langs de weg aanwezig en de weg heeft het statuut van autoweg. Slechts op enkele plaatsen zijn nog kruisingen aanwezig met landelijke wegen. Plaatselijk zijn langs de weg erftoegangswegen ontwikkeld voor bestemmingsverkeer.

De A19 heeft een belangrijke ruimtelijke en visuele impact en doorsnijdt de open ruimte. De N58 is eveneens aangelegd in de open ruimte, maar bakent tevens een deelgebied af. Ten zuiden van de N58 is de ruimte meer versnipperd en verstedelijkt (kernenband in de Leievallei) dan ten noorden ervan.

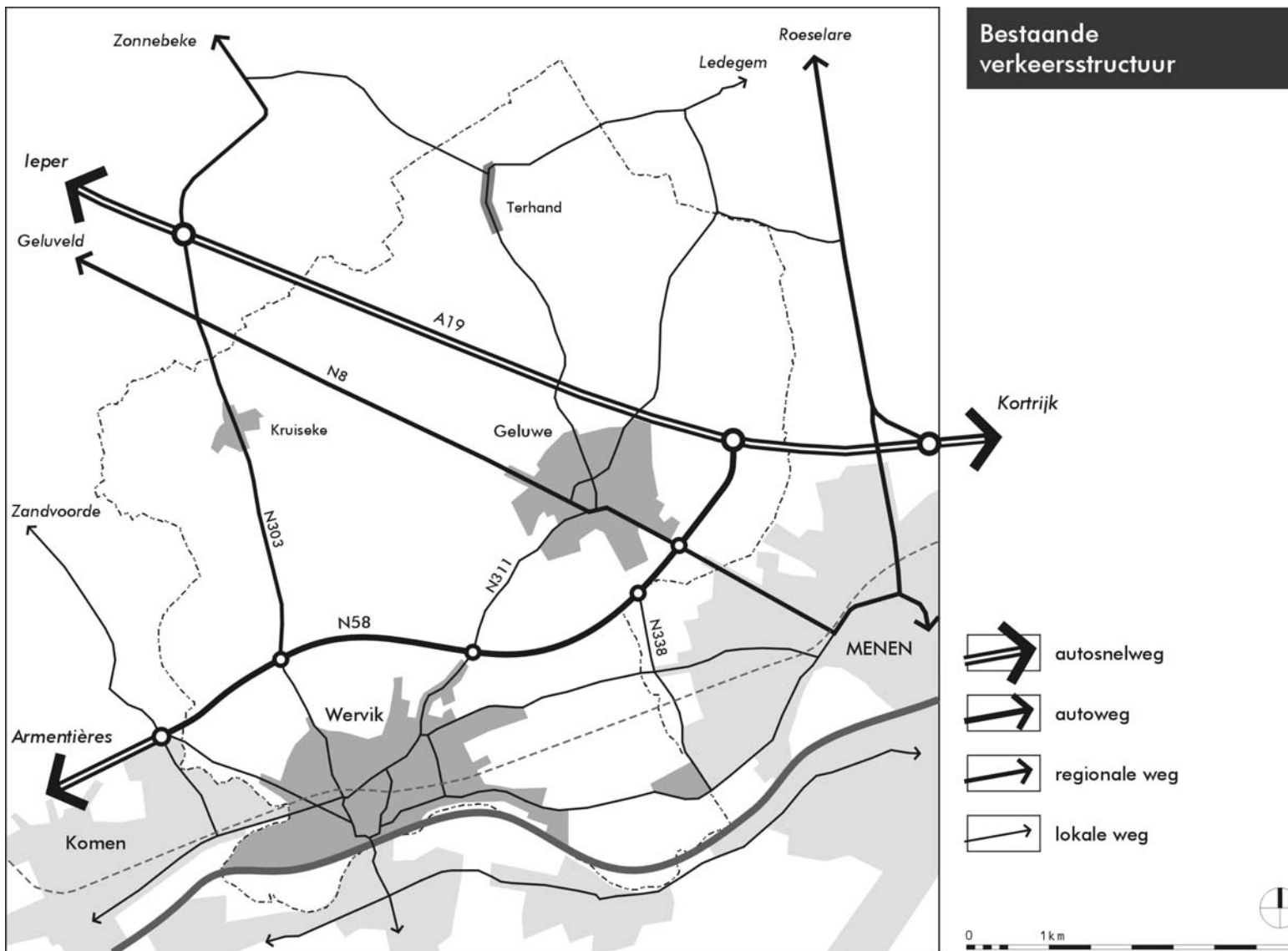
De A19 en de N58 hebben de functie overgenomen van andere (regionale) wegen. De A19 Kortrijk-Ieper heeft voor doorgaand verkeer de functie overgenomen van de N8. De N58 heeft de functie overgenomen van de N311-N515.

■ Regionale en bovenlokale wegen

Verschillende regionale en bovenlokale wegen doorsnijden de gemeente. Het net van regionale wegen bestaat uit de N303 (Wervik-Kruiseke-Beselare) en de N8 (Menen-Geluwe-Geluveld), aangevuld met het netwerk van bovenlokale wegen.

De regionale wegen hebben het profiel van een 2x1-weg met aanliggende of van de rijweg gescheiden fietspaden. De regionale wegen doorsnijden Geluwe en Kruiseke. De doortochten in Geluwe (N8) en Kruiseke (N303) zijn recent heringericht. De inrichting van de doortocht gebeurde in functie van een verhoging van de verkeersleefbaarheid.

De Leie fungeert in het verkeerssysteem als een barrière. De rivier is slechts op een beperkt aantal plaatsen oversteekbaar: slechts op één plaats op het grondgebied van de gemeente. De afstand tussen de brug in Wervik en die in Komen bedraagt (in vogelvlucht) 3 km; de afstand tussen de brug in Menen bedraagt 6 km).



3.3.2. VERKEERSGENERERENDE FUNCTIES

Tot de belangrijkste verkeersgenererende functies in de gemeente behoren de voorzieningen in de kernen en de bedrijventerreinen.

Voorzieningen met een belangrijke attractie zijn de scholen, het ziekenhuis en andere recreatieve voorzieningen. Deze functies zijn sterk geconcentreerd in de gemengde woonomgevingen van de kernen.

Concentraties aan bedrijvigheid komen voor op de bedrijventerreinen Klingstraat, Grensland, Menenstraat en Nijverheidslaan. De bedrijventerreinen Klingstraat en Grensland zijn qua omvang de belangrijkste en zijn goed aangesloten op de N58 : het bedrijventerrein Klingstraat via de Hoogweg en het bedrijventerrein Grensland via de N338. De bedrijventerreinen in Geluwe zijn kleinschaliger en worden via de N8 verbonden met de N58.

Behalve voor het bedrijventerrein Nijverheidslaan moet vrachtverkeer dus niet door woonomgevingen om de bedrijventerreinen vanaf de N58 (en de A19) te bereiken.

3.3.3. OPENBAAR VERVOER

• Spoorverkeer

Wervik wordt doorsneden door de spoorlijn Poperinge-Ieper-Menen-Kortrijk. Het is een geëlektrificeerde lijn en dubbelsporig op het vak Kortrijk-Komen.

Op het grondgebied van Wervik komt één station voor. Het station is gelegen op een regionale lijn die in Kortrijk verbinding geeft met andere lijnen. In Kortrijk is er aansluiting naar Brugge-Oostende, Gent-Antwerpen, Rijsel en Brussel.

Op een werkdag zijn er 23 treinen richting Poperinge (een per uur + aantal spitsuurtreinen) en 22 richting Kortrijk. Op een weekdag stappen er gemiddeld 650 reizigers op, in het weekend gemiddeld 250.

De kwaliteit van de voorzieningen in het station kan sterk verbeterd worden en nodigt niet uit om het openbaar vervoer te nemen. Het station van Menen is op dat vlak beter uitgerust. Er zijn betere busverbindingen van en naar het station van Menen en er is tevens een protocol tussen de NMBS en De Lijn in verband met aansluiting bus/trein.

• Buslijnen

De gemeente Wervik wordt bediend door 4 buslijnen:

- lijn: 722/1 Ieper-Geluwe-Menen-Moeskroen, op weekdagen uurlijks + spitsuurritten, op zaterdag en zondag resp. 25 en 16 ritten;
- lijn: 729 Zonnebeke-Beselare-Geluveld-Wervik-Geluwe, op weekdagen functionele bediening (scholieren en marktritten), geen weekendbediening;
- lijn: 220 Komen-Menen, op weekdagen en zaterdag functionele bediening (scholieren en marktritten), geen bediening op zondag;

- lijn: 731 Kortrijk-Moorsele-Geluwe/Menen, op weekdays functionele bediening, geen weekendbediening.

De lijnvoering is sterk radiaal uitgebouwd, met stedelijke gebieden als verknopingspunten. Vanuit de kern Wervik is er enkel een busverbinding naar Menen (er is wel een treinverbinding naar Poperinge, Ieper en Kortrijk). De kern Geluwe wordt verbonden met de volgende stedelijke gebieden : Ieper, Menen, Kortrijk en Moeskroen.

De kernen en gehuchten worden onderling slechts beperkt verbonden door lijndiensten. Tussen Wervik en Geluwe is er enkel een functionele verbinding (3-4 ritten per dag). Op vrijdag (marktdag) is er een gratis verbinding tussen Geluwe en Wervik. Vanuit het gehucht Kruiseke is er enkel een beperkte verbinding naar Wervik (2 ritten per dag). Vanuit Terhand zijn er geen busverbindingen.

De belbus, die sinds kort in Wervik, operationeel is, vormt een ideale oplossing voor deze beperkte lijndiensten tussen de kernen en gehuchten.

3.3.4. FIETSVOORZIENINGEN

Langs regionale wegen en bovenlokale verbindingswegen zijn er in het algemeen fietsvoorzieningen aanwezig.

Volgende wegen zijn uitgerust met aanliggende fietspaden :

- N338 Bedrijventerrein Grensland-N58;
- N8 Geluwe-Menen;
- N515 Wervik-Komen;
- Wervik-Ten Brielen Ten Brielensesteenweg).

Volgende wegen zijn uitgerust met van de rijweg gescheiden fietspaden:

- N303 Wervik-Kruiseke-N8, fietspad van rijweg afgescheiden door een bomenrij;
- N8 Geluwe-Geluveld, fietspaden gescheiden door bomenrij, parkeerstrook, haag;
- N311 Wervik-Geluwe, dubbelrijrichtingsfietspad van de rijweg gescheiden door veiligheidsstrook;
- Geluwe-Dadizele (Dadizelestraat), dubbelrijrichtingsfietspad van de rijweg gescheiden door veiligheidsstrook.

Doorheen de gemeente loopt bovendien een doorgaande regionale fietsroute. Deze maakt gebruik van het jaagpad langs de Leie. Dit jaagpad kan enkel door fietsverkeer gebruikt worden. Slechts heel plaatselijk ter hoogte van de kern Wervik is ook autoverkeer (bestemmingsverkeer) toegelaten.

3.3.5. KWALITEITEN EN KNELPUNTEN

■ **Kwaliteiten**

- **Kwaliteit van de openbare ruimte**

In Wervik is reeds heel wat geïnvesteerd in de opwaardering van het openbaar domein. Herinrichting centrumstraten, hoofdas met handelsfuncties, woonstraten, doortochten van Geluwe, dorpsplein van Geluwe, doortocht in Kruiseke. Zelfde stijl, materiaalgebruik.

Deze investeringen in het openbaar domein maken de omgeving niet alleen aantrekkelijker, maar ook verkeersveiliger.

Tot is er nog veel werk aan de winkel. Vooral in Wervik is er nog nood aan een opwaardering van het openbaar domein in het centrum (Ooievaarstraat, Nieuwstraat, Donkerstraat, Groenstraat,...).

- **Verkeersleefbare doortochten**

Verschillende doortochten zijn heringericht in functie van een verbetering van de verkeersleefbaarheid. Dit is het geval voor de doortocht van de N8 in Geluwe en voor de doortocht van de N303 in Kruiseke.

- **Goede ontsluiting bedrijventerreinen**

De bedrijventerreinen zijn op een goede manier ontsloten naar het regionaal wegennet, naar de N58 en de A19.

■ **Knelpunten**

- **Fietsvoorzieningen langs regionale wegen**

Langs de meeste regionale wegen zijn fietsvoorzieningen aanwezig maar deze zijn niet altijd even comfortabel en verkeersveilig. De

fietspaden langs deze wegen zijn over het algemeen aanliggend. Om ze comfortabeler en veiliger te maken kan gestreefd worden naar zoveel mogelijk vrijliggende fietspaden (eventueel van de rijweg gescheiden door een laanbeplanting). Daarnaast bestaat de mogelijkheid om volwaardige alternatieven te creëren (afzonderlijke fietsvoorzieningen langs de Leie kunnen hierin een rol spelen).

- **Leie als barrière voor langzaam verkeer**

De Leie vormt een barrière in het verkeerssysteem. Ze is maar op een beperkt aantal plaatsen oversteekbaar. Er zijn bruggen over de Leie in Komen, Wervik en Menen. De afstand tussen deze bruggen voor langzaam verkeer is vrij groot.

3.4. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN VOORZIENINGEN

Wervik is een goed uitgeruste gemeente met voorzieningen die functioneren voor een ruimere omgeving (gerechtshof, ziekenhuis, rustoord). Wervik is het best uitgeruste dorp. Geluwe beschikt over een voldoende basisvoorzieningenniveau. In Kruiseke is het voorzieningenniveau eerder beperkt en Terhand beschikt over geen voorzieningen. Voorzieningen zijn over het algemeen sterk geconcentreerd in de gemengde woonomgevingen of centrumgebieden van de dorpen.

- **Wervik**

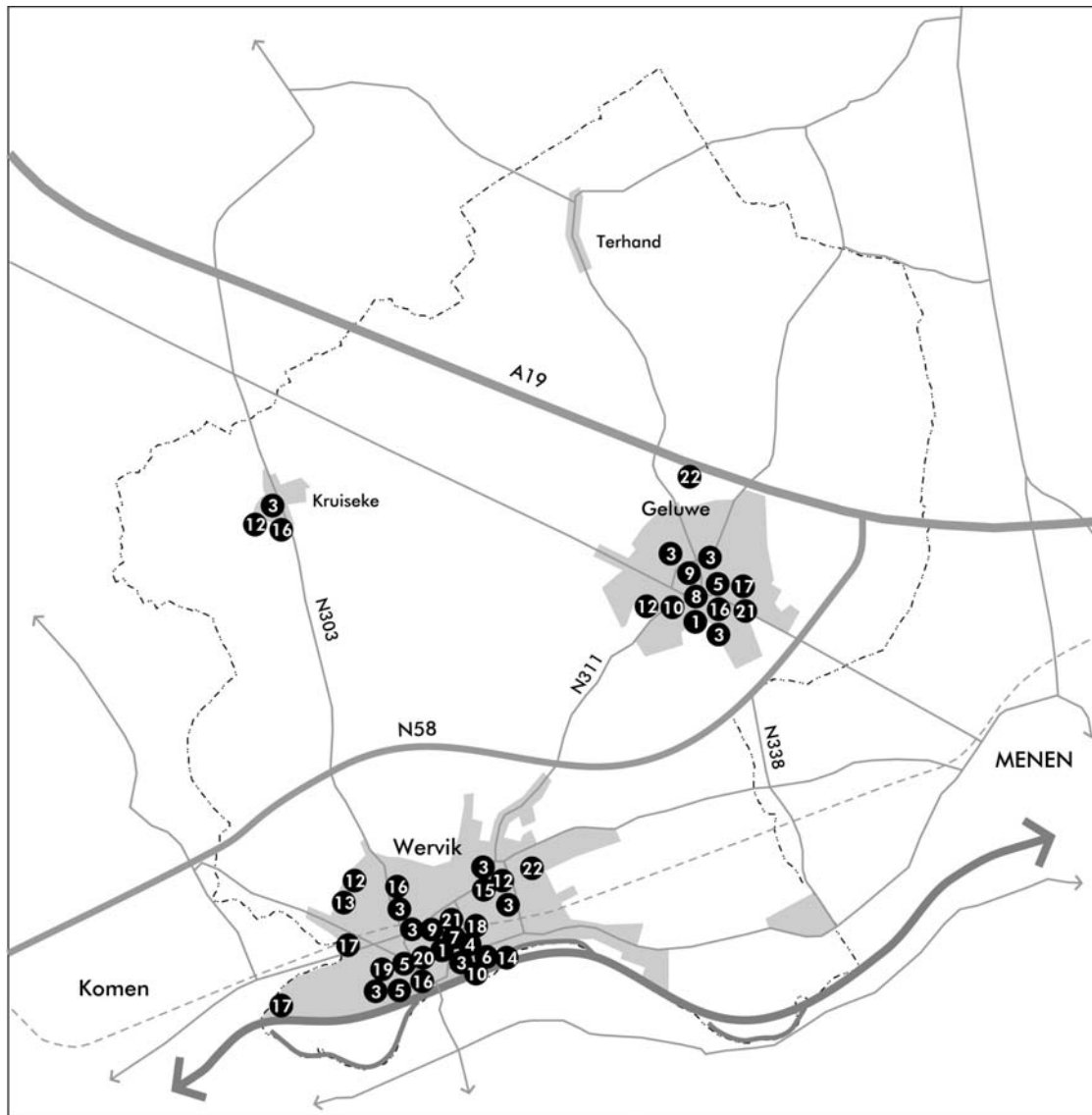
Voorzieningen in Wervik zijn sterk geconcentreerd op de as Vrijdagmarkt-Sint-Maartensplein-Steenakker-station. In dit centrumgebied situeren zich de stedelijke administratieve diensten, het OCMW, de bibliotheek, een kerk, het ziekenhuis, het gerechtshof, een rustoord en verschillende scholen. Recreatieve voorzieningen komen verspreid voor in Wervik: domein Oosthove met het zwembad, de voetbalvelden en de sporthal aan de Gosserieslaan (De Pionier), de voetbalvelden aan de Hellestraat en de atletiekpiste in de Loskaaistraat.

- **Geluwe**

Voorzieningen in Geluwe zijn sterk geconcentreerd in het centrumgebied rond de Sint-Denijsplaats en Ieperstraat: stedelijke administratieve diensten, de kerk, het cultureel centrum, de bibliotheek, een rustoord en verschillende scholen.

- **Kruiseke**

Voorzieningen in Kruiseke bestaan uit een kerk, een school, een sportterrein en speelterrein.



**Bestaande
voorzieningenstructuur**

- 1. Administratieve diensten
- 2. Buurt/wijkcentrum
- 3. School
- 4. Ziekenhuis
- 5. Rusthuis
- 6. Politie
- 7. OCMW
- 8. Post
- 9. Bibliotheek
- 10. Cultureel centrum
- 12. Sportterrein
- 13. Sporthal
- 14. Zwembad
- 15. Atletiekpiste
- 16. Kerk
- 17. Kerkhof
- 18. Station
- 19. VDAB
- 20. Gerechtshof
- 21. Brandweer
- 22. Containerpark

3.5. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN TOERISME EN RECREATIE

• Recreatie

Volgende elementen zijn structurerend voor de recreatieve structuur van **Wervik**:

- de Leie als drager van een doorgaande recreatieve route;
- de Balokken als recreatief groengebied;
- het domein Oosthove als recreatief groengebied met zwembad;
- het gebied 'De Pionier' met de sporthal en voetbalterreinen;
- de atletiekpiste in de Loskaaistraat, de voetbalvelden langs de Hellestraat en de tennisvelden langs de Ten Briensteenweg.

De recreatieve elementen in Wervik liggen vrij sterk verspreid. De atletiekpiste in de Loskaaistraat en de voetbalvelden langs de Hellestraat zijn aan opwaardering toe. Het is de bedoeling om deze te herlocaliseren en te bundelen met de bestaande recreatieve voorzieningen van 'De Pionier'. Knelpunt met betrekking tot de tennisvelden langs de Ten Briensteenweg is het zonevreemd karakter.

De recreatieve voorzieningen in Wervik zoals de sporthal, het zwembad en de atletiekpiste hebben een betekenis voor de volledige gemeente.

In **Geluwe** zijn de sportterreinen en het speelterrein structurerend voor de recreatieve structuur. Voor de sportterreinen bestaat een uitbreidingsbehoefte. De recreatieve voorzieningen in Geluwe hebben een betekenis voor het dorp Geluwe.

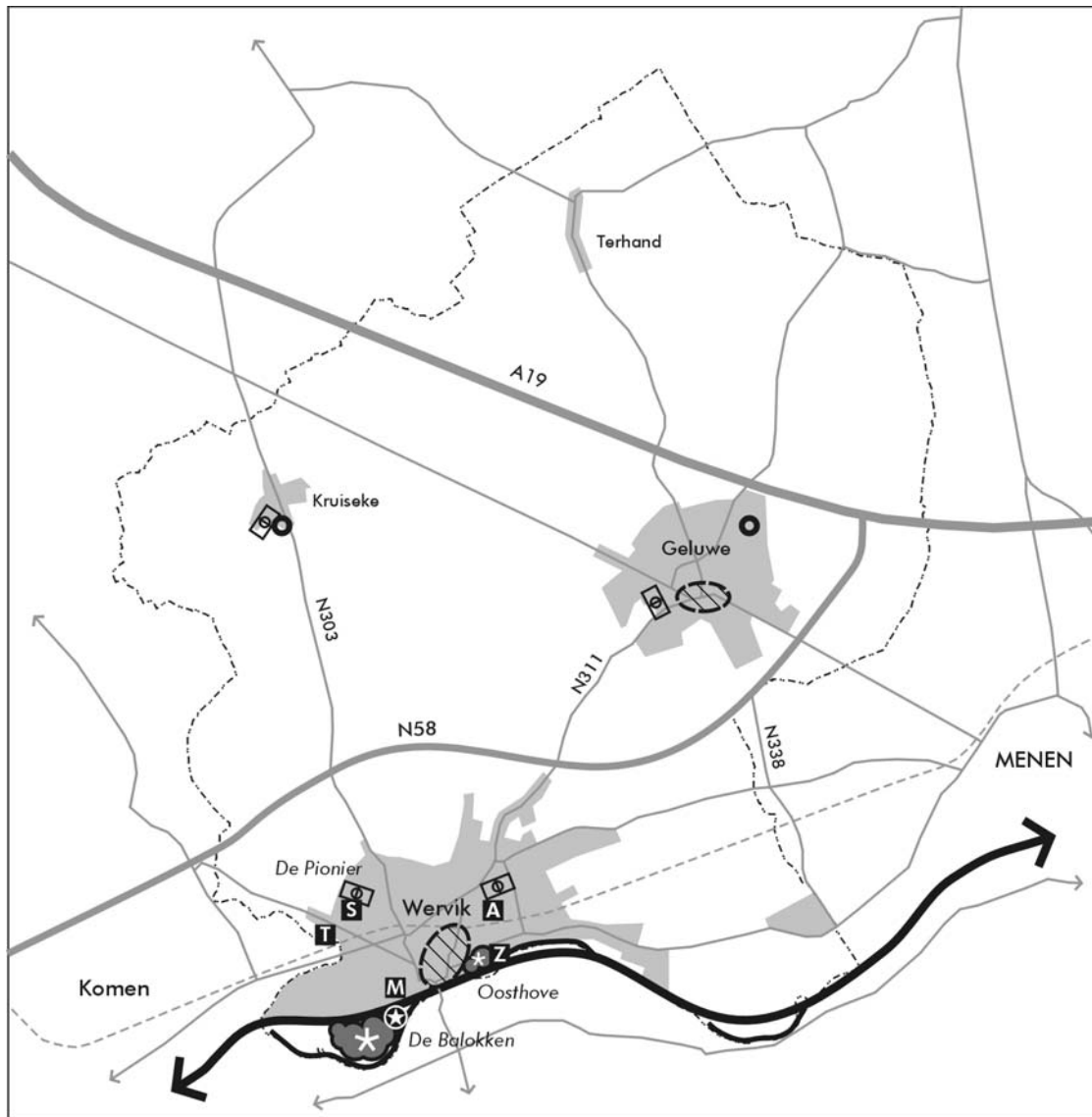
In **Kruiseke** zijn de sportterreinen en het speelterrein structurerend voor de recreatieve structuur. De recreatieve voorzieningen in Kruiseke hebben een betekenis voor het gehucht Kruiseke.

• Toerisme

Volgende elementen zijn structurerend voor de toeristische structuur:

- de Leie;
- de centrumgebieden van Wervik en Geluwe met een concentratie aan bezienswaardigheden en horeca-activiteiten;
- het Tabaksmuseum;
- de Balokken als recreatief groengebied met jachthaven.

De Leie vormt een belangrijke drager van de toeristische infrastructuur.



Bestaande toeristische & recreatieve structuur

-  Leie als recreatieve as
-  recreatief groenelement
-  sportterrein
-  speelterrein
-  sporthal
-  atletiekpiste
-  zwembad
-  tennisvelden
-  centrumgebied
-  museum
-  jachthaven

3.6. LANDBOUW

3.6.1. KENMERKENDE ELEMENTEN EN TRENDS

■ Algemene situering en typering van de gemeente naar agro-economische positie

In de studie van het centrum voor Landbouweconomie wordt Wervik voor het jaar 1995 getypeerd als een gemeente met Specialisatie Veredeling. Veredeling is - binnen dit type - de belangrijkste productietak of ze wordt gecombineerd met rundvee of akkerbouw. Algemeen neemt op economisch vlak de varkens- en pluimveeteelt tesamen meer dan een derde voor hun rekening. Dit is een hoge score, zodat de term 'specialisatie' kan gebruikt worden.

■ Totale oppervlakte

De totale oppervlakte aan landbouwareaal bedraagt volgens de Landbouwtellingen 3.303 ha in 1998, de bedrijfsoppervlakte 3.450 ha. Dit is ongeveer 75,7% van de totale oppervlakte van de gemeente. De gemeente scoort hiermee hoger dan het provinciaal gemiddelde (68,5%).

De oppervlakte van het gepachte landbouwareaal (circa 2.200 ha) is in 1998 twee maal zo groot dan de oppervlakte van het landbouwareaal in eigendom (circa 1.100 ha).

De oppervlakte met bestemming 'agrarisch gebied' in de gemeente Wervik, vastgelegd in het gewestplan leper (toestand 1/7/1999) bedraagt 3.659 ha.

■ Landbouwbedrijven

In 1998 telde Wervik 200 land- en tuinbouwbedrijven. Tussen 1988 en 1998 verminderde het aantal bedrijfszetels met 52 eenheden. Dit is een daling met 26%. Het aantal bedrijven vermindert in de gemeente minder vlug dan op Vlaams niveau (daling met 40%).

In 1997-98 bedraagt de gemiddelde bedrijfsgrootte in Wervik circa 16 ha. Dit ligt even hoog dan het provinciaal gemiddelde (16 ha). De gemiddelde bedrijfsgrootte neemt in de gemeente licht toe: van 13 ha in 1988 naar 16 ha in 1998.

■ Werkgelegenheid

In de landbouwbedrijven in Wervik zijn in 1998 in totaal 292 bestendige werkkrachten actief, alsook 113 niet-bestendige werkkrachten (voor wie de landbouw niet het hoofdberoep vormt).

Bij de bedrijfsleiders is een groot deel, met name 83% bestendige werkkrachten. De gelegenheidslandbouw met niet-bestendige bedrijfsleiders neemt toch 17% van de sector in.

■ Teelten

Gemiddeld over de jaren 1998 en 1999 zijn volgens de Landbouwtellingen de drie grootste teeltgroepen: weiden en grasland, groenvoedergewassen en nijverheidsgewassen. Ze vertegenwoordigen respectievelijk een aandeel van 33%, 16% en 16% ten aanzien van het totaal landbouwareaal in 1998-99. De teelt van nijverheidsgewassen neemt een belangrijke positie in in de gemeente. Met een aandeel van 16% scoort de gemeente beduidend hoger dan het provinciaal (8.1%) en het Vlaamse gemiddelde (6.9%). Andere belangrijke teeltgroepen zijn de graangewassen (13%), de aardappelen (11%) en de extensieve groententeelt (6%).

■ Wervik binnen een concentratiegebied van intensieve (grondloze) veeteelt

Wervik bevindt zich aan de rand van een concentratiegebied van intensieve grondloze veehouderij. Het voorkomen van een belangrijk aandeel intensieve veeteeltbedrijven is kenmerkend voor de regio Roeselare-Tielt. De concentratie is structuurbepalend op Vlaams niveau. In de zandstreek met overwegend kleinschalige landbouwbedrijven was intensivering vaak de enige mogelijkheid om de leefbaarheid van de bedrijven op peil te houden. Ook de

aanwezigheid van veevoederfabrieken in het Roeselaarse speelde bij deze intensivering een belangrijke rol. De intensieve varkensteelt is oorspronkelijk zeer belangrijk in de zandstreek ten zuiden van Brugge, maar verspreidt zich in zuidelijke richting in de zandleemstreek. In de gemeente situeert de belangrijkste concentratie aan intensieve veeteelt zich in het noordoosten van de gemeente.

Het aantal varkens in de gemeente Wervik bedraagt 39.572 eenheden in 1997-98. Het aantal varkens per 100 ha in 1997-98 bedraagt in Wervik 601.

Het pluimvee (hennen, vleeskippen en hanen) telt 213.010 eenheden, dit is een aandeel van 8% in het totale pluimvee van het arrondissement Ieper.

■ Aanvullende activiteiten op landbouwbedrijven

Een van de mogelijkheden om een aanvullend inkomen te genereren is de ontwikkeling van hoevetoerisme op landbouwbedrijven in combinatie met bestaande agrarische activiteiten. Het aanbod in Vlaanderen is, in tegenstelling tot bepaalde regio's in de buurlanden, echter nog zeer beperkt. In Wervik is er één landbouwbedrijf 'Gasthof Te Cathem' dat hoevetoerisme aanbiedt (Menensesteenweg 287). Het betreft een historische hoeve, daterend uit de 14de eeuw. De boerderij is verbouwd tot verblijfhoeve met een logiescapaciteit voor 15 personen.

■ Bodemgeschiktheid

Het grondgebied van de gemeente Wervik behoort volledig tot de zandleemstreek. De bodemgeschiktheid in deze landbouwstreek is zeer verscheiden. De potenties van deze streek variëren van 'geschikt' tot 'zeer geschikt' voor drie, vier of zelfs vijf van de volgende teeltgroepen: akkers, extensieve groetenteelt, glasgroenten, fruit en, in mindere mate, ook intensieve groetenteelt. Door de vele potenties aan teelten is de zandleemstreek een zeer interessant landbouwgebied.

■ Opvolging

De opvolging van de bedrijfsleider in de gemeente vormt een knelpunt. Ongeveer de helft van de bedrijfsleiders in Wervik (48%) is ouder dan 50 jaar volgens de telling in 1998. Ongeveer 50% van deze bedrijfsleiders heeft geen opvolger.

Deze situatie in Wervik is echter iets gunstiger in vergelijking met deze voor het arrondissement Ieper en deze voor de provincie West-Vlaanderen. In de provincie is 50% van de bedrijfsleiders ouder dan 50 jaar, waarvan 54% geen opvolger heeft.

De opvolgingsproblematiek biedt echter ook mogelijkheden voor schaalvergroting in de landbouw. Door stopzetting van landbouwbedrijven komt ruimte vrij voor schaalvergroting van andere bedrijfszetels. Aangezien het vooral kleinere bedrijven zijn waarvan de activiteit wordt stop gezet, mogen de mogelijkheden voor schaalvergroting ook niet overschat worden. De opvolgingsproblematiek kan ook een opgave betekenen naar het zoeken van zinvolle bestemmingen voor gebouwen van niet meer actieve landbouwbedrijfszetels.

■ Ruilverkavelingen en landinrichtingsprojecten

In de gemeente Wervik zijn geen ruilverkavelingen, land- en natuurinrichtingsprojecten ter studie, in uitvoering of afgewerkt.

■ Ruimtelijke druk

Door de Stichting Plattelandsbeleid is onderzoek gebeurd naar de graad van landelijkheid per gemeente. Naarmate de verstedelijking van de ruimte toeneemt, de bebouwing dichter wordt en de versnijding door infrastructuur vergroot, hoe kleiner de graad van landelijkheid wordt.

De gemeente Wervik wordt binnen deze studie genoemd als een agrarisch complex onder sterke ruimtelijke druk en met grote bedrijfsdimensie.

3.6.2. RUIMTE VOOR LANDBOUW

De oppervlakte landbouwareaal is volgens de 15 mei-Landbouwtellingen in de periode 1987-88 tot 1997-98 met 14 ha afgenomen. De oppervlakte cultuurgrond daalt gestadig.

Ondanks de afname van de oppervlakte cultuurgrond blijft landbouw in de toekomst de belangrijkste ruimtegebruiker in de gemeente. Op gemeentelijk vlak bestaat er geen taakstelling naar landbouw. Het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen voorziet dat voor heel Vlaanderen de landbouwbestemmingen tegen 2007 zullen verminderen van 806.000 naar 750.000 ha (een vermindering met 7%). Op basis van de ruimte-inname door andere functies (wonen, bedrijvigheid,...) ten koste van het landbouwareaal in het verleden, lijkt de oppervlakte die aangewend wordt door de landbouw met meer dan 7% te zullen verminderen.

■ Ruimte voor een goed functionerende landbouw

Ondanks de afwezigheid van een specifieke taakstelling voor landbouw is het noodzakelijk om voldoende (kwantitatief) en geschikte (kwalitatief) gronden voor agrarische activiteiten te vrijwaren. Hierdoor worden mogelijkheden voor schaalvergroting of extensivering gevrijwaard. Een sterke agrarische functie is niet alleen noodzakelijk in functie van een goed beheer van de open ruimte, het kan ook een strategische functie hebben. Op een aantal plekken kan een sterke landbouwfunctie een buffer vormen tegen een verdere verstedelijking.

3.7. NATUUR

3.7.1. BESTAANDE NATUURLIJKE STRUCTUUR

■ Grotere structuurbepalende elementen

De **Leievallei** vormt het belangrijkste element voor de natuurlijke structuur in de gemeente. De Leievallei is drager van verschillende natuurlijke elementen: meersgebieden met vochtige graslanden en een concentratie aan kleine landschapselementen, opgespoten terreinen met spontane vegetatieontwikkeling, gebieden met een parkachtige inrichting: Balokken, Oosthove, kerkhof,...). De Balokken en Oosthove hebben tevens een recreatieve functie.

In de Leievallei kunnen twee deelgebieden onderscheiden worden. Het westelijke deel is sterk bebouwd. De natuurlijke elementen zijn er gereduceerd tot 'geïsoleerde' gebieden die een betekenis hebben voor de woonomgeving van Wervik. Het oostelijk deel van de vallei heeft een open-ruimtefunctie en vormt een buffer tussen Wervik en Menen.

De natuurwaarden in de Leievallei staan onder druk door verschillende ingrepen. Het natuurlijk overstromingsregime in de vallei is verdwenen door de rechttrekking van de Leie. Bedreigingen voor de waardevolle meersgebieden zijn een verdere verlaging van het waterpeil, drainage, het scheuren van grasland en ophoging van lager gelegen weidegebieden. Toch vormen de meersgebieden door hun specifiek karakter een element met een belangrijke ecologische waarde en een potentieel gebied voor een verhoging van de natuurwaarden. Ook de afgesneden meanders met opgespoten gronden bieden mogelijkheden voor natuurontwikkeling.

■ Kleinere structuurbepalende elementen

Buiten de Leievallei ontbreekt het in de gemeente aan grotere structuurbepalende elementen. De open ruimte kent bijna uitsluitend een landbouwkundig gebruik. De belangrijkste ecologische structuur bestaat uit kleinere bouselementen, beekvalleien met een natuurlijk verloop en beekbegeleidende beplanting en (vochtige) weidegebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen.

● Beekvalleien

Beekvalleien vormen een belangrijk onderdeel van de ecologische infrastructuur in de gemeente. Volgende beken zijn bepalend voor de natuurlijke structuur: Groenendaalbeek, Reutelbeek, Poelbeek, Ijselbeek, Wielsbeek, Groene Beek, Maagdenbeek, Hazebeek, Rapetbeek, Vuile Beek, Stokbeek, Sint-Jansbeek, Kapellebeek, Hoge Plankebeek, Kruisekebeek, Kantienbeek en Krommebeek.

Vooraf beekvalleien met nog een natuurlijk verloop (meanderend verloop) en met beekbegeleidende beplanting hebben een ecologische betekenis. Ook op landschappelijk vlak hebben deze beekvalleien een waarde.

Ecologisch en landschappelijk waardevolle beekvalleien in de gemeente zijn:

- vallei van de Sint-Jansbeek met een meanderend karakter en forse beekbegeleidende beplanting, die diep binnendringt in het woonweefsel van de kern Wervik;
- vallei van de Hoge Plankebeek en Kapellebeek, als grens van de kern Wervik met nog een sterk meanderend karakter en beekbegeleidende beplanting;
- ingesneden vallei van de Reutelbeek, deels als grens van de woonkern Geluwe;
- de omgeving van de Groenendaalbeek (zonder echt valleikarakter) met waardevolle weilanden en kleine bosjes en een concentratie aan kleine landschapselementen.

- vallei van de Krommebeek met een kleiner bosje en een concentratie aan kleine landschapselementen.

- **Waardevolle graslanden**

Vochtige en natte depressies zijn op ecologisch vlak interessant. Hier groeien nog een aantal specifieke planten die niet voorkomen op hoger gelegen delen.

Vochtige waardevolle graslanden komen vaak voor in combinatie met een concentratie aan kleine landschapselementen (knotwilgen, struweel,...).

De belangrijkste aaneengesloten graslanden met een concentratie aan kleine landschapselementen situeren zich in de valleien van de Groenendaalbeek, Reutelbeek, Poelbeek, Rapetbeek en Krommebeek.

- **Gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen**

Gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen zijn structuurbepalend voor de natuurlijke structuur. Het betreft gebieden met een concentratie aan bomenrijen, perceelsrandbegroeiing (knotwilgenrijen), veedrinkpoelen,...

Een aantal van deze gebieden is gekoppeld aan beekvalleien: vallei van de Reutelbeek, Rapetbeek en Groenendaalbeek.

Andere gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen situeren zich ten noorden en ten zuiden van Kruiseke.

- **Boselementen**

Wervik is met een beboste oppervlakte van minder dan 1% (tegenover een gemiddelde van 8,1% voor Vlaanderen) een zeer bosarme gemeente. De aanwezige boselementen bestaan uit enkele kleine entiteiten.

Het betreft het Congobos en de Moeremaai in de omgeving van de A19. Beide bosgebieden zijn niet publiek toegankelijk en hebben eerder een ecologische betekenis. Het Congobos bestaat voornamelijk uit oude hoogstammige populieren met een struiklaag van Sleedoorn, Hazelaar en Vlier en hakhout van Haagbeuk. De Moeremaai is een droog eikenbos en ligt op de westflank van een heuvel.

Verspreid in de open ruimte komen nog andere, kleinere, bos- of groenelementen voor.

- **Holle wegen**

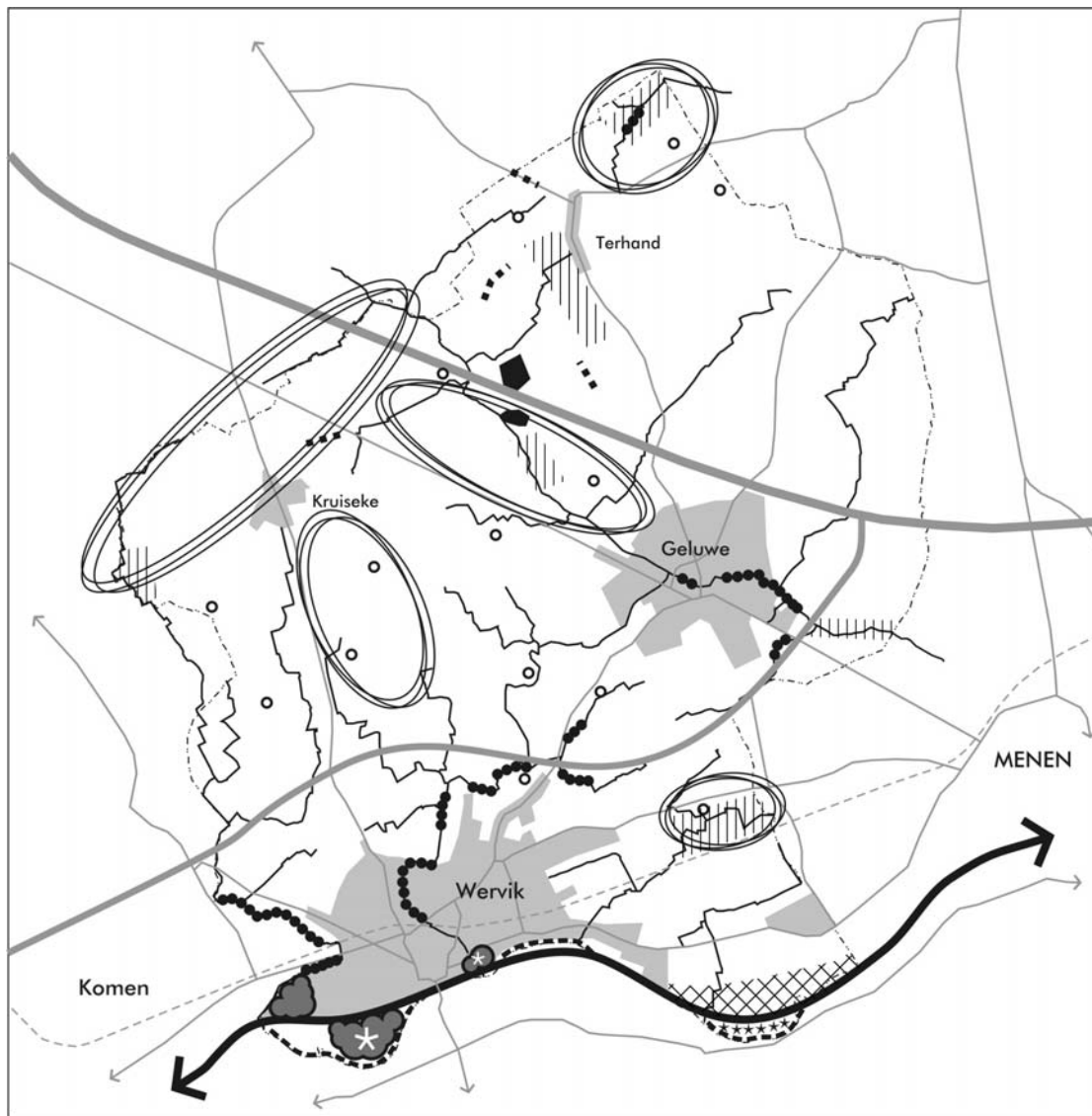
In het noordelijk golvend open-ruimtegebied vormen holle wegen specifieke landschapselementen met een ecologische waarde.

Holle wegen komen voor in de omgeving van de woonlinten Arkemolen, Terhand, Molenhoek, Oude Hond.

Reliëfrijke zones als holle wegen en taluds zijn ecologisch bijzonder waardevol omdat ze op een kleine oppervlakte een groot aantal abiotische verschillen kennen in bijvoorbeeld vochtigheidsgraad, bodemsamenstelling, microklimaat,...

- **Natuurreservaten**

Binnen de gemeente is er een natuurreservaat: Komerenhoek in de deelgemeente Geluwe.



Bestaande natuurlijke structuur

-  Leie
-  Leievallei
-  afgesneden Leiemeander
-  parkachtige omgeving
-  parkachtige omgeving met recreatieve functie
-  spontane natuurontwikkeling
-  beek
-  beekbegeleidende beplanting
-  waardevolle graslanden (in beekvallei)
-  concentratiegebied kleine landschapselementen
-  bos
-  groenelement
-  holle weg



Er zijn enkele gebieden in beheer door plaatselijke natuur- en milieuverenigingen. Op restgronden langs de A19 (omgeving Moeremaai en brug Dadizelestraat) zijn aanplantingen gebeurd die in beheer zijn door natuurverenigingen.

3.7.2. RUIMTE VOOR NATUUR

■ Versterking van de natuurlijke structuur

Op Vlaams en provinciaal niveau staat een versterking van de natuurlijke structuur en de bosstructuur voorop. Er wordt gestreefd naar grotere eenheden die met elkaar verbonden zijn. Een versterking van de bestaande structurerende elementen van de natuurlijke structuur en bosstructuur vormt hiervoor het uitgangspunt. De versterking gebeurt zowel kwalitatief als kwantitatief. Op Vlaams niveau wordt uitgegaan van een uitbreiding met 48.000 ha. Deze elementen worden dan ook op Vlaams niveau afgebakend. Deze oefening is tot op heden nog niet gebeurd. Er wordt ook geen kwantitatieve taakstelling aan de gemeenten toebedeeld.

Voor de versterking van de natuurlijke structuur op gemeentelijk vlak vormen de acties uit het GNOP het uitgangspunt. Hieronder worden deze beschreven en geëvalueerd.

■ Acties vanuit het Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (GNOP)

De gemeente Wervik beschikt over een goedgekeurd Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan (1996). Het GNOP bestaat uit een onderdeel inventarisatie en een actieprogramma. Elementen van het onderdeel inventarisatie worden gehanteerd bij de beschrijving van de structurerende elementen van de open ruimte.

In het actieprogramma van het GNOP worden twee hoofdprojecten geselecteerd. Het betreft het gebiedsgericht project 'Laag-Vlaanderen' en een niet-gebiedsgericht project 'zorg voor kleine landschapselementen'. Daarnaast worden nog een aantal andere gebiedsgerichte projecten opgenomen in het meerjarenprogramma.

• **Gebiedsgericht hoofdproject 'Laag-Vlaanderen'**

De Leiemeersen van Laag-Vlaanderen (ongeveer 37 ha) vormen vrijwel de enige meersgebieden langs de West-Vlaamse Leie die nog min of meer een intact landschap vormen. Doelstelling is het vrijwaren van de ecologische en landschappelijke waarde van het gebied. Het gebied biedt mogelijkheden voor natuurontwikkeling en een agrarisch natuurbeheer in dit gebied is wenselijk. Dit kan door het afsluiten van beheersovereenkomsten en een gefaseerde aankoop door de stad, ondersteund door de provincie en het Vlaamse Gewest. Een doelstelling is tevens het gebied een permanent vochtig tot plaatselijk karakter te geven (wat het verloren heeft als gevolg van de rechttrekking van de Leie) door aangepaste waterbeheersingswerken. Voor het 'Eiland' (tegenover Busbeke/Bousbecque) wordt gedacht om het gebied, na het storten van baggerspecie, een functie als natuurrustgebied te geven. Een begrazingsproject met grote grazers kan er zorgen voor een grotere variatie in de (spontane ontwikkeling van) begroeiing.

• **Niet-gebiedsgericht hoofdproject rond kleine landschapselementen**

Omdat elementen van de natuurlijke structuur in de gemeente zeer versnipperd voorkomen is het behoud en de ontwikkeling van kleine landschapselementen van wezenlijk belang. Deze elementen vormen de ecologische infrastructuur en fungeren als refugium voor tal van dier- en plantensoorten.

Het behoud en ontwikkeling van kleine landschapselementen (houtkanten, hoogstamboomgaarden, hagen, veedrinkpoelen,...) wordt gestimuleerd door:

- een gemeentelijke beplantingsverordening;
- een subsidieregeling voor het aanplanten van streekeigen groen, hoofdstamfruitbomen en dreefplanting;
- een subsidiereglement voor het onderhoud van KLE's;

- een subsidiereglement voor de aanleg en het onderhoud van poelen.

Andere projecten op te nemen in een meerjarenprogramma zijn:

- een studie rond de waterkwaliteit van beken;
- Reutelbeekvallei en/in de omgeving van het Congobos als aandachtsgedebied voor mogelijke acties (nog geen concrete acties). Mogelijke acties zijn bebossing van restgronden langs de A19 en een herstel van natuurlijk karakter van de beek;
- vallei Sint-Jansbeek in bebouwde kom van Wervik. Aangezien dit gebied zich uitstekend leent voor natuureducatieve projecten (nabijheid van scholen, 'groene long' in stadscentrum) wordt voorgesteld om een kleinschalig natuurleerpad voor scholen te ontwikkelen en om vochtige graslanden langs de beek te verwerven in functie van natuurontwikkeling;
- vallei van de Hoge Plankebeek. Doel is het opstellen van het beplantingsplan en beheersplan voor de restgronden langs de beek;
- het beheer van enkele prioritaire wegbermen in de gemeente op een ecologische manier (ontwikkeling van een soortenrijke vegetatie)...

3.8. BESTAANDE LANDSCHAPPELIJKE STRUCTUUR

3.8.1. LANDSCHAPSRELICTEN

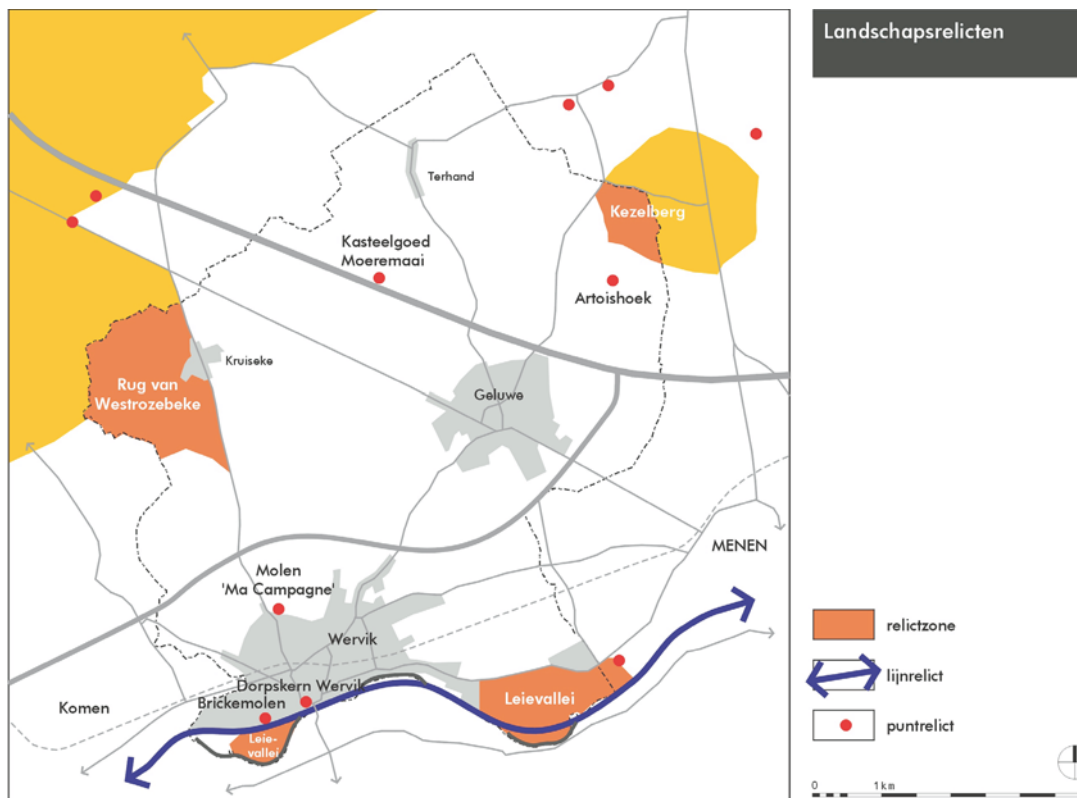
Wervik is gelegen binnen drie relictzones: de Leievallei, de rug van Westrozebeke en de Kezelberg.

De **Leievallei** heeft als brede vallei met begrenzende dalwanden in een verstedelijkt weefsel zowel een wetenschappelijke, historische als esthetische waarde. De afgesneden meanders zijn nog duidelijk herkenbaar. Vooral het valleigebied van Laag-Vlaanderen heeft een historische betekenis (natte weiden afgezoomd met knotwilgen, kleine hoeves,...). Het landgebruik is er nog grotendeels volgens Ferraris.

De **Kezelberg** heeft vooral een historische en esthetische waarde. Het is een open landschap met weinig perceelsrandbegroeiing, veel verspreide bebouwing en regelmatige percelen van kleine tot middelmatige grootte. Percelering en wegenpatroon zijn nog grotendeels volgens Ferraris. Het hoger gelegen gebied geeft panoramische vergezichten op de Leievallei.

De **rug van Westrozebeke** vormt de waterscheidingslijn tussen het Leie- en IJzerbekken. De relictzone heeft een wetenschappelijke, historische en esthetische waarde. Het is een open landschap met een glooiend reliëf, verschillende panoramische zichten, geen tot weinig perceelsrandbegroeiing, verspreide bebouwing en een landelijk karakter. Op de natste en meest hellende percelen zijn de graslanden en perceelsrandbegroeiing bewaard gebleven. Beekvalleien en geïsoleerde bossen bepalen er de hoofdstructuur.

De Leie is aangeduid als lijnrelict.



Puntrelicten in de gemeente zijn:

- de dorpskern van Wervik;
- de Briekemolen;
- de molen 'Ma Campagne';
- het kasteelgoed Moeremaai;
- de Artoishoek.

3.8.2. LANDSCHAPSEENHEDEN

Op basis van reliëf, percelering, bodemgebruik, bebouwing en dergelijke, worden in Wervik volgende landschapseenheden onderscheiden : de Leievallei, het centraal open-ruimtegebied en het noordelijk golvend open-ruimtegebied.

• Leievallei

De Leiemeersen vormen het meest laaggelegen gebied van Wervik. De strook die uit alluviale kleigrond bestaat, is vrij vlak met plaatselijk enkele kleine reliëfverschillen.

Ten zuiden van het centrum van Wervik zijn de Leiemeersen het smalst (hooguit een twintigtal meter breed). De vallei wordt abrupt begrensd door een talud van ongeveer 2 meter hoog dat gevormd wordt door afzettingen van licht zandleem. De breedste meersen op het grondgebied van Wervik zijn te vinden in 'Laag-Vlaanderen', tussen Wervik en Menen.

Vóór de kanalisering van de Leie, overstromden de meersen van Laag-Vlaanderen bijna jaarlijks voor een vrij lange periode. Door de werken is dit overstromingsregime echter verdwenen. Dit betekent een sterke ecologische verandering voor het gebied. De kanalisering van de Leie zorgde voor een versnippering van de Leievallei. Er ontstonden afgesneden Leiearmen en 'eilanden' in de vallei.

Vóór de rechtekking van de Leie waren de Leiemeersen grotendeels als grasland (weiland en hooiland) in gebruik. Tegenwoordig worden meer en meer graslanden gescheurd tot akkerland, gezien de voor de landbouw gunstiger afwatering.

• Centraal open-ruimtegebied

Ten noorden van de Leievallei situeert zich het centraal open-ruimtegebied. De hoogte van het gebied varieert tussen de 15 en de 20 meter. Het is een gebied met een vlak reliëf met slechts geringe

glooiingen in de buurt van beken. De beken stromen vaak in een smalle depressie bestaande uit kleigrond.

Het zuidelijk deel van het open-ruimtegebied bestaat uit een 'verstedelijkt' landschap. De kern Wervik maakt er deel van uit. Het is een versnipperd gebied met lintbebouwing en verspreide industriële gebouwen in het landschap. De kernen Comines-Warneton, Wervik en het stedelijk weefsel van Menen groeien steeds verder naar elkaar toe. Het gebied wordt tevens doorsneden door de N58 en de spoorlijn Kortrijk-Ieper. Dit 'rurbaan landschap' kent zijn tegenhanger langs de overzijde van de Leievallei, op Frans grondgebied. De kernen Comines, Wervicq-Sud, Bousbecque en Halluin vormen een verstedelijkte as langs de rechteroever van de Leie.

Ten noorden van de N58 situeren zich enkele woonlinten en woonclusters.

Het grondgebruik is overwegend agrarisch met een overwicht aan akkerbouw en meer en meer tuinbouw. Kenmerkend is het voorkomen van veel intensieve niet-grondgebonden veeteelt in dit gebied. De grote veestallen die overal in het landschap voorkomen, zijn dan ook kenmerkende elementen.

• Noordelijk golvend open-ruimtegebied

Het is een licht tot matig glooiend gebied. De hoogste delen worden van elkaar gescheiden door de vallei van de Reutelbeek. Ten noorden van de Reutelbeek reiken de hoogste heuveltoppen tot 43 meter TAW tussen de woonlinten Terhand en Molenhoek. Ten zuiden van de beek wordt het hoogste punt bereikt op het kruispunt Oude Kruseke (46 meter), wat meteen het hoogste punt van de gemeente is.

De zuidelijke hoogte is een rechtstreekse uitloper van de zandrug van Zonnebeke-Geluveld. De hoogte van de Molenhoek sluit aan bij Beselare. De vallei van de Reutelbeek ligt ongeveer 20 meter lager dan deze toppen.

Nabij de Molenhoek situeren zich de enige bossen van Wervik: de Moeremaai en het Congobos.

Verspreid in het gebied komen enkele gehuchten, woonlinten en woonclusters voor. Het betreft de gehuchten Kruseke en Terhand en de enkele kleinere woonlinten en woonclusters.

Het gebied wordt doorsneden door de autosnelweg A19 als grootschalige infrastructuur. Ook de N8, die parallel loopt aan de A19 doorsnijdt het gebied. Ondanks de aanwezigheid van deze infrastructuren is het gebied relatief weinig versnipperd.

Het grondgebruik is overwegend agrarisch met een overwicht aan akkerbouw en meer en meer tuinbouw. Kenmerkend is het voorkomen van veel intensieve niet-grondgebonden veeteelt in dit gebied. De grote veestallen die overal in het landschap voorkomen, zijn dan ook kenmerkende elementen.

4. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DEELENTEITEN

4.1. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN WERVIK

Wervik heeft zich ontwikkeld langs de Leie en heeft een verstedelijkt karakter. De aanwezigheid van de Leie vormde tegelijk de 'motor' van ontwikkeling maar ook een ruimtelijke barrière. De uitbouw van de stad gebeurde in noordelijke richting. Wervik heeft zijn spiegelbeeld ten zuiden van de Leie in Wervicq-Sud.

Wervik neemt een belangrijk deel van de woonfunctie in de gemeente op. Het is de grootste kern van de gemeente. Wervik heeft als stedelijk centrum ook een verzorgende functie. Dit uit zich in de aanwezigheid van stedelijke voorzieningen (onderwijs, sport, cultuur, ziekenhuis, handel,...). De voorzieningen zijn vrij sterk geconcentreerd in het centrum van Wervik.

In het historisch centrum situeren zich verschillende scholen en rustoorden, het ziekenhuis, het zwembad, politie, post, kerk,... De

Gemeenschapsvoorzieningen geconcentreerd in het centrum



Oosthove



meeste voorzieningen zijn ingebed in het stedelijk weefsel. Het zwembad is gelegen in een groene omgeving, in het Domein Oosthove langs de Leie.

Naast deze voorzieningen in het historisch centrum kunnen nog twee clusters van voorzieningen onderscheiden worden. In beide gevallen gaat het over voorzieningen in een groene omgeving. Ten noorden van de Parkwijk situeert zich het sportterrein met de sporthal en het sportcafé. Ook de kerk en de bibliotheek in de Kruisekestraat worden tot deze concentratie gerekend.

Een tweede cluster van voorzieningen in een groene omgeving wordt gevormd door de school en de sportterreinen tussen de Hellestraat en Loskaaistraat (atletiekpiste).

Kwaliteitsvol ingerichte centrumstraten en pleinen Vlamingenstraat

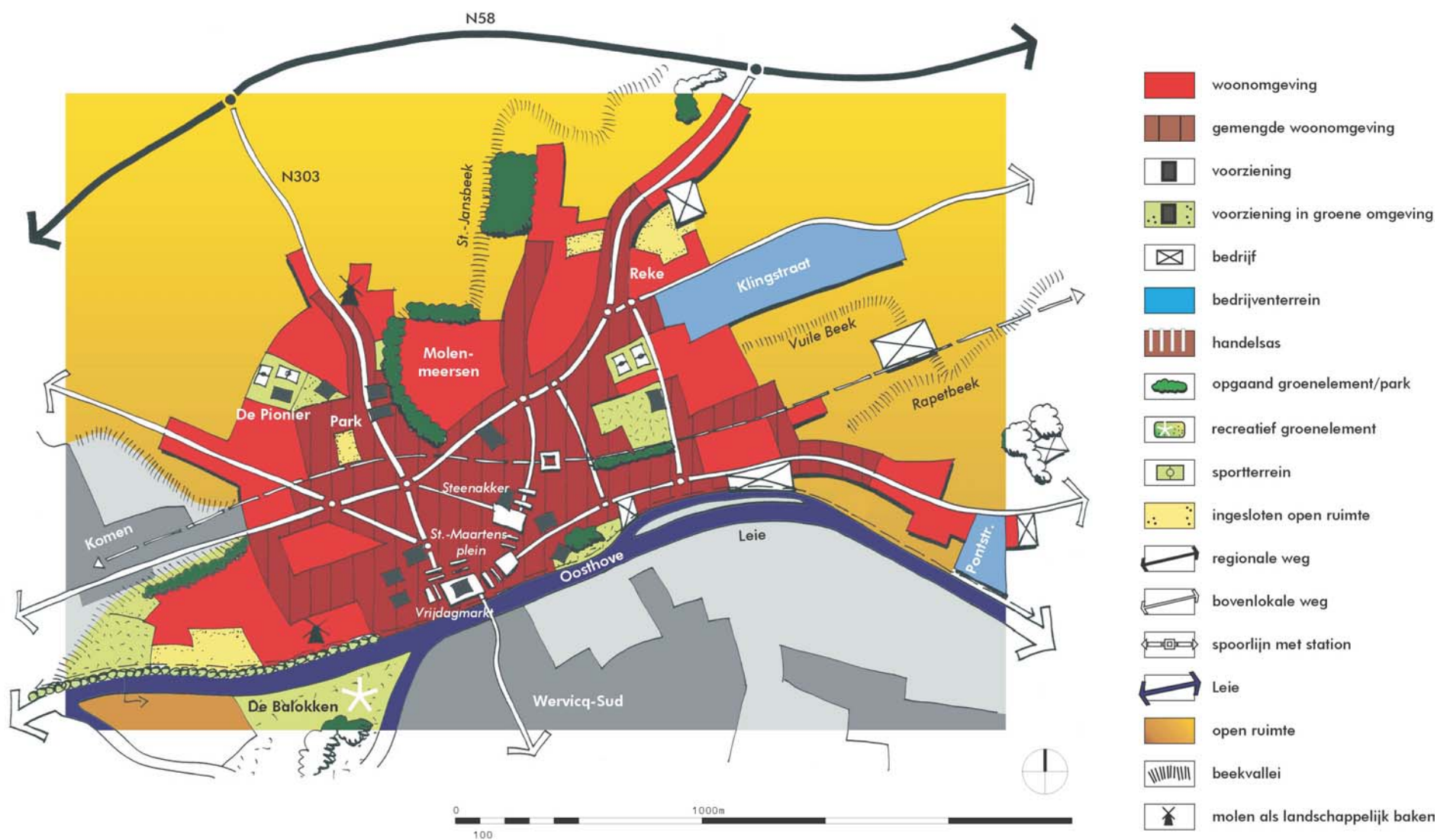


Sint-Maartensplein



Ook de belangrijkste handelsfuncties zijn in het centrum geconcentreerd. De belangrijkste concentratie aan handelszaken situeert zich in de handelsas Sint-Medardusstraat-Leiestraat-Vlamingenstraat-Molenstraat-station. Op deze handelsas zijn tevens drie pleinen gelegen: de Vrijdagmarkt, het Sint-Maartensplein en de Steenakker. Een groot deel van deze

Bestaande ruimtelijke structuur Wervik



handelsas is op een kwalitatieve manier heringericht met oog voor de verkeersleefbaarheid (Leiestraat, Sint-Maartensplein, Vlamingenstraat). De Nieuwstraat is in het verleden ingericht als verkeersvrije winkelstraat (nu verkeer toegelaten). De draagkracht van Wervik blijkt echter te gering voor een dergelijk concept. De Nieuwstraat is een straat in achteruitgang met een degraderend openbaar domein en een steeds groter wordende leegstand aan handelspanden.

Aan de rand van het centrum situeren zich een aantal handelszaken met grotere oppervlakte (grootwarenhuizen, superette). Typische baanwinkels zijn in Wervik niet aanwezig.

De bebouwing in het centrum van de kern heeft een gesloten karakter. De omvang van dit gebied geeft Wervik een stedelijk karakter. Het centrumgebied met overwegend gesloten bebouwing heeft uitlopers langsheen de invalswegen van Wervik (Kruisekestraat, Geluwestraat,...). Het is een gemengd gebied met woningen, voorzieningen en handelsfuncties. Het is een gebied met een vrij hoge woningdichtheid. Sommige bouwblokken bestaan uit overwegend kleinere arbeidswoningen (smalle rijwoningen, lagere woningkwaliteit, geen parkeervoorzieningen binnen de woningen,...). In dit gebied vond ook de belangrijkste verdichting plaats door de vervanging van wooneenheden door meergezinswoningen (een trend die zich nog steeds verderzet). Het aantal meergezinswoningen is in vergelijking met de schaal van het historisch centrum nog relatief beperkt.

Aan de rand van het kerngebied komen een aantal sociale woonwijken en arbeiderswijken voor. De wijk in de Th. Godtschalcklaan is een typische tuinwijk met een hoge dichtheid. De Parkwijk is een relatief grootschalige arbeiderswijk die momenteel geherstructureerd wordt. De rijwoningen maken er plaats voor meergezinswoningen.

In de naoorlogse periode breidde Wervik zich uit langs de invalswegen (Ten Brielensteinweg, Geluwesteeweg, Menesteeweg) en werd de ruimte tussen de invalswegen ingevuld met nieuwe woonwijken. Een groot deel van deze wijken bestaat uit sociale woningbouwprojecten.

Een eerste sociale woonwijk situeert zich rond het sportcentrum, aansluitend op de 'Parkwijk'. Het noordelijk deel van de wijk is recent volledig vernieuwd. De grootste sociale woonwijk is de wijk 'Molenmeersen', tussen de Sint-Jansbeek en de Oude Beselarestaat. Het is een kwalitatieve woonwijk met een bijzonder groen karakter. Er is een centraal gelegen groene speelruimte en de vallei van de Sint-Jansbeek is goed geïntegreerd in de wijk. Een derde sociale woonwijk is de wijk 'Reke' of 'Esdoorn', gelegen tussen de Geluwesteeweg en de Hoogweg, en kleinschaliger dan de vorige. Op de rand van de kern, langsheen de Menesteeweg, situeert zich een laatste sociale woonwijk. De woonwijk wordt gekenmerkt door een vrij monotoon karakter en sober ingericht openbaar domein.

Wervik wordt gekenmerkt door een groot aantal sociale woonwijken



Aan de rand van Wervik situeren zich twee woonwijken met voornamelijk open bebouwing. De grootste wijk situeert zich tussen de Hoge Plankebeek-Kapellebeek en de Leie. De andere wijk ligt tussen de Robert Klingstraat en de Rapetstraat.

Binnen de woonomgeving komen nog een aantal ingesloten gebieden voor. Hun rol in de gewenste ruimtelijke structuur wordt verder afgewogen.

Bedrijventerrein Klingstraat met uitbreidingsmogelijkheden (rechts)



Aan de rand van de woonomgeving zijn twee bedrijventerreinen gesitueerd. Het bedrijventerrein 'Klingstraat' is het grootst. Het biedt plaats aan een menging van kleinere en middelgrote bedrijven. Het is scherp afgelijnd van de open ruimte: de Hoogweg en Robert Klingstraat vormen een duidelijke begrenzing. Het bedrijventerrein wordt via de Hoogweg op een goede manier naar de N58 ontsloten (zonder dat het economisch verkeer de woonomgeving belast).

Het bedrijventerrein 'Pontstraat' is kleinschaliger en is recent ontwikkeld. Het situeert zich aan de rand van de kern, tussen de Menensesteenweg en de Leie. Langs de Leie is een kade aanwezig voor watergebonden bedrijvigheid. Het terrein wordt via de Menensesteenweg en ringweg rond Mene naar de N58 ontsloten. Daarnaast komen nog een aantal geïsoleerde bedrijvenfuncties in de woonomgeving voor. Het grootschaligste bedrijf is 'Confortluxe' langs de Menensesteenweg en de Leie. Het bedrijf zit geïntegreerd in het woonweefsel en maakt voor 'interne bedrijfsbewegingen' gebruik van het openbaar domein. Twee terreinen in het woonweefsel aan de overkant van de Menensesteenweg worden gebruikt als parkeerplaats voor trailers.

Ten zuiden van de Geluwesteeweg is een ander bedrijf 'Crack' van dezelfde bedrijfsgroep gelegen.

Confortluxe langs Menensesteenweg



Het Tabaksmuseum maakt deel uit van de toeristisch-recreatieve structuur. Het museum is geschakeld aan de Leievallei die drager is van een doorgaande toeristisch-recreatieve route.

Tabaksmuseum



De Sint-Jansbeek vormt een structurerend groenelement in de kern. De beekvallei dringt diep door in het stedelijk weefsel. Ze vormt een natuurlijke begrenzing van de wijk Molenmeersen en heeft er ook een betekenis voor (recreatief). De beekvallei is drager van een forse groenstructuur als beekbeleidende beplanting. In de vallei komen

Vallei van de Sint-Jansbeek als structurerend groenelement in het woonweefsel



tevens een aantal waardevolle graslanden voor met een ecologische betekenis.

Een tweede structurerende beekvallei is de vallei van de Hoge Plankebeek-Kapellebeek. Deze begrenst de woonomgeving in het westen. De vallei is diep in het landschap ingesneden en is eveneens drager van beekbegeleidende beplanting. Ook het nieuw kerkhof maakt deel uit van dit groenelement. Het is een kwaliteitsvol ingerichte groene omgeving.

Een laatste structurerend groenelement wordt gevormd door de groenstrook langs de spoorlijn en de Emiel Gellyncklaan.

Beeldbepalende elementen in de kern zijn de Sint-Medarduskerk en de twee molens: de Briekemolen nabij het Tabaksmuseum en de Campagnemolen in het noorden van Wervik. Ook de brug over de Leie vormt een baken en beeldbepalend element.

Wervik wordt doorsneden door een aantal wegen die Wervik verbinden met de omliggende kernen (Komenstraat, Krusekestraat, Gelwestraat, Menensesteenweg) en/of ontsluiten naar het wegennet van hogere orde (N58, A19). Het doorgaand verkeer in Wervik is verminderd door de aanleg van de N58. De brug over de Leie heeft nog steeds een aanzuigeffect op grensoverschrijdend verkeer in noord-zuidrichting. Een aantal beschikken, aan de rand van de woonomgeving, over aanliggende of van de weg gescheiden dubbelrijrichtingsfietspaden.

Verschillende wegen in Wervik zijn reeds heringericht in functie van de verbetering van de verkeersleefbaarheid: de centrumstraten en pleinen Leiestraat, Sint-Maartensplein, Vlamingenstraat, Molenstraat, Ommegangstraat, Speiestraat,...

4.2. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN GELUWE

Geluwe heeft een vrij leesbare ruimtelijke structuur. Rond de historische bebouwing langs de N8 ontwikkelden zich woonwijken. De kern heeft bijgevolg een concentrische opbouw. De oude benamingen van de bpa's Noord-West, West, Noord-Oost en Oost weerspiegelen deze planmatige uitbreiding.

Geluwe neemt, net als Wervik, een belangrijk deel van de woonfunctie op. Na Wervik is het de grootste kern van de gemeente. Geluwe heeft tevens een verzorgende functie. Dit uit zich in het voorkomen van voorzieningen (sport, cultuur, handel...). De voorzieningen zijn vrij sterk geconcentreerd in het centrum.

Een eerste reeks van voorzieningen zijn geschakeld rond de Sint-Denijsplaats: het cultureel centrum, de kerk en het rustoord. Een tweede cluster van voorzieningen wordt gevormd door de school, het sportcentrum annex cultureel centrum.

Heringerichte Sint-Denijsplaats met voorzieningen



Ook de belangrijkste handelsfuncties zijn in het centrum geconcentreerd. De Beselarestraat, Ieperstraat en Vrouwestraat vormen het handelscentrum van de kern. De economische basisuitrusting is voldoende voor Geluwe. Voor meer gespecialiseerde aankopen is de kern gericht op Menen en Wervik.

De bebouwing in het centrum van de kern heeft een overwegend gesloten karakter. Dit is het geval voor de bebouwing rond de markt en langs de verbindingswegen van het centrum naar de omliggende kernen. Het is een gemengd gebied met woningen, handelsfuncties en voorzieningen. Verweven met het wonen komen nog een aantal

kleinschalige bedrijvenfuncties en loodsen voor (vooral in het oosten van de kern). In dit gebied vond ook de belangrijkste verdichting plaats door de vervanging van wooneenheden door meergezinswoningen (een trend die zich nog steeds verderzet). De historische bebouwing langs de N8 heeft vaak een hoge beeldwaarde. Langs de steenweg situeren zich talrijke waardevolle burgerwoningen. Ten zuiden van de N8 situeert zich een oude arbeiderswijk (Gezellestraat, Wilgestraat) die momenteel volledig herbouwd wordt als sociale woonwijk (40 wooneenheden).

In de naoorlogse periode breidde de kern zich uit langs de invalswegen (Ieperstraat, Beselarestraat, Dadizelestraat). In een latere fase werd de ruimte tussen de invalswegen stelselmatig ingevuld met nieuwe woonwijken. Het grootste deel van nieuwe wijken bestaat uit open bebouwing. Hiermee onderscheidt Geluwe zich duidelijk van Wervik, waar een groot deel van de stadsuitbreiding bestaat uit sociale woonwijken. In Geluwe komen verspreid over de kern drie sociale woonwijken voor: de wijken 'Ter Linde', 'Dourdan' en 'Witte Poort'. De wijken zijn kleinschaliger in vergelijking met die in Wervik. De wijk 'Ter Linde' is kwaliteitsvol omwille van de schakeling aan een groene openbare ruimte. In de andere wijken kunnen inspanningen gedaan worden om het openbaar domein op te waarderen. Enkele wooneenheden in de Dourdanwijk geven een weinig verzorgde indruk.

Ten zuiden van de Moerput is infrastructuur aangelegd voor de ontwikkeling van een nieuwe sociale woonwijk. Er zijn nog maar enkele woningen gerealiseerd in een omgeving die op dit ogenblik een weinig verzorgde indruk laat.

De grootste woonwijk met voornamelijk open bebouwing is die in het noordoosten van de kern. De wijk heeft een gemengd karakter. In het zuiden van de wijk komt ook halfopen en gesloten bebouwing voor als overgang naar de aangesloten (historische) bebouwing in het centrum. Langs de Reutelbeek zijn zelfs een aantal meergezinswoningen gesitueerd, goed ruimtelijk ingepast in de woonwijk. Binnen de wijk is een centrale groene ruimte met een waterpartij aanwezig.

Gemengde woonwijk met meer- en eengezinswoningen



Binnen de kern komen nog een aantal ingesloten gebieden voor. Ze worden momenteel ontwikkeld als verdichting van de woonomgeving. In het gebied ingesloten tussen de Parklaan en de Wervikstraat, aansluitend op de woonwijk 'Witte Poort', worden momenteel infrastructuurwerken uitgevoerd voor de bouw van 41 woningen in gesloten, halfopen en open bebouwing. Ook in een gebied ten westen van de Lourdesstraat worden nieuwe wegen aangelegd voor de bouw van 29 woningen. Het betreft hier enkel open bebouwing.

Aan de rand van de kern, langs de Wervikstraat, situeert zich het sportterrein.

In de kern komen twee kleinere bedrijventerreinen voor. In het westen situeert zich een bedrijventerrein dat volledig ingesloten is door woningen. Het terrein wordt ontsloten via de Nijverheidslaan, die vanaf de N8 gemakkelijk bereikbaar is. Het terrein wordt gekenmerkt door een zeer hoge terreinbezetting. De buffering naar de omliggende woonfuncties is minimaal. Een tweede bedrijventerrein is gelegen langs de N8 aan de oostrand van de kern. Het bedrijventerrein kent een goede ontsluiting. Het is via de N8 direct aangesloten op de N58 en ligt op korte afstand van het

aansluitingscomplex met de A19. Het bedrijventerrein heeft een gemengd karakter: er komen zowel bedrijvenfuncties als handelsactiviteiten voor. De vallei van de Reutelbeek vormt een natuurlijke begrenzing van het bedrijventerrein. Aan de rand van de kern Geluwe situeert zich tevens een grootschaliger geïsoleerde bedrijvenfunctie. Het bedrijf Brutsaert ligt langs de A19 en maakt gebruik van de zichtlocatie langs de snelweg (imagorijk bedrijfsgebouw).

In Geluwe zijn twee kleinere bedrijventerreinen gesitueerd Nijverheidslaan

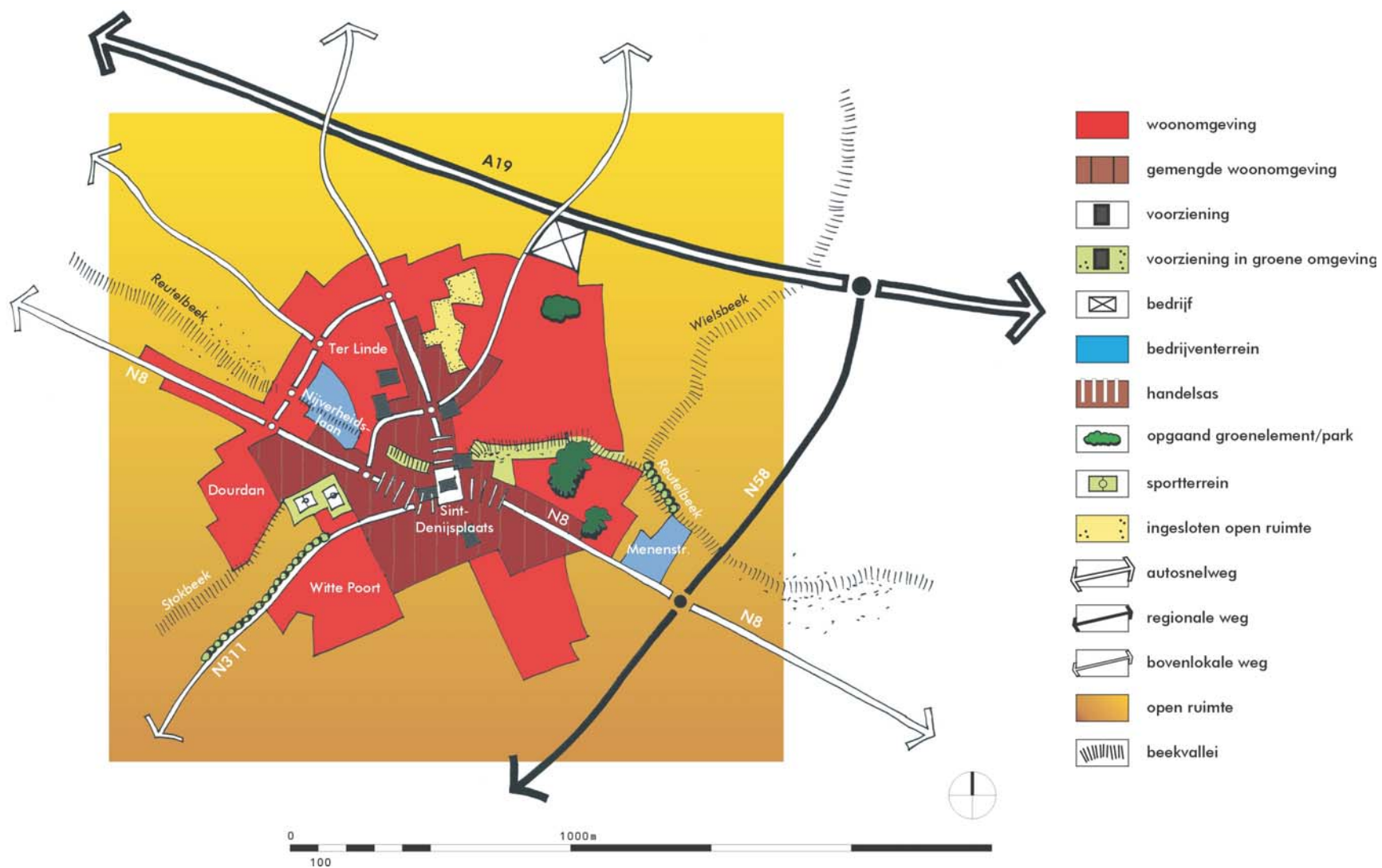


Menenstraat



De Reutelbeek vormt een structurerend groenelement in de kern. De beekvallei doorsnijdt de kern van west naar oost en is soms nadrukkelijk aanwezig. Op het bedrijventerrein situeert de Reutelbeek zich temidden van de ontdubbelde nijverheidslaan. De beek vormt een structurerend groenelement in het bouwblok omsloten door Kerk-, Nieuw-, Jeruzalem- en Beselarestreet, maar is niet zichtbaar. De beekvallei is prominent aanwezig in het oostelijk deel van de kern. De beekvallei wordt er geaccentueerd door opgaand groen als beekbegeleidende beplanting en vormt een natuurlijke grens van de noordelijk gelegen woonwijk. De vallei van de Reutelbeek is op een passende wijze geïntegreerd in de woonwijk

Bestaande ruimtelijke structuur Geluwe



Vallei van de Reutelbeek als natuurlijke begrenzing van de woonwijk



en is drager van een langzaam verkeersas vanuit de wijk naar het centrum van Geluwe.

De kern wordt doorsneden door een aantal wegen die Geluwe verbinden met de omliggende kernen (Ieperstraat, Beselarestraat, Menenstraat, Wervikstraat) of ontsluiten naar het wegennet van hogere orde (N58, A19). De N8 vormt de belangrijkste doorsnijding van de kern. De regionale functie van de N8 is echter overgenomen door de A19. De volledige doortocht van de N8 is heringericht. De weg beschikt over het volledige traject over aanliggende fietspaden. De inrichting van de weg is echter nog sterk gericht op de autoverkeersfunctie: scheiding van verkeer, smalle fiets- en voetpaden.

Ook de Sint-Denijsplaats is in de herinrichting meegenomen. Door het gebruik van kleinschalige materialen kreeg het zijn pleinfunctie terug.

Op de andere invalswegen is er gemengd verkeer (menging van autoverkeer en fietsverkeer). De overgang van gemengd verkeer naar gescheiden fietspaden op deze invalswegen situeert zich over het algemeen op het einde van de historische bebouwing. In de Dadizelestraat en Wervikstraat zijn van de rijweg gescheiden dubbelrijrichtingsfietspaden aanwezig. De Wervikstraat wordt bovendien gekenmerkt door een sterk beeldbepalende laanbeplanting.

Heringerichte doortocht N8



4.3. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN KRUISEKE

Kruiseke heeft zich ontwikkeld op het kruispunt van de Kruisekestraat en de Nachtegaalstraat. Het centrale en oudste gedeelte van het gehucht bestaat uit overwegend gesloten en halfopen bebouwing. Aan de rand van het gehucht heeft zich recent wat open bebouwing ontwikkeld (lintvormige uitbreiding in het noorden), al blijft deze relatief beperkt.

Gemeenschapsvoorzieningen zijn gebundeld in het zuiden van het gehucht. Er is een kerk en een school. Er is echter niet direct een 'centrum' aanwezig (geen centraal plein, ontmoetingsplaats, markant gebouw,...). De openbare ruimte voor de kerk wordt niet echt als 'een plein' ervaren. Het aantal handelsfuncties in Kruiseke is beperkt maar voldoende om te voldoen in de dagelijkse behoeften.

In het westen van het gehucht is een kleinschalige sociale woonwijk ontwikkeld. Aan de rand van de wijk situeert zich het sportterrein. In het zuiden bevindt zich een speelterrein, dat grenst aan de school.

Kleinschalige sociale woonwijk

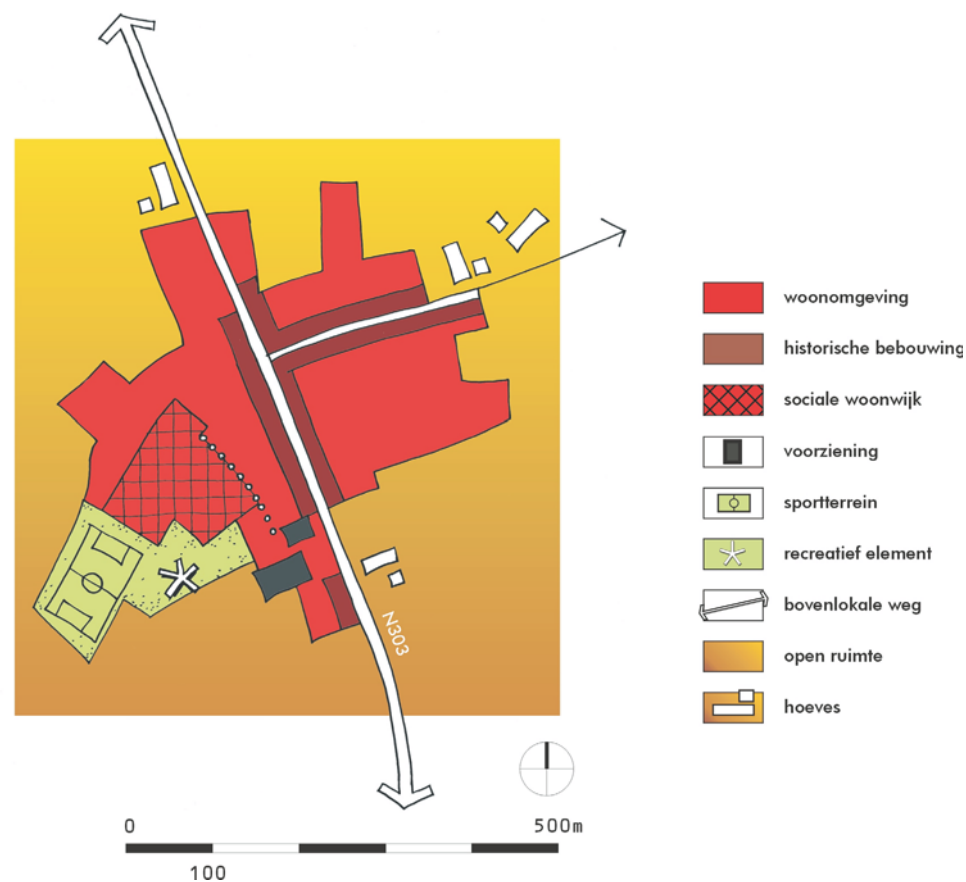


Speelterrein

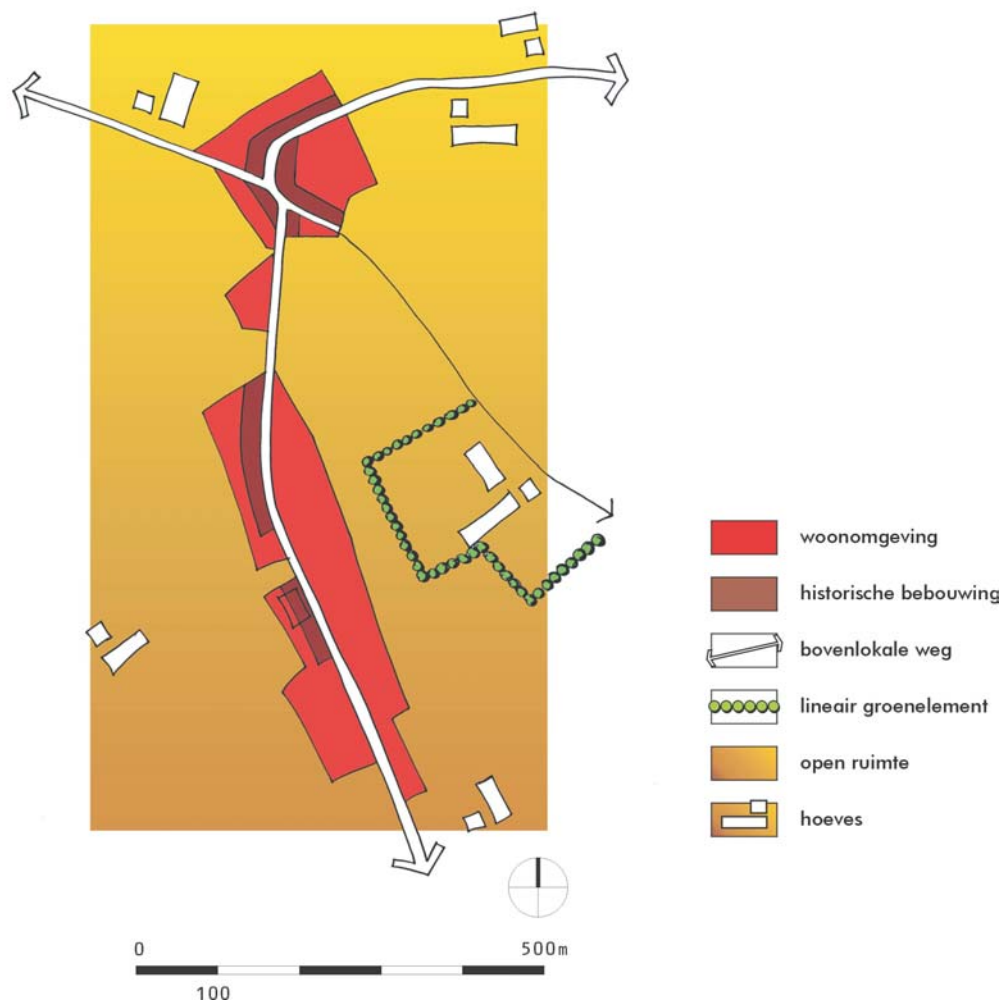


Het gehucht wordt doorsneden door de N303, de verbindingsweg tussen Wervik en Beselare (ook naar de A19). De weg is over de gehele lengte als doortocht heringericht. Er zijn aanliggende fietspaden in het centrum (geen gemengd verkeer). Dit resulteert in nog een relatief vrij breed wegbeeld. Aan de rand van het gehucht situeren zich twee verkeerspoorten als overgang tussen twee snelheidsregimes.

Bestaande ruimtelijke structuur Kruiseke



Bestaande ruimtelijke structuur Terhand



4.4. BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN HET GEHUCHT TERHAND

Terhand is een straatgehucht. Het oudste gedeelte van het gehucht bevindt zich op het kruispunt van de Oude Ieperstraat en Peperstraat- Magerheidstraat. Dit gedeelte van het gehucht bestaat uit overwegend gesloten en halfopen bebouwing. Het gehucht is recent in sterke mate uitgebreid met open bebouwing (in zuidelijke richting). Terhand neemt vooral een woonfunctie op. Er zijn geen handelsfuncties die instaan voor primaire behoeften gevestigd.

In het gehucht zijn ook geen gemeenschapsvoorzieningen meer aanwezig. De school is enige tijd geleden gesloten en het gebouw wacht nu op een nieuwe bestemming. Aan de rand van het gehucht zijn een aantal (grotere) landbouwbedrijven gelegen.

Menging van historische bebouwing en recentere woningen



4.5. LEIEVALLEI

De Leie vormt een belangrijk structurerend element in de gemeente. De rivier begrenst de gemeente in het zuiden. Ze vormt niet alleen de gemeentegrens maar ook de landsgrens met Frankrijk.

De Leie vervult een meervoudige rol. Ze vervult een transportfunctie als waterweg, maar ook een ecologische en recreatieve rol. De vallei is structurerend op Vlaams niveau als onderdeel van de natuurlijke structuur. De Leie is tevens drager van een doorgaande recreatieve route en vervult bijgevolg een recreatieve rol. In het westen van de gemeente is de vallei in belangrijke mate 'verstedelijkt'. De Leie begrenst de woonomgeving van Wervik. Een aantal gemeenschapsvoorzieningen leggen de band tussen de woonomgeving en Leie (domein Oosthove, Tabaksmuseum,...). Langs de Leie zijn ook enkele bedrijven gelegen maar geen enkel maakt gebruik van de rivier voor het transport van grondstoffen of goederen. Ter hoogte van het bedrijventerrein Pontstraat ligt een kade maar deze wordt voorlopig nog niet gebruikt.

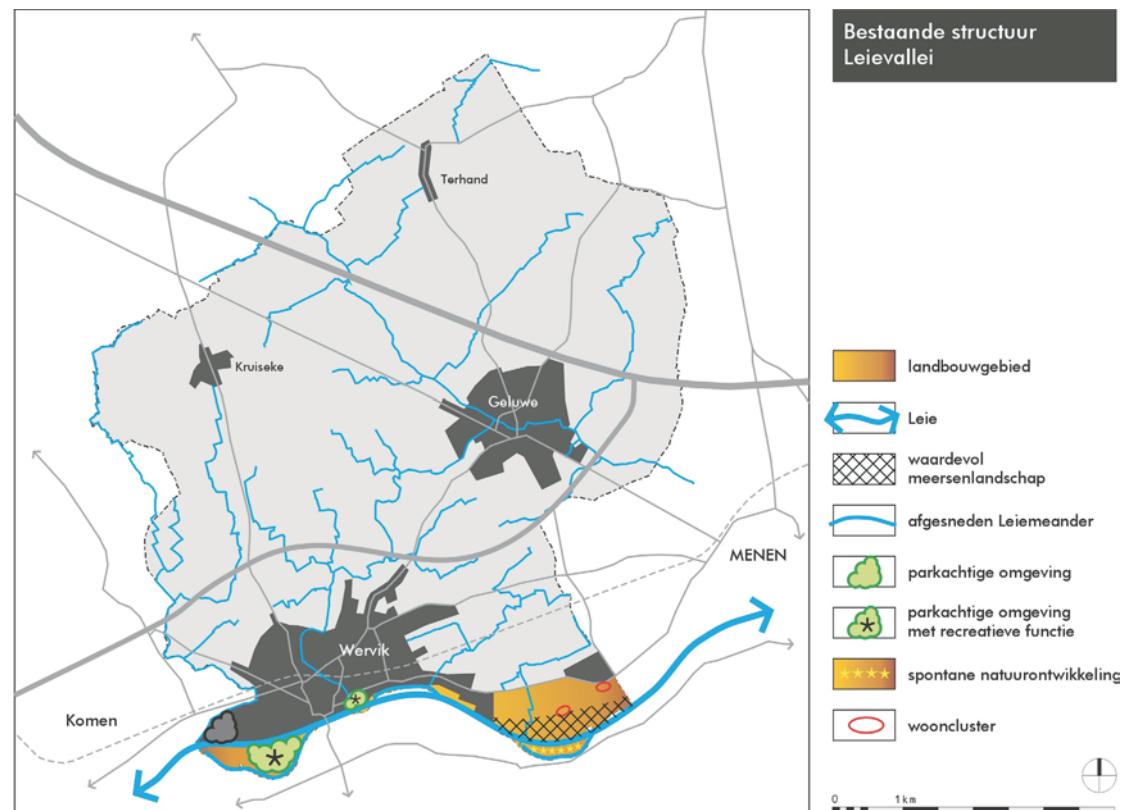
Balokken als groen en recreatief element



Brug over de Leie als baken



Door de rechttrekking van de Leie zijn een aantal meanders afgesneden. Deze vormen 'eilanden' of 'schiereilanden' en zijn minder goed toegankelijk. De afgesneden meander tegenover Laag-Vlaanderen is enkel toegankelijk vanop Frans grondgebied. De grootste afgesneden meander is die van de 'Balokken'. Dit gebied heeft deels nog een agrarische functie (westelijk deel). Het oostelijk deel, dat opgespoten is, is ingericht als een parkachtige



omgeving en heeft een recreatieve functie (wandelen,...). Er is ook een kleinschalige jachthaven aanwezig.

In het oosten van de gemeente situeert de Leie zich in de open ruimte. De Leiemeersen vormen het meest laaggelegen gebied van Wervik. De strook die uit alluviale kleigrond bestaat is vrij vlak met plaatselijk enkele kleine reliëfverschillen. De breedste meersen op het grondgebied van Wervik zijn te vinden in 'Laag-Vlaanderen'.

Vóór de kanalisering van de Leie, overstromden de meersen van Laag-Vlaanderen bijna jaarlijks voor een vrij lange periode. Door de werken is dit overstromingsregime echter verdwenen. Dit betekent een sterke ecologische verandering voor het gebied. De kanalisering van de Leie zorgde voor een versnippering van de Leievallei. Vóór de rechtekking van de Leie waren de Leiemeersen grotendeels als grasland (weiland en hooiland) in gebruik. Tegenwoordig worden meer en meer graslanden gescheurd tot akkerland, gezien de voor de landbouw gunstiger afwatering.

De Leiemeersen hebben een belangrijke ecologische waarde. Het gebied wordt gekenmerkt door een concentratie aan kleine landschapselementen. In de vallei komen naast enkele hoeses ook wat verspreide bebouwing voor. Een recent opgericht tuinbouwbedrijf (serres) heeft een belangrijke ruimtelijke impact.

4.6. CENTRAAL OPEN-RUIMTEGEBIED

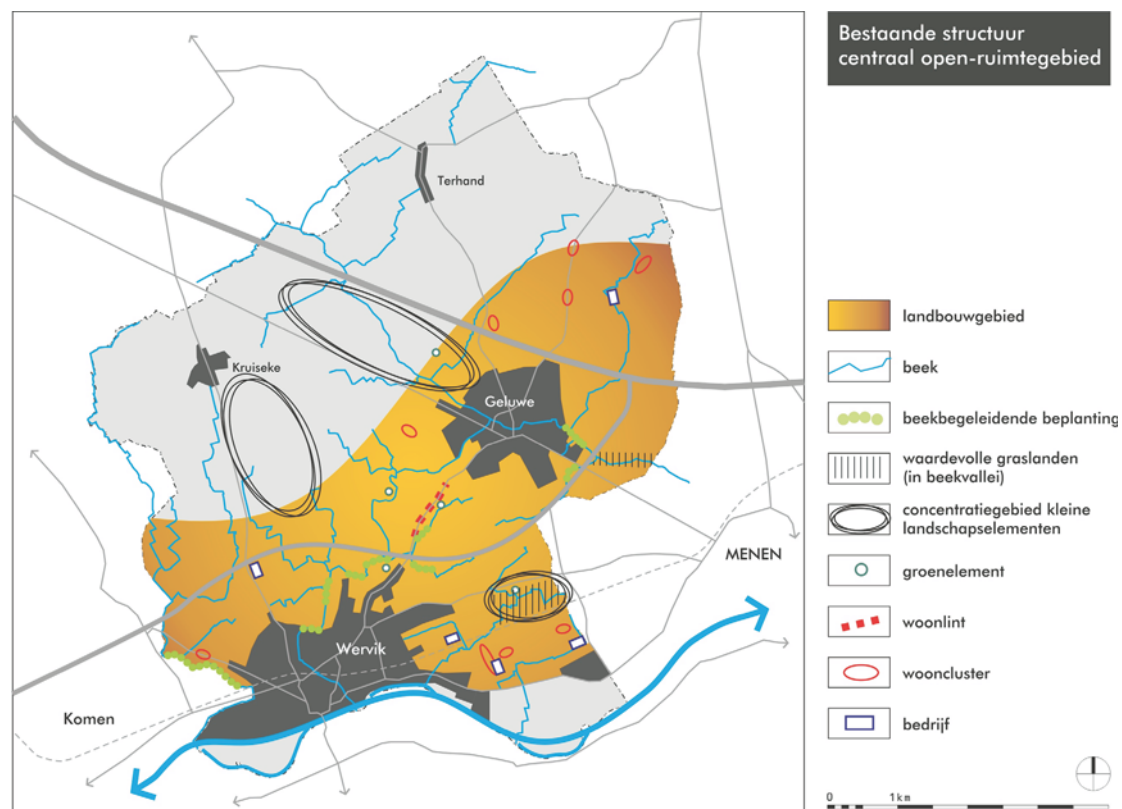
Ten noorden van de Leievallei situeert zich de Leievlakte. Het is een gebied met een vrij vlak reliëf met slechts geringe glooiingen in de buurt van beken. Beken stromen er vaak in een smalle depressie bestaande uit kleigrond.

De woonomgeving van Wervik ligt ingebed in de Leievlakte. Het gebied is versnipperd door lintvormige uitlopers van de woonomgeving. Het gebied is versnipperd door verspreide bebouwing, clusters van woningen en enkele bedrijvenfuncties.

Het open-ruimtegebied heeft een overwegend agrarische functie. De grond is overwegend als akkerland in gebruik. Vooral in de laagst gelegen gebieden zijn weiden te vinden. Het is een gebied met gemengde bedrijven en veehouderij.

De Leievlakte wordt doorsneden door talrijke beken. De belangrijkste is de Sint-Jansbeek die nog een sterk meanderend verloop heeft. De meeste kleine landschapselementen zijn gesitueerd in beekdepressies (beekbegeleidende beplanting). Vooral in de vallei van de Sint-Jansbeek komt heel wat beekbegeleidende beplanting voor.

Het gebied wordt doorsneden door verschillende infrastructuren. In oost-westrichting zijn de N58 en de spoorlijn de belangrijkste. In noord-zuidrichting wordt het gebied doorsneden door de N303 van Wervik naar Kruseke en de N311 van Wervik naar Geluwe. Langs beide wegen is een laanbeplanting aanwezig. Die langs de N303 is vrij recent aangeplant en is weinig prominent aanwezig. De laanbeplanting langs de N311 is sterk beeldbepalend.



4.7. NOORDELIJK GOLVEND OPEN-RUIMTEGEBIED

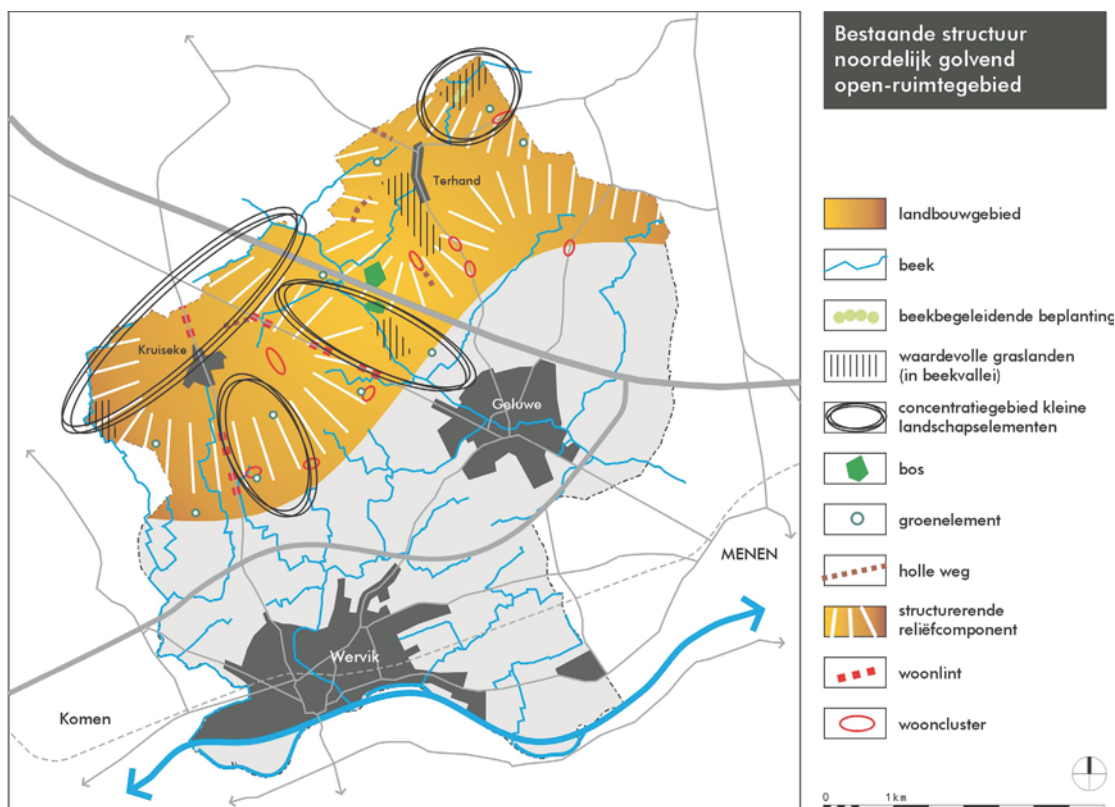
Dit gedeelte beslaat de grootste oppervlakte van de gemeente. Het is een licht tot matig glooiend gebied. De hoogste delen worden van elkaar gescheiden door de vallei van de Reutelbeek. Ten noorden van de Reutelbeek reiken de hoogste heuveltoppen tot 43 meter TAW tussen de woonlinten Terhand en Molenhoek. Ten zuiden van de beek wordt het hoogste punt bereikt op het kruispunt Oude

Kruiseke (46 meter), wat meteen het hoogste punt van de gemeente is.

De zuidelijke hoogte is een rechtstreekse uitloper van de zandrug van Zonnebeke-Geluveld. De hoogte van de Molenhoek sluit aan bij Beselare. De vallei van de Reutelbeek ligt ongeveer 20 meter lager dan deze toppen. Het glooiend karakter vormt een belangrijke kwaliteit van dit gebied (ook op toeristisch-recreatief vlak). Op verschillende plaatsen komen panoramische vergezichten voor.

Nabij de Molenhoek situeren zich de enige bossen van Wervik: de Moeremaai en het Congobos. Deze vormen een onderdeel van de natuurlijke structuur. De boselementen zijn niet toegankelijk (en hebben bijgevolg geen recreatieve functie). De Moeremaai en het Congobos zijn van elkaar gescheiden door de A19.

In tegenstelling tot de Leievlaakte, komen in het gebied relatief weinig beken voor. De Reutelbeek is de belangrijkste. Deze wordt gekenmerkt door afwezigheid van beekbegeleidende beplanting. Verspreid in het gebied komen concentraties van kleine landschapselementen (bomenrijen, veedrinkpoelen...) voor.



Congobos en Moeremaai doorsneden door A19



Kleine landschapselementen



Belangrijke concentraties zijn terug te vinden in de vallei van de Groenendaalbeek (plaatselijk grote dichtheid knotwilgen, hagen, struweel, zeer kleinschalig), de omgeving tussen Klijtmolen en Kruseke (zeer veel knotwilgen, populierenrijen, hagen en haagrestanten) en de omgeving van de visvijver langs de Hoogweg (zeer veel knotwilgenrijen).

Verspreid in het gebied komen enkele gehuchten en woonlinten voor. Het betreft de gehuchten Kruseke en Terhand en de woonlinten Molenhoek, Arkemolen, Amerika,...

Het gebied wordt doorsneden door de autosnelweg A19 als grootschalige infrastructuur. Ook de N8, die parallel loopt aan de A19 doorsnijdt het gebied. Ondanks de aanwezigheid van deze infrastructuren is het gebied matig versnipperd.

Het grondgebruik is overwegend agrarisch met een overwicht aan akkerbouw. Kenmerkend is het voorkomen van intensieve niet-grondgebonden veeteelt in dit gebied. De grote veestallen die verspreid in het landschap voorkomen, zijn dan ook kenmerkende elementen.

Zacht golvend landschap met panoramische vergezichten



PROGNOSES EN RUIMTEBEHOEFTE

1. WONEN

1.1. RAMING VAN DE WONINGBEHOEFTE

■ Nieuwbouwbehoefte

De behoefte aan bijkomende woningen is het gevolg van een aantal demografische ontwikkelingen. Een belangrijk element hierbij is de gezinsverdunding. Dit fenomeen heeft te maken met de vergrijsing van de bevolking (ouderen die langer zelfstandig wonen), een toenemend aantal echtscheidingen, het zelfstandig wonen van ongehuwden,...

De behoefte aan bijkomende wooneenheden is rechtstreeks evenredig met de toename van het aantal gezinnen. Op basis van de inschatting van de toekomstige demografische ontwikkeling van de bevolking in Wervik (gesloten prognose) wordt de woningbehoefte in de **periode 2003-2016** op ongeveer **523 bijkomende woningen** ingeschat of ongeveer 38 woningen per jaar. Door de toenemende gezinsverdunding zal in de toekomst ook de vraag naar kleinere wooneenheden toenemen.

De behoefte-raming gebeurt volgens de methodiek ontwikkeld in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Er is aangenomen dat de ontwikkelingen die vastgesteld worden in de periode 1991-2000, zich zullen verderzetten in de planperiode. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt uitgegaan van dezelfde hypothesen (prognose 3). Concreet wil dit zeggen dat jongeren steeds later het ouderlijk gezin verlaten (enkel vrouwen bij prognose 3), dat de trend tot versnippering van gezinnen op actieve leeftijd zich verderzet omwille van het groeiend aantal echtscheidingen en dat ouderen door een betere gezondheid ook op hoge leeftijd langer zelfstandig kunnen leven.

Evolutie van de bevolking per leeftijdscategorie voor een gesloten prognose

	2002	2007	2012	2017
0-19	4.129	3.857	3.608	3.368
20-39	4.576	4.387	4.316	4.252
40-59	4.744	4.880	4.734	4.617
60-79	3.428	3.472	3.697	3.990
80+	740	982	1.137	1.217
Totaal	17.617	17.578	17.491	17.344

Evolutie van het aantal gezinshoofden per leeftijdscategorie voor een gesloten prognose

	2002	2007	2012	2017
0-19	11	11	11	11
20-39	1.816	1.718	1.694	1.684
40-59	2.590	2.700	2.675	2.649
60-79	2.114	2.134	2.247	2.349
80+	445	652	780	846
Totaal	6.986	7.216	7.409	7.539

Verdeeld over drie periodes geeft dit volgende woningbehoefte.

	2003-2006 (*)	2007-2011 (*)	2012-2016 (*)
Woningbehoefte	190	199	134

(*) De eerste periode loopt van 1/1/2003 tot 1/1/2007, de tweede van 1/1/2007 tot 1/1/2012 en de derde van 1/1/2012 tot 1/1/2017.

De woningbehoefte wordt verkregen door de toename van het aantal gezinnen te vermingvuldigen met de factor 1,03 of de frictieleegstand. Dit is de leegstand die nodig is om de woningmarkt te laten functioneren (om verhuisbewegingen toe te laten). De bestaande frictieleegstand bedraagt ongeveer 200 woningen of ongeveer 3% van de bestaande woningvoorraad. De berekeningsmethode is conform aan die van de Omzendbrief RO/2002/03.

Op basis van de demografische ontwikkelingen (vraagzijde) en de kenmerken van het huidig woningpatrimonium (aanbod) worden conclusies getrokken met betrekking tot een differentiatie van de nieuwbouwbehoefte. In de toekomst zal in er in toenemende mate vraag zijn naar kleinere woningen (meergezinswoningen, aangepaste woningen voor bejaarden). Toch blijft er in belangrijke mate nood aan woningen voor jonge gezinnen. In de leeftijdscategorie tussen 20 en 30 jaar zijn er per vijfjaarlijkse periode ongeveer 300-350 nieuwe gezinnen (starters). De kunnen terecht deels op de bestaande woningmarkt (woningen die vrij komen), deels op de nieuwbouwmarkt.

• **Behoeftte aan sociale huur- en koopwoningen**

Het aandeel sociale woningen (huur- en koopwoningen) in de gemeente bedraagt ongeveer 14% ten opzichte van de totale woningvoorraad (ongeveer 1.000 wooneenheden op een totaal van ongeveer 7.100 wooneenheden). Het huidig aanbod aan sociale huurwoningen bedraagt ongeveer 8,2%. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij hanteert een streefcijfer van 15%. Binnen

de planperiode wordt gestreefd naar de realisatie van 80 sociale huurwoningen. Hiermee wordt ingespeeld op een blijvende diversificatie van het woningaanbod, het aanbieden van betaalbare wooneenheden en het ondersteunen van nieuwe gemengde woningbouwprojecten (sociale huisvesting gemengd met residentiële bebouwing).

• **Behoeftte aan wooneenheden voor specifieke doelgroepen (bejaardenwoningen)**

Bejaarden hebben behoefte aan aangepaste huisvestingsvormen: kleinere woningen die op loopafstand van voorzieningen zijn gelegen. Vaak voldoen de huidige woningen niet aan deze voorwaarden. Het voorzien van passende woningen voor bejaarden kan hieraan een oplossing bieden. Hierdoor komen tevens woningen vrij voor andere doelgroepen.

De behoefte aan bijkomende wooneenheden voor bejaarden wordt ingeschat op basis van demografische ontwikkelingen. Beleidsmatig wordt gestreefd om in evenveel bejaardenwoningen te voorzien als een vierde van de toename van het aantal gezinshoofden van meer dan 80 jaar. Dit is een behoefte van ongeveer 100 wooneenheden in de planperiode.

• **Behoeftte aan meergezinswoningen**

Door de toenemende gezinsverdunning is er een stijgende behoefte aan kleinere woningen. Meergezinswoningen (appartementen/studio's) spelen hierop in.

De behoefte aan meergezinswoningen wordt ingeschat op basis van demografische ontwikkelingen. De behoefte wordt geraamd op ongeveer 50 wooneenheden.

- **Behoeftte aan woningen voor jonge gezinnen**

Wervik heeft te maken met een uitwijking van vooral jonge gezinnen. Dit heeft onder andere te maken met het beperkt aanbod aan woonmogelijkheden voor jonge gezinnen, vooral in de woonentiteit Wervik. Het woonbeleid moet dus gericht zijn op het aanbieden van voldoende woonmogelijkheden voor jonge gezinnen, zodat deze doelgroep zich blijvend in de gemeente kan blijven vestigen.

- **Woonvernieuwingsbehoefte**

Naast een kwantitatieve behoefte aan nieuwe woningen, is er ook een zogenaamde woonvernieuwingsbehoefte, waarbij een verbetering van de woonkwaliteit centraal staat. Het hoge percentage oude woningen en woningen zonder klein comfort in de gemeente doet vermoeden dat het aantal woningen dat dient te worden vervangen of voor verbetering vatbaar is, aanzienlijk is. De inschatting van de woonvernieuwingsbehoefte gebeurt op basis van het onderzoeksrapport 'Een uitwendig onderzoek naar de kwaliteit van de woningen in Vlaanderen, Verslag van de Survey 1994/1995'. Deze survey, waarin de kwaliteit van bewoonde woningen in Vlaanderen op een systematische wijze wordt onderzocht, geeft een overzicht van de woningkwaliteit tot op het niveau van het arrondissement. Opvallend is dat de elf arrondissementen met de slechtste woningen gelegen zijn in de provincies West- en Oost-Vlaanderen. Het arrondissement Ieper bezet in deze rangschikking de vierde plaats met een aandeel van 18,9% woningen van slechte kwaliteit.

Bij vergelijking op het niveau van het arrondissement tussen het aandeel woningen zonder comfort (geen wc, badkamer/douche en stromend water) en het aandeel woningen van slechte kwaliteit, stelt men in het rapport vast dat de percentages tamelijk gelijklopend zijn.

Op basis van deze veronderstelling zou ongeveer één woning op vijf in de gemeente van slechte kwaliteit zijn. De woningverbeteringsbehoefte wordt aldus geraamd op ongeveer 1.240 wooneenheden.

Om de geraamde 1.240 woningen van slechte kwaliteit tijdens de komende vijftien jaar aan te pakken ligt de woonvernieuwingsbehoefte op ongeveer 82 woningen per jaar.

Opvallend is dat de behoefte aan renovatie van bestaande woningen (1.240) de komende vijftien jaar ongeveer het dubbele bedraagt als lokale behoefte aan bijkomende woningen (523).

■ Overzicht woningbehoefte

Overzicht woningbehoefte in de planperiode 2003-2016

Woonvernieuwingsbehoefte	1.240 wooneenheden
Nieuwbouwbehoefte	523 wooneenheden
• behoefte aan sociale huurwoningen	80 wooneenheden
• behoefte aan bejaardenhuisvesting	100 wooneenheden
• behoefte aan meergezinswoningen	50 wooneenheden

1.2. CONFRONTATIE VAN BEHOEFTE EN AANBOD

■ Verdeling van de woningbehoefte

Er wordt gestreefd naar een versterking van de woonstructuur in de kernen en het leefbaar houden van de gehuchten. Concreet betekent dit het voeren van een actief woonbeleid door een concentratie van wooneenheden in de kernen en een beleid gericht op het leefbaar houden van gehuchten in de open ruimte.

Aan kernen en gehuchten wordt een rol toegekend op het vlak van wonen. De selectie in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan vormt hiervoor de basis. Wervik is geselecteerd als structuurondersteunend hoofddorp (opvang eigen groei huishoudens + aangroei huishoudens die niet kerngebonden zijn + mogelijkheid tot opvang eigen groei huishoudens van andere geselecteerde kernen in het buitengebied), Geluwe als herlocalisatiehoofddorp (enkel opvang van de eigen groei van de huishoudens mogelijk). Kruiseke en Terhand zijn op provinciaal niveau niet geselecteerd en vervullen een rol als gehucht in de open ruimte.

De taakstelling of de toewijzing van de woningbehoefte staat in relatie tot de rol van de kernen en gehuchten. In volgende tabel is het aandeel/gewicht in de huidige woningvoorraad aangegeven en het wenselijk aandeel in de woningbehoefte dat de kernen en gehuchten opnemen.

In de kernen Wervik en Geluwe wordt een actief woonbeleid gevoerd. Streefdoel is dat het aandeel nieuwe woningen in deze kernen minstens evenveel bedraagt als het huidige aandeel in de woningvoorraad. Aan Wervik wordt een grotere rol toegekend dan aan Geluwe. Hier wordt rekening gehouden met het feit dat tussen 1992 en 2002 procentueel meer woningen in Geluwe gerealiseerd werden dan in Wervik (omdat het bestaande aanbod er te traag op de markt komt). Hierdoor zijn er mogelijkheden om in Wervik een 'inhaalbeweging' te maken. Concreet betekent dit dat het aandeel vanuit de verspreide bebouwing volledig aan Wervik toegekend wordt.

Kruiseke en Terhand kunnen zich als gehucht verder ontwikkelen in functie van de eigen behoefte. De behoefte wordt volledig ingevuld binnen de bestaande juridische mogelijkheden. In functie van de leefbaarheid en het behoud van de draagkracht voor voorzieningen is het wenselijk dat de woningbehoefte gefaseerd wordt ingevuld.

	Aandeel in de woningvoorraad	Toedeling taakstelling	Taakstelling
Wervik	56,4%	70,8%	371
Geluwe	26,1%	26,1%	136
Kruiseke	2,2%	2,2%	12
Terhand	0,8%	0,8%	4
Verspreide bebouwing	14,4%	-	-
Totaal			523

Om een toetsing met beleidsuitspraken op hogere planniveaus mogelijk te maken wordt de woningbehoefte uitgesplitst in drie periodes. In de periode tot 2007 wordt de woningbehoefte geraamd op 190 eenheden, in de periode 2007-2011 op 199 wooneenheden en in de periode 2012-2016 op 134 wooneenheden.

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Wervik	135	141	95
Geluwe	49	52	35
Kruiseke	4	5	3
Terhand	2	1	1
Totaal	190	199	134

■ Praktisch aanbod

Bovenstaande elementen vormen het theoretisch aanbod. Het praktisch aanbod wordt berekend op basis van realisatiegraden. De realisatiegraden geven aan hoeveel van het theoretisch aanbod in de planperiode kan ingezet worden.

Voor bouwmogelijkheden in goedgekeurde verkavelingen wordt nagestreefd om 80% van de bouwmogelijkheden te benutten over een periode van 10 jaar. Rekening houdend met de planperiode betekent dit 32% in de periode 2003-2006 en 40% in de periode 2007-2011. Het resterende deel kan ingezet worden in de periode 2012-2016.

Voor bouwmogelijkheden langs uitgeruste wegen wordt nagestreefd om minimaal 30% te realiseren in een periode van 10 jaar. Dit betekent een realisatiegraad van 15% per vijfjaarlijkse periode.

Voor bouwmogelijkheden in binnengebieden wordt nagestreefd om minimaal 30% te realiseren in een periode van 10 jaar. Dit betekent een realisatiegraad van 15% per vijfjaarlijkse periode.

Voor verdichtingsmogelijkheden wordt een realisatiegraad van 20% van de potentiële mogelijkheden per vijfjaarlijkse periode als realistisch geacht (rekening houdend met onzekerheden) of ongeveer 60% binnen de planperiode. Ook voor langdurig leegstaande woningen wordt gestreefd om meer dan de helft te kunnen benutten binnen de planperiode.

Realisatiegraden

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
goedgekeurde verkavelingen	32%	40%	28%
uitgeruste wegen	12%	15%	15%
binnengebieden	12%	15%	15%
verdichting	16%	20%	20%
leegstand	16%	20%	20%

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het praktisch aanbod waarmee gerekend wordt in de confrontatie tussen behoefte en aanbod.

Praktisch aanbod

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
goedgekeurde verkavelingen	72	90	63
uitgeruste wegen	15	19	19
binnengebieden	36	45	45
verdichting	27	34	34
leegstand	7	9	9
totaal	157	197	170

Onderstaande tabellen geven een overzicht van het praktisch aanbod per woonentiteit.

• Wervik

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Goedgekeurde verkavelingen	23	29	20
Uitgeruste wegen	7	9	9
Binnengebieden	22	27	27
Verdichting	27	34	34
Leegstand	6	7	7
Totaal	85	106	97

• Geluwe

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Goedgekeurde verkavelingen	46	58	41
Uitgeruste wegen	6	8	8
Binnengebieden	7	9	9
Verdichting	-	-	-
Leegstand	1	1	1
Totaal	60	76	59

● **Kruiseke**

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Goedgekeurde verkavelingen	1	1	1
Uitgeruste wegen	1	1	1
Binnengebieden	7	9	9
Verdichting	-	-	-
Leegstand	-	-	-
Totaal	9	11	11

● **Terhand**

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Goedgekeurde verkavelingen	1	1	1
Uitgeruste wegen	1	1	1
Binnengebieden	-	-	-
Verdichting	-	-	-
Leegstand	-	-	-
Totaal	2	2	2

■ **Confrontatie van behoefte en aanbod**

De confrontatie tussen behoefte en aanbod gebeurt op basis van het praktisch aanbod (in goedgekeurde verkavelingen, langs uitgeruste wegen, verdichting en leegstand).

● **Volledige gemeente**

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Praktisch aanbod	156	195	169
Woningbehoefte	190	199	134
Verschil	-34	-4	35

Globaal genomen is behoefte en aanbod binnen de gemeente ongeveer in evenwicht. In de periode tot 2012 is er een tekort van ongeveer 38 wooneenheden, maar dit wordt nagenoeg volledig gecompenseerd in de volgende periode. Concreet kan dit opgevangen worden door het versneld uitvoeren van de ontwikkeling van binnengebieden of verdichtingsprojecten.

Een confrontatie van behoefte en aanbod per woonentiteit is verder uitgewerkt.

• **Wervik**

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Praktisch aanbod	85	106	97
Woningbehoefte	135	141	95
Verschil	-50 (*)	-35	2

In Wervik is er een resterende behoefte van ongeveer 83 wooneenheden, 50 tot 2007 en 33 wooneenheden na 2007.

(*) Aangezien er in de volledige gemeente slechts een resterende behoefte van 34 woningen is, wordt de behoefte buiten het juridisch bestemd aanbod voor Wervik herleid tot 34 wooneenheden. Hierdoor wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden vanuit het bovenlokaal beleidskader (Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen).

Deze behoefte moet ingevuld worden in woonuitbreidingsgebied of in nieuw te bestemmen gebieden. Deze worden afgewogen in het richtinggevend deel.

• **Geluwe**

	2003-2006	2007-2011	2012-2016
Praktisch aanbod	60	76	59
Woningbehoefte	49	52	35
Verschil	11	24	24

In Geluwe volstaat het huidig aanbod voor de invulling van de woningbehoefte. De aansnijding van een woonuitbreidingsgebied is niet noodzakelijk.

• **Kruiseke**

In Kruiseke volstaat het huidig aanbod voor de invulling van de woningbehoefte. De woningbehoefte dient hoe dan ook volgens het bovenlokaal beleidskader binnen het bestaand juridisch aanbod te worden ingevuld.

• **Terhand**

In Terhand volstaat het huidig aanbod voor de invulling van de woningbehoefte. De woningbehoefte dient hoe dan ook volgens het bovenlokaal beleidskader binnen het bestaand juridisch aanbod te worden ingevuld.

2. BEDRIJVIGHEID

2.1. RAMING VAN DE BEHOEFTE AAN BEDRIJVENTERREINEN

De behoefte aan bedrijventerreinen wordt geraamd op basis van de grondverkoop in het verleden. De periode 1980-2000 wordt als referentie genomen (trend uit het verleden wordt doorgetrokken). De methodiek is gebaseerd op die aangegeven in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen lokale en regionale bedrijven. Percelen kleiner dan 5.000 m² worden beschouwd als percelen voor lokale bedrijven, percelen groter dan 5.000 m² voor regionale bedrijven. Daarnaast is als afzonderlijke categorie de ruimtebehoefte vanuit 'geïsoleerde bedrijven' (bijvoorbeeld Confortluxe,...) aangegeven, van bedrijven die niet op een bedrijventerrein gelegen zijn. Deze ruimtebehoefte is enkel indicatief. Voor de ontwikkeling van de gewenste ruimtelijke structuur wordt rekening gehouden met de werkelijke uitbreidingsbehoefte van deze bedrijven.

De grondverkoop in twee relevante tienjaarlijkse periodes, is hieronder weergegeven.

	Lokaal	Regionaal	Geïsoleerde bedrijven
1982-1991	2,5	10,4	2,4
1992-2001	2,6	11,8	2,6
gemiddeld/jaar	0,25	1,11	0,25

Toepassing van bovenstaande methodiek geeft volgende nettobehoeftes.

Nettobehoeftes bedrijventerreinen (in ha)

	Lokaal	Regionaal	Geïsoleerde bedrijven
2003-2006	1,0	4,5	1,0
2007-2011	1,3	5,6	1,3
2012-2016	1,2	5,5	1,2
Totaal	3,5	15,6	3,5

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de geraamde nettobehoeftes aan bedrijventerreinen in de periodes 2003-2006, 2007-2011 en 2012-2016. De brutobehoeftes aan bedrijventerreinen (nettobehoeftes x 1,2), waarbij rekening wordt gehouden met de aanleg van ontsluitingsinfrastructuur en buffers op bedrijventerreinen, is weergegeven in onderstaande tabel.

	Lokaal	Regionaal	Geïsoleerde bedrijven
2003-2006	1,2	5,4	1,2
2007-2011	1,5	6,7	1,5
2012-2016	1,5	6,7	1,5
Totaal	4,2	18,8	4,2

• Ruimte voor herlocalisaties

In Wervik is er een behoefte aan 8ha voor de herlocalisatie van het bedrijf Confortluxe. Gelet op de dringendheid van deze herlocalisatie, wordt deze behoefte beschouwd als behorend tot de eerste planperiode: 2003-2006.

In Geluwe wensen twee carrosseriebedrijven (Samyn, Voorhoek 1 & Pype, Menenstraat 146) die nu gelegen zijn in het woongebied, te

herlocaliseren. Ook de bedrijven Delbeke (aannemingsbedrijf) en Talpe (metaalconstructie) wensen zich te herlocaliseren. De bedrijven zijn te beschouwen als lokale ondernemingen. Conform de rol in het PRS aan Geluwe wordt toegekend als herlocalisatiehoofddorp is een herlocalisatie in Geluwe mogelijk. De ruimtebehoefte ten aanzien van deze bedrijven wordt geraamd op ongeveer 1-2 ha.

2.2. CONFRONTATIE BEHOEFTE EN AANBOD

Bij de confrontatie tussen behoefte en aanbod wordt aangenomen dat :

- de beschikbare percelen op de bedrijventerreinen Menenstraat (0,3 ha) en Klingstraat (0,2 ha) worden beschouwd als zijnde geschikt voor lokale bedrijvigheid;
- het perceel op het bedrijventerrein Pontstraat (1,4 ha) wordt beschouwd als geschikt voor een regionaal (watergebonden) bedrijf;
- het bedrijventerrein Klingstraat-Zuid kan zowel lokale (1,6 ha) als regionale bedrijvigheid (1,7 ha) kan opnemen;
- het nog te ontwikkelen gedeelte van het bedrijventerrein Menenstraat (0,3 ha) is eerder geschikt voor lokale bedrijvigheid.

Binnen de eerste planperiode (2003-2006) is er bijgevolg een aanbod van 2,4 ha voor lokale bedrijven en 3,1 ha voor regionale bedrijven. Dit komt overeen met een bruto-oppervlakte van respectievelijk 2,9 ha en 3,7 ha.

Een confrontatie van behoefte en aanbod geeft volgende te bestemmen oppervlakte aan.

Confrontatie tussen behoefte en aanbod: te bestemmen oppervlakte voor bedrijventerreinen (bruto, in ha)

	Lokaal	Regionaal	Herlocalisatie Wervik (Confortluxe)	Herlocalisatie Geluwe
2003-2006	-	1,7	8	1-2
2007-2011	-	6,7		
2012-2016	1,3	6,7		
Totaal	1,3	15,1	8	1-2

KWALITEITEN, KNELPUNTEN EN MOGELIJKHEDEN

Wervik beschikt over belangrijke ruimtelijke kwaliteiten en mogelijkheden. Deze zijn op basis van de analyse van de bestaande ruimtelijke structuur in beeld gebracht. Ook de ruimtelijke problemen of knelpunten zijn aangegeven. De kwaliteiten en mogelijkheden overstijgen echter de knelpunten.

1. KWALITEITEN EN MOGELIJKHEDEN

■ Een leesbare ruimtelijke structuur

Wervik heeft een goede en vrij duidelijk leesbare ruimtelijke structuur. De ruimtelijke ontwikkeling van de stad gebeurde op een beheerste en geordende wijze. De bebouwde omgeving van Wervik is vrij compact. Ook de kern Geluwe is vrij compact en duidelijk afgelijnd in het open landschap. Verschillende functies in de gemeente zijn verweven waar het kan, gescheiden waar het moet. Bedrijfsactiviteiten zijn over het algemeen gegroepeerd op bedrijventerreinen. Er zijn relatief weinig storende bedrijfsactiviteiten in het woonweefsel of de open ruimte.

Aangezien de bestaande ruimtelijke structuur het uitgangspunt is voor de gewenste ruimtelijke structuur is dit een belangrijke kwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen kunnen opgenomen worden in een reeds goed gestructureerd geheel.

■ Een diverse stad

Een kwaliteit van Wervik is de verscheidenheid van de gemeente op verschillende terreinen. Wervik heeft vele 'gezichten'. De stad is verstedelijkt én landelijk. Wervik maakt deel uit van de verstedelijkte band langs de Leie (Waregem-Kortrijk-Menen-Wervik-Armentières). Ten noorden van deze verstedelijkte band heeft de

gemeente een eerder landelijk karakter. Deze verscheidenheid maakt de gemeente aantrekkelijk. De verscheidenheid geeft ook richting aan de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling. Verschillende deelruimtes vragen dan ook om een eigen aanpak.

■ Een verscheidenheid aan aantrekkelijke landschappen

Wervik beschikt over een verscheidenheid aan aantrekkelijke landschappen. De Leievallei, de Leievlaakte en het golvend zandleemgebied hebben hun eigen karakteristieken. Deze verscheidenheid aan kwalitatieve landschappen is een troef op toeristisch-recreatief vlak. Het in stand houden van deze diversiteit en het verder accentueren van beeldbepalende elementen vormen een opgave voor het ruimtelijk beleid.

■ Een goede en heldere wegenstructuur

Wervik beschikt over goede wegverbindingen met de omliggende steden en regio's. Wervik wordt goed ontsloten door het regionaal wegennet (A19 en N58). De aanleg van de N58 heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontlasting van Wervik van doorgaand regionaal verkeer. De A19 heeft een gelijkaardige rol gespeeld voor Geluwe. De goede bereikbaarheid zorgt voor een verhoogde dynamiek op het vlak van de aantrekking van bedrijvenfuncties.

Het wegennetwerk heeft een vrij heldere opbouw. De economische activiteiten worden goed ontsloten naar het regionaal wegennet.

Verschillende doortochten zijn reeds heringericht (doortocht N8 in Geluwe en doortocht N303 Kruseke) in functie van de leefbaarheid.

■ Regionaal tewerkstellingscentrum

Wervik is een gemeente met een belangrijke tewerkstelling. De economische activiteiten op bedrijventerreinen zorgen voor een tewerkstelling voor een ruimere omgeving. De goede ontsluiting van de economische activiteiten naar het hoofdwegennet is een belangrijke troef. Ook de combinatie van grotere en kleinere vaak familiale bedrijfjes geeft de sector toekomstperspectieven.

■ Variatie aan woonomgevingen

Wervik beschikt over een grote diversiteit aan woonomgevingen. Waardevolle historische woonomgevingen in centrumgebieden, sociale woonwijken, nieuwbouwwijken met lagere dichtheid, landelijke gehuchten,... Wervik beschikt over een groot aanbod aan sociale woningen. Het aandeel sociale woningen ten opzichte van de totale woningvoorraad is een van de hoogste in Vlaanderen.

■ Rijk aan waardevol patrimonium

Wervik beschikt over een ruim palet aan waardevol patrimonium: historisch waardevolle centra, waardevolle gebouwen (kerken, hoeves, molens,...). De centra omvatten een grote concentratie aan historisch waardevolle gebouwen. In Wervik zijn tevens een aantal modernistische gebouwen, ontworpen door Huub Hoste, aanwezig.

Deze elementen zijn waardevol omwille van hun historisch of industrieel-archeologisch karakter. Zij bieden potenties voor de verdere ontwikkeling van het toerisme.

■ Regionaal verzorgingscentrum

Wervik heeft als stad een verzorgende functie voor een ruimer gebied dan de gemeente op zich. Dit geldt op het vlak van handel en onderwijs.

De functies, zowel handelsfuncties als gemeenschapsvoorzieningen, komen vrij geconcentreerd voor in het centrum van Wervik.

Grootschaliger handelsfuncties en baanwinkels komen niet voor.

2. KNELPUNTEN

■ Onduidelijke rol en profilering

Wervik is een stad, heeft stedelijke allures, maar kan een rol als stad niet ten volle waarmaken. Dit is het gevolg van de sterke nabijheid van andere stedelijke gebieden. Wervik grenst immers aan het kleinstedelijk gebied Menen (dat op haar beurt dan weer paalt aan het regionaalstedelijk gebied Kortrijk). De nabijheid van deze stedelijke gebieden is ontegensprekelijk van invloed op de ontwikkeling van Wervik (op het vlak van voorzieningen,...). Wervik maakt als kern bovendien deel uit van een verstedelijkte band langs de Leie (zowel op Belgisch als op Frans grondgebied), wat de rol en positie ten opzichte van andere kernen in deze band niet helder maakt.

■ Imago en uitstraling van de stad

Wervik is een stad zonder bijzondere uitstraling of profiel. Dit houdt voor een deel verband met het vorige punt, de wat onduidelijke rol en positie van de stad. Wervik mist als 'Tabaksstad' ook enkele krachtige beelden. De ligging nabij de grens (grensstad) speelt hierin een rol. Ook de ligging 'in de schaduw' van andere stedelijke gebieden is van invloed op deze moeilijke profilering. Elementen die hierin ook een rol spelen zijn de uitstraling van het winkelcentrum (veel leegstand in sommige straten), de aard en de kwaliteit van het woningpatrimonium...

Er kan dus nog gewerkt worden aan de uitstraling en profilering van de stad. Een goed ruimtelijk beleid dat tegelijk oog heeft voor de beeldkwaliteit kan hierin een belangrijke rol spelen.

■ Verkeersdruk in centra

Ondanks de aanleg van de N58, krijgen de centra van de kernen nog heel wat verkeer te slikken. In Geluwe vormt vooral de doortocht van de N8 een knelpunt. Ondanks de aanleg van de parallelle A19, wordt het centrum nog sterk belast. In Wervik is de belasting wat verspreid over de woonomgeving, weliswaar met de omgeving van de brug over Leie als zwaartepunt.

Knelpunten zijn ook de onduidelijke relatie (en bewegwijzering) van de N58 naar het centrum van Wervik, de parkeersituatie in het centrum (ad hoc aanpak) en de weinig kwalitatieve inrichting van enkele winkelstraten (oorspronkelijk opgevat als verkeersvrije straten).

■ Leefbaarheid van kleinere gehuchten

Het leefbaar houden van kleinere gehuchten (Kruiseke en Terhand) vormt een belangrijk aandachtspunt. Het behoud van voorzieningen en het in stand houden van een goed woonklimaat zijn hierbij van belang. Ervaringen uit het verleden tonen aan dat het op peil houden van de leefbaarheid geen eenvoudige opgave is. Bovendien kan niet alles door een goed ruimtelijk beleid aangestuurd worden. De inbreng van nieuwe wooneenheden kan het draagvlak voor voorzieningen vergroten, maar een te sterke, niet-gefaseerde groei is dan ook weer niet wenselijk.

■ Toeristische mogelijkheden onderbenut

Wervik beschikt over heel wat mogelijkheden op toeristisch vlak, maar deze worden nog niet tenvolte benut. De gemeente zit te paard tussen twee toeristisch-recreatieve gebieden: de Leievallei in het Kortrijkse en het West-Vlaamse Heuvelland. Het is wenselijk om de gemeente op een betere manier in te schakelen in deze toeristisch-recreatieve netwerken: toeristen/recreanten die de Leievallei in het Kortrijkse aandoen, moeten aangespoord worden om tot in Wervik te komen.

Ook op gemeentelijk vlak is een geïntegreerde visie op toeristisch-recreatieve elementen (stadscentrum, Tabaksmuseum, Leievallei, Romeins verleden,...) en een duidelijke definiëring van hun rol en onderlinge positie wenselijk.

■ Schaarste aan ruimte voor bedrijfsfuncties

Wervik kent omwille van de goede (door de aanleg van de N58 recent ook een verbeterde) bereikbaarheid, een vrij sterke vraag naar ruimte voor economische activiteiten. De aantrekkingskracht van Wervik als economisch knooppunt op Vlaams niveau is op zich

een kwaliteit. De vraag blijkt echter hoger dan het aanbod. Ook in een ruimer regionaal perspectief zijn er weinig alternatieven. Het aangrenzend kleinstedelijk gebied Menen kampt met een gelijkaardig probleem. Als gevolg hiervan trekken bedrijven weg uit de streek en zoeken een nieuwe locatie over de taalgrens.

■ Barrièrevorming en landschappelijke impact A19

De A19 heeft een belangrijke impact op de open ruimte. Er is de barrièrewerking en de landschappelijke impact op het noordelijk open-ruimtegebied. De weg is ook een bron van geluidshinder voor de nabijgelegen kern Geluwe. Een betere inpassing van de A19 in de omgeving kan de kwaliteit van de open ruimte op toeristisch-recreatief vlak ten goede komen.

■ Woningkwaliteit en differentiatie woningpatrimonium

In de gemeente is er een opmerkelijk verschil tussen de aard en de kwaliteit van het woningpatrimonium in de kernen Geluwe en Wervik. Wervik bezit een relatief groot aandeel woningen van lagere kwaliteit en een groot aandeel sociale woningen in vergelijking met de kern Geluwe. De kern Wervik heeft een zeker aantrekkingskracht op Fransen, die woningen, vaak van mindere kwaliteit kopen of huren. Deze elementen dragen niet bij tot een positieve beeldvorming over de kern. In de kern Wervik zijn bovendien vrij weinig nieuwe wooneenheden ontwikkeld, terwijl nieuwe wijken met residentiële bebouwing vooral in Geluwe werden ingeplant. Als gevolg hiervan trekken jonge gezinnen weg uit de kern Wervik en vestigen zich in nieuwe residentiële woonomgevingen in Geluwe of in buurgemeenten. Op het niveau van de volledige gemeente is er een uitwijkingsoverschot, voornamelijk van jonge gezinnen. Het is aangewezen om in de toekomst hierin een trendbreuk te realiseren.

■ Afname van landschappelijke kwaliteit

De kwaliteit van het landschap staat onder druk als gevolg van een aantal ontwikkelingen. In de landbouw is er een tendens naar rationalisering en schaalvergroting. Kleine landschapselementen

verdwijnen, microreliëf verdwijnt door ophoging van natte en lager gelegen gronden, kerkwegels en andere landelijke wegen zijn niet meer toegankelijk, hoeves komen leeg te staan en krijgen geen nieuwe functie,... Er is ook een tendens van uniformisering, zonder aandacht voor het streekeigen karakter. Nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen hebben soms een banaal uitzicht, zonder dat rekening wordt gehouden met het cultuurhistorisch karakter van de site.

■ Samenhangende ontwikkeling Leievallei

Omtrent de ontwikkeling van de Leievallei is er weliswaar overleg tussen Wervik en de Franse buurgemeenten, toch ontbreekt het aan een globaal kader voor de ontwikkeling van de Leievallei. De gemeenten nemen initiatieven rond recreatieve en toeristische voorzieningen in de Leievallei, rond bedrijvigheid langs de Leie..., maar een betere afstemming van deze ontwikkelingen is wenselijk. Vooral op het vlak van mobiliteit (toegankelijkheid van de afgesneden meanders, langzaam verkeersverbindingen,...) en het streven naar een positieve beeldkwaliteit (bedrijfsfuncties tegenover recreatieve elementen) is een gemeenschappelijke visie noodzakelijk.

Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

Richtinggevend deel



VISIE- EN CONCEPTELEMENTEN

De analyse van de bestaande ruimtelijke structuur, van kwaliteiten, knelpunten en mogelijkheden vormt de basis voor de visievorming. De visievorming wordt geconcretiseerd in conceptelementen. Deze geven aan in welke richting de gemeente zich dient te ontwikkelen.

1. VISIE OP DE GEWENSTE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

1.1. VISIE : GEWENSTE ROL VAN DE GEMEENTE

Er wordt gestreefd naar een gemeente met woonentiteiten waar het aangenaam wonen, leven en werken is. Dit betekent leefbare woonentiteiten met een kwalitatief en gedifferentieerd aanbod aan woonmogelijkheden, een levendig centrumgebied met goed bereikbare voorzieningen, handelsactiviteiten, een kwalitatieve en verkeersveilige inrichting, voorzieningen op maat van de woonentiteit,...

Een bijzonder aandachtspunt is de ontwikkeling van de woonentiteit Wervik. Deze verdient een opwaardering op het vlak van imago en een inhaalbeweging op het vlak van wonen. Het beleid is er ook gericht op het opnemen van de endogene ontwikkeling op het vlak van economische activiteiten.

De woonentiteiten worden omgeven door een kwaliteitsvolle open ruimte die een buffer vormt tegen een verdere verstedelijking van de regio. In de open ruimte wordt een verweving van functies nagestreefd. Natuur- en recreatieve elementen komen verweven voor in een gedifferentieerd open-ruimtegeheel met landbouw als belangrijkste activiteit. Streefdoel is tevens een open ruimte met een belangrijke landschappelijke kwaliteit en een recreatieve betekenis voor de nabijgelegen stedelijke gebieden.

1.2. UITGANGSPUNTEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN DE GEMEENTE

■ Duurzame ontwikkeling

De gemeente streeft een duurzame ruimtelijke ontwikkeling na. Dit is een ontwikkeling op lange termijn, die toekomstige ontwikkeling niet hypothekeert. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan vormt hiervoor het ideaal instrument. De gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt vanuit een geïntegreerde benadering afgewogen. Concrete beleidsopties worden in samenhang met elkaar bekeken vanuit een langetermijnperspectief.

■ Zuinig ruimtegebruik

De ruimte in Vlaanderen is een schaars goed. Daarom dient er op een verantwoorde wijze mee omgesprongen te worden. Een optimaal gebruik van de bestaande ruimte staat voorop door een verdere verdichting van bestaande activiteiten (wonen, werken,...). Bij nieuwe ontwikkelingen wordt een zuinig ruimtegebruik nagestreefd. Deze doelstelling wordt geoperationaliseerd bij de opzet van concrete projecten (voldoende grote woningdichtheid, zuinig ruimtegebruik bij nieuwe of uitbreiding van economische activiteiten,...).

■ Hoge beeldkwaliteit

De kwaliteit van de ruimte wordt niet alleen bepaald door een goede ruimtelijke ordening. Ook de verschijningsvorm van de omgeving is hierin zeker even belangrijk. Momenteel wordt aan de beeldkwaliteit nog te weinig aandacht besteed. Op gemeentelijk vlak kan heel wat worden gedaan, voornamelijk op het vlak van

openbaar domein (inrichting van straten, pleinen, verlichting, bewegwijzering, bushokjes, fietsrekken,...). De gemeente kan hierin een positieve bijdrage leveren die mogelijks inspirerend werkt voor de private sector.

■ Verwevenheid van functies

Een blijvende verweving van functies, zowel in de bebouwde omgeving als in de open ruimte, staat voorop. Bij de verweving van functies wordt een goede ruimtelijke inpassing nagestreefd. Ook een goed nabuurschap is van belang (bijvoorbeeld tussen bedrijvigheid en wonen). Door een verantwoorde verweving van functies wordt op een zuinige manier omgesprongen met ruimte.

2. CONCEPTELEMENTEN VOOR DE VOLLEDIGE GEMEENTE

■ Wervik en Geluwe als kwaliteitsvolle versterkte woonomgevingen

Wervik en Geluwe worden versterkt als woonomgeving. Er wordt een actief woonbeleid gevoerd op het vlak van de ontwikkeling van nieuwe wooneenheden in deze woonentiteiten. Inbreidingsmogelijkheden in deze woonomgevingen worden optimaal benut. Wanneer deze mogelijkheden niet volstaan, wordt gezocht naar geschikte locaties aan de rand van het woonweefsel. Streefdoel is de ontwikkeling van een gedifferentieerd aanbod aan woonmogelijkheden gericht op verschillende doelgroepen, ook sociale wooneenheden. Wervik vormt een belangrijk aandachtspunt op het vlak van woonbeleid. In Wervik wordt ten aanzien van wonen een 'inhaalbeweging' nagestreefd. In Wervik ligt de klemtoon op het hergebruik van (bedrijfs)gebouwen, het richten van de woonomgeving naar de Leie en verbetering van de woonkwaliteit van het centrumgebied.

■ Kruseke en Terhand als leefbare gehuchten met een eigen identiteit en profiel

De gehuchten Kruseke en Terhand worden leefbaar gehouden door een beleid gericht op renovatie van het bestaande woningpatrimonium, kleinschalige inbreidingsprojecten en een opwaardering van het openbaar domein. Het woonbeleid is niet gericht op een substantiële uitbreiding van de woningvoorraad. Mogelijkheden binnen het huidige juridisch aanbod worden benut. Woonprojecten zijn kleinschalig en houden rekening met de eigenheid en de identiteit van het gehucht. In Kruseke wordt de sociale woonwijk versterkt en in Terhand zijn er mogelijkheden voor reconversie van de oude schoolgebouwen.

■ Voorzieningen gebundeld in Wervik en Geluwe

De verzorgende functie van de woonentiteiten wordt versterkt door een bundeling van voorzieningen op gemeentelijk niveau in Wervik en Geluwe. Door een bundeling van andere activiteiten (wonen, bedrijvigheid...) in de woonentiteiten wordt het draagvlak voor deze voorzieningen versterkt. Voorzieningen die een rol vervullen op gemeentelijk niveau worden bij voorkeur geconcentreerd in Wervik. Uitgangspunt is een bundeling bij reeds bestaande concentraties aan voorzieningen in het centrum (benutten van goede bereikbaarheid, bundeling van parkeervoorzieningen, voorzieningen op loopafstand van het centrum,...). Aandachtspunt voor Wervik is de bundeling van sport- en recreatieve voorzieningen.

■ Een gedifferentieerde economische structuur

De economische structuur van Wervik wordt versterkt zodat de endogene ontwikkeling van economische activiteiten ruimtelijk ondersteund wordt. Er worden locaties voor nieuwe bedrijventerreinen aangeduid: voor de ontwikkeling van lokale bedrijven (taak van de gemeente) en voor regionale bedrijven (als suggestie naar de provincie). De nieuwe terreinen laten een gedifferentieerde economische ontwikkeling toe die gericht is op de endogene ontwikkeling en eventueel het aantrekken van nieuwe economische activiteiten. Bijzonder aandachtspunt is het voorzien van ruimte voor bedrijvigheid die moet geherlocaliseerd worden (Confortluxe). Ruimte voor nieuwe bedrijventerreinen wordt gezocht aansluitend op bestaande terreinen en op locaties die goed bereikbaar zijn.

■ Leievallei als groene recreatieve as

De Leievallei wordt (verder) ontwikkeld als een groene en recreatieve as. De natuur- en recreatieve functie komt er verweven voor en in verschillende verhoudingen. De Leiemeersen en de afgesneden meander ter hoogte van Bousbecque bieden mogelijkheden voor natuurontwikkeling (cfr GNOP). De Balokken en Oosthove worden uitgebouwd als recreatieve elementen. De Leie is drager van een doorgaande recreatieve verbinding die verschillende recreatieve elementen in de vallei met elkaar verbindt. De Balokken worden via een langzaam verkeersverbinding met het Tabaksmuseum en het centrum verbonden. De band tussen de Leie en het stedelijk weefsel wordt versterkt. De brug over de Leie vormt hierin een belangrijke schakel en wordt ontwikkeld als poort tot de stad.

■ Uitbouw van een hiërarchische wegenstructuur

In de gemeente wordt een hiërarchische wegenstructuur uitgebouwd. De randvoorwaarden zijn reeds gegeven vanuit een hoger schaalniveau (Vlaams en provinciaal niveau). Dit gebeurt door middel van een categorisering van het wegennet. Er wordt voorrang gegeven aan hetzij de verkeersafwikkeling (doorstroming), hetzij aan de verblijfskwaliteit (verkeersleefbaarheid). De inrichting van de wegen wordt afgestemd op de functie ervan. Uitgangspunten zijn het streven naar een herkenbare inrichting, verblijfsvriendelijk in de woonomgevingen, verkeersveilig in de open ruimte.

■ **Uitbouw van een samenhangend langzaam verkeersnetwerk**

Er wordt een samenhangend langzaam verkeersnetwerk uitgebouwd. Uitgangspunt is de ontwikkeling van een netwerk van veilige fietsverbindingen dat de woonentiteiten binnen en buiten de gemeente verbindt. Er wordt een functioneel fietsroutenetwerk uitgebouwd langs lokale wegen en een alternatief (recreatief) netwerk langs landelijke wegen. Het alternatief netwerk kan samenvallen met de doorgaande recreatieve route langs de Leie.

■ **Open-ruimtegehlen als samenhangende landbouwgebieden**

De open-ruimtegehlen fungeren als samenhangende open ruimte-gebieden als drager voor landbouw. De landbouw krijgt als belangrijkste drager in deze gebieden de nodige ontwikkelingskansen.

In delen met belangrijke landschappelijke kwaliteiten of natuurwaarden ondersteunt het functioneren van de landbouw deze kwaliteiten. Dit uit zich in een goed beheer van waardevolle landschapselementen en een goede landschappelijke inpassing van landbouwbedrijfszetels. De aandacht voor natuurwaarden uit zich in een aangepast beheer van gebieden met belangrijke natuurlijke kwaliteiten en de versterking van lineaire elementen als ecologische infrastructuur in de open-ruimtegehlen.

■ **Eigenheid en landschappelijke kwaliteit van open-ruimtegehlen versterkt**

De eigenheid en landschappelijke kwaliteit van de open-ruimtegehlen wordt versterkt. Een kwaliteitsvol en aantrekkelijk landschap ondersteunt het toeristisch-recreatief medegebruik. Beeldbepalende landschapselementen worden opgewaarderd en verder versterkt. Dit heeft vooral betrekking op de versterking van lineaire landschapselementen.

GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DEELSTRUCTUREN

1. WONEN

1.1. KRACHTLIJNEN VAN HET WOONBELEID

■ **Verbetering woonkwaliteit**

Er wordt een verbetering van de woonkwaliteit nagestreefd. Voor oudere woningen zonder klein comfort en te krappe woningen is een kwaliteitsverbetering wenselijk. De belangrijkste opgave situeert zich in de historische centra van de woonentiteiten. Dit zijn gebieden met de hoogste concentratie aan oude woningen en woningen zonder klein comfort.

De verbetering van de woonkwaliteit in deze gebieden kan gebeuren op verschillende sporen: het ondersteunen van individuele initiatieven van woningverbetering (al dan niet door het samenvoegen van twee te kleine woningen), vervangingsbouw of sanering van meerdere woningen wanneer de bouwfysische toestand van de woningen te slecht is. Vervangingsbouw kan gebeuren door zowel privaat initiatief als door sociale huisvestingsmaatschappijen.

Een belangrijk aandachtspunt voor woningverbetering is het kerngebied in Wervik met een concentratie aan kleine arbeiderswoningen. Het is aangewezen dat de verbetering van de woningkwaliteit hier op een systematische wijze gebeurt, waarbij een aantal knelpunten geïntegreerd aangepakt worden. Naast de verbetering van de woonkwaliteit is de inbreng van groen (ontdichten van het weefsel) en van parkeervoorzieningen wenselijk. Vooral de inbreng van meer groen in het centrumgebied vormt een belangrijk aandachtspunt voor een verbetering van de woonkwaliteit. De opmaak van een toetskader voor dergelijke projecten is aangewezen. In het gebied kunnen ook aangepaste

woningen voor bijvoorbeeld bejaarden voorzien worden (in het centrum op loopafstand van voorzieningen, geïntegreerd tussen andere woningen).

Inspanningen van sociale huisvestingsmaatschappijen kunnen prioritair naar dit gebied gericht worden. Er kan gedacht worden aan de uitwerking van een voorbeeldproject of strategisch project dat bijdraagt aan de opwaardering van het volledige centrum. Ook een opwaardering van het openbaar domein kan hierin geïntegreerd worden.

Ook op het vlak van sociale huisvesting wordt een kwaliteitsverbetering nagestreefd, vooral op het vlak van een kwaliteitsverbetering van oude huisvestingsprojecten. In het recente verleden zijn hieromtrent reeds belangrijke inspanningen gedaan, zowel in Wervik (renovatie Parkwijk) als in Geluwe.

■ **Sociale huisvesting**

Het sociaal huisvestingsbeleid wordt toegespitst op het profiel van de woonentiteiten.

Wervik is een woonentiteit met reeds een sterke concentratie aan sociale woningen en een grote woonvernieuwingsbehoefte. Het sociaal huisvestingsbeleid staat een evenwichtige mix voor van nieuwbouwprojecten en woonvernieuwingsprojecten. Nieuwbouwprojecten zijn bij voorkeur kleinschalig(er) en worden geïntegreerd met andere woonvormen. Inspanningen op het vlak van woonvernieuwing worden bij voorkeur geconcentreerd in het kerngebied van Wervik (gebied met de concentratie aan arbeiderswoningen). De ontwikkeling van een voorbeeldproject ter opwaardering van de wijk is mogelijk. De realisatie van sociale appartementen/studio's (die tegemoet komt aan de toenemende

gezinsverdunding) kan meegenomen worden in nieuwbouwprojecten (menging van verschillende woonvormen) of gericht op specifieke projecten, bijvoorbeeld door hergebruik van bedrijfsgebouwen die hun functie verloren hebben.

Een groot deel van de binnengebieden in Wervik is in eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen. In functie van een differentiatie van het woningpatrimonium, is wenselijk dat in deze gebieden ook andere woonvormen gerealiseerd worden (om te vermijden dat grootschalige monofunctionele sociale woonomgevingen ontstaan zoals in het verleden).

Geluwe is een woonentiteit met relatief minder sociale woningen en met een relatief lage nieuwbouwactiviteit gedurende de laatste jaren. Ook hier is een evenwichtige mix van nieuwbouw en herwaardering aangewezen. De nieuwbouw vergroot het aandeel sociale huisvesting en de herwaardering kan gericht worden op een kwaliteitsverbetering van het ouder sociaal woningbouwpatrimonium.

Kruiseke is een gehucht met een kleinschalige sociale woonwijk, gelegen nabij een aantal voorzieningen (school, speelterrein, sportterrein). Een verdere afwerking van de wijk vormt een ondersteuning voor het draagvlak van voorzieningen in het gehucht en draagt bij tot de leefbaarheid ervan.

■ Woningen voor specifieke doelgroepen

Door een vergrijzing van de bevolking is er in toenemende mate nood aan aangepaste woningen voor bejaarden. Deze worden bij voorkeur in het centrum van de woonentiteiten gelocaliseerd, op loopafstand van voorzieningen. In de verschillende woonentiteiten kunnen hieromtrent initiatieven genomen worden. Een integratie in sociale huisvestingsprojecten is mogelijk, waardoor een menging gebeurt met andere woonvormen. Het voorzien van aangepaste woningen voor bejaarden heeft ook als voordeel dat woningen (die vaak te groot zijn voor bejaarden) versneld vrij komen voor andere doelgroepen.

■ Verdichting en benutting in onbruik geraakte (bedrijfs)gebouwen

Verdichting komt tegemoet aan de toenemende nood aan kleinere woningen (fenomeen van gezinsverdunding). De gemengde woongebieden in de woonentiteiten bieden mogelijkheden voor een verdere verdichting. In Wervik bieden verschillende locaties langs de Leie mogelijkheden voor de ontwikkeling van meergezinswoningen en de uitbouw van een front langs het water. Het is wenselijk dat hiervoor een watertoets gebeurt.

Ook in onbruik geraakte (bedrijfs)gebouwen bieden mogelijkheden voor de ontwikkeling van woonprojecten (gericht op meergezinswoningen). Hierin speelt vooral Wervik een rol. In Wervik wordt een evenwicht nagestreefd tussen een verdere verdichting (wonen langs de Leie) en een ontlichting van het centrumgebied.

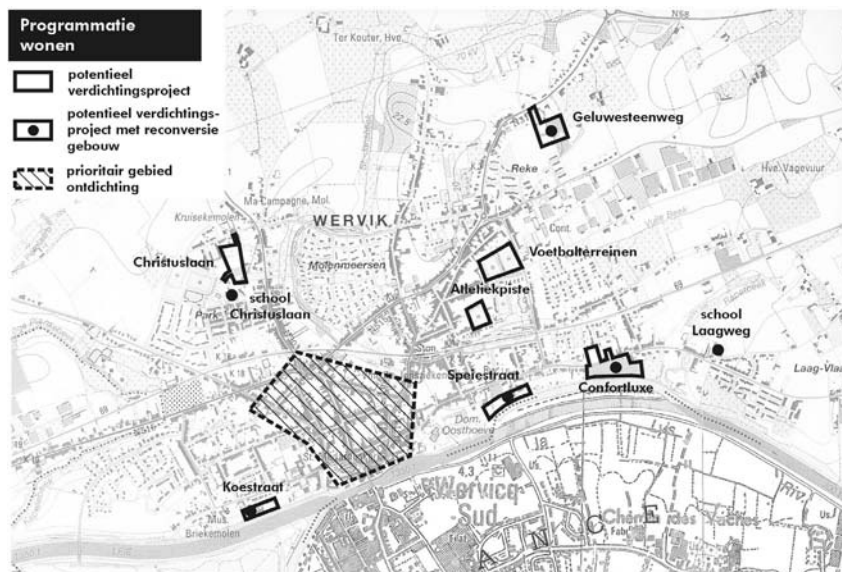
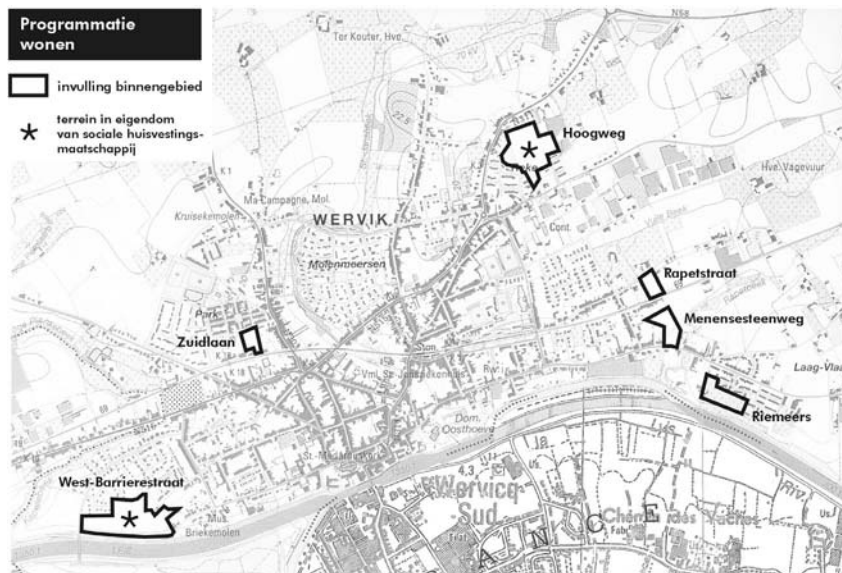
■ Een gedifferentieerd woningaanbod

Er wordt gestreefd naar een gedifferentieerd woningaanbod met voldoende aandacht naar woonvormen voor jonge gezinnen. Vooral voor de woonentiteit Wervik is een aanbodbeleid nodig in functie van deze doelgroep.

Ook op het vlak van sociale huisvesting wordt gestreefd naar een gedifferentieerd aanbod met ruimtelijk goed geïntegreerde en kleinschalige projecten. In omvangrijke gebieden in eigendom van de sociale huisvestingsmaatschappijen wordt gestreefd naar ook andere woonvormen.

■ Behoud van waardevolle gebouwen

Het woonbeleid is gericht op het behoud van waardevolle en karaktervolle panden. Verbouwingen gebeuren met respect voor het bestaande patrimonium. Het gevoerde onderzoek naar waardevolle en karaktervolle panden vanuit de cultuurdienst en de dienst stedenbouw kan hiervoor een goede ingang betekenen.



1.2. PROGRAMMATIE WONEN

■ Wervik

De behoefte aan nieuwe wooneenheden wordt deels ingevuld door de ontwikkeling van binnengebieden (woongebied) en door verdichtingsprojecten.

De binnengebieden die kunnen ontwikkeld worden, zijn aangegeven op de figuur hiernaast. De twee belangrijkste binnengebieden (Hoogweg en West-Barrierestraat) zijn in eigendom van sociale huisvestingsmaatschappijen. Deze vervullen een belangrijke rol in de ontwikkeling van binnengebieden. De voorkeur gaat uit naar gemengde projecten door een menging van sociale wooneenheden met andere woonvormen.

Potentiële verdichtingsprojecten zijn aangeduid op de figuur hiernaast. Naast verdichting, onder meer door hergebruik van verlaten (bedrijfs)gebouwen wordt het centrumgebied van Wervik aangeduid als prioritair ontدichtingsgebied. In dit gebied zijn maatregelen wenselijk om de leefbaarheid en de woonkwaliteit te verhogen. Dit kan door ontدichtung (samenvoegen van woningen tot leefbare woning, reconversie van woningen met inbreng van groenen en parkeervoorzieningen).

De resterende behoefte in Wervik (34 wooneenheden tot 2007, 33 wooneenheden na 2007) kan ingevuld worden in woonuitbreidingsgebied of nieuw te bestemmen gebieden. Geschikte locaties situeren zich aan de rand van de huidige woonomgeving. Het betreft de woonuitbreidingsgebieden Aststraat en Hovenierstraat en de gebieden Klingstraat, Hoogweg, Menensesteenweg en Virovoslant welke geen woonbestemming hebben (alle gebieden zijn bestemd als agrarisch gebied, met uitzondering van Menensesteenweg dat als recreatiegebied bestemd is). In de afweging gaat de voorkeur uit naar gebieden die door inbreiding een versterking van de woonstructuur vormen.

De voorkeur gaat uit naar de ontwikkeling van de gebieden Hovenierstraat, Hoogweg en Klingstraat. De invulling van het

woonuitbreidingsgebied Hovenierstraat vormt een ruimtelijke inbreiding. Ook het gebied Hoogweg vormt een inbreiding tussen de 'Begioniawijk', de (bedrijfs)gebouwen van Crack en de woningen langs de Hoogweg.

Het gebied Klingstraat kan rekening houdend met de nabijheid van het bedrijventerrein en de Vuile Beek als ecologische infrastructuur, gedeeltelijk ontwikkeld worden (langs de Prinsenstraat).

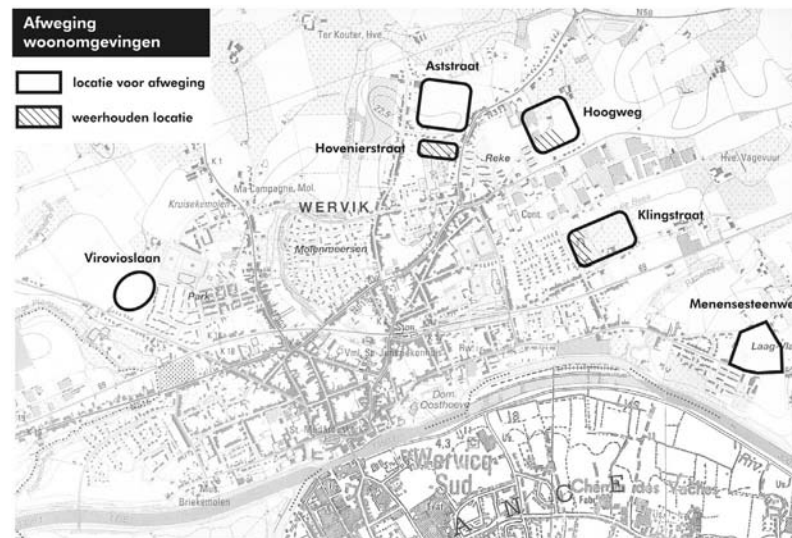
Het gebied Viroviosaan wordt ingezet ter versterking van het lokaal recreatief element 'De Pionier' (zie verder), waardoor er geen ruimtelijke mogelijkheden zijn voor een substantiële versterking van de woonstructuur.

Concreet kan de resterende woningbehoefte tot 2007 ingevuld worden door de ontwikkeling van het woonuitbreidingsgebied Hovenierstraat (ongeveer 15 wooneenheden) en de gebieden Klingstraat en Hoogweg (voor een totaal van ongeveer 19 wooneenheden).

De resterende woningbehoefte na 2007 (33 wooneenheden) kan ingevuld worden door een verdere invulling van het woonuitbreidingsgebied Hovenierstraat wanneer het tuinbouwbedrijf zich herlocaliseert en in het gebied Hoogweg.

• Woningdichtheden

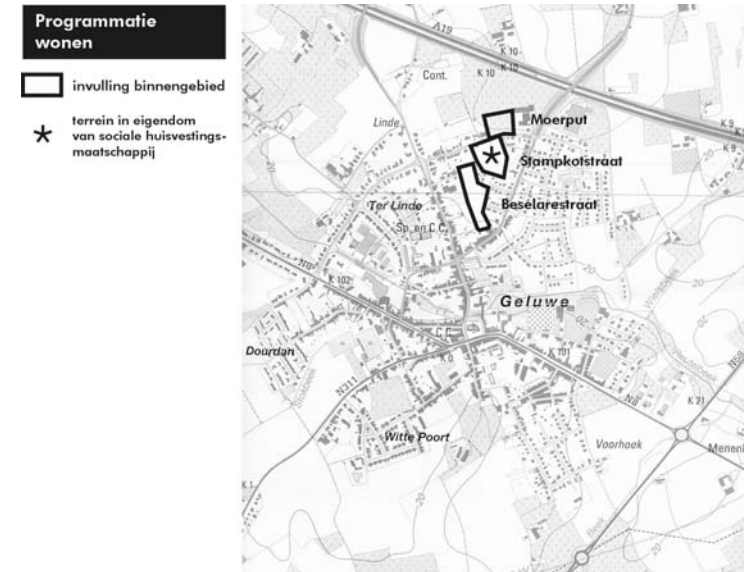
Voor de woonentiteit Wervik wordt een differentiatie van de woningdichtheid nagestreefd. In het kerngebied wordt een dichtheid van minimaal 20 woningen per hectare nagestreefd, voor het gebied langs de Leie 25 woningen per hectare. Voor woonomgevingen aan de rand van de kern is een dichtheid van 10 woningen per hectare wenselijk. Binnen deze woonomgevingen zijn er mogelijkheden voor de inbreng van hoogstammig groen zodat deze ontwikkeld worden als groene en aantrekkelijke woonomgevingen. Het realiseren van een aantal woonomgevingen met een lagere dichtheid komt tegemoet aan een reële vraag en een differentiatie van het woningaanbod. Daarnaast worden in een



aantal projectgebieden (en ook langs lokale wegen) een hogere dichtheid gerealiseerd door de ontwikkeling van meergezinswoningen).

Hierdoor wordt op het niveau van de woonentiteit Wervik een minimale woningdichtheid van 15 woningen per hectare gerealiseerd (zie onderstaande tabel).

	Aantal woningen	Oppervlakte	Gemiddelde woningdichtheid
West-Barrierestraat	48	4,8	10
Zuidlaan	7	0,7	10
Hoogweg	40	4,0	10
Rapetstraat	7	0,7	10
Menensesteenweg	10	1,0	10
Riemeers	8	0,8	10
Koestraat	13	0,5	25
Speiestraat	38	1,5	25
Christuslaan	15	1,0	15
Confortluxe	50	2,0	25
Geluwesteenweg	20	1,0	20
Parkwijk	10	0,6	15
Laagweg	10	0,6	15
Atletiekpiste	20	1,0	20
Voetbalterrein	33	1,7	20
Totaal	329	21,9	15



■ Geluwe

De behoefte aan nieuwe wooneenheden wordt ingevuld door de ontwikkeling van binnengebieden (woongebied) en door verdichtingsprojecten.

De binnengebieden die kunnen ontwikkeld worden, zijn aangegeven op de figuur hierboven. Het gebied Stampkotstraat is eigendom van de sociale huisvestingsmaatschappij.

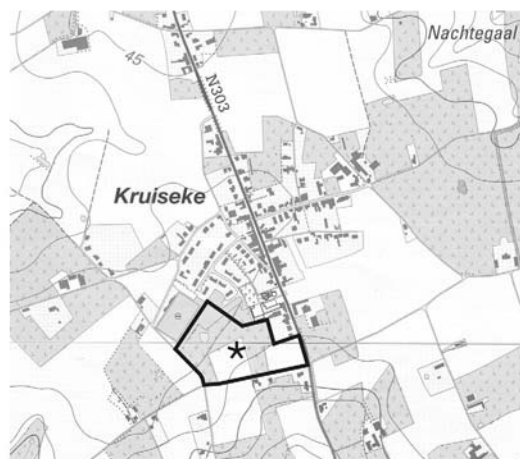
De terreinen in gebruik door een tuinbouwbedrijf, tussen de Reutelbeek en de Menestraat N8, vormen een verdichtingsproject op lange termijn.

Voor de invulling van de binnengebieden wordt een minimale dichtheid van 15 woningen per hectare nagestreefd.

**Programmatie
wonen**

□ invulling binnengebied

* terrein in eigendom
van sociale huisvestings-
maatschappij



■ **Kruseke**

De behoefte aan nieuwe wooneenheden wordt ingevuld door de uitbreiding van de sociale woonwijk. Deze wordt ontwikkeld aansluitend op voorzieningen in het gehucht: de school, het speeltterrein en het sportterrein.

Voor de invulling van het binnengebied wordt een minimale dichtheid van 15 woningen per hectare nagestreefd.

**Programmatie
wonen**

potentiële
verdichtingsprojecten



■ **Terhand**

In Terhand worden de leegstaande schoolgebouwen langs de Magerheidstraat aangeduid als een potentieel verdichtingsproject.

2. BEDRIJVIGHEID

2.1. VISIE OP DE GEWENSTE RUIMTELIJK-ECONOMISCHE STRUCTUUR

Om de rol van Wervik als economisch knooppunt te kunnen vervullen wordt een aanbodbeleid gevoerd die de endogene economische ontwikkeling van de gemeente ondersteunt. Het aanbodbeleid moet een antwoord bieden op de ruimtevrage die ontstaat vanuit de ontwikkeling van economische activiteiten in de gemeente. Het aanbodbeleid moet ook mogelijkheden scheppen voor bedrijven waarvoor een herlokalisatie noodzakelijk is (bijvoorbeeld Confortluxe).

Volgende uitgangspunten worden geformuleerd voor de gewenste economische ontwikkeling:

- **Een gedifferentieerd aanbodbeleid.** Er wordt een gedifferentieerd aanbodbeleid gevoerd van kleine en grotere percelen, inspeland op de behoefte aan lokale en regionale bedrijvigheid. Deze differentiatie wordt ruimtelijk op een zinvolle manier vertaald. Percelen voor kleinere bedrijven kunnen bijvoorbeeld als overgang ontwikkeld worden tussen regionale bedrijvigheid en woonomgevingen.
- **Bedrijventerreinen op een passende manier ontsloten.** Bedrijventerreinen worden op een goede manier naar de N58 en A19) ontsloten door wegen die vooral een betekenis hebben voor economisch verkeer. Er wordt vermeden dat de ontsluiting van bedrijventerreinen via woonstraten verloopt.
- **Optimaal gebruik van de Leie als transportweg.** Bedrijventerreinen die palen aan de Leie worden gereserveerd voor watergebonden bedrijvigheid. De bedrijvenfuncties maken van de Leie gebruik voor de aan- en/of afvoer van grondstoffen en/of afgewerkte producten.

- **Bedrijventerreinen goed ingepast in de omgeving.**

Bedrijventerreinen worden ruimtelijk goed ingepast in de omgeving. Dit betekent:

- het optimaal gebruik maken van zichtlocaties, aandacht voor beeldkwaliteit van bedrijfsgebouwen en een kwalitatieve aanleg van de buitenruimte langs belangrijke ontsluitingswegen voor bedrijventerreinen. Deze maatregelen dragen op een positieve wijze bij tot het imago van bedrijventerreinen.
 - een goede buffering van bedrijventerreinen ten opzichte van woonomgevingen en de open ruimte. Bedrijventerreinen worden op een passende manier gebufferd ten opzichte van woonomgevingen. De ontwikkeling van een substantiële buffer, bij voorkeur aangelegd voor de uitgifte van het bedrijventerrein, is wenselijk. Ook ten opzichte van de open ruimte wordt een scherpe buffering van de bedrijfsactiviteiten nagestreefd (scherpe begrenzing van het bedrijventerrein ten opzichte van de open ruimte). De ontwikkeling van een buffer met streekeigen groen is aangewezen.
- **Verweving van bedrijven in het woonweefsel.** Bedrijven in het woonweefsel kunnen behouden blijven voorzover ze de draagkracht van de omgeving niet overschrijden. Een blijvende verweving van bedrijvigheid past binnen de visie van een zuinig ruimtegebruik.
 - **Verweving van bedrijven in de open ruimte.** Bedrijven in de open ruimte kunnen behouden blijven voorzover de draagkracht van de omgeving niet wordt overschreden. Gebiedsgericht wordt een afwegingskader aangereikt (per deelruimte) die de ontwikkelingsperspectieven voor bedrijven in de open ruimte aangeeft (zie gewenste open-ruimtestructuur).

2.2. PROGRAMMATISCHE INVULLING

■ Afweging terreinen

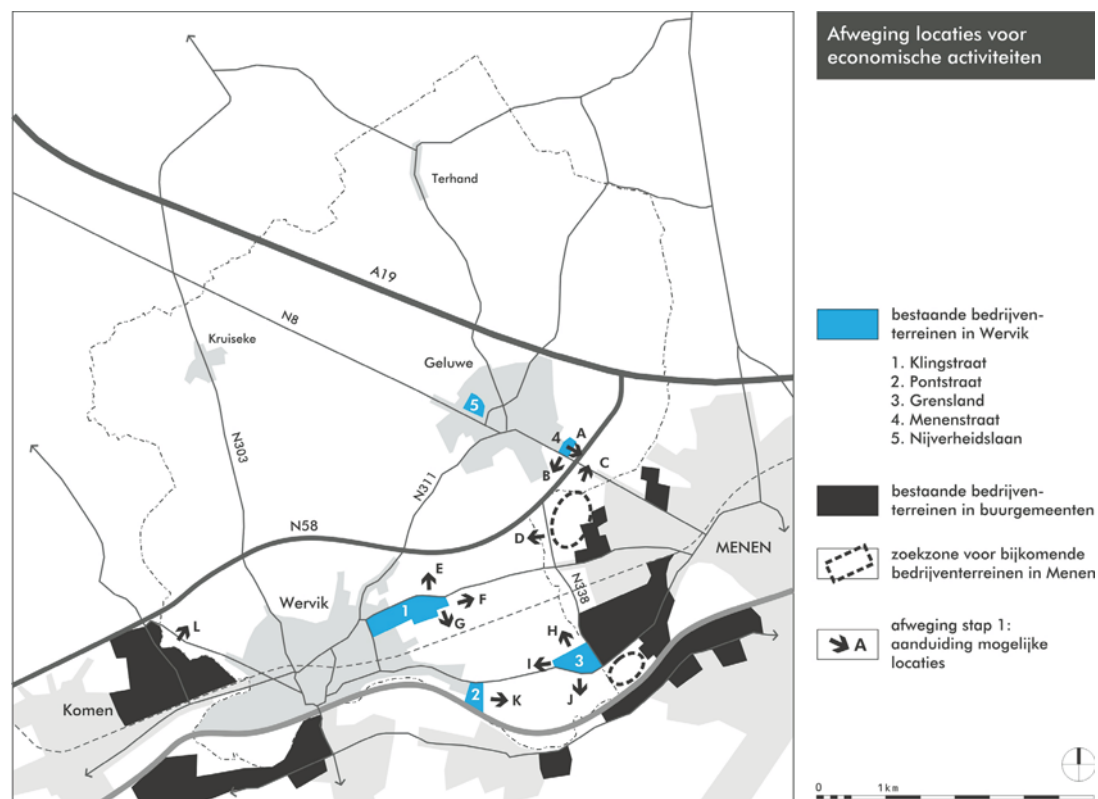
Er worden geschikte locaties aangegeven voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen die tegemoetkomen aan de behoefte aan economische activiteiten. Op basis van de confrontatie tussen behoefte en aanbod in het informatief deel is er behoefte aan 1,3 ha terreinen voor lokale bedrijven en ongeveer 15 ha voor regionale bedrijven. Voor de herlocalisatie van Confortluxe en voor bedrijven in Geluwe is respectievelijk ongeveer 8 ha en 1 ha nodig.

De aanduiding van geschikte locaties voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen gebeurt via volgende methodiek:

- **stap 1:** aanduiding van potentiële locaties voor economische activiteiten;
- **stap 2:** evaluatie van de potentiële locaties in functie van de gewenste open-ruimtestructuur;
- **stap 3:** evaluatie van het profiel van de weerhouden locaties: eerder geschikt voor lokale of regionale activiteiten;
- **stap 4:** evaluatie van locaties geschikt voor lokale en regionale activiteiten. De evaluatie van locaties geschikt voor regionale bedrijvigheid is een bevoegdheid van de provincie. Deze gebeurt in het gemeentelijk structuurplan dan ook als suggestie naar de provincie.

Stap 1

Voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen wordt in eerste instantie gezocht naar locaties aansluitend op bestaande bedrijventerreinen. Dit past ook binnen het gewenste ontsluitingsconcept voor bedrijvigheid. De figuur hiernaast geeft mogelijke ontwikkelingsrichtingen van bestaande bedrijventerreinen aan (locaties A tot en met L). Er worden ook locaties afgewogen die aansluiten op bedrijventerreinen in naburige gemeenten (Menen en Komen) of die aansluiten op zoekzones aangeduid in het ruimtelijk



structuurplan van Menen (zoekzones voor regionale bedrijvigheid als suggestie naar de provincie).

Stap 2

In deze stap worden de potentiële locaties geëvalueerd op hun rol in de gewenste open-ruimtestructuur. Locaties met een belangrijke rol op het vlak van open-ruimtefuncties worden niet weerhouden. Het betreft gebieden ten zuiden van de Menensesteenweg, gelegen in de Leievallei. Deze worden gereserveerd voor open-functies die het functioneren van de Leievallei als element van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau ondersteunen. Enkel een beperkte ruimtelijke afwerking van het bestaand bedrijventerrein Pontstraat (langs een uitgeruste bedrijfsontsluitingsweg) wordt mogelijk geacht.

De gebieden F en I worden niet weerhouden omdat deze het verder naar elkaar toegroeien van Wervik en Menen veroorzaken. Dit wordt niet ondersteund op provinciaal niveau.

Tabel: niet weerhouden locaties

F	open-ruimtecorridor op provinciaal niveau tussen Menen en Wervik
I	open-ruimtecorridor op provinciaal niveau tussen Menen en Wervik
J	Leievallei, element van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau
K	Leievallei, element van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau, enkel zeer beperkte ruimtelijke afwerking mogelijk

Stap 3

De weerhouden locaties worden geëvalueerd op hun bereikbaarheidsprofiel en omgevingsfactoren.

Locaties A, B en G zijn eerder geschikt voor lokale bedrijvigheid. De gebieden A en B sluiten aan op de woonomgeving van Geluwe en kunnen ontsloten worden via de N8 naar de N58. Aansluitend op

de woonentiteit Geluwe is enkel de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein mogelijk. Het gebied G is gelegen in de nabijheid van een bebouwingslint langs de Rapetstraat. Lokale bedrijven zijn er verenigbaar met de aanwezigheid van bestaande woningen, waarvan de leefkwaliteit behouden blijft. De grootte van de gebieden en nabijheid van woonbebouwing in de omgeving maakt deze eerder geschikt voor de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein.

Locaties C, D, E, H en L zijn eerder geschikt voor regionale bedrijvigheid. De locaties sluiten aan op bedrijventerreinen met een regionaal karakter of zoekzones voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen. De locaties kunnen goed ontsloten worden naar de N58: locatie C via de N8, locatie E via de Hoogweg-N338, locaties D en H via de N338 en locatie L via de Ten Brielensteinweg.

Stap 4 - afweging lokaal bedrijventerrein

De ontwikkeling van een **lokaal bedrijventerrein** is mogelijk in de hoofddorpen Wervik en Geluwe. In Geluwe is als bedrijfsondersteunend hoofddorp enkel de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein mogelijk in functie van de herlocalisatie van bedrijven in Geluwe.

• Geluwe

In Geluwe gaat de voorkeur uit naar de ontwikkeling van gebied A boven het gebied B in functie van de herlocalisatie van 2 bedrijven (ongeveer 1 ha). Het sluit aan op het bestaand bedrijventerrein Menenstraat, vormt een benutting van de restruimte tussen het bedrijventerrein en de N58 en het kan ontsloten worden via de bestaande ontsluitingsweg van het bedrijventerrein. Het gebied hoeft slechts gedeeltelijk ontwikkeld te worden zodat nog voldoende ruimte beschikbaar is voor een eventuele ontubbeling van de N58. Het wordt tevens gebufferd ten opzichte van de N58 zodat vanuit de zichtlocatie geen ongewenste dynamiek ontstaat.

• Wervik

In Wervik wordt het lokaal bedrijventerrein ontwikkeld op locatie G, aansluitend op de bedrijventerreinen Klingstraat en Klingstraat-Zuid. Het kan ontsloten worden via de Klingstraat/Vagevuurstraat-Hoogweg-N338 naar de N58. De Vuile Beek kan ontwikkeld worden als een natuurlijke begrenzing van het bedrijventerrein. Dit is tevens een buffer naar de woonbebouwing in de omgeving. Het lokaal bedrijventerrein kan ook ingezet worden voor de herlocalisatie van bedrijvigheid in Wervik.

Stap 4 - afweging regionaal bedrijventerrein

De afweging en aanduiding van een regionaal bedrijventerrein behoort tot de taak van de provincie. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan worden enkele afwegingselementen aangereikt als suggestie naar de provincie.

De weerhouden locaties worden beschreven in functie van volgende elementen:

- versterking van de bestaande economische structuur;
- de ontsluitingsmogelijkheden;
- de versnippering van het gebied en de nabijheid van woningen;
- de landbouwgebruikswaarde.

	versterking bedrijvigheids-structuur	ontsluiting	versnippering - gebruikswaarde	landbouw-gebruikswaarde
C	het gebied sluit aan op de zoekzone voor regionale bedrijvigheid in het grs Menen	de ontsluiting naar de N58 kan gebeuren via de N8	het gebied is weinig versnipperd	
D	het gebied sluit niet aan op een bestaand bedrijventerrein of op de zoekzone voor regionale bedrijvigheid in het grs Menen	de ontsluiting naar de N58 kan gebeuren via de N338	het gebied is weinig versnipperd	ontwikkeling aanvaardbaar voor de landbouw
E	het gebied sluit aan op het bedrijventerrein Klingstraat	de ontsluiting naar de N58 kan gebeuren via de Hoogweg-N338	het gebied is weinig versnipperd en ligt nabij de woonomgeving van Wervik	grond in eigendom van een leefbaar landbouwbedrijf

H	het gebied sluit aan op het bedrijventerrein Grensland	de ontsluiting naar de N8 kan gebeuren via de N338	het gebied is vrij versnipperd door (woon)bebouwing	ontwikkeling aanvaardbaar voor landbouw
L	het gebied sluit aan op het bedrijventerrein in Komen	de ontsluiting naar de N58 kan gebeuren via de Ten Brielensteinweg	het gebied is relatief weinig versnipperd, er situeren zich enkele woningen langs de Ten Brielensteinweg	ontwikkeling aanvaardbaar voor landbouw

Deze elementen worden geformuleerd als suggestie naar de provincie.

Voor gebied C dient rekening te worden gehouden met een goede buffering naar de aanpalende woningen (op de grens met Menen). De potenties als zichtlocatie langs de N58 kunnen tenvolle worden benut. De ontsluiting kan gebeuren via de N8. Het gebied is geschikt voor een herlocalisatie van Confortluxe.

Voor gebied D kunnen de potenties als zichtlocatie langs de N58 tenvolle worden benut. De ontsluiting kan gebeuren via de N338. Het gebied is geschikt voor een herlocalisatie van Confortluxe.

Voor gebied E speelt de aanwezigheid van een leefbaar landbouwbedrijf en de nabijheid van de woonomgeving van Wervik en rol.

Rekening houdend met de versnippering van gebied H is een beperkte ontwikkeling aangewezen. Er wordt voorgesteld om het gebied te ontwikkelen in functie van de uitbreiding van aanpalende bedrijvigheid. Ook het bedrijf Ghequiere kan in deze zone worden opgenomen zodat een logisch ruimtelijk geheel ontstaat.

Voor gebied L dient rekening te worden gehouden met de integratie van de Hoge Plankebeek als onderdeel van de lokale ecologische infrastructuur. De potenties als zichtlocatie langs de N58 kunnen tenvolle worden benut. De ontsluiting van de percelen kan gebeuren via de Ten Brielensteinweg , waarbij de Zandvoordestraat als grens van ontwikkeling geldt. Het gebied is geschikt voor een herlocalisatie van Confortluxe.

Ontwikkeling bedrijventerrein Menenstraat

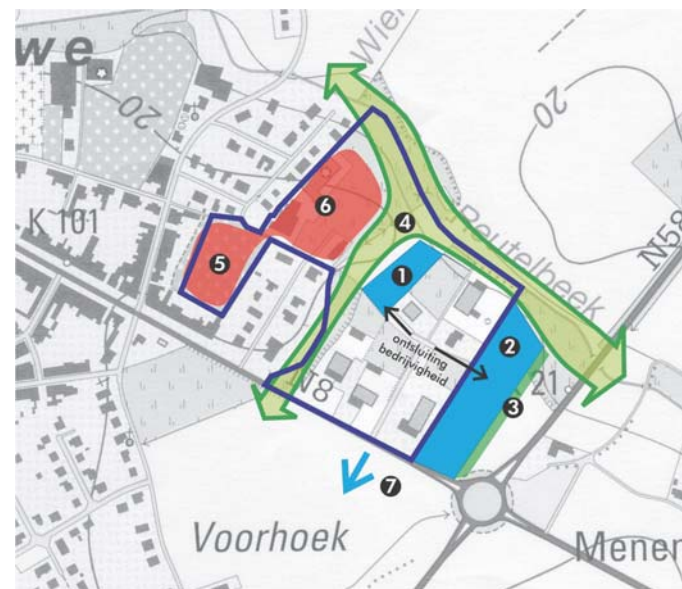
Het bedrijventerrein Menenstraat in Geluwe wordt uitgebreid in functie van de herlokalisatie van bedrijven in Geluwe. Een deel van het gebied dat bestemd is voor ambachtelijke bedrijven en KMO's wordt herbestemd omdat de bestemming achterhaald is.

De visie op het gebied is weergegeven in de structuurschets hiernaast:

- 1. Een beperkte afwerking van het bedrijventerrein is mogelijk tot aan de lager gelegen gronden. De oppervlakte is te gering voor de herlokalisatie van de bedrijven in Geluwe.
- 2. Ten behoeve van de herlokalisatie van twee bedrijven in Geluwe, wordt een uitbreiding voorgesteld ten oosten van het bestaand bedrijventerrein (zie afweging lokale bedrijventerreinen). De twee percelen kunnen ontsloten worden via de bestaande ontsluitingsweg van het bedrijventerrein.
- 3. De uitbreiding van het bedrijventerrein wordt gebufferd ten opzichte van de N58 zodat de zichtlocatie geen ongewenste dynamiek veroorzaakt. Tussen de uitbreiding van het bedrijventerrein Menenstraat en de N58 blijft voldoende ruimte aanwezig voor een eventuele ontubbeling van de N58.
- 4. De lager gelegen valleigronden tussen het bedrijventerrein en de woonomgeving van Geluwe worden ontwikkeld als een buffer tussen beide activiteiten. Ook de vallei van de Reutelbeek
- 5. Het ingesloten gebied dat momenteel gebruikt wordt voor tuinbouwactiviteiten, wordt herbestemd voor wonen. Het kan ontsloten worden via de bestaande ontsluitingsinfrastructuur voor wonen.
- 6. Het gebied ten westen van de lager gelegen gronden, palend aan de bestaande woonomgeving, wordt herbestemd voor wonen. Het kan ontsloten worden via de bestaande ontsluitingsinfrastructuur voor wonen.

- 7. De ruimte ten zuiden van de Menenstraat wordt gereserveerd voor een eventuele uitbreiding van het lokaal bedrijventerrein voor herlocalisaties in functie van de ruimtebehoefte. De ruimtebehoefte is afhankelijk van de ruimtevraag voor herlokalisatie van bedrijvenfuncties in Geluwe en de uitbreidingsbehoefte van bedrijvigheid op het bestaande bedrijventerrein Menenstraat.

Ontwikkelingsperspectief bedrijventerrein Menenstraat



-  bestaand gebied voor ambachtelijke ondernemingen en KMO's
1. Afwerking gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's (reeds bestemd - ca. 0,3 ha)
 2. Ontwikkeling als lokaal bedrijventerrein voor herlokalisatie bedrijvigheid (nieuw te bestemmen - ca. 1 ha)
 3. Ontwikkeling als strakke groenbuffer ten opzichte van de N58 (zichtlocatie)
 4. Ontwikkeling als groenbuffer (te herbestemmen - ca. 1,6 ha)
 5. Ontwikkeling als woonomgeving (te herbestemmen - ca. 1,1 ha)
 6. Ontwikkeling als woonomgeving (te herbestemmen - ca. 0,7 ha)
 7. Potentiële uitbreiding lokaal bedrijventerrein voor herlocalisatie

De 1,6 ha van het bestaande gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's dat een open-ruimtebestemming krijgt, wordt gecompenseerd bij het bedrijventerrein Pontstraat in Wervik. Dit kan hierdoor beperkt uitbreiden in oostelijk richting, ten oosten van de ontsluitingsweg van het bestaande bedrijventerrein, waardoor de bestaande ontsluitingsweg optimaal benut wordt. Het biedt ook mogelijkheden voor een betere benutting van de bestaande kade-infrastructuur en om het bestaande bedrijventerrein op een passende manier te bufferen vanuit de Leievallei. Zowel de kade-infrastructuur als de localisatie van de ontsluitingsweg zijn aangelegd met het oog op een latere uitbreiding van het bedrijventerrein. De beperkte afwerking brengt het functioneren van de Leie als element van de ecologische infrastructuur niet in het gedrang (gebied maakt geen deel uit van het lager gelegen valleigebied of waardevol meersengebied).



■ Programmatie invulling bedrijventerreinen

● Periode 2003-2006

Lokaal: 1 ha Menenstraat (Geluwe)

Ambachtelijke ondernemingen en KMO's: Pontstraat (1,6 ha door herbestemming Menenstraat)

Regionaal: 1,7 ha + 8 ha Confortluxe - taak van de provincie

● Periode 2007-2011

Regionaal: 6,7 ha - taak van de provincie

● Periode 2012-2016

Lokaal: uitbreiding Klingstraat (1,3 ha)

Regionaal: 6,7 ha - taak van de provincie

■ Te herbestemmen bedrijventerreinen

Volgende terreinen worden niet verder ontwikkeld als bedrijventerrein en worden herbestemd:

- de terreinen van Confortluxe, herbestemd voor wonen na herlocalisatie van het bedrijf;
- de terreinen van Crack, herbestemd voor wonen na herlocalisatie van het bedrijf.

3. VERKEER & VERVOERSSTRUCTUUR

3.1. VISIE OP DE GEWENSTE VERKEER & VERVOERSSTRUCTUUR

De visie op de gewenste verkeer & vervoersstructuur is aangegeven in het gemeentelijk mobiliteitsplan. Er wordt gestreefd naar een samenhangende verkeers- en vervoersstructuur.

Uitgangspunten zijn:

- De ontwikkeling van verkeersveilige verbindingswegen tussen de woonentiteiten op lokaal niveau. Verkeersveilig betekent voldoende aandacht voor verkeersleefbaarheid en de verblijfsfunctie binnen het bebouwd weefsel in een gemengd verkeerssysteem en de ontwikkeling van aangepaste fietsvoorzieningen (gescheiden verkeerssysteem) in de open ruimte.
- De ontwikkeling van een ontsluitingssysteem waarbij de bedrijventerreinen naar het hoger wegennet ontsloten worden, zonder daarbij de woonomgevingen te belasten.
- De ontwikkeling van een samenhangend fietsnetwerk met enerzijds doorgaande recreatieve routes (Leievallei) en een functioneel fietsroutenetwerk voor woon-school- en woon-werkverkeer tussen de woonentiteiten.
- Een verbetering van het openbaar vervoersaanbod door de belbus, als middel voor het aanbieden van basismobiliteit in een dunner bevolke regio.

Dit wordt geoperationaliseerd door een categorisering van wegen en een selectie van fietsroutes.

3.2. CATEGORISERING VAN EN ONTWIKKELINGS-PERSPECTIEVEN VOOR WEGEN

■ Categorisering van wegen

- **Categorisering vanuit hogere planniveau's**

Primaire weg type II

- A19
- N58

Secundaire wegen

geen

- **Categorisering vanuit het lokaal niveau**

Lokale weg type I

Lokale wegen type I hebben een hoofdfunctie, verbinden op lokaal en interlokaal niveau, en een aanvullende functie ontsluiten en toegang geven.

- Grote Ieperbaan, Ieperstraat, Vrouwstraat, Menenstraat, Wervikstraat, Geluwesteeweg (tussen Wervikstraat en N58), Klijtstraat, Krusekestraat (tussen Klijtstraat en N58), Dadizelestraat.

Lokale weg type II

Lokale wegen type II hebben een hoofdfunctie, verzamelen en ontsluiten op lokaal en interlokaal niveau, en een aanvullende functie toegang geven.

- Beselaerestraat, Magerheidstraat, Krusekestraat (tussen N58 en Komenstraat), Geluwesteeweg (tussen N58 en Hoogweg), Hoogweg, Menensesteenweg (tussen Hellestraat en grens met

Menen), Komenstraat (tussen grens met Komen en Hellestraat), Ten Brielensesteenweg, Ten Brielenaan, Magdalenestraat, Hellestraat, E. Gellyncklaan, Stationsstraat, Brugstraat.

Lokale weg type III

Lokale wegen type III hebben als hoofdfunctie ontsluiting geven.

- Alle andere wegen.

■ Ontwikkelingsperspectieven voor wegen

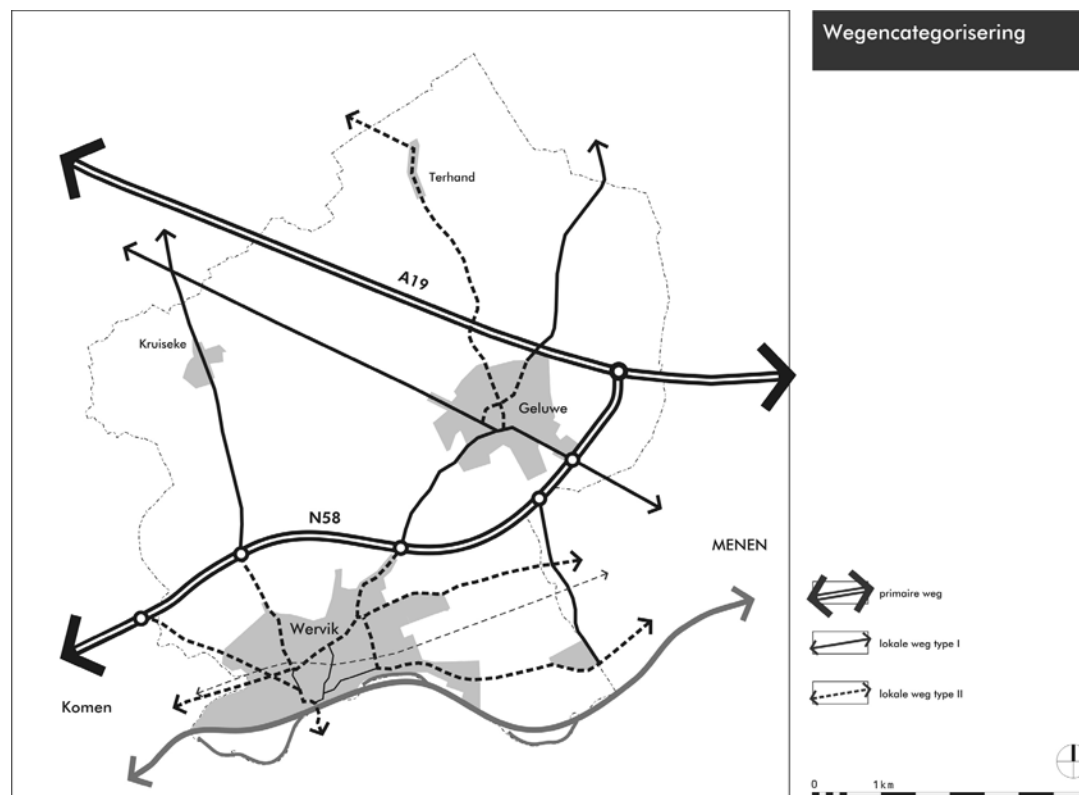
Streefdoel zijn wegen die zo ingericht zijn dat de inrichting afgestemd is op de functie die ze vervullen. Voor verschillende types van wegen worden inrichtingsprincipes geformuleerd. Een vergelijking van deze principes met de huidige inrichting geeft aan voor welke wegen acties moeten ondernomen worden (waar een herinrichting van de weg wenselijk is).

Lokale wegen type I

Inrichtingsprincipes voor lokale wegen type I zijn: aanliggende fietspaden, hetzij lage verkeers- intensiteiten gemengd verkeer toelaten. Op van niveau verlaagde gewestwegen kunnen vrijliggende fietspaden aangewezen zijn, gezien de toegelaten snelheidsregimes (70 en 90 km/h).

Lokale wegen type II

Inrichtingsprincipes voor lokale wegen type II zijn: bij voldoende brede wegen, fietsstroken of fietssuggestiestroken en prioritair bij verbindingen waar geen alternatieve fietsroute voorhanden is. Gemengd verkeer kan op smallere (landelijke) wegen met relatief minder verkeer.



■ Wensstructuur vrachtverkeer

Streefdoel is de ontwikkeling van een duidelijke en een hiërarchische verkeersstructuur waarbij het regionaal verkeer (en vrachtverkeer) zoveel mogelijk van het lokaal verkeer gescheiden worden. Het regionaal verkeer wordt geconcentreerd op de A19 en N58. De woonomgevingen van Wervik, Geluwe, Kruseke en Terhand worden hierdoor ontlast van doorgaand verkeer en vrachtverkeer.

Bediening van bedrijventerreinen gebeurt zoveel mogelijk via primaire, secundaire en lokale wegen type I zodat de belasting van woonomgevingen tot een minimum beperkt wordt.

De N58 vormt de drager van het ontsluitingssysteem voor economische activiteiten. Het ontsluitingssysteem van bedrijventerreinen takt hier (on)rechtstreeks op aan.

- Het bedrijventerrein **Klingstraat** wordt ontsloten naar de N58 via de Klingstraat-Vagevuurstraat/Hoogweg-N338.
- Het bedrijventerrein **Pontstraat** wordt ontsloten naar de N58 via de Menensesteenweg-N338.
- Het bedrijventerrein **Grensland** wordt ontsloten naar de N58 via de Menensesteenweg-N338.
- De bedrijventerreinen **Nijverheidslaan** wordt ontsloten naar de N58 via de Kapellestraat/Kloosterstraat-leperstraat-Vrouwstraat-Menenstraat.
- Het bedrijventerrein **Menenstraat** wordt ontsloten naar de N58 via de Menenstraat.

Ook de potentiële locaties voor de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein passen binnen dit ontsluitingsconcept.

- De locaties aansluitend op het bedrijventerrein Klingstraat kunnen ontsloten naar de N58 worden via de Klingstraat-Vagevuurstraat/Hoogweg-N338.

- De locaties aansluitend op de bedrijventerreinen in Menen kunnen ontsloten naar de N58 worden via de N338 en N8.
- De locatie aansluitend op het bedrijventerrein in Komen kunnen naar de N58 ontsloten worden via de Ten Brielensteinweg.

3.3. WENSSTRUCTUUR FIETSVERKEER

Het netwerk van een hoofdroute (langs het jaagpad van de Leie) en bovenlokale fietsroutes op provinciaal niveau wordt aangevuld met volgende lokale routes:

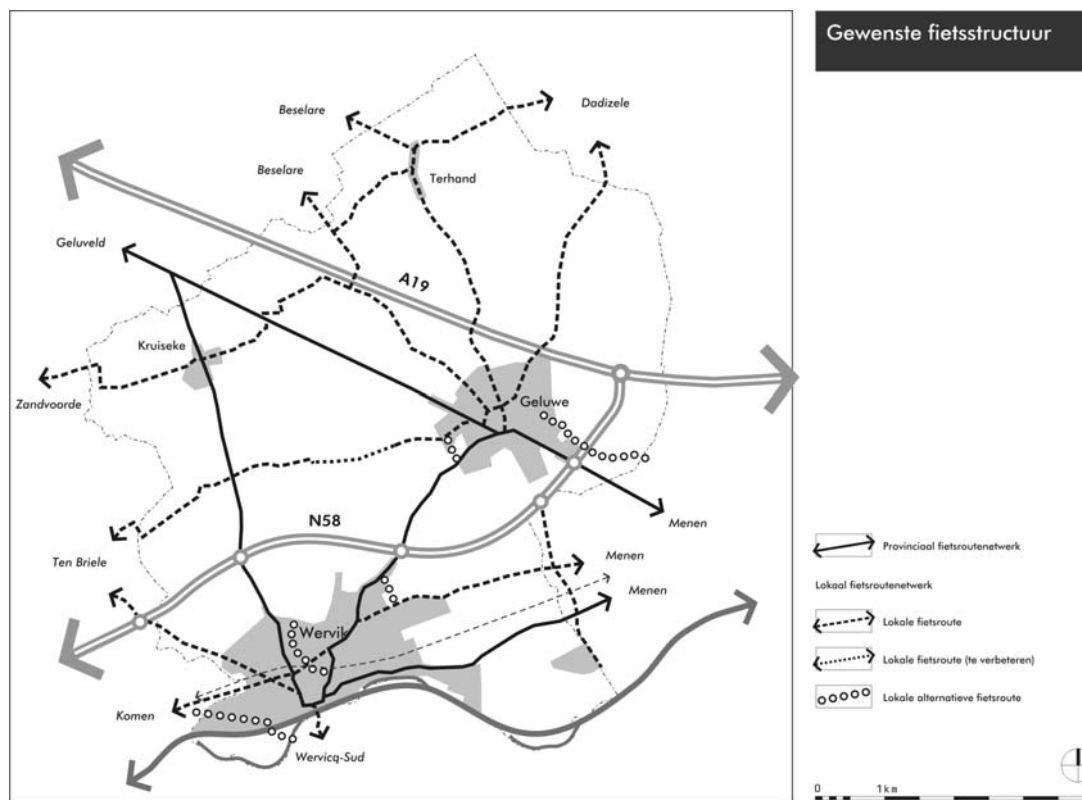
- tussen Geluwe en Beselare: Beselarestraat
- tussen Geluwe en Terhand: Beselarestraat, Magerheidstraat
- tussen Geluwe en Ten Briele: Klytemolenstraat, Klijtstraat, Amerikastraat (enkele missing links dienen nog aangelegd te worden)
- tussen Geluwe en Moorslede: Derde Lansierstraat, Dadizelestraat
- tussen Geluwe en Kruseke: Beselarestraat, Nachtegaalstraat
- tussen Kruseke en Zandvoorde: Boogstraat, Tabakstraat, Nieuwe Zoetendaalstraat, Doornkapellestraat
- tussen Komen en Geluwe: Komenstraat, Speldenstraat, Geluwestraat
- tussen Wervik en Menen: Speiestraat, Menensesteenweg
- tussen Wervik en Komen: Komenstraat
- tussen Wervik en Ten Briele/Zandvoorde: Ten Brielensteinweg, Ten Brielenlaan
- tussen Wervik en Wervicq-Sud: Brugstraat.

Aanvullend op het lokaal fietsroutenetwerk worden een aantal structuurbepalende langzaam verkeersverbindingen geselecteerd. Deze vormen een verkorte verbinding tussen woonomgevingen of tussen woonomgevingen en het lokaal fietsroutenetwerk.

Het betreft:

- een verbinding tussen Komen en Wervicq-Sud via de Komenwegel (met inbegrip van een brugje over de Hoge Plankebeek), het Tabaksmuseum (nieuwe voetgangersbrug over de Leie) en De Balokken (nieuwe voetgangersbrug over de afgesneden Leiearm);

- een verbinding tussen de Oude Mesenweg en het station via de Sint-Jansbeek en een nieuwe doorsteek tussen de Speldenstraat en Gasstraat;
- een verbinding tussen de Geluwesteenweg en de Hoogweg;
- een verbinding tussen Geluwe en Menen langs de Reutelbeek met een ongelijkvloerse kruising van de N58;
- een verbinding tussen de Dourdanstraat en Wervikstraat.



4 OPEN RUIMTE

4.1. GEWENSTE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Er wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een gedifferentieerde open ruimte met landelijke kwaliteiten.

Streefdoelen zijn:

- het ondersteunen van de agrarische structuur door het bieden van de nodige ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw die de belangrijkste gebruiker van de open ruimte blijft;
- de ondersteuning van de natuurlijke structuur door de uitbouw van de ecologische infrastructuur;
- het in stand houden van de landschappelijke diversiteit door het behoud en versterking van identiteitsbepalende landschapselementen;
- de ondersteuning van het toeristisch-recreatief medegebruik van de open ruimte.

■ Ondersteuning van de dynamische ontwikkeling van de landbouw in de open ruimte.

De dynamische ontwikkeling van de landbouw wordt ondersteund. De landbouw moet zich op een flexibele manier kunnen ontwikkelen zodat kan ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen. Schaalvergroting, intensivering en specialisatie worden ondersteund.

Landbouw houdt rekening met andere functies die verweven voorkomen in de open ruimte. Gebieden met een belangrijke landschappelijke functie of ecologische functie kunnen randvoorwaarden opleggen aan de agrarische bedrijfsvoering.

Nevenactiviteiten op landbouwbedrijven in functie van verbrede plattelandsdoelstellingen (hoevetoerisme, plattelandstoerisme) worden ondersteund.

■ Ondersteuning van de natuurlijke structuur door uitbouw van ecologische infrastructuur

Er wordt gestreefd naar de uitbouw van een samenhangend netwerk van ecologische infrastructuur die de open ruimte dooradert. De Leievallei wordt verder uitgebouwd als drager van natuurwaarden op Vlaams niveau. In de open ruimte wordt gestreefd naar het behoud en de versterking van de ecologische kwaliteit van elementen met betekenis voor natuur. Vooral de beekvalleien spelen hierin een rol. Ze worden uitgebouwd als onderdeel van de lokale ecologische structuur die de open ruimte dooradert en die een verbinding vormt tussen natuurelementen met een betekenis op Vlaams niveau: de Leievallei en de bosgordel tussen Beselare en Ieper.

■ Behoud van de landschappelijke kwaliteiten en diversiteit

De kwaliteit van gebieden met een landschappelijke beeldwaarde wordt behouden en versterkt. Ook de landschappelijke diversiteit tussen verschillende deelruimtes wordt geaccentueerd. Voor het noordelijk open-ruimtegebied staat het behoud van de kwaliteit van het golvend landschap voorop (goede landschappelijke inpassing van functies). In het centraal open-ruimtelandschap wordt het behoud van de compartimenterende werking van groene landschapselementen nagestreefd. In de Leievallei wordt het behoud en de versterking van het karakteristieke kleinschalige meersenlandschap nagestreefd.

■ Ondersteuning van het toeristisch-recreatief medegebruik

Op vlak van toeristisch-recreatief medegebruik wordt een verweving van functies nagestreefd.

Er wordt gestreefd naar de uitbouw van een samenhangend toeristisch-recreatief netwerk. Toeristisch-recreatieve routes maken gebruik van landelijke wegen of vallen samen met elementen van de ecologische infrastructuur (jaagpaden langs kanalen, wandelpaden langs grachten en sloten). Er wordt een kwaliteitsverbetering van de bestaande structuur nagestreefd en ontbrekende schakels worden aangelegd.

Toeristisch-recreatieve voorzieningen in de open ruimte worden verweven met andere functies. Verruimde activiteiten op landbouwbedrijven (verblijfsaccomodatie) wordt ondersteund. Nieuwe horeca-activiteiten worden geconcentreerd in de gehuchten (Kruiseke en Terhand) in de open ruimte.

4.2. RUIMTELIJKE VERTALING

4.2.1. ONDERSTEUNING VAN DE DYNAMISCHE ONTWIKKELING VAN DE LANDBOUW IN DE OPEN RUIMTE

De agrarische activiteiten moeten zich op een dynamische wijze kunnen ontwikkelen en inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de sector. Dit betekent dat in het noordelijk en centraal open-ruimtegebied de verdere ontwikkeling van landbouwbedrijfszetels mogelijk blijft. In de Leievallei is, rekening houdend met de belangrijke ecologische en landschappelijke kwaliteiten, een verdere intensivering niet wenselijk. In het noordelijk open-ruimtegebied vormt een goede landschappelijke en een compacte ontwikkeling van landbouwbedrijfsgebouwen een aandachtspunt.

In het centraal open-ruimtegebied is de ontwikkeling van nieuwe landbouwzetels (ook glastuinbouw) mogelijk. In het noordelijk open-ruimtegebied is de ontwikkeling van nieuwe landbouwzetels (ook glastuinbouw) mogelijk behalve in de lokale bouwvrije zones. De kamlijnen van de heuvelruggen ter hoogte van Terhand en Kruiseke worden aangeduid als lokale bouwvrije zones. Het beleid voor deze structurerende reliëfcomponent is gericht om het behoud en de versterking van de visuele kwaliteit en herkenbaarheid. Versnippering dient te worden tegengegaan. In het noordelijke open-ruimtegebied gaat bijzondere aandacht naar een goede landschappelijke inpassing van gebouwen (zowel door materiaalgebruik als door ruimtelijke inpassing met groenelementen). In de Leievallei wordt, omwille van de belangrijke natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten, de ontwikkeling van nieuwe landbouwbedrijfszetels niet ondersteund. Voor alle deelgebieden geldt dat cultuur-historische elementen met ook een ecologische betekenis zoals omwallingen zoveel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in het landbouwbedrijf.

In het kader van verbrede plattelandsdoelstellingen en toeristisch-recreatief medegebruik van de open ruimte zijn

nevenfuncties op actieve landbouwbedrijfszetels mogelijk zoals hoevertoerisme.

4.2.2. ONDERSTEUNING VAN DE NATUURLIJKE STRUCTUUR DOOR UITBOUW VAN ECOLOGISCHE INFRASTRUCTUUR

Op het grondgebied van Wervik vormt de Leievallei het belangrijkste element met een ecologische betekenis, zowel naar omvang als naar ecologische waarde. De andere elementen zijn beperkter naar omvang (kleinschalige bouselementen, relictzones in beekvalleien,...).

Om de natuurwaarden te versterken, streeft Wervik naar de uitbouw van een samenhangend ecologisch netwerk. De ontwikkeling van het ecologisch netwerk op gemeentelijk niveau bestaat in de eerste plaats uit het benutten van de aanwezige potenties tot natuurontwikkeling. De potenties situeren zich in beekvalleien, kleinschalige bos- en groenelementen, gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen, holle wegen,... Ook de buffering van bedrijventerreinen en de A19 kan een rol vervullen in de uitbouw van het ecologisch netwerk op gemeentelijk niveau.

Doel is de uitbouw van een samenhangend ecologisch netwerk dat de open ruimte in de gemeente dooradert en dat een verbinding vormt tussen de Leievallei in het zuiden van de gemeente en de gordel van bouselementen ten noordwesten van Wervik (tussen Beselare en Ieper).

Elementen van bovenlokaal niveau

- **Leievallei**

De Leievallei is geselecteerd op Vlaams niveau als element van de natuurlijke structuur. Het formuleren van ontwikkelingsperspectieven voor de Leievallei behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest.

Er wordt aangenomen dat de afgesneden meanders en het ecologisch waardevolle meersengebied van Laag-Vlaanderen tot de Leievallei als element van de natuurlijke structuur op Vlaams

niveau behoren. De ontwikkelingsperspectieven worden bijgevolg als suggestie naar de hogere overheid geformuleerd. Wervik wil als stad, in samenspraak met de hogere overheid, de ontwikkeling van deze elementen ondersteunen.

De Balokken worden verder uitgebouwd als groenelement met een recreatieve functie. De recreatieve elementen worden best zoveel mogelijk op de oostzijde van de meander geconcentreerd, op het gedeelte dat aansluit en best bereikbaar is (met de nieuwe voetgangersbrug) vanuit het centrum van Wervik. De westzijde van de meander biedt mogelijkheden voor natuurontwikkeling. De stad zal initiatieven van de hogere overheid inzake natuurontwikkeling ondersteunen. Het is wenselijk dat De Balokken op een ecologische wijze worden beheerd.

Ook de afgesneden meander ter hoogte van Bousbecque biedt mogelijkheden voor natuurontwikkeling.

Voor het meersengebied van Laag-Vlaanderen wordt een verbetering van de kwaliteit als vochtig weidegebied met een concentratie aan kleine landschapselementen, nagestreefd. Een extensief agrarisch beheer is wenselijk. Om de ecologische kwaliteit van het gebied te verhogen kan het waterpeil in het gebied verhoogd worden, kunnen weidepoelen uitgegraven worden, kan een verdichting gebeuren met kleine landschapselementen, kunnen akkers opnieuw omgeschakeld worden naar hooiland. Om het beoogde resultaat te bereiken, wordt best een aankoopbeleid op het vlak van natuur naar dit meersengebied gericht. De aankoop van terreinen en de ontwikkeling van een beheersplan geeft de grootste garanties op het bereiken van de beoogde ecologische kwaliteit.

De ontwikkelingsperspectieven voor de Leievallei worden als suggestie naar de hogere overheid (Vlaams Gewest en provincie) geformuleerd.

• **Bovenlokale ecologische infrastructuur**

De Reutelbeek maakt deel uit van de bovenlokale ecologische infrastructuur. Het formuleren van een ontwikkelingsperspectief voor dit element behoort tot de taak van het provinciaal niveau.

Elementen van lokaal niveau: lokale ecologische infrastructuur

• **Beekvalleien als lokale ecologische infrastructuur**

Volgende lijnelementen maken deel uit van de lokale ecologische infrastructuur:

- Groenendaalbeek
- Poelbeek
- Ijselbeek
- Wielsbeek
- Groene Beek
- Maagdenbeek
- Hazebeek
- Rapetbeek
- Vuile Beek
- Stokbeek
- Groene Beek
- Sint-Jansbeek
- Kapellebeek
- Hoge Plankebeek
- Krusekebeek
- Kantienbeek
- Krommebeek

Voor deze elementen wordt een behoud en versterking van de ecologische kwaliteit nagestreefd zodat ze kunnen fungeren als

refugium en migratiekanalen voor planten en dieren in het landbouwlandschap.

Het beleid is gericht op:

- het behoud of herstel van het natuurlijk verloop van deze waterlopen;
- het behoud of een verbetering van de waterkwaliteit;
- een verhoging van de natuurwaarden door aanbrengen van begeleidende beplanting op de bermen;
- natuurontwikkeling op restpercelen langs deze beken.

- **Beekbegeleidende beplanting als lokale ecologische infrastructuur**

De volgende beekvalleien met waardevolle beekbegeleidende beplanting worden aangeduid als lokale ecologische infrastructuur:

- vallei van de Sint-Jansbeek met een meanderend karakter en forse beekbegeleidende beplanting, die diep binnendringt in de woonomgeving van Wervik;
- Vallei van de Hoge Plankebeek en Kapellebeek, als begrenzing van het woonweefsel Wervik, met nog een sterk meanderend karakter en beekbegeleidende beplanting.

Het beleid is gericht op het behoud van de ecologische kwaliteit van deze elementen en zo mogelijk de versterking er van.

- **Waardevolle graslanden als lokale ecologische infrastructuur**

De aaneengesloten graslanden met een concentratie aan kleine landschapselementen) in de valleien van de Groenendaalbeek, Reutelbeek, Poelbeek, Rapetbeek en Krommebeek worden aangeduid als lokale ecologische infrastructuur.

Het beleid is gericht op het behoud van de ecologische kwaliteit van deze graslanden. Met landbouwers kunnen beheersovereenkomsten gesloten worden (op vrijwillige basis) voor een ecologisch beheer van deze graslanden. Voor zeer waardevolle graslanden kan een verbod op scheuren van grasland ontwikkeld worden.

- **Gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen als lokale ecologische infrastructuur**

Gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen (knotwilgenrijen, veedrinkpoelen, bomenrijen, houtkanten,...) worden aangeduid als lokale ecologische infrastructuur.

Het betreft gebieden gekoppeld aan beekvalleien (valleien van de Reutelbeek, Rapetbeek en Groenendaalbeek) en ten noorden en zuiden van Kruiseke.

Het beleid is gericht op het behoud en de versterking van deze concentraties aan kleine landschapselementen. Binnen deze gebieden worden een actief beleid gevoerd op het vlak van het behoud en de ontwikkeling van kleine landschapselementen.

- **Boselementen als lokale ecologische infrastructuur**

Het Congobos en de Moeremaai worden als boselement aangeduid als onderdeel van de ecologische infrastructuur.

Het beleid is gericht op het behoud en de versterking van de ecologische kwaliteit van deze elementen. De hoofdfunctie van deze elementen is natuur; recreatief medegebruik is niet wenselijk. Bosuitbreiding gebeurt bij voorkeur in de omgeving van deze elementen. Andere mogelijkheden voor bosontwikkeling zijn de hoogst gelegen delen van het noordelijk open-ruimtegebied (boven de hoogtelijn van 40 meter) aangezien deze gebieden minder geschikt zijn voor landbouw en de bosontwikkeling ook een landschappelijke betekenis heeft (cf. bodemgebruik ten tijde van

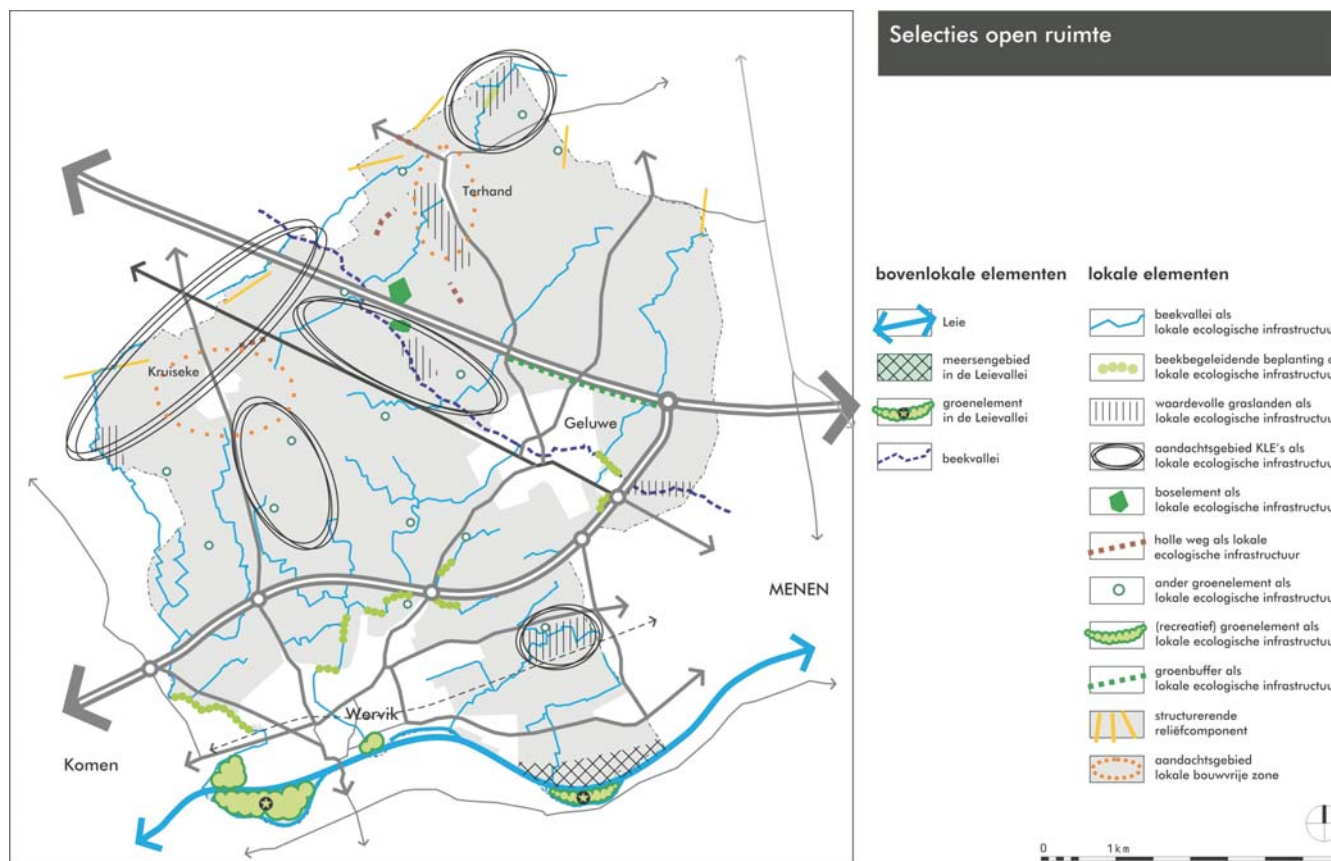
Ferraris met de hoger gelegen gebieden bebost). Groenelementen als lokale ecologische infrastructuur

Verspreid in de open ruimte worden naast de boselementen nog andere elementen aangeduid als groenelement, als onderdeel van de lokale ecologische infrastructuur. Het beleid is gericht op het behoud en zo mogelijk de versterking van de ecologische kwaliteit van deze elementen.

• Holle wegen als lokale ecologische infrastructuur

In het noordelijk golvend open ruimte-gebied vormen holle wegen specifieke landschapselementen met een ecologische waarde. Ze worden aangeduid als onderdeel van de lokale ecologische infrastructuur.

Het beleid is gericht op het behoud van holle wegen (behoud van de kenmerkende beplanting) of de versterking ervan (herstellen van de beplanting op de taluds).



4.2.3. BEHOUD VAN DE LANDSCHAPPELIJKE KWALITEITEN EN DIVERSITEIT

Het behoud en de versterking van de landschapelijke kwaliteit van de verschillende deelgebieden wordt nagestreefd door het behoud en de versterking van identiteitsbepalende elementen.

In de Leievallei gaat de aandacht naar het behoud en de versterking van het typische meersenlandschap met kleine landschapselementen. Bebouwing wordt goed ingepast in het landschap.

In het centraal open-ruimtegebied staat het behoud en de versterking van de compartimenterende werking van groene landschapselementen (bomenrijen, houtkanten - vooral in beekvalleien) voorop.

In het noordelijk golvend open-ruimtegebied staat het behoud van de landschappelijke kwaliteit van het golvend landschap voorop. Bebouwing wordt er goed ingepast in de omgeving. Het behoud van de kwaliteit van typische landschapselementen zoals holle wegen vormt er een aandachtspunt.

De kamlijnen van de heuvelruggen ter hoogte van Terhand en Kruseke worden aangeduid als lokale bouwrijke zones. Het beleid voor deze structurerende reliëfcomponent is gericht om het behoud en de versterking van de visuele kwaliteit en herkenbaarheid. Versnippering dient te worden tegengegaan. De ontwikkeling van nieuwe landbouwbedrijfszetels is er niet mogelijk. Bestaande landbouwbedrijfszetels kunnen er uitbreiden, mits een goede landschappelijke inpassing (aandacht voor beeldkwaliteit van de bedrijfsgebouwen en ruimtelijke inpassing met groenstructuur).

4.2.4. ONDERSTEUNING VAN HET TOERISTISCH-RECREATIEF MEDEGEBRUIK

Op vlak van toeristisch-recreatief medegebruik wordt een verweving van functies nagestreefd.

Er wordt gestreefd naar de uitbouw van een samenhangend toeristisch-recreatief netwerk. De Leie vormt de belangrijkste drager van dit netwerk. Het jaagpad langs de Leie verbindt de belangrijkste toeristisch-recreatieve elementen: Oosthove als recreatief groengebied, het Tabaksmuseum als toeristisch element en De Balokken als recreatief groengebied. Toeristisch-recreatieve voorzieningen worden geënt op de Leievallei als drager. Bestaande elementen worden bij voorkeur versterkt. Vooral De Balokken bieden hiervoor mogelijkheden. Toeristisch-recreatieve voorzieningen worden bij voorkeur geconcentreerd op de oostzijde van de afgesneden meander. Een doortreksterrein en andere laag-dynamische voorzieningen kunnen er gelocaliseerd worden. Een bijzonder aandachtspunt vormt de bereikbaarheid van deze elementen vanaf het jaagpad. De toegankelijkheid van Oosthove kan geoptimaliseerd worden. De toegankelijkheid van De Balokken vanaf het jaagpad wordt verbeterd door de ontwikkeling van een brug over de Leie voor langzaam verkeer. Hierdoor wordt ook een betere verbinding tussen het Tabaksmuseum en De Balokken. De voetgangersbrug ter hoogte van het Tabaksmuseum maakt het museum vanaf het jaagpad ook duidelijker zichtbaar.

Aanvullend op de doorgaande recreatieve route langs de Leie wordt een netwerk van recreatieve routes uitgebouwd. Deze maken gebruik van bestaande verkeersarme landelijke wegen. Een aantal ontbrekende schakels wordt aangelegd zodat een samenhangend netwerk ontstaat met de dorpen en gehuchten in de open ruimte als knooppunten. Een ontbrekende schakel vormt de verbinding tussen Geluwe en Ten Briele. De gehuchten Terhand en Kruseke kunnen worden ontwikkeld als het knooppunt van fietsroutes in de open ruimte, waarbij de inbreng van horeca-activiteiten een ondersteunende werking heeft die bijdraagt tot de leefbaarheid van deze gehuchten.

4.2.5. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR ZONEVREEMDE WONINGEN EN NEVENFUNCTIES

In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt een afwegingskader aangegeven voor zonevreemde woningen. Het afwegingskader doet geen uitspraken op perceelsniveau (en kan dus niet gebruikt worden in functie van het behandelen van vergunningsaanvragen), maar geeft een algemeen kader voor de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor zonevreemde woningen. Het geeft de principes aan waarmee rekening zal gehouden worden bij de opmaak van het uitvoeringsplan.

• Begripsomschrijving

Een woning wordt als zonevreemd beschouwd indien ze:

- én NIET gelegen is in een gebied dat in een bestemmingsplan of ruimtelijk uitvoeringsplan op gewestelijk of provinciaal niveau afgebakend is als woongebied, woongebied met landelijk karakter, woonpark of gelijkaardig;
- én NIET gelegen is in een gebied dat in een bestemmingsplan van gemeentelijk niveau bestemd is voor wonen;
- én NIET gelegen is binnen een goedgekeurde en niet-ervallen verkaveling.

• Basisprincipes

Bij de uitwerking van het beleid voor zonevreemde woonegelegenheden wordt de huidige regelgeving gebruikt als basis. Het structuurplan geeft aan in welke gevallen de ruimtelijke uitvoeringsplannen meer mogelijkheden kunnen toestaan dan de huidige regelgeving en in welke gevallen het gemeentelijk beleid strenger zal zijn dan de bestaande regelgeving toelaat.

- De gemeente wil een langetermijnoplossing uitwerken voor de bestaande en vergunde zonevreemde woningen. Daarbij wordt

gestreefd naar het maximale behoud van de woningen en het bieden van rechtszekerheid.

- De ontwikkelingsperspectieven voor zonevreemde woningen worden gebiedsgericht vertaald in functie van de eigenheid en karakteristieken van de open-ruimtegebieden. Per deelgebied worden ruimtelijke categorieën onderscheiden waarbij de ontwikkelingsperspectieven voor zonevreemde woningen gedifferentieerd worden aangegeven in functie van de ruimtelijke configuratie van de woningen, structuurbepalende open-ruimte-elementen en mobiliteitsaspecten.
- Ook voor zonevreemde woningen tengevolge van de functiewijziging van landbouwbedrijfswoningen gelden dezelfde principes als voor andere woningen.
- Nieuwe woningen in de open ruimte zijn niet mogelijk.

In de open-ruimtegebieden wordt voor de formulering van ontwikkelingsperspectieven voor zonevreemde woningen gebaseerd op verschillende elementen:

- de situering in deelgebieden van de open-ruimte (noordelijk open-ruimtegebied, centraal open-ruimtegebied en Leievallei);
- de situering binnen omliggende bebouwing (selectie van woonkorrels en woonlinten);
- bereikbaarheidsaspecten.

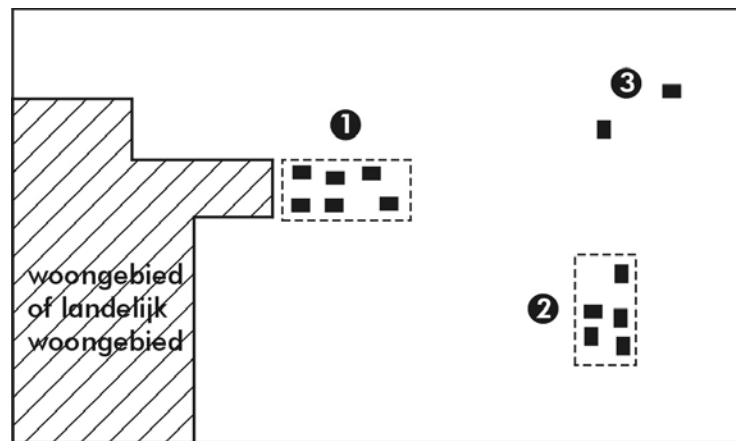
■ Situering binnen omliggende bebouwing

In deze categorisering worden drie ruimtelijke categorieën onderscheiden:

- woonlinten als uitloper van een dorp of gehucht;
- woonclusters als een groep van woningen;
- geïsoleerde woningen in de open ruimte.

- **Woonlint:** is een groep van woningen die ruimtelijk aansluiten op een dorp (hoofddorp of woonkern) of gehucht.
- **Wooncluster:** is een groep van woningen in de open ruimte, niet aansluitend op een dorp of gehucht.
- **Geïsoleerde woning:** is een woning die niet onder de twee vorige categorieën valt.

Woonclusters worden geselecteerd op basis van een minimaal aantal en afstandsregels. Het provinciaal beleidskader vormt hiervoor een vertrekbasis. Voor woonlinten gelden enkel afstandsregels. Het aantal woningen speelt hierbij geen rol aangezien de wooneenheden ruimtelijk aansluiten op een woonentiteit geselecteerd door de provincie (hoofddorp of woonkern) of een gehucht.



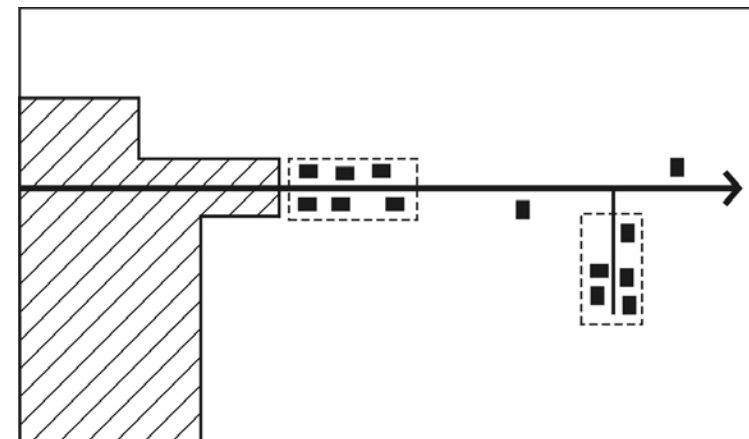
- ① woonlint
- ② wooncluster
- ③ geïsoleerde woning

■ Bereikbaarheidsaspecten

In deze categorisering worden de ontwikkelingsperspectieven gedifferentieerd in functie van bereikbaarheidsaspecten. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen gebieden met een goede bereikbaarheid en gebieden met een minder goede bereikbaarheid. Gebieden met een goede bereikbaarheid zijn gelegen langs een lokale weg II of hoger of langs een weg die direct aansluit op een lokale weg II of hoger.

■ Ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande woningen

Voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande woningen en andere activiteiten gekoppeld aan een woonfunctie (nevenfuncties) geldt het huidige wettelijk kader (Artikel 145 en M.B. van 28 november 2003) als uitgangspunt ten aanzien van verbouwen en herbouwen. Voor woningen gelegen in een woonlint of woonkorrel kunnen ruimere mogelijkheden worden gegeven ten opzichte van



→ lokale weg II of hoger

het huidige wettelijk kader met betrekking tot het herbouwen op een gewijzigde plaats. In functie van een kwaliteitsvolle ruimtelijke ontwikkeling van een woonlint of woonkorrel, kan het herbouwen op een gewijzigde plaats verantwoord zijn. De schaal van de omgevende bebouwing vormt hierbij een belangrijk criterium. In een ruimtelijk uitvoeringsplan worden de modaliteiten hiervoor onderzocht en aangegeven.

Bestaande nevenactiviteiten bij woningen kunnen behouden blijven. Bij verbouwing of herbouwen gelden dezelfde regels als voor functiewijzigingen. Enkel beperkte functionele uitbreidingen (bijvoorbeeld om te voldoen aan de vigerende milieuwetgeving) als afwijking hierop kunnen toegestaan worden.

■ Ontwikkelingsmogelijkheden bij functiewijzigingen

Voor de ontwikkelingsmogelijkheden bij functiewijzigingen geldt het huidig wettelijk kader (Artikel 145 en M.B. van 28 november 2003) als uitgangspunt. Gebiedsgericht en vanuit selecties op lokaal niveau worden verfijningen aangebracht. De beschouwde activiteiten zijn steeds gekoppeld aan een woning en gelden dus als nevenfunctie.

- Woningen kunnen een complementaire functie krijgen, meer bepaald een kantoor of dienstfunctie, zoals een kantoorfunctie, vrij beroep of dienstverlening. Gelet op de mobiliteitsaspecten is dit enkel mogelijk in woonkorrels of woonlinten langs een lokale weg II of hoger. Gelet op de landschappelijke en ecologische waarden is dit niet mogelijk in de deelruimte Leievallei.
- Woningen kunnen een complementaire functie krijgen als logiesverstrekkende functie, voor zover het maximaal 4 kamers betreft (cf. type bed & breakfast). In de Leievallei en het noordelijk open-ruimtegebied kan van het maximaal aantal kamers worden afgeweken in het geval van merkwaardige of historisch waardevolle gebouwen en wanneer deze ingepast worden binnen het bestaand volume. De selectie van deze gebouwen gebeurt in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

- Gebouwen bij een woning kunnen gebruikt worden voor de opslag van allerlei materialen of materieel. Gelet op de mobiliteitsaspecten is dit enkel mogelijk in woonkorrels of woonlinten langs een lokale weg II of hoger. Gelet op de landschappelijke en ecologische waarden is dit niet mogelijk in de deelruimte Leievallei. In het noordelijk open-ruimtegebied vormt een goede landschappelijke inpassing een aandachtspunt.
- Gebouwen bij een woning kunnen een functie krijgen als paardenhouderij, een manège, een dierenasiel, een dierenpension, een dierenartsenpraktijk, een tuinaanlegbedrijf, een kinderboerderij of een instelling waar hulpbehoevenden al dan niet tijdelijk verblijven en landbouwactiviteiten of aan de landbouw verwante activiteiten uitoefenen. Gelet op de mobiliteitsaspecten is dit enkel mogelijk langs een lokale weg II of hoger. Gelet op de landschappelijke en ecologische waarden is dit niet mogelijk in de deelruimte Leievallei. In het noordelijk open-ruimtegebied vormt een goede landschappelijke inpassing een aandachtspunt.

4.2.6. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR WINDMOLENS

Door het beleid gericht op het stimuleren van alternatieve energiebronnen moet een ontwikkelingskader ontwikkeld worden voor het inplanten van windmolens in de open ruimte.

De stad ondersteunt geen individuele projecten. Gegroepeerde projecten zijn mogelijk onder bepaalde voorwaarden. Ze dienen te worden gebundeld met lijninfrastructuren of bedrijventerreinen. Zowel in de landschappelijk waardevolle Leievallei als in het noordelijk golvend open-ruimtegebied wordt de inplanting van windmolens niet ondersteund.

4.2.7. ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN VOOR ZONEVREEMDE BEDRIJVIGHEID

De ontwikkelingsmogelijkheden voor zonevreemde bedrijven worden gebiedsgericht aangegeven. Basishouding is dat zonevreemde bedrijven in het buitengebied kunnen blijven bestaan. Nieuwe zonevreemde bedrijven zijn niet mogelijk.

De uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande bedrijven worden vastgelegd op basis van een ruimtelijke afweging per bedrijf in een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Criteria die hierbij gehanteerd worden zijn:

- bereikbaarheid. De ontwikkelingsmogelijkheden worden gekoppeld aan het mobiliteitsprofiel van de omgeving (ruimere mogelijkheden voor bedrijven die gelegen zijn op goed bereikbare plekken).
- ligging ten opzichte van bestaande woonbebouwing. Basishouding is een verwerving van bedrijvigheid en woningen als dit ruimtelijk verantwoord is. Een substantiële schaalvergroting is niet wenselijk omdat dit de leefbaarheid in het gedrang kan brengen.
- ligging ten opzichte van landschappelijk of ecologisch waardevolle gebieden. Als een bedrijf hinderlijk is voor het goed functioneren van de buitengebiedfunctie natuur, dan is een herlokalisatie op termijn aangewezen. Ook het landschappelijk aspect is bepalend voor de ontwikkeling (ruimere mogelijkheden voor bedrijven gelegen in landschappelijk waardevolle gebieden).
- versnippering. De ontwikkelingsmogelijkheden worden gekoppeld aan de versnipperingsgraad van de open ruimte (ruimere mogelijkheden voor bedrijven gelegen in relatief sterk versnipperde gebieden).
- vergunningstoestand.

Ontwikkelingsmogelijkheden worden vastgelegd per categorie:

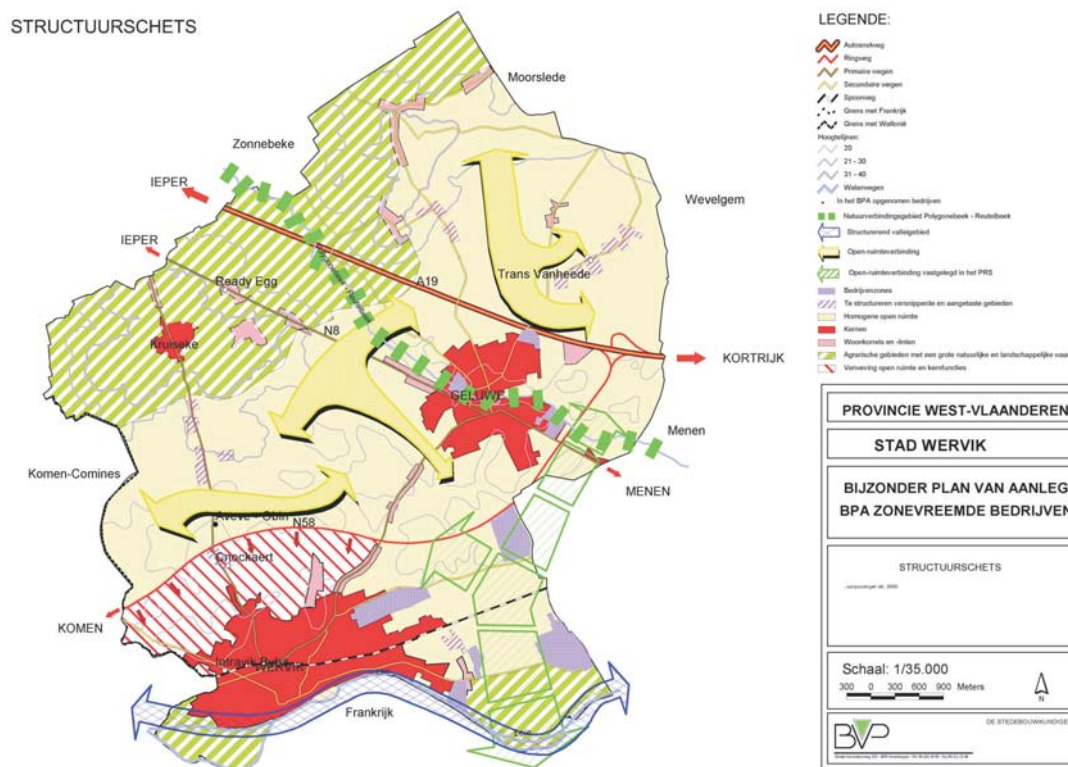
- Cat. 1: uitdovend, niet uitbreidbaar, bestaande activiteiten gedogen;
- Cat. 2: beperkte uitbreiding (10-30%), beperkte activiteiten;
- Cat. 3: beperkte uitbreiding (10-30%), zonder beperking van activiteit;
- Cat. 4: uitbreiding toelaatbaar, beperkte activiteit;
- Cat. 5: uitbreiding toelaatbaar, zonder beperking activiteit.

De visie vanuit het sectoraal bpa is gebiedsgericht aangegeven in onderstaande tabel en figuur. De visie is gebaseerd op verschillende aspecten: bereikbaarheid, ligging ten opzichte van bestaande woonbebouwing, ecologische en landschappelijke waardering en versnippering.

Type	Aanbeveling	Voorstel classificatie
deelgebieden binnen de structuurvisie		
woonkernen	uitbreiding mogelijk	categorie 1 categorie 2 categorie 4
woonkorrels en linten	uitbreiding mogelijk	categorie 1 categorie 2 categorie 4
homogene open-ruimtegebieden	behoud en uitbreiding enkel mogelijk indien aansluitend bij woonkorrel	categorie 1 categorie 2 (nabij kern)
te structureren versnipperde en aangetaste gebieden	uitbreiding mogelijk indien het bedrijf wordt ingepast in de omgeving	categorie 1 categorie 2 categorie 3 categorie 4

agrarische gebieden met een grote natuur en landschappelijke waarde	behoud en uitbreiding zelden mogelijk	categorie 1 categorie 2 (nabij kern)
verweving open ruimtes en kernfuncties	behoud en uitbreiding mogelijk mits voldoende inpassing	categorie 1 categorie 2 categorie 3 categorie 4
bedrijvzones	behoud en uitbreiding mogelijk	categorie 1 categorie 2 categorie 3 categorie 4 categorie 5
lijnaanduidingen op de structuurvisie		
natuurverbinding-gebied	natuurfunctie ondergeschikt aan onderliggende functie. behoud en uitbreiding mogelijk indien bedrijf geen afbreuk doet aan natuurfunctie.	categorie 1 categorie 2 (indien bedrijf verenigbaar met natuurfunctie)
structurerend valleigebied	natuurfunctie ondergeschikt aan onderliggende functie. behoud en uitbreiding mogelijk indien bedrijf geen afbreuk doet aan natuurfunctie.	categorie 1 categorie 2 categorie 4 (enkel mogelijk indien bedrijf thuis-hoort aan de Leie)
open-ruimte-verbinding	behoud mogelijk, herlocalisatie op termijn wenselijk	categorie 1
open-ruimte-verbinding volgens het PRS	behoud mogelijk, herlocalisatie op termijn wenselijk	categorie 1

Visie vanuit het sectoraal bpa zonevremde bedrijven (bron: Buro Vyncke & Partners)



GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DEELRUIMTEN

1. WERVIK

■ Wervik als goed uitgerust hoofddorp

Wervik wordt verder ontwikkeld als een goed uitgeruste woonentiteit met voorzieningen op maat van het hoofddorp. Nieuwe voorzieningen worden bij voorkeur ingeplant nabij bestaande voorzieningen. Hierdoor wordt ingespeeld op een aantal voordelen: voorzieningen zijn op loopafstand van elkaar bereikbaar, de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van gemeenschappelijke parkeervoorzieningen, voorzieningen zijn verweven met andere functies in het centrumgebied (bijvoorbeeld horeca, handel). De huidige concentratie aan voorzieningen in het centrumgebied vormt een belangrijke kwaliteit.

Voorzieningen die een betekenis hebben voor de volledige gemeente worden bij voorkeur in Wervik ontwikkeld.

■ Samenhangende woonomgevingen

Wervik wordt als woonomgeving verder versterkt door invulling van goed gelegen binnengebieden, selectieve verdichting en reconversie van gebouwen die hun functie verloren hebben. Goed gelegen binnengebieden worden ingevuld met een verscheidenheid van woningtypes, zowel sociale woningen als andere woonvormen. De ontwikkeling van gemengde projecten wordt nagestreefd. Verdichting van de woonomgeving gebeurt selectief. In het centrumgebied met een concentratie aan oudere arbeiderswoningen wordt 'ontdichting' nagestreefd waarbij een verbetering van de woonkwaliteit voorop staat. De potenties voor de omschakeling van (bedrijfs)gebouwen die hun functie verloren naar wonen, worden optimaal benut. Wervik wordt ook opnieuw naar de

Leie gericht. De mogelijkheden voor wonen, onder andere door verdichting en door reconversie van oude (bedrijfs)gebouwen, worden er optimaal benut. De terreinen en bedrijfsgebouwen van Confortluxe langs de Menensesteenweg en Crack langs de Geluwesteenweg krijgen bij de herlocalisatie van de bedrijfsactiviteiten een woonbestemming.

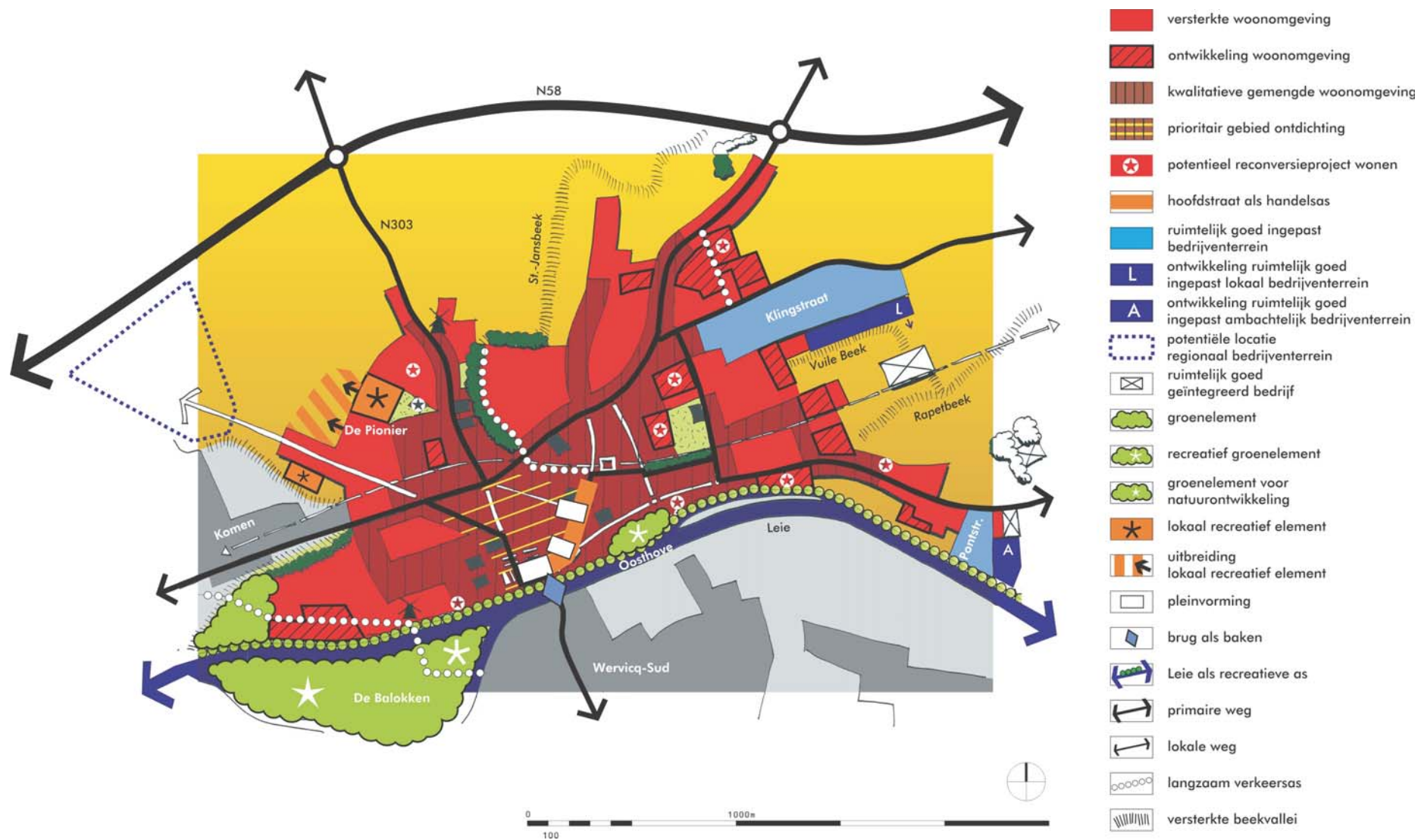
■ Hoofdstraat als ruggengraat

De Leiestraat/Ooievaarstraat-Vlamingenstraat-Molenstraat (tot aan het station) wordt ontwikkeld als hoofdstraat, als ruggengraat van Wervik. De as, met inbegrip van de pleinen Vrijdagmarkt, Sint-Maartensplein en Steenakker, wordt verder uitgebouwd 'hoofdstraat' door de concentratie van handelsfuncties (en voorzieningen). De potenties voor de ontwikkeling van een levendig winkelgebied worden optimaal benut. De stad wenst het winkelgebied voor te behouden voor handelsfuncties die overdag open zijn en bijgevolg nachtwinkels te weren. Ook de omvorming van winkelpanden in het winkelgebied naar garages is niet wenselijk. De as biedt mogelijkheden voor een verdere verdichting met meergezinswoningen. Een opgewaardeerd openbaar domein ondersteunt de beeldkwaliteit van de hoofdstraat. De inbreng van meer groen vormt een belangrijk aandachtspunt op het vlak van beeldkwaliteit en leefbaarheid.

■ De Pionier als lokaal recreatief element

De Pionier wordt uitgebouwd als een lokaal recreatief element op het niveau van Wervik. Sportvoorzieningen die nog verspreid in Wervik voorkomen worden geherlocaliseerd nabij de De Pionier. Het betreft de atletiekpiste en de sportterreinen langs de Hellestraat. De bundeling geeft naast de kwaliteitsverbetering van de

Gewenste ruimtelijke structuur Wervik



infrastructuur ook een aantal schaalvoordelen en biedt mogelijkheden voor gemeenschappelijk gebruik van voorzieningen (bijvoorbeeld parkeervoorzieningen).

De recreatieve voorzieningen ten zuiden van de Ten Brielensteenweg worden bevestigd en aangeduid als lokaal recreatief element, maar niet substantieel uitgebreid.

■ De Balokken en Oosthove als recreatief groenelement

De Balokken en Oosthove worden verder uitgebouwd als recreatief groenelement. De toegankelijkheid van beide elementen vanaf het jaagpad langs de Leie wordt verbeterd. De recreatieve functie wordt er verder uitgebouwd. Vooral in De Balokken situeren zich hiervoor nog mogelijkheden. De recreatieve voorzieningen worden er geconcentreerd op de oostzijde van de afgesneden meander en de klemtoon ligt er op laag-dynamische activiteiten. Een doortrekkersterrein kan er worden ingepast.

Beide elementen hebben ook een ecologische betekenis. De westzijde van De Balokken biedt mogelijkheden voor natuurontwikkeling. Ook rond Oosthove kan de parkachtige omgeving versterkt worden.

■ Bedrijvigheidsstructuur versterkt

De bedrijvigheidsstructuur in Wervik wordt versterkt. Nieuwe bedrijventerreinen die de endogene ontwikkeling van Wervik als economisch knooppunt kunnen opnemen, worden ontwikkeld. Het bedrijventerrein Klingstraat wordt uitgebreid in oostelijke richting (langs de Rapetstraat) voor lokale bedrijvigheid, met de Vuile Beek als begrenzing. Het bedrijventerrein Pontstraat wordt ruimtelijk afgewerkt in oostelijke richting. Voor de ontwikkeling van regionale bedrijvigheid worden locaties aangeduid als suggestie naar de provincie. Deze moeten voldoende ruimte bieden voor de endogene ontwikkeling van economische activiteiten in Wervik, dus ook voor de herlocalisatie van Confortlux.

Bedrijvigheid wordt zoveel mogelijk rechtstreeks ontsloten naar de N58, waarbij de belasting op woonstraten vermeden wordt.

■ Uitbouw langzaam verkeersassen

Binnen de woonomgeving van Wervik worden een aantal structurerende langzaam verkeersassen uitgebouwd. Deze assen vormen verkorte routes voor voetgangers en fietsers vanuit de woonomgevingen naar bijvoorbeeld het station of recreatieve groengebieden. Ze kunnen ontwikkeld worden in samenhang met de lokale ecologische infrastructuur.

Volgende structuurbepalende langzaam verkeersassen worden uitgebouwd:

- verbinding Komen-Wervicq-Sud: verbinding over de Hoge Plankebeek (nieuw brugje) via de Komenwegel door de woonomgeving West-Barriere naar het Tabaksmuseum en via een nieuwe brug over de Leie naar De Balokken (recreatief groengebied). Door de bouw van een nieuwe brug over de afgesneden Leiearm wordt een verbinding gemaakt tussen De Balokken en Wervicq-Sud;
- verbinding Oude Mesenweg-station: verbinding langs de Sint-Jansbeek tussen de Oude Mesenweg en de Speldenstraat en via een nieuw te ontwikkelen langzaam verkeersas tussen de Speldenstraat en de Grauwe Zusterstraat als verbinding naar het station van Wervik,
- verbinding Geluwesesteenweg-Hoogweg: verbinding tussen de Geluwesesteenweg en het bedrijventerrein Klingstraat als verkorte route doorheen de nieuwe te ontwikkelen woonomgeving naar het bedrijventerrein als tewerkstellingsgebied.

2. GELUWE

■ Geluwe als goed uitgerust hoofddorp

Geluwe wordt verder ontwikkeld als een goed uitgeruste woonentiteit met voorzieningen op maat van het hoofddorp. Nieuwe voorzieningen worden bij voorkeur ingeplant nabij bestaande voorzieningen. Hierdoor wordt ingespeeld op een aantal voordelen: voorzieningen zijn op loopafstand van elkaar bereikbaar, de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van gemeenschappelijke parkeervoorzieningen, voorzieningen zijn verweven met andere functies in het centrumgebied (bijvoorbeeld horeca, handel). De huidige concentratie aan voorzieningen in het centrumgebied vormt een belangrijke kwaliteit.

■ Samenhangende woonomgevingen

Geluwe wordt als woonomgeving verder versterkt door invulling van goed gelegen binnengebieden, verdichting en reconversie van gebouwen die hun functie verloren hebben. Goed gelegen binnengebieden worden ingevuld met een verscheidenheid van woningtypes, zowel sociale woningen als andere woonvormen. De ontwikkeling van gemengde projecten wordt nagestreefd. Verdichting van de woonomgeving wordt gericht naar de gemengde woonomgeving van het centrumgebied. De terreinen tussen de Reutelbeek en de N8 Menenstraat kunnen op termijn ontwikkeld worden voor wonen.

■ Hoofdstraten als ruggengraat

De Ieperstraat-Vrouwstraat en de Beselarestaat worden ontwikkeld als 'hoofdstraat', als ruggengraat van Geluwe. Deze assen, met inbegrip van de Sint-Denijsplaats als plein, worden verder uitgebouwd door de concentratie van handelsfuncties (en voorzieningen). De potenties voor de ontwikkeling van een levendig winkelgebied worden optimaal benut. De stad wenst het winkelgebied voor te behouden voor handelsfuncties die overdag open zijn en bijgevolg nachtwinkels te weren. Ook de omvorming van winkelpanden in het winkelgebied naar garages is niet

wenselijk. Deze assen bieden ook mogelijkheden voor een verdere verdichting met meergezinswoningen. Een opgevaardeerd openbaar domein ondersteunt de beeldkwaliteit van deze hoofdstraten.

■ Sportterreinen als lokaal recreatief element

De sportterreinen langs de Wervikstraat worden verder uitgebouwd als een lokaal recreatief element op het niveau van Geluwe. Bijkomende sportvoorzieningen in Geluwe worden geconcentreerd rond de bestaande sportterreinen.

■ Bedrijvigheidsstructuur versterkt

De bedrijvigheidsstructuur in Geluwe wordt versterkt. Het bedrijventerrein Menenstraat wordt uitgebreid in oostelijke richting als lokaal bedrijventerrein in functie van de herlocalisatie van bedrijvenfuncties in Geluwe.

De bestemming 'gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's' ten westen van het huidige bedrijventerrein Menenstraat is achterhaald: het krijgt gedeeltelijk een bestemming wonen (ten westen van de lager gelegen valleigronden) en een open-ruimtebestemming (buffer als overgang tussen de woonomgeving en het bedrijventerrein Menenstraat).

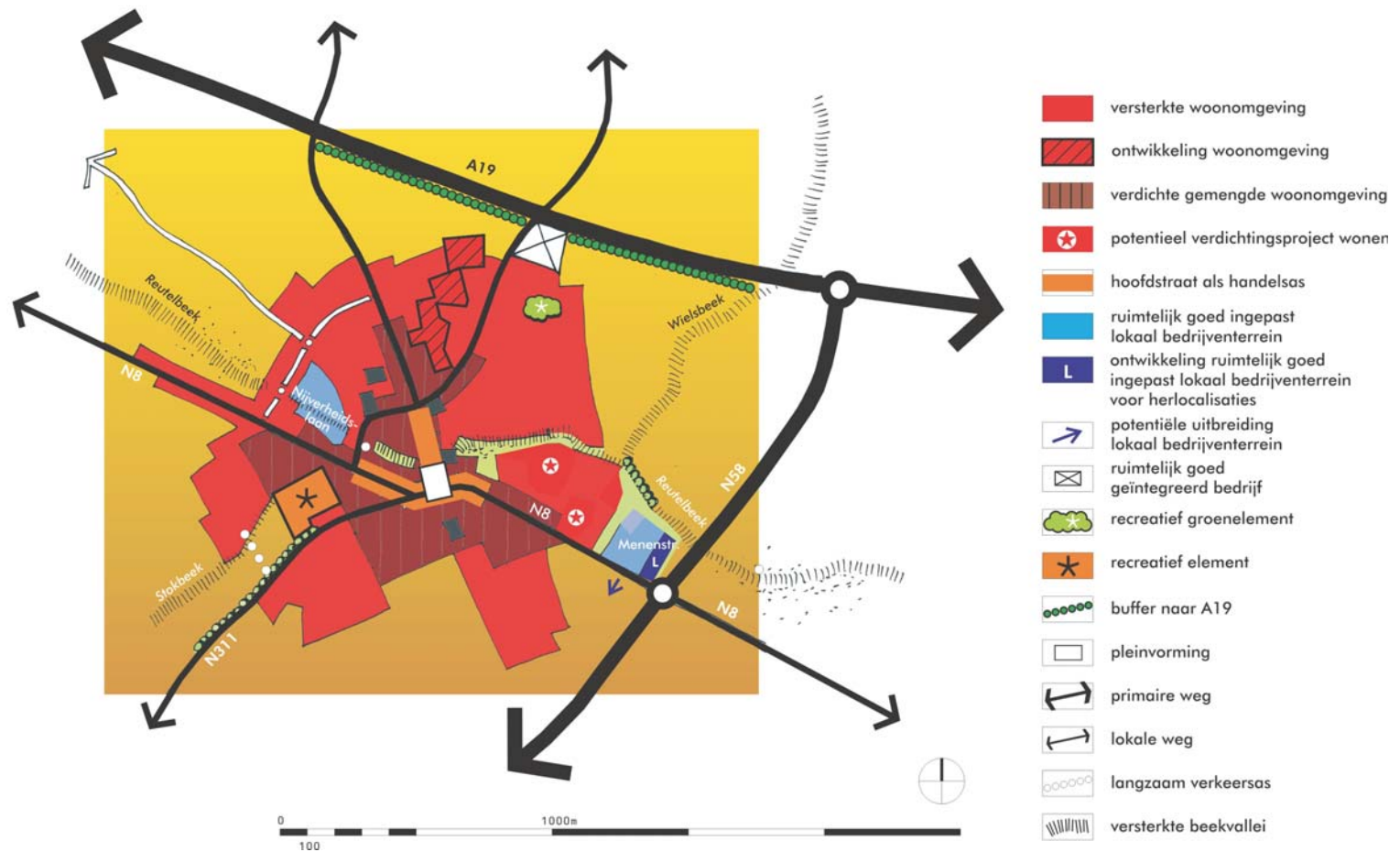
Het bedrijventerrein Nijverheidslaan wordt goed ingepast in de omgeving. Dit betekent de ontwikkeling van een passende buffering naar de woonomgeving.

■ Uitbouw langzaam verkeersassen

Binnen de woonomgeving van Geluwe wordt een structurerende langzaam verkeersas uitgebouwd met de Reutelbeek als drager. Deze as vormt een verkort route voor voetgangers en fietsers vanuit de woonomgevingen naar het centrum en een alternatieve route naar Menen. De bundeling met de Reutelbeek als bovenlokale ecologische infrastructuur geeft mogelijkheden voor de ontwikkeling van een aantrekkelijke route in een groene omgeving. Ter hoogte van de N58 wordt een ongelijkvloerse kruising voorgesteld als veilig alternatief voor de kruising ter hoogte van de

N8. Een andere structurerende langzaam verkeersas die ontwikkeld wordt, is een verbinding tussen de Dourdanstraat en Wervikstraat.

Gewenste ruimtelijke structuur Geluwe



3. KRUISEKE

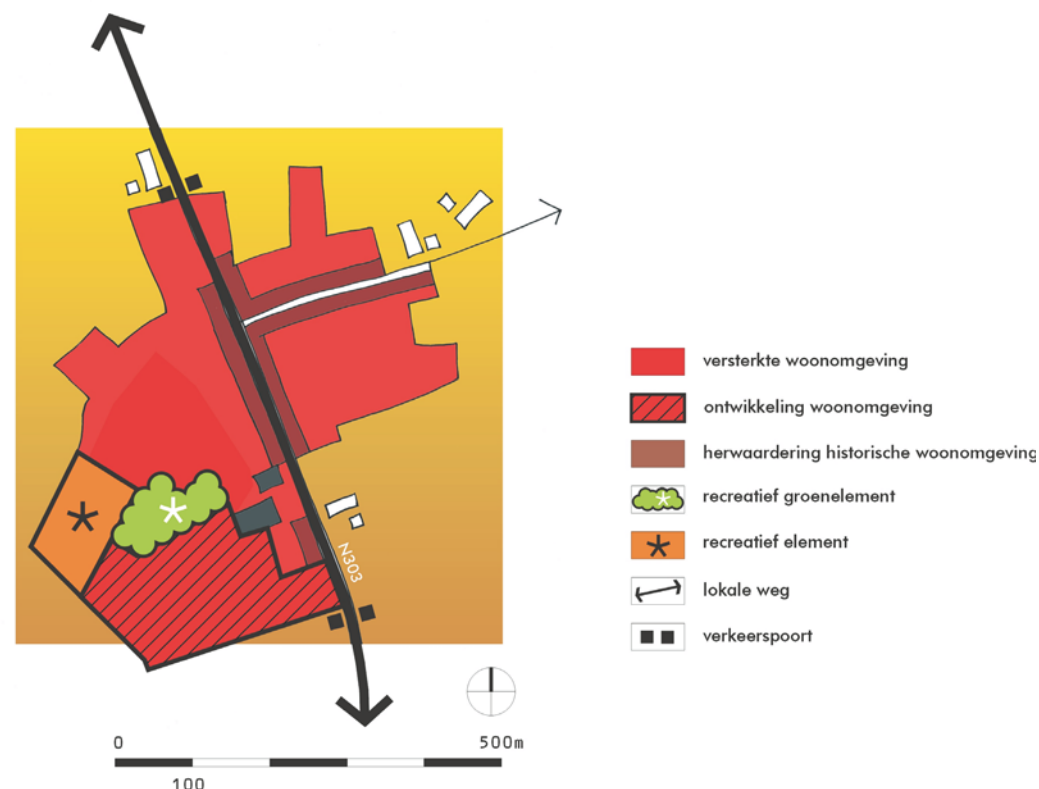
Kruiseke wordt verder uitgebouwd als leefbaar gehucht. Belangrijk aandachtspunt is het behoud en de kwaliteit van bestaande voorzieningen op schaal van het gehucht: de school, het speelterrein en het voetbalterrein. Het sportterrein wordt aangeduid als lokaal recreatief element. Het wordt niet substantieel versterkt. Het speelterrein wordt aangeduid als recreatief groenelement dat goed ontsloten wordt vanuit de aanpalende woonomgeving. Nieuwe voorzieningen worden binnen de bestaande woonomgeving bij voorkeur nabij bestaande voorzieningen ingepast, waarbij kan gebruik gemaakt worden van schaalvoordelen (meervoudig gebruik van parkeervoorzieningen of andere infrastructuur).

De versterking van de woonstructuur, op maat van Kruiseke, gebeurt binnen de mogelijkheden van de huidige plannen van aanleg. Naast renovatie van het bestaande woningpatrimonium kan de sociale woonwijk uitgebreid worden. Het speelterrein en de school komen hierdoor centraal te liggen in de nieuwe woonomgeving. Er wordt een goede bereikbaarheid van deze voorzieningen voor langzaam verkeer nagestreefd.

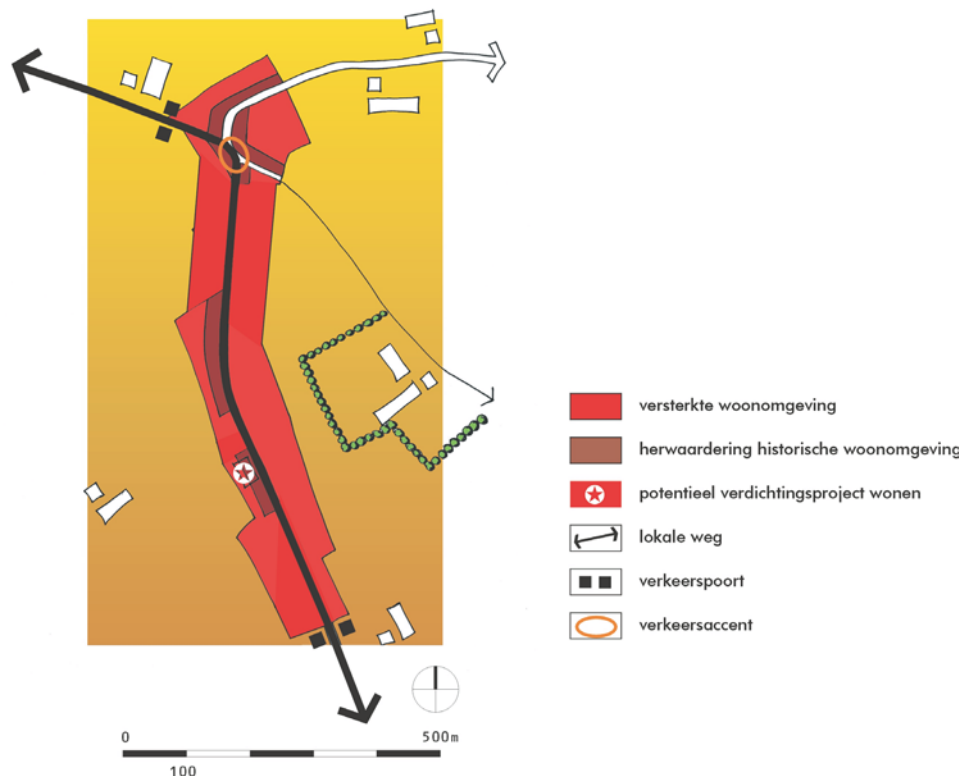
De inrichting van de N303 doorheen Kruiseke als doortocht ondersteunt de leefbaarheid van het gehucht.

Hoevegebouwen aan de rand van het gehucht, die er functioneel deel van uitmaken, kunnen eventueel een lokale horecafunctie opnemen. Het gehucht kan ontwikkeld worden als knooppunt van recreatieve routes in de open ruimte. De versterking van lokale horeca-activiteiten ondersteunt deze rol.

Gewenste ruimtelijke structuur Kruiseke



Gewenste ruimtelijke structuur Terhand



4. TERHAND

Terhand wordt ontwikkeld als een leefbaar gehucht. De versterking van de woonstructuur, op maat van Terhand, gebeurt binnen de mogelijkheden van de huidige plannen van aanleg. Er wordt een kwaliteitsverbetering van het bestaande woningpatrimonium nagestreefd door renovatie. De oude schoolgebouwen vormen een potentieel verdichtingsproject voor de omschakeling naar wonen. Een reconversieproject houdt rekening met de specifieke verschijningsvorm van de gebouwen. De bouw mogelijkheden langs uitgeruste wegen kunnen ingevuld worden. Aandachtspunt hierbij is de kleinschaligheid en de eigenheid van het gehucht (bijvoorbeeld verspringende rooilijn).

De inrichting van de bovenlokale weg gebeurt in functie van de leefbaarheid van het gehucht. Aan de toegang tot Terhand kunnen verkeerspoorten ontwikkeld worden als overgang tussen verschillende snelheidsregimes. Het kruispunt van de Magerheidsstraat-Oude Ieperstraat kan prioritair opgevoerd worden in functie van de kwaliteitsverbetering van het openbaar domein (verkeersaccent of pleinvorming).

5. LEIEVALLEI

De Leievallei wordt uitgebouwd als een natuurlijke en recreatieve as.

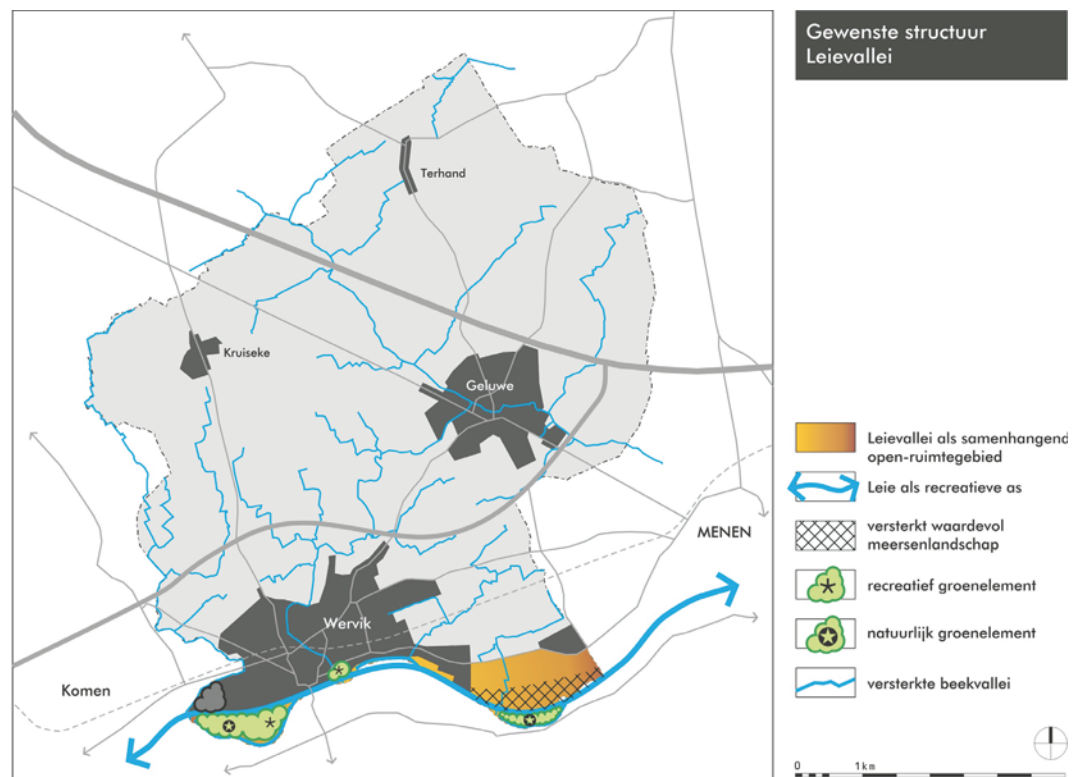
De natuurlijke kwaliteiten van de vallei worden ondersteund en verder ontwikkeld. De Leie is ook drager van een recreatieve route. Aandachtspunt is de uitbouw van een aantrekkelijke route en het continu karakter ervan. Dit kan bijvoorbeeld gematerialiseerd worden door het gebruik van eenzelfde materiaal en eenzelfde profiel. Tevens is het mogelijk om de route over het volledige traject te voorzien van een opgaande beplanting (bomenrijen) die het continu karakter accentueert.

De ontwikkelingsperspectieven voor de Leievallei worden gedifferentieerd vertaald per deelsegment: de Leievallei aansluitend op de kern van Wervik en de Leievallei in het open-ruimtegebied tussen Wervik en Menen.

• Leievallei aansluitend op de kern Wervik

Versterken van de band tussen de Leie en de kern

Wervik wordt opnieuw naar het water gericht. De band met het water wordt versterkt door de ontwikkeling van woonprojecten: woonprojecten tussen het Tabaksmuseum en het centrum, ten oosten van Oosthove en op de site van Confortluxe zijn gericht naar het water. Ook door het stedenbouwkundig project van de nieuwe brug wordt de openbare ruimte in het centrum terug naar het water gericht. Bovenstaande ingrepen verhogen de beeldkwaliteit van de kern ten opzichte van het jaagpad.



Leievallei als samenhangend geheel van recreatieve elementen

De Leievallei wordt uitgebouwd als samenhangend geheel van recreatieve elementen. Uitgangspunt is een goede bereikbaarheid van deze elementen vanuit Wervik en vanaf het jaagpad langs de Leie.

Elementen met een recreatieve en/of toeristische betekenis zijn het domein Oosthove, het tabaksmuseum en de Balokken.

Een betere toegankelijkheid van het domein **Oosthove** vanop het jaagpad is wenselijk. Het domein kan verder worden ontwikkeld in de richting van de afgesneden meander.

Voor **De Balokken** is een verbetering van de band met het centrum en het jaagpad langs de Leie essentieel. Dit kan door de ontwikkeling van een voetgangersbrug over de Leie in de omgeving van het Tabaksmuseum. De Balokken kunnen verder worden uitgebouwd met recreatieve elementen. Recreatieve elementen worden zoveel mogelijk aan de oostzijde van de Balokken gesitueerd: het gebied dat het best toegankelijk is.

De behoefte aan een kleinschalige kampeervoorziening langs de Leie kan in de Balokken worden geïntegreerd. Deze kampeervoorziening sluit best zo dicht mogelijk aan bij de cafeteria met sanitaire voorzieningen en de voetgangersbrug (band met het centrum). Ook de behoefte aan de ontwikkeling van een speelbos, kan ruimtelijk ingepast worden. Het speelbos kan als intermediair element tussen het gebied met vooral een recreatieve en het gebied met vooral een ecologische functie ontwikkeld worden.

Voor het **Tabaksmuseum** is vooral het verbeteren van de visuele relatie (zichtbaarheid) vanaf het jaagpad van belang. De ontwikkeling van de voetgangersbrug kan hierin een rol spelen. Door de voetgangersbrug wordt het Tabaksmuseum ook gelinkt met de recreatieve elementen in De Balokken. Het wandelpark kan als buitenruimte van het Tabaksmuseum worden beschouwd. De ontwikkeling van een aantrekkelijke wandelas langs de Leie naar het

nieuw plein in het centrum (project Leiebrug) is wenselijk (tabaksmuseum wordt ingeschakeld in recreatief circuit). De wandelas kan losgekoppeld worden van het jaagpad (drager van doorgaande recreatieve route) en ontwikkeld worden op het hoger gelegen deel van de berm langs de Leie.

Versterken van natuurwaarden

Het **versterken** van de **natuurwaarden** betekent:

Het benutten van mogelijkheden voor natuurontwikkeling en een ecologisch beheer van gebieden in een parkachtige omgeving (Oosthove, De Balokken,...).

De Balokken bieden mogelijkheden voor natuurontwikkeling. In het oostelijk deel staat het behoud en de ontwikkeling van de ecologische kwaliteit van de moeras-verlandingszone voorop. Het westelijk deel biedt mogelijkheden voor natuurontwikkeling: de ecologische kwaliteit van het weidegebied kan vergroot worden door de aanleg van poelen en in het akkergebied kan een concentratie aan kleine landschapselementen ontwikkeld worden (knotwilgen, hagen, houtkanten,...). Gebieden met een belangrijke natuurfunctie worden aan de zuidkant van de Balokken gesitueerd, aan de 'luwe' en minder toegankelijke zijde van het gebied. In het onsluitingsconcept voor de Balokken wordt ingespeeld op de beperkte toegankelijkheid (knelpunten zoals de doorsteek van het wandelpad door de moeras-verlandingszone worden best weggewerkt).

Voor andere (recreatieve) groengebieden langs de Leie staat een ecologisch beheer voorop. Dit geldt voor de bermen langs de Leie, het kerkhof en het domein Oosthove.

- **Leievallei tussen Wervik en Menen**

In de Leievallei staat een verbetering van de ecologische kwaliteit voorop. Het gebied leent zich uitstekend om aan natuurontwikkeling te doen: er zijn belangrijke natuurwaarden aanwezig en de waarde voor landbouw is eerder gering ten opzichte van de hoger gelegen gebieden. Streefdoel is het behoud en de verbetering van de natuurlijke kwaliteit van het meersengebied als vochtig weidegebied met een concentratie aan kleine landschapselementen.

In het meersengebied wordt een extensief agrarisch beheer nagestreefd. Met landbouwers kunnen beheersovereenkomsten op vrijwillige basis afgesloten worden. Om de ecologische kwaliteit van het gebied te verhogen kan het waterpeil in het gebied verhoogd worden, kunnen weidepoelen uitgegraven worden, kan een verdichting gebeuren met kleine landschapselementen en kunnen akkers opnieuw omgeschakeld worden naar hooiland. Om het beoogde resultaat te bereiken, wordt best een aankoopbeleid op het vlak van natuur naar dit meersengebied gericht. De aankoop van terreinen en de ontwikkeling van een beheersplan geeft de grootste garanties op het bereiken van de beoogde ecologische kwaliteit.

Aandachtspunt is tevens het behoud van cultuur-historische waardevolle elementen. Bebouwing wordt op een goede manier ingepast in het valleilandschap.

Landbouwbedrijven worden op een goede manier ingepast in de omgeving. Uitbreiding van bestaande landbouwbedrijven is mogelijk mits een goede landschappelijke inpassing. Een verdere versnippering van het gebied met bebouwing is niet wenselijk. Dit impliceert dat de ontwikkeling van nieuwe landbouwbedrijven, en zeker niet van serres, niet ondersteund wordt.

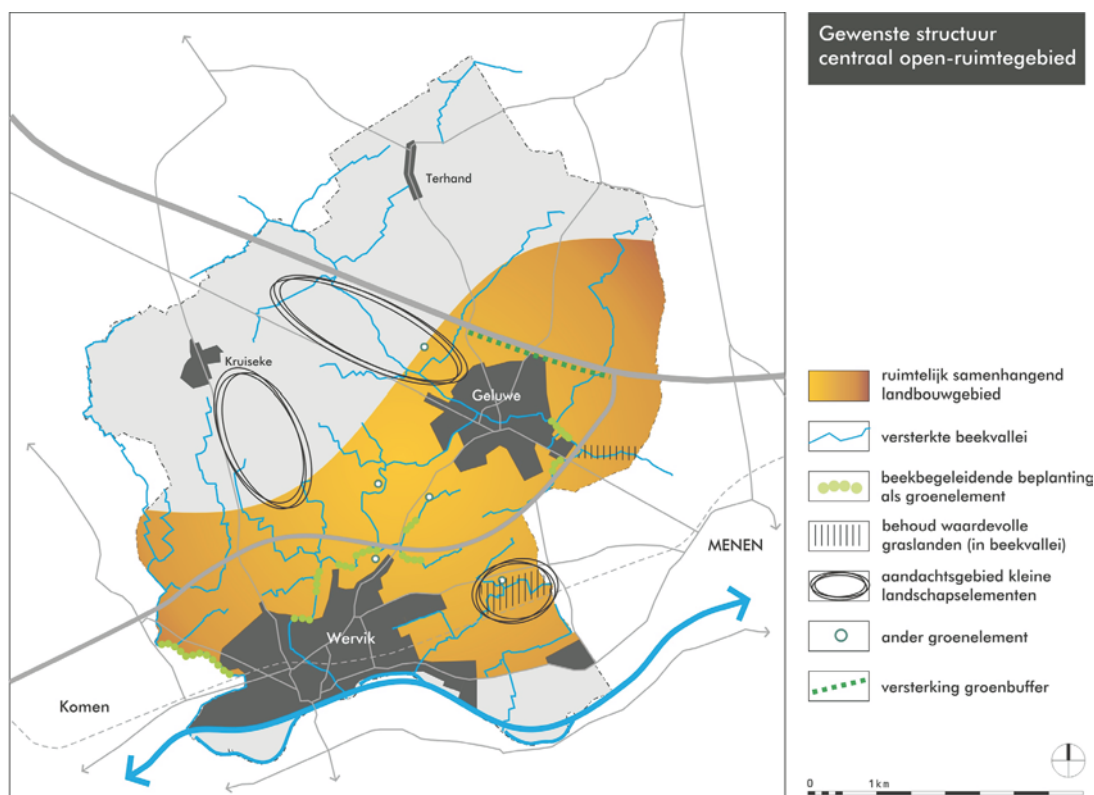
Mogelijkheden voor natuurontwikkeling situeren zich op de afgesneden meander ter hoogte van Bousbecque. Het opgespoten gebied biedt mogelijkheden voor spontane vegetatieontwikkeling. Rekening houdend met de hoofdfunctie natuur is een beperkte

toegankelijkheid van het gebied wenselijk. De ontwikkeling van de afgesneden meander heeft ook een landschappelijke functie. De begroeiing schermt de bedrijfsactiviteiten op Frans grondgebied in Bousbecque af vanaf het jaagpad langs de Leie.

6. CENTRAAL OPEN-RUIMTEGEBIED

• Samenhangend landbouwgebied

In het centraal open-ruimtegebied wordt de ontwikkeling van een dynamische landbouw ondersteund. Binnen dit gebied moet de landbouw zich flexibel kunnen ontplooiën zodat kan ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen en/of mogelijkheden. Aan de ontwikkeling van landbouwbedrijven worden geen beperkingen opgelegd.



De agrarische functie houdt rekening met elementen met een belangrijke landschappelijke of ecologische waarde. In beekvalleien met een ecologische waarde is het beleid gericht op het behoud en de ontwikkeling van deze ecologische waarden (extensivering en behoud van ecologische waarde van weidegebieden in beekvalleien). In gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen is het beleid afgestemd op het behoud van deze landschapselementen als ecologische infrastructuur.

Elementen die vanuit cultuur-historisch of ecologisch oogpunt waardevol zijn, worden zoveel mogelijk behouden (bijvoorbeeld omwallingen,...) en geïntegreerd binnen de landbouwbedrijven.

De aanleg van waterspaarbekkens in functie van tuinbouwactiviteiten is mogelijk (op bedrijfsniveau of voor gemeenschappelijk gebruik). Aandachtspunt is een natuurlijke aanleg van deze bekkens zodat ze een ecologische betekenis kunnen hebben (hetzelfde geldt voor waterspaarbekkens op bedrijventerreinen).

• Landschappelijke en ecologische infrastructuur

In het centraal open-ruimtegebied behoren volgende elementen tot de landschappelijke of ecologische infrastructuur.

■ Beekvalleien als begrenzing van woonkernen

De valleien van de Sint-Jansbeek, Hoge Plankebeek en Kapellebeek worden ontwikkeld als groene linten die de bebouwde omgeving van Wervik begrenzen. De Reutelbeek vervult een gelijkaardige rol voor Geluwe. In de valleien staat een behoud van de structuurkenmerken van de beek voorop en het behoud en de ontwikkeling van een beekbegeleidende beplanting.

Beekvalleien kunnen als begrenzing van de bebouwde omgeving ontwikkeld worden als drager van langzaam verkeersroutes

(wandelpaden, fietsvoorzieningen) tussen de woonomgeving en de open ruimte.

De Kapellebeek-Hoge Plankebeek kan ontwikkeld worden als drager van een route tussen Wervik en Komen. Een brug over de Kapellebeek-Hoge Plankebeek ter hoogte van het Komenwegeltje sluit de route aan op de oostelijke ring rond Komen en het jaagpad langs de Leie.

De Reutelbeek kan ontwikkeld worden als drager van een alternatieve langzaam verkeersverbinding tussen de kern Geluwe en Menen. De route vertrekt vanuit het centrum van de kern en ontsluit de woonwijken langs de Reutelbeek. Aandachtspunt is een ongelijkvloerse kruising met de N58.

In beekvalleien staat de aanplant van streekeigen groen voorop en het ecologisch beheer ervan.

■ Beekvalleien in de open ruimte

De valleien van de Sint-Jansbeek en de Reutelbeek worden ontwikkeld als groene linten in het landschap. In de valleien staat een behoud van de structuurkenmerken van de beek voorop, het behoud en de ontwikkeling van een beekbegeleidende beplanting en het behoud van waardevolle vochtige graslanden in de vallei. De beekvalleien zijn ook aandachtsgebieden voor het behoud en de ontwikkeling van een concentratie aan kleine landschapselementen.

In beekvalleien staat de aanplant van streekeigen groen voorop en het ecologisch beheer ervan.

■ Buffer langs A19

Langs de A19 wordt een lineair groenelement ontwikkeld als geluidsbuffer van de A19 ten opzichte van de kern Geluwe. Deze kan als stapsteen fungeren tussen bos- en natuurelementen in de omgeving (Congobos en Moeremaai).

7. NOORDELIJK GOLVEND OPEN-RUIMTEGEBIED

• Samenhangend landbouwgebied

In het noordelijk golvend open-ruimtegebied wordt de ontwikkeling van een dynamische landbouw ondersteund. Binnen dit gebied moet de landbouw zich flexibel kunnen ontplooiën zodat kan ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen en/of mogelijkheden. Bijzonder aandachtspunt is een goede landschappelijke inpassing van landbouwbedrijven. Bij uitbreiding van landbouwbedrijven of

de inplanting van nieuwe bedrijfszetels (zeker in het geval van serrebedrijven) wordt een goede landschappelijke inpassing nagestreefd.

De agrarische functie houdt rekening met elementen met een belangrijke landschappelijke of ecologische waarde. In beekvalleien met een ecologische waarde is het beleid gericht op het behoud en de ontwikkeling van deze ecologische waarden (extensivering en behoud van ecologische waarde van weidegebieden in beekvalleien). In gebieden met een concentratie aan kleine landschapselementen is het beleid afgestemd op het behoud van deze landschapselementen als ecologische infrastructuur.

Elementen die vanuit cultuur-historisch of ecologisch oogpunt waardevol zijn, worden zoveel mogelijk behouden (bijvoorbeeld omwallingen,...) en geïntegreerd binnen de landbouwbedrijven.

Een goede landschappelijke inpassing van landbouwbedrijven in het landschappelijk waardevol deelgebied wordt nagestreefd. Het gebruik van streekeigen groen is wenselijk.

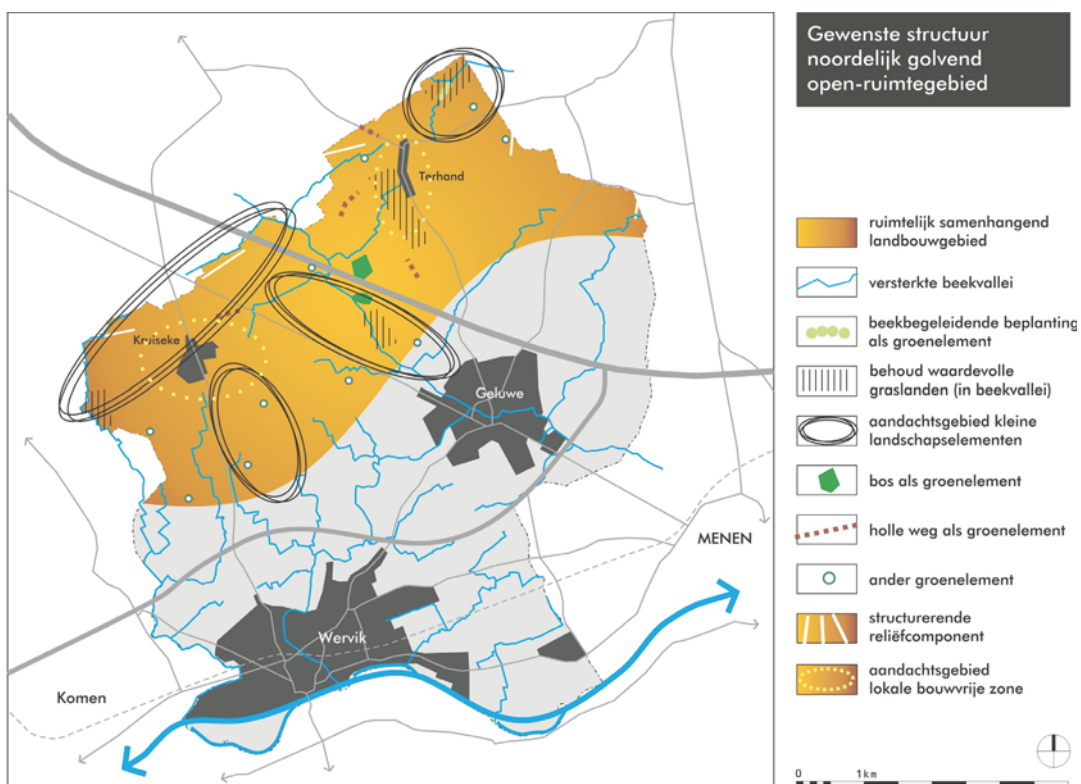
De aanleg van waterspaarbekkens in functie van tuinbouwactiviteiten is mogelijk (op bedrijfsniveau of voor gemeenschappelijk gebruik). Aandachtspunt is een natuurlijke aanleg van deze bekkens zodat ze een ecologische betekenis kunnen hebben.

• Landschappelijke en ecologische infrastructuur

In het noordelijk golvend open-ruimtegebied behoren volgende elementen tot de landschappelijke of ecologische infrastructuur.

■ Beekvalleien in de open ruimte

De valleien van de Groenendaalbeek, Poelbeek, Reutelbeek, Kasteelbeek en de Krommebeek worden ontwikkeld als groene linten in het golvend landschap. In de valleien staat een behoud van



de structuurkenmerken van de beek voorop, het behoud en de ontwikkeling van een beekbegeleidende beplanting en het behoud van waardevolle vochtige graslanden in de vallei. De beekvalleien zijn ook aandachtsgebieden voor het behoud en de ontwikkeling van een concentratie aan kleine landschapselementen.

In beekvalleien staat de aanplant van streekeigen groen voorop en het ecologisch beheer ervan.

■ Aandachtsgebieden kleine landschapselementen

Doel is het behoud en de versterking van kleine landschapselementen in deze gebieden. Inspanningen op het vlak van het ondersteunen van kleine landschapselementen worden best op de geselecteerde beekvalleien en deze aandachtsgebieden gericht.

Ook het voormalige ontginningsgebied is in dit aandachtsgebied opgenomen. Het ontginningsgebied krijgt een bestemming als agrarisch gebied. Op de rand (talud) wordt een houtkant ontwikkeld, passend binnen de doelstelling van de versterking van het aandachtsgebied voor kleine landschapselementen.

■ Boselementen

Het Congobos en de Moeremaai vervullen als boselementen een rol in de ecologische infrastructuur. Doelstelling is het behoud en de versterking van de ecologische kwaliteit van deze elementen. Inspanningen op het vlak van bosuitbreiding in de open ruimte worden bij voorkeur in de omgeving van deze boselementen geconcentreerd zodat dit geheel een grotere ecologische betekenis krijgt. Een andere mogelijkheid is bosontwikkeling op de hoogst gelegen delen van het noordelijk open-ruimtegebied (boven de hoogtelijn van 40 meter TAW).

Aan de boselementen wordt een ecologische functie en geen recreatieve functie toegekend. Recreatieve groengebieden binnen de gemeente worden geconcentreerd langs de Leie (De Balokken, Oosthove...).

■ Behoud van holle wegen

Holle wegen worden als specifiek landschapselement in het noordelijk golvend open-ruimtegebied beschermd. Deze vervullen een belangrijke ecologische functie en ondersteunen als specifiek en aantrekkelijk landschapselement het recreatief medegebruik. Aandachtspunt is het herstel van holle wegen waarvan de beplanting verwijderd is.

● **Ondersteunen toeristisch recreatief medegebruik**

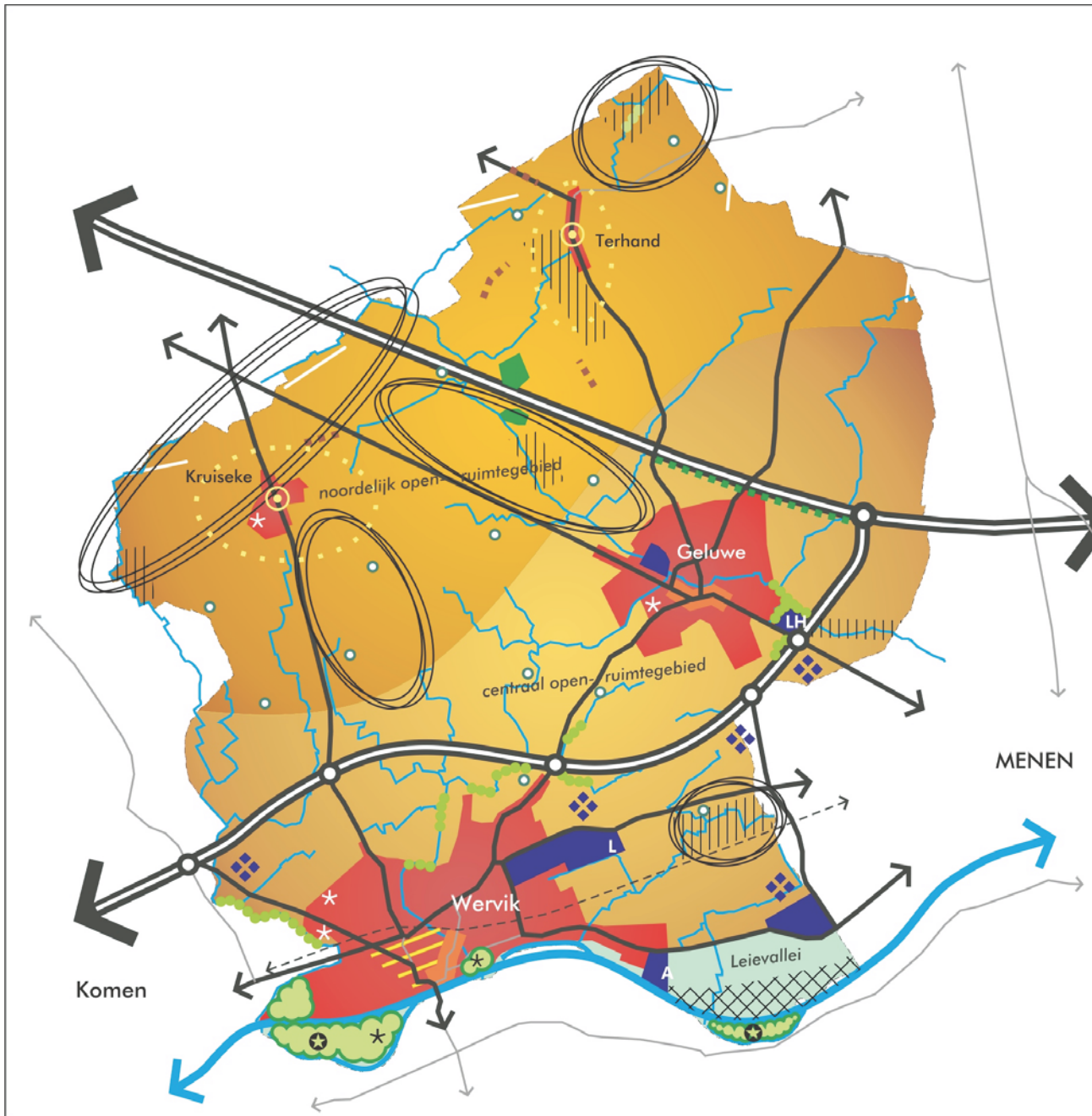
Het toeristisch-recreatief medegebruik van het landschappelijk aantrekkelijk noordelijk open-ruimtegebied wordt ondersteund. Het gebied sluit aan bij het Heuvelland en het vormt een ideaal gebied voor recreatief wandelen en fietsen.

Kleinere gehuchten (Kruiseke en Terhand) kunnen ontwikkeld worden als vertrekpunt van recreatieve routes. Toeristische en recreatief medegebruik kan misschien het draagvlak vergroten voor voorzieningen in deze gehuchten (horeca,...).

8. SYNTHESE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR

De figuur hiernaast geeft een synthesebeeld van de gewenste ruimtelijke structuur van Wervik.

Gewenste ruimtelijke structuur



- | | | | |
|--|--|--|---|
| | versterkt hoofddorp | | ruimtelijk samenhangende Leievallei |
| | leefbaar gehucht | | Leie als recreatieve as |
| | hoofdstraat als handelsas | | versterkt meersengebied in de Leievallei |
| | prioritair gebied ontدichtung | | versterkt groengebied in de Leievallei |
| | ruimtelijk ingepast bedrijventerrein | | versterkte beekvallei als lokale ecologische infrastructuur |
| | ontwikkeling lokaal bedrijventerrein | | beekbegeleidende beplanting als lokale ecologische infrastructuur |
| | ontwikkeling lokaal bedrijventerrein voor herlokalisatie | | waardevolle graslanden als lokale ecologische infrastructuur |
| | ontwikkeling terrein voor ambachtelijke bedrijven | | aandachtsgebied KLE's als lokale ecologische infrastructuur |
| | zoeklocatie regionaal bedrijventerrein | | boselement als lokale ecologische infrastructuur |
| | lokaal recreatief element | | holle weg als lokale ecologische infrastructuur |
| | primaire weg | | ander groenelement als lokale ecologische infrastructuur |
| | lokale weg | | groenbuffer als lokale ecologische infrastructuur |
| | ruimtelijk samenhangend open-ruimtegebied | | structurerende reliëfcomponent |
| | | | aandachtsgebied lokale bouwrijpe zone |

0 1 km



ACTIEPROGRAMMA

Structuurplanning is actiegericht. Om de beoogde gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente daadwerkelijk te realiseren zullen verschillende acties nodig zijn. De acties die het gemeentebestuur hiervoor dient te ondernemen worden hieronder beschreven. Het actieprogramma wordt uitgesplitst in acties met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuur van de gemeente en acties die specifiek betrekking hebben op structuurbepalende entiteiten.

Het actieprogramma omvat een brede waaier aan actiepunten, gaande van het opzetten van structureel overleg, het voeren van verder onderzoek, het opmaken van een bestemmingsplan (ruimtelijk uitvoeringsplan) of inrichtingsplan tot het actief ontwikkelen van bepaalde gebieden.

Niet alle acties zijn volgens het principe van de subsidiariteit de bevoegdheid van de gemeente. Er wordt onderscheid gemaakt tussen acties op gemeentelijk niveau en acties op bovengemeentelijk niveau. Acties op bovengemeentelijk niveau moeten aanzien worden als elementen die in planningsprocessen op bovengemeentelijk niveau worden ingebracht. De uiteindelijke beslissing over deze elementen behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest of de Provincie West-Vlaanderen.

1. ACTIES MET BETREKKING TOT DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DE GEMEENTE

1.1. ACTIES OP GEMEENTELIJK NIVEAU

■ Inbreidingsprojecten

In de woonentiteiten Wervik en Geluwe worden inbreidingsprojecten opgestart ter versterking van de woonstructuur. De realisatie van een voldoende hoge dichtheid, een gedifferentieerde en passende invulling met woningtypologieën en een goede inpassing in het woonweefsel staan hierbij voorop.

■ Reserveren van woonuitbreidingsgebieden voor lange termijn

Het woonuitbreidingsgebied Aststraat in Wervik wordt niet ontwikkeld binnen de planperiode. Het wordt gereserveerd voor wonen op lange termijn.

■ Structureel overleg wonen

Er wordt een structureel overleg opgestart om inbreidingsprojecten op korte termijn te operationaliseren. Aan het overleg nemen alle betrokken actoren deel: de gemeente, sociale huisvestingsmaatschappijen, OCMW... Doel is een versnelde activatie van binnengebieden in Wervik. De ontwikkeling van binnengebieden voor sociale woningbouw en reconversie van in onbruik geraakte (bedrijfs)gebouwen vormen belangrijke aandachtspunten.

■ Ruimtelijk uitvoeringsplan zonevreemde bebouwing

Er wordt een ruimtelijk uitvoeringsplan opgestart waarin de ontwikkelingsperspectieven voor zonevreemde bebouwing gebiedsgericht worden aangegeven. De gebiedsgerichte differentiatie is gebaseerd op de principes voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de open-ruimtegebieden binnen de gemeente.

■ Lokale bedrijventerreinen Menenstraat, Klingstraat en Pontstraat

Voor de ontwikkeling van de lokale bedrijventerreinen Menenstraat en Klingstraat en Pontstraat wordt een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt. In het uitvoeringsplan worden de belangrijkste principes voor de inrichting van het terrein aangegeven: ontsluiting, grootte van de kavels, inpassing in de omgeving (o.a. overgang naar het woonweefsel...).

De bestemming 'gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's' ten westen van het huidige bedrijventerrein Menenstraat is achterhaald: het krijgt bij voorkeur gedeeltelijk een bestemming wonen (gedeelte ingesloten in de woonomgeving) en een open-ruimtebestemming (als overgang tussen de woonomgeving en het bedrijventerrein Menenstraat).

■ Herinrichting dorpscentra en type-inrichting hoofdstraten

Het centrumgebied van Wervik wordt heringericht in functie van een verhoging van de verkeersleefbaarheid en de verblijfskwaliteit. Er wordt in overleg met de betrokken wegbeheerders een prioriteitenbepaling en een meerjarenplanning opgemaakt.

Voor de herinrichting van hoofdstraten worden type-inrichtingen (gemengd of gescheiden verkeer, parkeren, beplanting...) uitgewerkt die beantwoorden aan de vooropgestelde snelheidsregimes en de doelstellingen in functie van een verhoging van de verkeersleefbaarheid en verblijfskwaliteit. Deze

inrichtingsconcepten moeten een uniforme aanpak en een leesbare weginrichting in de gemeente garanderen.

Er gebeurt een prioriteitenbepaling en meerjarenplanning voor de heraanleg van hoofdstraten in de woonentiteiten. Een afstemming met andere wegbeheerders (andere dan de gemeente : provincie, gewest) is noodzakelijk.

■ Behoud waardevolle landschappen

De landschappelijke kwaliteit van het noordelijk open-ruimtegebied wordt behouden. Om versnippering tegen te gaan worden lokale bouwvrije zones afgebakend en vastgelegd in een ruimtelijk uitvoeringsplan.

■ Behoud en ontwikkeling holle wegen

De holle wegen worden als typische landschapselementen behouden en verder ontwikkeld.

■ Ontwikkeling beekvalleien als groene assen

De beekvalleien van de Groenendaalbeek, Poelbeek, Ijselbeek, Wielsbeek, Groene Beek, Maagdenbeek, Hazebeek, Rapetbeek, Vuile Beek, Stokbeek, Groene Beek, Sint-Jansbeek, Kapellebeek, Hoge Plankebeek, Krusekebeek, Kantienbeek en Krommebeek worden ontwikkeld als groene assen. Maatregelen op het vlak van natuurontwikkeling worden naar deze elementen gericht. Bijzonder aandachtspunt gaat uit naar de overgang van de beekvalleien van de open ruimte naar de woonentiteiten (valleien als drager van langzaam verkeersverbindingen).

■ Ontwikkeling aandachtsgebieden natuur en landschap

Aandachtsgebieden langs beekvalleien worden op een kwalitatieve wijze ontwikkeld in functie van het behoud en versterking van ecologische waarden en landschapswaarden. Er worden maatregelen genomen op het vlak van het behoud en de versterking

van kleine landschapselementen en het behoud van waardevolle graslanden.

1.2. ACTIES IN OVERLEG MET HOGERE OVERHEDEN

■ Regionaal bedrijventerrein

Voor de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein wordt aangedrongen bij de provincie op een snelle realisatie, rekening houdend met de herlocalisatiebehoefte van het bedrijf Confortluxe. Onderzoekselementen in het gemeentelijk ruimtelijk structuur (behoeftebepaling, afweging verschillende potentiële locaties,...) vormen bruikbare informatie voor de provincie om een visie op Wervik als specifiek economisch knooppunt te ontwikkelen.

■ Inrichting Leievallei

Voor ontwikkeling van de Leievallei wordt de ontwikkeling van een inrichtingsplan nuttig geacht, waarin de ontwikkelingsmogelijkheden voor functies waar verschillende planningsniveaus voor bevoegd zijn (Vlaams gewest, provincie, gemeente) op een geïntegreerde wijze worden vastgelegd. Het betreft ondermeer maatregelen met betrekking tot het sterker richten van Wervik op het water (wonen langs het water), de versterking van de recreatieve structuur (jaagpad als recreatieve route, uitbouw Balokken, voetgangersbrug ter hoogte van Tabaksmuseum,...), de versterking van de natuurlijke structuur (behoud en de versterking van de ecologische kwaliteiten van Laag-Vlaanderen, versterking lokale groenelementen,...).

■ Streefbeelden voor wegen

De gemeente acht de ontwikkeling van streefbeelden voor wegen van bovenlokaal niveau met uitspraken over de toekomstige inrichting van de weg en de inpassing van de infrastructuur in de omgeving, nuttig. Vanuit de gemeente zijn dit aandachtspunten: de ontwikkeling van een groenscherm langs de A19 als buffer naar Geluwe en het behoud van een goede oversteekbaarheid van de N58 (met voorstel voor de ontwikkeling van een fietsonderdoorgang ter hoogte van de Reutelbeek).

2. ACTIES MET BETREKKING TOT DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN ENKELE ENTITEITEN

WERVIK

■ Ruimtelijke ontwikkelingsvisie centrumgebied

Voor het centrumgebied van Wervik wordt een ruimtelijke ontwikkelingsvisie ontwikkeld als kader voor de verbetering van de woonkwaliteit in dit gebied. De ontwikkelingsvisie geeft invulling aan het principe van ont dichting en de opwaardering van het openbaar domein.

■ Ontwikkeling lokaal recreatief element

De uitbreiding van De Pionier als lokaal recreatief element wordt vastgelegd in een ruimtelijk uitvoeringsplan. Ook de bevestiging van het lokaal recreatief element langs de Ten Brielensesteenweg kan in dit ruimtelijk uitvoeringsplan meegenomen worden.

■ Herbestemming in onbruik geraakte gebouwen en terreinen

De gemeente voert een actief beleid inzake de reconversie van in onbruik geraakte gebouwen en terreinen in Wervik. Voor gebouwen of terreinen in eigendom van de gemeente (atletiekpiste, voetbalvelden,...) worden projecten uitgewerkt.

■ Ontwikkeling nieuw te bestemmen woonomgevingen

Voor de ontwikkeling van nieuw te bestemmen woonomgevingen in Wervik (Klingstraat en Hoogweg) wordt een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt. Hierin worden de principes voor de ruimtelijke inrichting (ontsluiting, woningtypologie en dichtheid,...) in vastgelegd. Bij een herlocalisatie van het bedrijf Confortluxe krijgen de vrijgekomen terreinen langs de Menensesteenweg een woonbestemming. Ook de terreinen van Crack langs de Geluwesteenweg worden herbestemd als woongebied.

■ Uitbreiding Pontstraat als gebied voor ambachtelijk ondernemingen en KMO's

Het bedrijventerrein Pontstraat wordt uitgebreid in oostelijke richting als gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's, ter compensatie van de herbestemming van het bedrijventerrein Menenstraat.

GELUWE

■ Ontwikkeling lokaal recreatief element

De sportinfrastructuur langs de Wervikstraat krijgt als lokaal recreatief element een aangepaste bestemming en de ontwikkelingsmogelijkheden worden vastgelegd in een ruimtelijk uitvoeringsplan.

■ Herbestemming bedrijventerrein en ontwikkeling lokaal bedrijventerrein Menenstraat

Het westelijk deel van het bedrijventerrein Menenstraat wordt herbestemd, deels als woongebied, deels als open-ruimtegebied (buffer). Voor de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein ten oosten van het bedrijventerrein Menenstraat voor de herlocalisatie van bedrijvigheid in Geluwe wordt een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt.

KRUISEKE

■ Ontwikkeling lokaal recreatief element

De sportinfrastructuur langs de Tabakstraat/Oude Zoetendaalstraat krijgt als lokaal recreatief element een aangepaste bestemming in een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Wervik

Bindend deel



BINDENDE BEPALINGEN

Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan omvat een bindend deel met ruimtelijke kernbeslissingen. Deze ruimtelijke kernbeslissingen zijn bindend voor de overheid.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen algemene kernbeslissingen en specifieke of gebiedsgerichte kernbeslissingen.

De gemeenteraad engageert zich door de goedkeuring ervan deze kernbeslissingen bij prioriteit uit te voeren en deze op te nemen binnen een meerjarenplanning (begroting). De ruimtelijke kernbeslissingen van het structuurplan zijn in die zin dwingende bepalingen.

1. ALGEMENE RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN (A)

■ RK1A: Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan als basis en toetskader voor het ruimtelijk beleid

De gemeenteraad onderschrijft de visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Wervik wordt gehanteerd als basis voor het ruimtelijk beleid. Projecten worden steeds afgewogen tegenover de gewenste ruimtelijke ontwikkeling in het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan. Het vormt het toetskader voor de verdere uitbouw en ontwikkeling van de gemeente.

■ RK2A: Permanente informatie- en communicatie

De gemeente engageert zich om het informatie- en communicatieproces dat in het kader van het structuurplanningsproces is opgezet, verder te zetten. Te gepaste tijde zal de bevolking geïnformeerd worden over de stand van zaken rond specifieke acties en projecten. Dit kan via het gemeentelijk informatieblad, de website van de gemeente of via hoorzittingen. De GECORO vervult in deze opvolging een belangrijke rol.

■ RK3A: Een goed uitgebouwde stedenbouwkundige dienst

Aangezien er een belangrijke taak weggelegd is voor het gemeentelijk niveau, is een goed uitgebouwde stedenbouwkundige dienst noodzakelijk. Een permanente vorming en opleiding van het personeel ondersteunt een kwaliteitsvolle dienstverlening. De stedenbouwkundige dienst kan eveneens een rol vervullen op het

vlak van projectmanagement met betrekking tot acties en projecten als uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

■ **RK4A: Vlotte samenwerking tussen stad en hogere planniveaus**

De gemeente streeft naar een vlotte samenwerking met hogere planniveaus zoals de provincie West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Deze niveaus ondersteunen door hun planologische kennis en ervaring de stedenbouwkundige dienst van de stad bij de implementatie van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

2. SPECIFIEKE EN GEBIEDSGERICHTE RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN (B)

2.1. RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN MET BETREKKING TOT DE VOLLEDIGE GEMEENTE

■ **RK5B: Stimuleren van renovatie**

Er wordt gestreefd naar een intense samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen, het OCMW en de gemeente.

De gemeente zal kandidaat-renoveerders extra ondersteunen. Deze ondersteuning gebeurt door het begeleiden (administratieve ondersteuning), het informeren over renovatiepremies van het Vlaamse Gewest en door een eigen renovatiepremie van de gemeente.

■ **RK6B: Stimuleren van reconversie**

De gemeente voert een stimulerend beleid omtrent de reconversie van in onbruik geraakte gebouwen en terreinen. Voor gebouwen en terreinen in eigendom van de gemeente worden woonprojecten uitgewerkt.

■ **RK7B: Ontwikkeling van een samenhangend verkeersnetwerk**

Er wordt een samenhangend verkeersnetwerk ontwikkeld waarbij de inrichting van de weg afgestemd is op de functie ervan. Op gemeentelijk niveau worden volgende wegen geselecteerd :

- Lokale weg I: Grote Ieperbaan, Ieperstraat, Vrouwstraat, Menenstraat, Wervikstraat, Geluwesteenweg (tussen Wervikstraat en N58), Klijtstraat, Krusekestraat (tussen Klijtstraat en N58), Dadizelestraat.
- Lokale weg II: Beselaerestraat, Magerheidstraat, Krusekestraat (tussen N58 en Komenstraat), Geluwesteenweg (tussen N58 en Hoogweg), Hoogweg, Menensesteenweg (tussen Hellestraat en

grens met Menen), Komenstraat (tussen grens met Komen en Hellestraat), Ten Brielensesteenweg, Ten Brielenlaan, Magdalenestraat, Hellestraat, E. Gellyncklaan, Stationsstraat, Brugstraat.

■ **RK8B: Ontwikkeling van een samenhangend fietsroutenetwerk**

Er wordt een samenhangend fietsroutenetwerk ontwikkeld. De routes worden op een passende manier bewegwijzerd.

Volgende routes worden als lokale fietsroute geselecteerd:

- tussen Geluwe en Beselare: Beselarestraat
- tussen Geluwe en Terhand: Beselarestraat, Magerheidstraat
- tussen Geluwe en Ten Briele: Klytemolenstraat, Klijtstraat, Amerikastraat (enkele missing links dienen nog aangelegd te worden)
- tussen Geluwe en Moorslede: Derde Lansierstraat, Dadizelestraat
- tussen Geluwe en Kruike: Beselarestraat, Nachtegaalstraat
- tussen Kruike en Zandvoorde: Boogstraat, Tabakstraat, Nieuwe Zoetendaalstraat, Doornkapellestraat
- tussen Komen en Geluwe: Komenstraat, Speldenstraat, Geluwestraat
- tussen Wervik en Menen: Speiestraat, Menensesteenweg
- tussen Wervik en Komen: Komenstraat
- tussen Wervik en Ten Briele/Zandvoorde: Ten Brielensteenweg, Ten Brielenlaan
- tussen Wervik en Wervicq-Sud: Brugstraat

Aanvullend op het lokaal fietsroutenetwerk worden een aantal structuurbepalende langzaam verkeersverbindingen geselecteerd:

- een verbinding tussen Komen en Wervicq-Sud via de Komenwegel (met inbegrip van een brugje over de Hoge Plankebeek), het Tabaksmuseum (nieuwe voetgangersbrug over

de Leie) en De Balokken (nieuwe voetgangersbrug over de afgesneden Leiearm);

- een verbinding tussen de Oude Mesenweg en het station via de Sint-Jansbeek en een nieuwe doorsteek tussen de Speldenstraat en Gasstraat;
- een verbinding tussen de Geluwesteenweg en de Hoogweg;
- een verbinding tussen Geluwe en Menen langs de Reutelbeek met een ongelijkvloerse kruising van de N58;
- een verbinding tussen de Dourdanstraat en Wervikstraat.

2.2. RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN MET BETREKKING TOT WERVIK

■ RK9B: Ruimtelijke ontwikkelingsvisie centrumgebied

Voor het centrumgebied van Wervik wordt een ruimtelijke ontwikkelingsvisie ontwikkeld (stadsontwikkelingsplan) als kader voor de verbetering van de woonkwaliteit in dit gebied. De ontwikkelingsvisie geeft invulling aan het principe van ontدichtung en de opwaardering van het openbaar domein.

■ RK10B: Kwalitatieve verdichting van de woonomgeving

Er wordt een verdere kwaliteitsvolle verdichting van de gemengde woongebieden vooropgesteld. De gemeente ondersteunt ruimtelijk goed ingepaste verdichtingsprojecten in het algemeen en de herbestemming van verlaten (bedrijfs)gebouwen in het bijzonder. In overleg met de sociale huisvestingsmaatschappijen, intercommunale,... worden ook gemengde projecten te realiseren.

■ RK11B: Woonoverleg

De gemeente zal verschillende partners samen brengen om binnengebieden (versneld) te ontwikkelen. Door het overleg kan in een vroeg stadium een consensus bereikt worden in verband met ontsluiting en woningtypologie die passen binnen een kwaliteitsvolle ontwikkeling van de woonomgeving. De gemeente engageert zich om in overleg met de bouwmaatschappijen voor het centrumgebied een ontدichtingsproject op te zetten.

■ RK12B: Klingstraat en Hoogweg als nieuwe woonomgevingen

Voor de ontwikkeling van het gebieden Klingstraat en Hoogweg wordt een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt. Dit plan legt de inrichting van het gebied vast (ontsluiting, woningtypologie) en de fasering (conform de afweging tussen behoefte en aanbod).

■ RK13B: De Pionier als recreatief element

Voor de uitbouw van De Pionier als recreatief element wordt een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt. Dit plan legt de inrichting van het gebied vast, met inbegrip van de nieuwe atletiekpiste. De zonevreemde sportinfrastructuur ten zuiden van de Ten Brielensteinweg krijgt in het uitvoeringsplan een passende bestemming.

■ RK14B: Verdichtingsproject atletiekpiste en voetbalterreinen

Voor atletiekpiste die geherlokaliseerd wordt en de voetbalterreinen wordt een verdichtingsproject wonen uitgewerkt.

■ RK15B: Herbestemming bedrijventerreinen

Bij een herlocalisatie van het bedrijf Confortluxe krijgen de vrijgekomen terreinen langs de Menensesteenweg een woonbestemming. Ook de terreinen van Crack langs de Geluwesteenweg worden herbestemd als woongebied.

■ RK16: Uitbreiding Pontstraat als gebied voor ambachtelijk ondernemingen en KMO's

Het bedrijventerrein Pontstraat wordt uitgebreid in oostelijke richting als gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's, ter compensatie van de herbestemming van het bedrijventerrein Menenstraat.

■ RK17B: Recreatieve groenelementen

De Balokken en Oosthove worden geselecteerd als recreatieve groenelementen op gemeentelijk niveau.

■ RK18B: Herinrichting van het openbaar domein

De gemeente streeft een gefaseerde herinrichting van het openbaar domein na in Wervik. Een herwaardering van het openbaar domein draagt bij tot de verkeersleefbaarheid en de beeldkwaliteit van de woonentiteit.

2.3. RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN MET BETREKKING TOT GELUWE

■ RK19B: Kwalitatieve verdichting van gemengde woonomgevingen in Geluwe

Er wordt een verdere kwaliteitsvolle verdichting van de gemengde woonomgevingen nagestreefd. De gemeente ondersteunt ruimtelijk goed ingepaste verdichtingsprojecten en de herbestemming van verlaten gebouwen.

■ RK20B: Lokaal recreatief element Geluwe

Het sportterrein langs de Wervikstraat wordt geselecteerd als lokaal recreatief element. Het krijgt via een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een passende bestemming.

■ RK21B: Herbestemming bedrijventerrein en ontwikkeling lokaal bedrijventerrein

Het westelijk deel van het bedrijventerrein Menenstraat wordt herbestemd, deels als woongebied, deels als open-ruimtegebied (buffer). Voor de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein ten oosten van het bedrijventerrein Menenstraat voor de herlokalisatie van bedrijvigheid in Geluwe wordt een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt.

2.3. RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN MET BETREKKING TOT KRUISEKE EN TERHAND

■ RK22B: Herinrichting van het openbaar domein

De gemeente streeft een gefaseerde herinrichting van het openbaar domein na in Terhand. Een herwaardering van het openbaar domein draagt bij tot de verkeersleefbaarheid en de beeldkwaliteit van de woonentiteit.

■ RK23B: Lokaal recreatief element Kruseke

Het sport- en recreatiegebied in Kruseke wordt geselecteerd als lokaal recreatief element. Het krijgt via een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een passende bestemming.

2.4. RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN MET BETREKKING TOT DE OPEN RUIMTE

■ RK24B: Bescherming en ontwikkeling ecologische infrastructuur

Volgende lijnelementen worden geselecteerd als onderdeel van de lokale ecologische infrastructuur: Groenendaalbeek, Reutelbeek, Poelbeek, Ijselbeek, Wielsbeek, Groene Beek, Maagdenbeek, Hazerbeek, Rapetbeek, Vuile Beek, Stokbeek, Groene Beek, Sint-Jansbeek, Kapellebeek, Hoge Plankebeek, Krusekebeek, Kantienbeek en Krommebeek.

Volgende buselementen worden geselecteerd als onderdeel van de lokale ecologische infrastructuur: Congobos en Moeremaai.

De ecologische kwaliteit van deze elementen wordt behouden en versterkt.

■ RK25B: Ontwikkelingsperspectieven zonevreemde functies

Er wordt een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt dat de ontwikkelingsperspectieven van zonevreemde functies in de open ruimte vastlegt. Deze ontwikkelingsperspectieven worden gebiedsgericht vertaald volgens de principes aangegeven in het richtinggevend deel.

2.5. RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN MET BETREKKING TOT ACTIES OP EEN BOVENGEMEENTELIJK BELEIDSNIVEAU

■ RK26B : Opmvolging projecten van bovengemeentelijk niveau

Er wordt een ambtelijke werkgroep opgericht die acties op een bovengemeentelijk niveau opvolgt. De werkgroep brengt opties, geformuleerd als suggestie naar hogere overheden binnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, formeel in tijdens planningsprocessen. De werkgroep kan ook een actieve rol spelen ten aanzien van het aansporen van hogere overheden tot het opstarten van studies en uitvoeringsprojecten.

Het betreft volgende acties van bovengemeentelijk niveau (niet-limitatieve lijst):

- ontwikkeling regionale bedrijventerreinen;
- streefbeeld primaire wegen;
- de ontwikkeling van de Leievallei;
- ...

